TERRY PRATCHETT

SERIA LUMEA DISC

GĂRZI! GĂRZI!

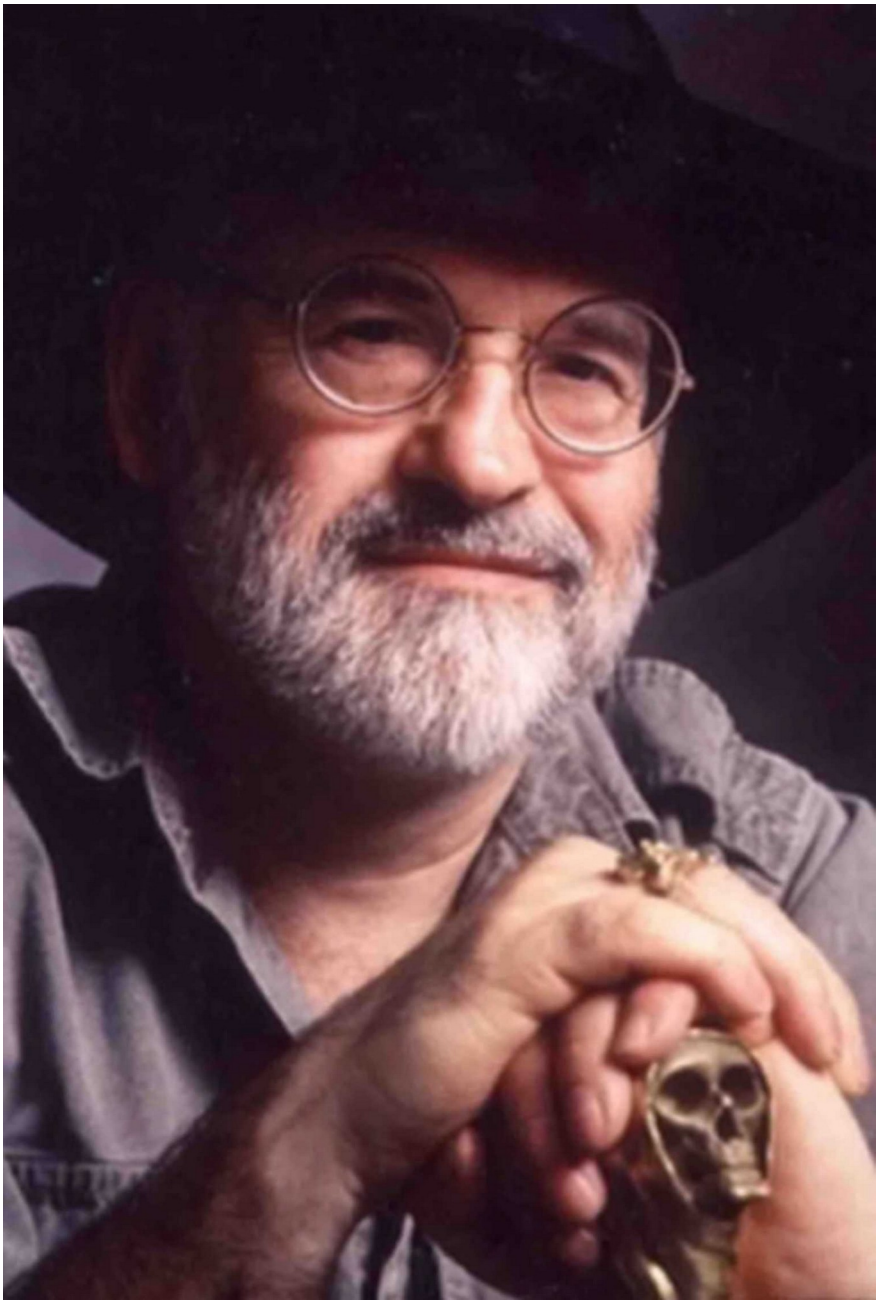

Terry Pratchett – Lumea Disc

Terry Pratchett este unul dintre cei mai cunoscuți scriitori contemporani.

Trăiește în spatele unei tastaturi în comitatul Wiltshire din Anglia și spune că nu crede că o viața are omul, pentru că lui i se pare că trăiește trei vieți în același timp. A fost numit Ofițer al Imperiului Britanic în 1998. *Gărzi! Gărzi!* este al optulea din seria de mare succes Lumea Disc.

Terry Pratchett

GĂRZI! GĂRZI!

DEDICAȚIE

Li se spune Garda Palatului, Garda Orașului sau Patrula. Oricare le-ar fi numele, scopul lor în orice operă fantastică eroică este identic: adică, pe la capitolul trei (sau după zece minute din film) trebuie să dea buzna în cameră, să îl atace pe erou pe rând și să fie măcelăriți. Nimeni nu îi întreabă dacă vor să facă asta.

Această carte este dedicată acestor bravi bărbați.

Și, de asemenea, lui Mike Harrison, lui Mary Gentle, lui Neil Gaiman și tuturor celor care au participat la sau au râs de ideea despre spațiul-L; păcat că nu am folosit niciodată carte alui Schrödinger...

Aici se duc dragonii.

Zac...

Nici morți, nici adormiți. Nici așteptând, deoarece așteptarea implică speranță. Cuvântul pe care îl căutăm aici este probabil...

...inactivi.

Și, cu toate că spațiul pe care îl ocupă nu este precum cel normal, fără îndoială ei sunt bine înghesuiți. Fiecare centimetru cub este ocupat de o gheară, de o labă, de un solz ori de vârful unei cozi, astfel încât efectul este asemănător cu acela al unei iluzii optice și, în cele din urmă, ochii înțeleg că spațiul dintre fiecare dragon este, de fapt, alt dragon.

Te-ar putea face să te gândești la o cutie de sardele, dacă ai crede că sardelele sunt uriașe, acoperite cu solzi, mândre și arogante.

Și, se presupune, pe undeva există și desfăcătorul.

În cu totul alt spațiu, era dis-de-dimineață în Ankh-Morpork, cel mai vechi, cel mai măreț și mai jegos dintre orașe. O ploaie fină se scurgea din cerul cenușiu și străpungea fuioarele de ceață dinspre râu, care se încolăceau pe străzi. Șobolani de diferite specii își vedeau de treburile lor nocturne. Sub mantia jilavă a nopții, asasinii asasinau, tâlharii tâlhăreau, prostituatele se prostituau. Și așa mai departe.

Iar căpitanul Vimes din Garda de Noapte, beat, se împletici încetișor pe stradă, se ghemui ușurel în șanțul din fața Casei Gărzii și rămase o vreme acolo, în timp ce, deasupra lui, litere stranii făcute din lumină sfârâiau în aerul umed și își schimbau culoarea...

Orașul cum, cum, cumîizice. Cumva. *Femeie.* Asta era. Femeie. Dezlănțuită, străveche, de sute de ani. Te-a amăgit, te-a lăsat să cazi într-o chestie, amor, cu ea, apoi ți-a tras un șut în, în, chestie. Chestie, în gură. Limbă. Amigdale. *Dinți.* Asta e, ea, a făcut. Era... chestie, știi tu, câine, doamnă. Cățeluș. Găină. *Cățea.* Și atunci ai urât-o și, și taman când credeai că ai scos-o din, din, lasă, atunci și-a deschis măreața, bubuitoarea, împuțita inimă în fața ta, te-a prins pe pi, pi, pi, chestie, *dor.* Da. Asta e. N-ai știut niciodată unde, unde te afli. Întins. De un singur lucru erai sigur, nu puteai să renunți la ea. Pentru că, pentru că, era a ta, tot ce aveai, chiar și în șanțurile ei...

Întunericul jilav învăluia clădirile venerabile ale Universității Nevăzute, cel mai bun colegiu de vrăjitorie. Singura lumină era o pâlpâire slabă de octarin, vizibilă prin ferestrele micuțe ale noii clădiri a Magiei de Înaltă Intensitate, unde minți ascuțite sondau însăși materia universului, indiferent dacă acestuia îi plăcea sau nu.

Și mai era lumină, desigur, în Bibliotecă.

Biblioteca era cea mai mare adunare de texte magice din întreg multiversul. Rafturile îi erau împovărate de mii de volume despre științe oculte.

Se spunea că, deși cantități mari de magie puteau distorsiona serios lumea pământească, Biblioteca nu se supunea regulilor firești ale spațiului și timpului. Se spunea că ținea la *nesfârșit.* Se spunea că puteai rătăci zile întregi printre rafturile îndepărtate, că, pe undeva, existau triburi rătăcite de studenți cercetători, că lucruri ciudate se ascundeau în alcovurile uitate și că erau vânate de alte lucruri care erau și mai ciudate[1].

Studenții înțelepți în căutarea volumelor mai îndepărtate aveau grijă să facă semne cu cretă pe rafturi pe măsură ce se afundau tot mai mult în bezna mucegăită și le spuneau prietenilor să vină să îi caute dacă nu se întorceau până la cină.

Și, deoarece magia poate fi doar slab legată, cărțile din Bibliotecă reprezentau ceva mai mult decât pastă de lemn și hârtie.

Magia brută pârâia din cotoarele lor, împământându-se singură, inofensiv, în șinele din cupru fixate de fiecare raft exact în acest scop. Dantelării șterse de foc albastru se furișau pe rafturi și se auzea un sunet, o șoaptă de hârtie, ca și cum ar fi venit de la o colonie de grauri dormitând. În tăcerea nopții, cărțile vorbeau între ele.

Și mai era și zgomotul cuiva care sforăia.

Lumina care venea dinspre rafturi nu ilumina, ci sublinia întunericul, însă în sclipirea ei un privitor ar fi putut identifica un birou străvechi și obosit aflat chiar sub cupola centrală.

Sforăitul venea de sub el, unde o pătură jerpelită abia dacă acoperea ceva ce părea a fi o grămadă de saci de nisip, dar era de fapt un urangutan mascul adult.

Era Bibliotecarul.

Nu multă lume discuta zilele acestea despre faptul că el era o primată. Schimbarea fusese pricinuită de un accident magic, ceea ce este întotdeauna posibil atunci când atât de multe cărți puternice sunt ținute la un loc, și se considera că scăpase ieftin. Până la urmă, încă avea, în mare, aceeași formă. Și i se permisese să își păstreze slujba, la care era destul de priceput, deși „permis” nu era chiar cuvântul potrivit. Problema nu era niciodată ridicată, datorită felului în care putea să își răsfrângă buza superioară, dezvelind mai mulți dinți incredibil de galbeni decât orice altă gură văzută vreodată de Consiliul Universității.

Dar acum se auzea alt zgomot, sunetul străin al unei uși care se deschidea scârțâind. Pașii înaintară pe podea și dispărură printre

[1] Toate acestea erau neadevărate. Adevărul este că până şi cele mai mari colecţii de cărţi obişnuite distorsionează spaţiul, după cum poate demonstra pe loc oricine a stat prin preajma unui anticariat cu adevărat demodat, unul dintre acelea care arată ca şi cum ar fi fost proiectat de M. Escher într-o zi proastă şi care are mai multe scări decât etaje şi acele rânduri de rafturi care se sfârşesc în uşiţe care, cu siguranţă, sunt prea mici pentru a lăsa să treacă un om de dimensiuni normale. Ecuaţia potrivită este: Cunoaştere = putere = energie = materie = masă; o librărie bună este o gaură neagră amabilă care ştie să citească.

rafturile îngrămădite. Cărțile foșniră cu indignare, iar unele dintre grimoarele mai mari își zăngăniră lanțurile.

Bibliotecarul continuă să doarmă, legănat de susurul ploii.

În îmbrățișarea șanțului său, la jumătate de leghe depărtare, căpitanul Vimes din Garda de Noapte deschise gura și începu să cânte.

Acum, o siluetă în mantie neagră alerga pe străzile cufundate în noapte, ascunzându-se din intrare în intrare, până când ajunse la o poartă macabră și amenințătoare. Ai fi zis că nici o ușă obișnuită nu ar fi devenit atât de sinistră fără efort. Arăta ca și cum arhitectul ar fi fost chemat pentru a i se da instrucțiuni precise. „Vrem ceva înfiorător din stejar negru, i se spusese. Așa că pune un gargui dinăia neplăcuți deasupra arcadei, pocnește-o ca și cum ar fi călcat-o un uriaș și fă ca toată lumea să înțeleagă, de fapt, că asta nu e o ușă de felul celor care fac «ding-dong» atunci când suni.”

Silueta întunecată bătu un cod complicat pe lemnul negru. O ferestruică minusculă și cu zăbrele se deschise, iar un ochi bănuitor privi afară.

— „Bufnița însemnată țipă în noapte”, spuse vizitatorul încercând să își stoarcă apa de ploaie din mantie.

— „Dar mulți lorzi cenușii se duc triști la oamenii fărăstăpân”, intonă o voce din cealaltă parte a grilajului.

— „Ura, ura, pentru fiica surorii fetei bătrâne”, replică silueta din care picura apă.

— „Pentru tăietorul de lemne, toți cei ce se roagă sunt de aceeași înălțime.”

— „Și totuși, într-adevăr, trandafirul se află în spin.”

— „Mama bună face supă de fasole pentru fiul rătăcitor”, rosti glasul din spatele ușii.

Urmă o pauză, întreruptă doar de sunetul ploii. Apoi,vizitatorul spuse:

— Ce?

— „Mama bună face supă de fasole pentru fiul rătăcitor.”

Urmă o altă pauză, și mai lungă. Apoi silueta murată zise:

— Ești sigur că turnul prost construit nu se clatină puternic la trecerea unui fluture?

— Nu. E supă de fasole. Îmi pare rău.

Ploaia șiroia neîncetat în tăcerea încărcată de stânjeneală.

— Dar ce zici de balena captivă? întrebă vizitatorul mustind de apă, încercând să se înghesuie în micul adăpost oferit de intrarea groazei.

— Ce-i cu ea?

— Nu ar trebui să știe nimic despre mărețele genuni, dacă vrei să afli.

— *Oh, balena* captivă! Cauți Frăția *Deslușită* a Nopții de Catran. E trei uși mai încolo.

— Dar voi cine sunteți?

— Suntem Frăția Iluminată și Antică a lui Ee.

— Credeam că vă întâlniți în Strada Melasei, spuse bărbatul ud, după o vreme.

— Da, bine. Știi cum stă treaba. Clubul de traforaj are camera marțea. A fost o mică încurcătură.

— Oh? Bine, mulțumesc oricum.

— Mi-a făcut plăcere.

Ușița se trânti.

Silueta în robă se uită urât la ea pentru o clipă, apoi porni mai departe pe stradă, pleoscăind. Într-adevăr, acolo mai era o intrare. Constructorul nu se obosise să îi schimbe modelul prea mult.

Bătu. Ferestruica zăbrelită se deschise brusc.

— Da?

— Uite, „Bufnița însemnată țipă în noapte", în regulă?

— „Dar mulți lorzi cenușii se duc triști la oamenii fără stăpân."

— „Ura, ura pentru fiica surorii fetei bătrâne", bine?

— „Pentru tăietorul de lemne, toți cei ce se roagă sunt de aceeași înălțime."

— „Și totuși, într-adevăr, trandafirul se află în spin." Toarnă cu găleata aici. *Știi* asta, da?

— Da, spuse vocea, cu tonul celui care chiar e la curent, dar nu stă el acolo.

Vizitatorul oftă.

— „Balena captivă nu știe nimic despre mărețele genuni", rosti el. Dacă asta te face să te simți mai bine.

— „Turnul prost construit se clatină puternic la trecerea unui fluture."

Petentul se apucă de barele ferestruicii, se ridică la nivelul acesteia și șuieră:

— Acum lasă-mă să intru, sunt leoarcă!

Urmă o altă pauză surdă.

— Ascultă... ai zis genuni sau genunchi?

— Genuni am zis. Măreț*e genuni.* Având în vedere, știi, că sunt adânci. Sunt eu. Fratele Degete.

— Parcă am auzit genunchi, spuse precaut portarul invizibil.

— Ascultă, vrei afurisita de carte sau nu? Nu sunt obligat să fac asta. Aș putea să stau acasă, în pat.

— Sigur era genuni?

— Auzi, știu prea bine cât de măreț sunt genunile alea nenorocite, stărui Fratele Degete. Știam de genuni pe când tu erai un neofit muritor. Acum ai de gând să deschizi ușa?

— Ei... bine.

Se auzi sunetul zăvoarelor trase. Apoi vocea zise:

— Poți să o împingi nițel? Ușa Cunoașterii prin care Neinițiații Nu Pot Trece se umflă ceva de groază la umezeală.

Fratele Degete își puse umărul la contribuție, forță și intră, îi aruncă Fratelui Portar o privire urâtă și se grăbi în interior.

Ceilalți îl așteptau în Sanctuarul Interior, stând în picioare cu aerul umil al celor care nu sunt obișnuiți să poarte robe negre cu glugă, sinistre. Marele Maestru Suprem îi făcu un semn din cap.

— Fratele Degete, da?

— Da, Mare Maestru Suprem.

— Ai ceea ce ai fost trimis să obții?

Fratele Degete scoase un pachet de sub robă.

— Era exact unde am spus, zise el. Nici o problemă.

— Foarte bine, Frate Degete.

— Mulțumesc, Mare Maestru Suprem.

Marele Maestru Suprem bătu din ciocănel pentru a atrage atenția. Toți cei din încăpere se grăbiră să formeze un fel de cerc.

— Declar deschisă ședința Unicei și Supremei Loji a Frăției Deslușite, intonă el. Ușa Cunoașterii este bine ferecată împotriva ereticilor și a neștiutorilor?

— E blocată de tot, spuse Fratele Portar. Umezeala e de vină. Săptămâna viitoare îmi aduc rindeaua și...

— Bine, *bine,* zise iritat Marele Maestru Suprem. Un simplu „da” ar fi fost de ajuns. Triplul cerc este bine și corect trasat? Sunt aici toți cei de față? Și orice neștiutor ar face bine să nu se afle aici, căci va fi luat din acest loc și gaschina îi va fi tăiată, molele desfăcute în cele patru vânturi, velșeta îi va fi sfâșiată în două cu multe cârlige, iar sfârlul îi va fi tras în țeapă...*da, ce este?*

— Scuze, ați spus Frăția *Deslușită?*

Marele Maestru Suprem se uită amenințător la personajul solitar care ridicase mâna.

— Da, Frăția Deslușită, gardian al cunoașterii sacre din timpuri despre care nici un om nu poate ști...

— Februarie trecut, sări în ajutor Fratele Portar.

Marele Maestru Suprem avea impresia că Fratele Portar nu înțelesese despre ce era vorba.

— Scuze. Scuze. Scuze, spuse personajul îngrijorat. Cred că am greșit societatea. Se poate să fi încurcat o străduță. Plec imediat dacă îmi permiteți...

— Iar sfârlul îi va fi tras în țeapă, repetă Marele Maestru Suprem cu subînțeles, pe fundalul zgomotelor de lemn umed, în timp ce Fratele Portar încerca să deschidă intrarea groazei. Am terminat? Mai sunt neștiutori care au nimerit pe aici în drumul lor spre alt loc? adăugă el cu sarcasm amar. Așa. Bine. *Cât* mă bucur! Cer prea mult dacă întreb: sunt păzite cele Patru Turnuri? Oh, bine. Și Pantalonii Sfințeniei? S-a

obosit cineva să îi pună la dungă? Ah, ați făcut-o. Cum trebuie? Să știți că o să verific... în regulă. Și ferestrele au fost legate cu Șnururile Roșii ale Rațiunii, în conformitate cu recomandarea străveche? Bine. Acum probabil că putem continua.

Cu aerul ușor țâfnos al cuiva care și-a trecut degetul pe raftul de sus din casa unei nurori și descoperă, în ciuda tuturor așteptărilor, că strălucește de curățenie, Marele Maestru Suprem continuă.

„Ce adunătură, își spuse el. O grămadă de incompetenți pe care nici o altă societate secretă nu i-ar fi atins nici cu un Sceptru al Autorității de zece coți. Erau de felul celor care își scrânteau degetele chiar și la cel mai simplu salut secret.

Însă incompetenți cu posibilități. Las' să îi ia celelalte societăți pe cei iscusiți, pe cei plini de speranță, pe ambițioși, pe cei cu încredere de sine. El îi va lua pe plângăcioșii plini de resentimente, pe cei cu burta plină de ciudă și de fiere, pe cei care știau că ar fi reușit dacă li s-ar fi oferit ocazia. Să-I primească el pe cei în care valurile de venin și de dorință de răzbunare se spărgeau de ziduri subțiri de nerozie și de paranoia mediocră.

Și de prostie. Cu toții au depus jurământul, se gândi el, dar nici măcar unul nu a întrebat măcar ce e un sfârl."

— Fraților, zise el. În seara asta avem de discutat probleme de importanță capitală. Buna guvernare, nu, chiar viitorul orașului Ankh-Morpork se află în mâinile noastre.

Se apropiară mai mult. Marele Maestru Suprem simți cum îl încearcă familiarul fior al puterii. Îi sorbeau cuvintele. Ăsta era un sentiment pentru care merita să te îmbraci în afurisitele alea de robe prostești.

— Nu știm noi prea bine că orașul se află în puterea oamenilor corupți, care se îngrașă călare pe averile lor câștigate necinstit, în timp ce bărbați de ispravă sunt ținuți deoparte și forțați, practic, să devină sclavi?

— Desigur că da! spuse Fratele Portar cu vehemență, după ce avură timp să traducă mintal acestea. Chiar săptămâna trecută, la Breasla Brutarilor, am încercat să-i arăt Maestrului Critchley că...

Nu a fost vorba despre contact vizual, deoarece Marele Maestru Suprem se asigurase că glugile Fraților le învăluiau fețele într-un întuneric mistic, dar, cu toate acestea, a reușitsă îl amuțească pe Fratele Portar numai prin intermediul unei tăceri scandalizate.

— Dar nu a fost întotdeauna astfel, continuă Marele Maestru Suprem. A existat, odată, o epocă de aur, când cei demni să fie conducători și cei demni de respect erau pe drept recompensați. O epocă în care Ankh-Morpork nu era doar un oraș mare, ci unul măreț. O epocă a cavalerismului. O epocă în care... da, Frate Turn?

O siluetă voluminoasă, în robă, lăsă mâna jos.

— Vorbești despre când aveam regi?

— Bravo, Frate Turn, zise Marele Maestru Suprem, ușor iritat de această dovadă neobișnuită de inteligență. Și...

— Dar asta s-a lămurit cu sute de ani în urmă, spuse Fratele Turn. Nu a fost o bătălie mare sau așa ceva? Și de atunci i-am avut pe lorzii conducători, ca Patricianul.

— Da, foarte bine, Frate Turn.

— Nu mai există regi, asta încerc să arăt, zise Fratele Turn, dornic să fie de ajutor.

— După cum spune Fratele Turn, linia...

— Ce ai spus despre cavalerism mi-a oferit indiciul, spuse Fratele Turn.

— Camașa, și...

— Ai parte de asta cu regii, de cavalerism, zise Fratele Turn fericit. Și de cavaleri. Și ăștia aveau niște...

— *Oricum,* spuse tăios Marele Maestru Suprem, s-ar putea foarte bine ca linia regilor din Ankh să nu fie pe atât de defunctă pe cât ne-am imaginat până acum, fiind posibil ca descendența lor să fi supraviețuit. Astfel îmi arată cercetările mele în pergamentele antice.

Se retrase, așteptând. Totuși, vorbele sale nu păreau să aibă efectul pe care îl așteptase. Probabil că se descurcau cu „defunctă”, se gândi el, dar ar fi trebuit să trag linie la „descendență”.

Fratele Turn ridicase iar mâna.

— Da?

— Vrei să spui că există un fel de moștenitor la tron care așteaptă pe undeva? zise Fratele Turn.

— Așa se pare, da.

— Da. Așa fac ei, să știi, spuse Fratele Turn bine informat. Se întâmplă tot timpul. Poți să citești despre asta. Flăstare, așa le zice. Se ascund prin pustietăți îndepărtate cu sutele de ani, transmițând din generație în generație sabia și semnul din naștere secrete și așa mai departe. Și tocmai când Vechiul Regat are nevoie de ei, apar și îi zboară pe toți uzurpatorii care se nimeresc prin preajmă. Și apoi este o bucurie generală.

— Da, bine, rosti o siluetă despre care Marele Maestru Suprem știa că este Fratele Tencuitor. Și ce dacă? Să spunem că apare un flăstar, se duce la Patrician și îi zice: „Hei, io-s rege, uite semnul din naștere, cum se cere, acum șterge-o”. Cu ce se alege? Cu o speranță de viață de cam două minute, cu asta se alege.

— Tu nu *asculți,* spuse Fratele Turn. Treaba e că flăstarul trebuie să sosească atunci când regatul este amenințat, da?Atunci toată lumea îl vede, corect? Apoi e purtat pe brațe la palat, vindecă niște oameni, anunță o sărbătoare, împarte ceva comori și n-ai treabă cu cin-te-ntreabă.

— Mai trebuie și să se însoare cu o prințesă, zise Fratele Portar. Având în vedere că el e porcar.

Cu toții se uitară la el.

— Cine a spus că e porcar? întrebă Fratele Turn. Eu nu am zis că e porcar. Ce legătură are asta cu porcarii?

— Totuși, are dreptate, spuse Fratele Tencuitor. De regulă, flăstarul obișnuit e porcar sau pădurar ori ceva asemănător. Are legătură cu a fi în cumîizice. Cognito. Trebuie să pară că au, știi tu, origini simple.

— Nu-i nimic special la originile simple, zise un frate foarte scund, care părea că era compus în întregime dintr-o mică robă neagră umblătoare cu halitoză. La mine în familie, noi credem că porcar e o slujbă clasa întâi.

— Dar familia ta nu are sânge regal, Frate Budar, spuse Fratele Tencuitor.

— S-ar putea să avem, zise Fratele Budar bosumflat.

— Bun, atunci, spuse Fratele Turn fără tragere de inimă. Așa e. Dar la momentul potrivit, vezi tu, regii originali își aruncă mantia și zic: „Iată-mă-s!”, iar regalitatea lor esențială iese la iveală.

— Cum, mai exact? spuse Fratele Portar.

— *...s-ar putea să am sânge regesc,* mormăia FrateleBudar. *N-are nici un drept să îmi spună că s-ar putea să n-am sânge...*

— Uite, pur și simplu se întâmplă, da? Când vezi, îți dai seama.

— Dar înainte de asta, trebuie să salveze regatul, zise Fratele Tencuitor.

— Oh, da, spuse Fratele Turn apăsat. Ăsta e lucrul principal, așa e.

— De la ce să îl salveze, atunci?

— *...am la fel de mult dreptul să pot avea sânge regesc ca oricine...*

— De Patrician? zise Fratele Portar.

Fratele Turn, care devenise brusc o autoritate în subiectul regalității, clătină din cap.

— Nu știu dacă Patricianul este chiar o amenințare, spuse el. Nu e un tiran adevărat. Nu-i la fel de rău ca alții pe care i-am avut. Adică, el de fapt nu *oprimă.*

— Eu sunt oprimat tot timpul, zise Fratele Portar. Maestrul Critchley, unde lucrez, mă oprimă dimineața. La prânz și seara, strigă la mine și toate cele. Iar femeia de la magazinul de zarzavaturi mă oprimă tot timpul.

— Așa e, spuse Fratele Tencuitor. Proprietarul meu mă oprimă ceva de groază. Îmi bate în ușă și tot trăncănește despre chiria pe care cică i-o datorez, ceea ce e o minciună. Și oamenii de alături mă oprimă toată noaptea. Le spun, muncesc toată ziua, omul trebuie să aibă și el niște timp când să învețe să cânte la tubă. Asta e opresiune, așa e. Dacă eu nu sunt sub călcâiul opresorului, nu știu cine mai este.

— Dacă o iei așa – zise alene Fratele Turn –, cred că și pe mine mă oprimă cumnatul meu tot timpul, pentru că are un cal și o trăsurică noi pe care și le-a cumpărat. *Eu* nu am. Adică, e drept? Fac pariu că un rege nu ar lăsa așa opresiune să mai continue, pe oameni îi oprimă

nevestele că de ce n-au și ei o trăsură nouă ca Rodney al nostru și așa mai departe.

Marele Maestru Suprem asculta la acestea cu un sentiment de ușoară confuzie. Era ca și cum ar fi știut că există avalanșe, dar nici nu i-ar fi trecut prin minte ce rezultate uluitoare avea să declanșeze atunci când va fi aruncat bulgărele de zăpadă din vârful muntelui. Aproape că nici nu trebuia să îi ațâțe.

— Sunt sigur că un rege ar avea ceva de zis despre proprietari, spuse Fratele Tencuitor.

— Și că i-ar scoate în afara legii pe cei care au trăsuri bătătoare la ochi, zise Fratele Turn. Bașca, mai sunt cumpărate și cu bani furați, cred.

— Eu cred, spuse Marele Maestru Suprem, reglând nițel lucrurile, că un rege înțelept nu ar scoate în afara legii, cum ar veni, trăsurile bătătoare la ochi decât pentru cei care *nu merită.*

Urmă o pauză de gândire în cadrul conversației, ca șicum Frații reuniți ar fi împărțit mintal universul între cei care merită și cei care nu merită și s-ar fi plasat pe ei înșiși în partea care trebuia.

— Ar fi foarte corect, zise Fratele Turn ușurel. Dar Fratele Tencuitor avea dreptate, zău. Nu pot să-mi închipui că un flăstar își manifestă destinul doar pentru că Fratele Portar crede că femeia de la magazinul de zarzavaturi se uită tot timpul ciudat la el. Fără supărare.

— *Și* mă fură al naibii la cântar, spuse Fratele Portar. Și...

— Da, da, da, zise Marele Maestru Suprem. Într-adevăr, oamenii cinstiți din Ankh-Morpork se află sub călcâiul opresorilor.Totuși, de obicei un rege iese la iveală în circumstanțe ceva mai dramatice. Un război, de exemplu.

Lucrurile mergeau bine. Desigur, cu toată prostia lor egoistă, unul dintre ei avea să se dovedească destul de isteț pentru aface propunerea.

— Exista o veche profeție sau cam așa ceva, spuse Fratele Tencuitor. Îmi povestea bunicul. Privi în gol, în străduania sa de a-și aminti. „Da, regele va veni aducând Legea și Dreptatea și nu va ști nimic altceva decât Adevărul și îi va Apăra și Servi pe oameni cu Sabia lui.” Nu trebuie să vă uitați așa la mine, nu am inventat-o eu.

— Oh, *toți* o știm pe *asta.* Și ce mai bine ne-ar face, zise Fratele Turn. Adică, ce face, vine călare cu Legea și Adevărul și așa mai departe, precum cei Patru Cavaleri ai Apocalipsei? Salutare la toată lumea, își subție el vocea, eu sunt regele, iar acolo, adăpându-și calul, e Adevărul. Nu e prea practic, nu? Nu. Nu poți să te încrezi în legendele străvechi.

— De ce nu? spuse Fratele Budar, țâfnos.

— Pentru că sunt legendare. Așa îți dai seama, zise Fratele Turn.

— Cea cu prințesele adormite e bună, spuse Fratele Tencuitor. Doar un rege poate să le trezească.

— Nu fi tâmpit, zise Fratele Turn cu severitate. Nu avem rege, așa că nu putem avea prințese. E logic.

— Firește, în vremurile *de demult,* era foarte ușor, spuse vesel Fratele Portar.

— De ce?

— Nu trebuia decât să omoare un dragon.

Marele Maestru Suprem își împreună palmele și înălță o rugăciune tăcută oricărui zeu se nimerea să asculte. Avusese dreptate în privința acestor oameni. Mai devreme sau mai târziu, micile lor minți ametite îi purtaseră acolo unde dorise el.

— Ce idee interesantă, zise el mieros.

— N-ar merge, spuse Fratele Turn cu seriozitate. Acum nu mai sunt dragoni mari.

— S-ar putea să mai fie.

Marele Maestru Suprem își trosni degetele.

— Poftim? zise Fratele Turn.

— Am spus că s-ar putea să mai fie.

Din adâncurile glugii Fratelui Turn ieși un râs neliniștit.

— Ce, de-adevăratelea? Cu solzi uriași și cu aripi?

— Da.

— Cu respirația ca de furnal?

— Cu chestiile alea cu unghii mari la picioare?

— Gheare? Oh, da. Cât de multe vrei.

— Cum vine asta, cât de multe vreau?

— Aș zice că este foarte clar, Frate Turn. Dacă vrei dragoni, poți avea dragoni. *Tu* poți aduce un dragon aici. Acum. În oraș.

— Eu?

— Voi toți. Adică noi, zise Marele Maestru Suprem.

Fratele Turn ezită.

— Ei, nu știu dacă e o idee prea...

— Și s-ar supune tuturor comenzilor voastre.

Asta îi opri. Asta îi aduse pe calea cea bună. Asta căzu în fața creierașelor lor lașe ca o bucată de carne într-un țarc plin de câini înfometați.

— Vrei să repeți? zise Fratele Tencuitor ușurel.

— Puteți să îl controlați. Puteți să îl puneți să facă orice vreți.

— Ce? Un dragon adevărat?

În intimitatea glugii sale, Marele Maestru Suprem își dădu ochii peste cap.

— Da, unul adevărat. Nu un mic dragon de mlaștină, un animal de companie. Ci produsul original.

— Dar credeam că erau, știi tu... mituri.

Marele Maestru Suprem se aplecă înainte.

— Erau mituri și erau reali, zise el cu putere. Atât undă, cât și particulă.

— Aici m-ai pierdut, spuse Fratele Tencuitor.

— Vă voi demonstra, atunci. Cartea, te rog, Frate Degete. Mulțumesc. Fraților, trebuie să vă spun că atunci când îmi desăvârșeam educația cu Maeștrii Secreți...

— Cu cine, Mare Maestru Suprem? zise Fratele Tencuitor.

— De ce nu asculți? Niciodată nu ești *atent.* A spus Maeștrii Secreți! zise Fratele Turn. Știi, înțelepții ăia venerabili ce trăiesc pe vreun munte și conduc totul în secret și care l-au învățat așa și pe dincolo și care pot să meargă prin foc și altele. Ne-a spus săptămâna trecută. O să ne învețe și pe noi, nu-i așa, Mare Maestru Suprem? încheie el servil.

— Oh, Maeștrii Secreți, zise Fratele Tencuitor. Scuze. Glugile astea mistice sunt de vină. Secreți. Îmi aduc aminte.

„Dar când voi conduce orașul, își spuse Marele Maestru Suprem, așa ceva nu se va mai întâmpla. Voi forma o nouă societate secretă din oameni inteligenți, oameni cu minți ascuțite, deși nu prea inteligenți, firește, nu *prea* inteligenți. Îl vom dărâma pe crudul tiran și vom intra într-o nouă epocă a iluminării, a fraternității și a umanismului, iar Ankh-Morpork va deveni o Utopie și oamenii ca Fratele Tencuitor vor fi perpeliți la focuri mici dacă voi avea ceva de zis în această privință, și sigur voi avea. *Și* sfârlul[2] lui.”

— După cum spuneam, atunci când îmi desăvârșeam educația cu Maeștrii Secreți... continuă el.

— Asta a fost atunci când ți-au zis că trebuie să mergi pe hârtie de orez, nu? spuse Fratele Turn pe un ton familiar. Întotdeauna mi s-a părut că asta a fost una bună. De atunci păstrez de fiecare dată hârtia de pe fundul cutiuței cu tăiței. Uimitor, zău! Pot să merg fără probleme pe ea. Îți arată ce înseamnă să te afli în societatea secretă potrivită, asta face.

„La proțap, se gândi Marele Maestru Suprem, Fratele Tencuitor nu va fi singur.”

— Pașii tăi pe drumul iluminării sunt un exemplu pentru noi toți, Frate Turn, zise el. Totuși, dacă îmi permiți să continui – printre multele secrete...

— .. .din Inima Ființei... spuse Fratele Turn pe un ton aprobator.

— Din Inima Ființei, după cum zice Fratele Turn, a apărut poziția actuală a nobililor dragoni. Credința că au dispărut este greșită. Nu au făcut decât să descopere o nouă nișă evoluționară. Și pot fi chemați din ea. Această carte – o ridică – oferă instrucțiuni exacte.

— Este doar într-o carte? întrebă Fratele Tencuitor.

[2]Un sfârl este definit în Dicţionarul cuvintelor care te fac să plângi ca „un pic pateu cu coajă moale care conţine stafide”. Dicţionarul va fi fost nepreţuit pentru Marele Maestru Suprem atunci când scornise jurămintele Societăţii, căci include şi velşetă („un fel de jiletcă purtată de anumiţi ceasornicari”), gaschină („o pasăre timidă, gri-cafenie, din familia lişiţei”) şi mole („un joc de îndemânare şi iscusinţă care implică ţestoase”).

— Nu este o carte obișnuită. Aceasta este singura copie. Mi-a luat ani întregi să îi dau de urmă, zise Marele Maestru Suprem. Este scrisă de Tubal de Malachite, un mare învățat în știința dragonilor. A invocat dragoni de toate dimensiunile. Și la fel puteți face și voi.

Urmă o altă tăcere lungă, stânjenită.

— Hm, spuse Fratele Portar.

— Mie îmi pare cam, știi... *magic,* zise Fratele Turn pe tonul neliniștit al celui care a văzut unde e ascunsă cartea de joc, dar nu vrea să spună. Adică, nu vreau să îți pun la îndoială înțelepciunea supremă, dar... ei... știi... magie...

Vocea i se pierdu.

— Mda, spuse Fratele Tencuitor neliniștit.

— Sunt, hm, vrăjitorii, vezi tu, zise Fratele Degete. Cre'că n-ai știut asta, când erai prins cu venerabilii tăi înțepați pe munte, dar vrăjitorii de pe aici îți trag o săpuneală de n-o poți duce dacă te prind că faci așa ceva.

— Demarcație, așa îi zic ei, spuse Fratele Tencuitor. Adică, eu nu îmi bag nasul în cumlezice întrețesute mistice ale cauzalității, și ei nu se ocupă de tencuieli.

— Nu reușesc să văd unde este problema, zise MareleMaestru Suprem.

De fapt, vedea prea bine. Aceasta era ultima piedică. Dacă avea să le ajute mințile minuscule să treacă peste asta, lumea întreagă avea să-i stea în palmă. Egoismul lor stupefiant de lipsit de inteligență nu îl dezamăgise până atunci, cu siguranță nu avea să îl lase baltă tocmai în acel moment...

Frații se foiră neliniștiți. Apoi Fratele Budar vorbi.

— Ha. *Vrăjitori.* Ce știu ei ce înseamnă o zi de muncă?

Marele Maestru Suprem inspiră adânc. „Ah..."

Atmosfera de resentiment răutăcios deveni vizibil mai încărcată.

— Nimic, așa e, spuse Fratele Degete. Se plimbă cu nasurile pe sus, prea buni pentru cei ca noi. Îi vedeam când lucram la Universitate. Au fundurile late de o poștă, vă zic. Să-i prinzi făcând o muncă cinstită?

— Cum ar fi hoția, adică? zise Fratele Turn, căruia nu îi plăcuse niciodată prea mult de Fratele Degete.

— Firește, ei îți *zic,* continuă Fratele Degete ignorând intenționat comentariul, că nu ar trebui să faci magie având în vedere că doar ei știu cum să nu tulbure armonia universală și așa mai departe. O grămadă de prostii, după mine.

— Bii-ne, spuse Fratele Tencuitor, nu știu, zău, adică, faci amestecul greșit, și te trezești cu o grămadă de tencuială jilavă în jurul gleznelor. Dar dacă faci un pic de magie greșit, ei zic că lucruri îngrozitoare ies din mobilă și te străpung *pe loc.*

— Da, dar vrăjitorii spun asta, zise Fratele Turn gânditor. Nici eu n-am putut să-i înghit niciodată, să fiu sincer. S-ar putea să aibă un lucru

bun și să nu vrea ca restul să afle. Nu trebuie decât să fluturi din mâini și să faci o incantație, și totul e gata.

Frații se gândiră la acest lucru. Părea plauzibil. Dacă *ei* ar fi avut un lucru bun, cu siguranță că nu ar fi vrut să-și bage nimeni nasul.

Marele Maestru Suprem hotărî că era momentul potrivit.

— Atunci ne-am înțeles, Fraților? Sunteți gata să practicați magia?

— Ah, să *practicăm,* spuse Fratele Tencuitor ușurat. Nu mă deranjează să *practic.* Atât timp cât nu trebuie să o facem de-adevăratelea...

Marele Maestru Suprem trânti cartea.

— Adică să facem vrăji adevărate! Să readucem orașul pe drumul cel bun! Să chemăm un dragon! strigă el.

Cu toții făcură un pas în spate. Apoi, Fratele Portar zise:

— Și atunci, dacă avem dragonul, regele cel drept o să apară, așa, din senin?

— Da! spuse Marele Maestru Suprem.

— Înțeleg, zise Fratele Turn sărindu-i în ajutor. E logic. Din cauza destinului și a lucrărilor gnomice ale sorții.

Urmă un moment de ezitare, iar apoi o mișcare de aprobare generală a glugilor. Doar Fratele Tencuitor părea ușor nefericit.

— Bii-ne, spuse el. Nu o să ne scape de sub control, nu?

— Te asigur, Frate Tencuitor, că poți renunța oricând vrei, zise mieros Marele Maestru Suprem.

— Ei... bine, spuse Fratele șovăielnic. Doar un pic, atunci. Putem să îl facem să stea aici destul de mult cât să ardă, de exemplu, orice magazin de zarzavaturi opresiv?

Câștigase. Aveau să fie iar dragoni. Și un rege, din nou. Nu ca vechii regi. Un rege care să facă ce i se spunea.

— Asta, zise Marele Maestru Suprem, depinde de cât de mult puteți fi de ajutor. Mai întâi, vom avea nevoie de orice elemente magice pe care le puteți aduce...

Era posibil să nu fie o idee bună să îi lase pe ceilalți să vadă că ultima parte a cărții lui de Malachite nu reprezenta altceva o bucată carbonizată. În mod clar, omul nu era capabil.

El s-ar fi descurcat mult mai bine. Și absolut nimeni nu l-ar fi putut opri.

Tunetul rostogoli...

Se spune că zeii joacă jocuri cu viețile oamenilor. Dar ce jocuri, de ce, care sunt identitățile pionilor, ce joc este și care sunt regulile – cine știe?

Mai bine să nu facem speculații.

Tunetul rostogoli...

Dădu un șase.

Acum, să ne depărtăm nițel de străzile ude ale orașului Ankh-Morpork, să ne rotim spre cețurile dimineții de pe Disc și să focalizăm din nou asupra unui tânăr care se îndreaptă spre oraș cu toată deschiderea, sinceritatea și inocența unui aisberg ce intră pe o rută maritimă importantă.

Tânărului i se spune Morcove. Nu din cauza părului, pe care tatăl său i l-a tăiat întotdeauna scurt din motive de Igienă. Ci dincauza formei lui.

Este acel fel de formă ascuțită pe care un băiat o capătă trăind curat, mâncând sănătos și trăgând guri mari de aer de munte. Când își încordează mușchii umerilor, ceilalți mușchi trebuie să se dea din calea lor mai întâi.

De asemenea, poartă o sabie care i-a fost oferită în condiții misterioase. Condiții foarte misterioase. Prin urmare, în mod surprinzător, această sabie are ceva foarte neașteptat. Nu este magică. Nu are un nume. Când o mânuiești nu ai un sentiment de putere, capeți doar bășici; ai crede că era o armă care fusese folosită atât de mult, încât încetase să mai fie altceva decât o sabie, o bucată lungă de metal cu margini foarte ascuțite. Și nu scrie „destin” pe ea.

De fapt, este, practic, unică.

Tunetul rostogoli.

Șanțurile orașului gâlgâiau încetișor în timp ce gunoaiele nopții erau purtate prin ele, în unele cazuri protestând slab.

Când ajunse la silueta culcată a căpitanului Vimes, apa se abătu și curse în jurul lui în două șuvoaie. Vimes deschise ochii. Există un moment de pace golită de conținut, înainte ca amintirile să îl lovească precum o lopată.

Fusese o zi proastă pentru Gardă. Avusese loc înmormântarea lui Herbert Gaskin, de exemplu. Sărmanul Gaskin. Încălcase una dintre regulile fundamentale pentru a fi gardă. Nu era genul de regulă pe care o persoană ca Gaskin să o poată încălca de două ori. Așa că fusese coborât în pământul ud, cu ploaia bătându-i în coșciug și cu nimeni care să îl plângă în afară de cei trei membri supraviețuitori ai Gărzii de Noapte, cel mai disprețuit grup de oameni din întregul oraș. Sergentul Colon nu se putuse opri din plâns. Sărmanul Gaskin.

„Sărmanul Vimes”, se gândi Vimes.

Sărmanul Vimes, aici în șanț. Dar de aici începuse. De jos, din canal. Sărmanul Vimes, cu apa strecurându-i-se pe sub platoșă. Sărmanul Vimes, privind cum restul conținutului șanțului se scurgea pe lângă el. „Cre’că până și sărmanul Gaskin are o priveliște mai bună acum”, se gândi el.

Să vedem... plecase după înmormântare și se îmbătase. Nu, nu se îmbătase, era altceva, se termina cu „ță”. Se îmbătase criță, asta era.

Pentru că lumea complet sucită și greșită, ca într-o oglindă deformată, redevenea clară doar dacă te uitai la ea printr-un fund de sticlă.

Altceva acum, ce mai era.

„Oh, da. Noaptea. Vremea datoriei. Nu pentru Gaskin, totuși. Trebuie să găsesc un nou coleg. Oricum vine un coleg nou, nu-iașa? Un puști din minți. Vorbă scrisă. Un cuști din dinți...”

Vimes renunță și se prăbuși pe spate la loc. Șanțul continuă să se scurgă.

Deasupra capului, literele luminoase pârâiau și clipeau în ploaie.

Nu doar aerul proaspăt de munte era cel care îi dăduse lui Morcove fizicul gigantic. Faptul că fusese crescut într-o mină de aur condusă de pitici și că lucrase douăsprezece ore pe zi ridicând vagonete la suprafață trebuie să-l fi ajutat.

Mergea cocoșat. Ceea ce provoacă *asta* este faptul de a fi crescut într-o mină condusă de pitici care cred că un metru și jumătate reprezintă o înălțime bună pentru tavan.

Dintotdeauna știuse că era diferit. Mai plin de cucuie, măcar. Iar apoi, într-o zi, tatăl lui l-a privit în față sau, mai bine zis, l-a privit în talie și i-a spus că, de fapt, el nu era, după cum crezuse întotdeauna, un pitic.

Ce lucru îngrozitor să te trezești la șaisprezece ani că ești din specia greșită...

— Nu am vrut să îți spunem până acum, fiule, i-a zis tatăl său. Am crezut că o să îți treacă odată cu vârsta.

— Ce să îmi treacă? a întrebat Morcove.

— Creșterea. Dar acum mama ta, adică, amândoi credem că este timpul să te duci printre cei din neamul tău. Vreau să spun că nu e drept să te ținem aici ca într-o cușcă, fără să ai tovarăși de înălțimea ta.

Tatăl său își făcea de lucru cu un nit slăbit de la coif, semn sigur că era îngrijorat.

— Ăăă, a adăugat el.

— Dar *voi* sunteți neamul meu! a spus Morcove disperat.

— Într-un fel, da, a zis tatăl lui. În alt fel, care este unul mai exact și mai precis, nu. Vezi tu, e vorba despre treaba asta cu genetica. Așa că o idee foarte bună ar putea fi să te duci să vezi ceva din lume.

— Ce, de tot?

— Oh, nu! Nu. Firește că nu. Poți să vii să ne vezi oricând vrei tu. Dar, ei, un băiat de vârsta ta, ținut aici... Nu e drept. Știi tu. Adică. Nu mai ești copil. Mai tot timpul trebuie să mergi în genunchi și restul. Nu e drept.

— Care e neamul meu, atunci? a întrebat Morcove uluit.

Bătrânul pitic a inspirat adânc.

— Ești om, a zis el.

— Ce, ca domnul Varneshi? Unul dintre Cei Mari?

O dată pe săptămână, domnul Varneshi conducea o căruță trasă de boi pe drumuri de munte pentru a aduce diferite lucruri în schimbul aurului.

— Tu ai doi metri, băiete. El are doar unu și jumătate. Piticul își făcea iar de lucru cu nitul slăbit. Vezi cum stă treaba.

— Da, dar... dar poate că sunt eu ceva mai înalt, a spus Morcove disperat. Până la urmă, dacă pot să existe oameni scunzi, nu pot să existe și pitici înalți?

Tatăl lui l-a bătut prietenește pe spatele genunchilor.

— Trebuie să accepți realitatea, băiete. Te-ai simți mult mai acasă la suprafață. E în sângele tău. Și nici acoperișul nu e așa de jos.

„Nu poți să te dai cu capul de bolta cerească”, și-a spus el.

— Stai așa, a zis Morcove, cu fruntea lui sinceră încrețindu-se în efortul de a socoti. Tu ești pitic, nu? Și mama e pitic. Deci și eu trebuie să fiu pitic. Natural.

Piticul a oftat. Sperase să ocolească acest subiect pentru o perioadă de câteva luni măcar, să-i dezvăluie cu blândețe într-un fel, dar nu mai avea timp.

— Stai jos, băiete, a spus el.

Morcove s-a așezat.

— Treaba e, a zis el nefericit, atunci când fața mare și sinceră a băiatului ajunsese ceva mai aproape de a lui, că te-am găsit în pădure într-o zi. Rătăceai pe lângă una dintre poteci... hm.

Nitul slăbit a scârțâit. Piticul s-a avântat mai departe.

— Treaba e, vezi tu... că erau niște căruțe. În flăcări, s-ar putea zice. Și oameni morți. Ăă, da. Oameni extrem de morți. Din cauza bandiților. A fost o iarnă aspră atunci, tot felul de oameni veneau pe dealuri... așa că te-am luat la noi, firește, apoi, ei, a fost o iarnă lungă, cum spuneam, și mama ta s-a obișnuit cu tine și, ei, nu am mai apucat să-l rugăm pe Varneshi să facă cercetări. Asta e totul și nimic mai mult.

Morcove a acceptat acest lucru destul de calm, în mare parte din cauză că nu înțelegea aproape nimic. În plus, din câte știa, a fi găsit rătăcind prin pădure era metoda normală de aducere pe lume a copiilor. Un pitic nu este considerat destul de mare pentru a-i fi explicate procesele tehnice înainte ca el[3] să ajungă la pubertate[4].

— Bine, tată, a spus el și s-a aplecat pentru a ajunge la același nivel cu urechea piticului. Dar știi, eu și... o știi pe Părăluța Pumn-de-Piatră? E foarte frumoasă, tată, are o barbă moale precum... ceva foarte moale – am făcut o înțelegere și...

— Da, a zis piticul cu răceală. Știu. Tatăl ei a avut o vorbă cu mine.

[3]Pronumele este folosit de pitici pentru a indica ambele sexe. Toţi piticii au barbă şi poartă până la douăsprezece straturi de haine. Sexul este mai mult sau mai puţin opţional.

[4]Adică, pe la cincizeci şi cinci de ani.

La fel a făcut și mama ei cu mama ta, a adăugat el în tăcere, iar apoi *ea* a avut o vorbă cu mine. O grămadă de vorbe.

— Nu că nu te-ar plăcea, ești un băiat de încredere și un bun muncitor, ai fi un ginere bun. *Patru* gineri buni. Asta e problema. Și, oricum, ea are doar șaizeci de ani. Nu se face. Nu e bine.

Auzise despre copii crescuți de lupi. Se întreba dacă șeful haitei era vreodată nevoit să facă ceva atât de delicat. Poate că ar fi trebuit să îl ducă într-un luminiș liniștit și să îi spună: „Uite, fiule, poate te-ai întrebat de ce nu ești la fel de păros precum ceilalți...”

Discutase și cu Varneshi. Era un om bun, de încredere, Varneshi. Firește, îl cunoscuse pe tatăl lui. Și pe bunic, dacă se gândea bine. Se părea că oamenii nu rezistau prea mult, probabil din cauza efortului de a pompa sângele atât de sus.

— Ai o problemă, rege[5]. Chiar așa, spusese bătrânul, în timp ce împărțeau un păhărel de tărie pe o băncuță din fața Puțului nr. 2.

— E un băiat bun, să știi, zisese regele. Un caracter curat. Cinstit. Nu e chiar sclipitor, dar dacă îi spui să facă un lucru, nu are liniște până nu termină. Ascultător.

— Ai putea să-i tai picioarele, spusese Varneshi.

— Nu picioarele o să fie problema, zisese regele posomorât.

— Ah. Da. Ei, în cazul *ăsta,* ai putea...

— Nu.

— Nu, aprobase Varneshi gânditor. Hmm. Bine, atunci ceeace ar trebui să faci este să îl trimiți nițel de acasă. Lasă-l să se amestece cu oamenii. Se lăsase pe spate. Ce ai tu aici, rege, este o rață, adăugase el, pe tonuri înțelepte.

— Nu cred că ar trebui să-i spun asta. Și așa refuză să creadă că e om.

— Ceea ce vreau să zic este că e o rață crescută printre găini. Un fenomen de fermă binecunoscut. Descoperă că nu e în stare să ciugulească și că nu știe ce e înotul.

Regele asculta politicos. Piticii nu prea știu despre agricultură.

— Dar dacă îl trimiți să vadă alte rațe, dacă îl lași să se ude pe picioare, nu o să mai alerge după găinușe. Și n-ai treabă cu cin-te-ntreabă.

Când îți petreci o mare parte a vieții în subteran, îți dezvolți o minte foarte strictă. Piticii nu au ce face cu metaforele și comparațiile. Dacă te apuci să te joci cu astfel de descrieri, dai de mare bucluc, aceasta e deviza lor. Dar după două sute de ani în care vorbise cu oamenii, regele își dezvoltase, de fapt, un instrument mental scrupulos care era aproape potrivit pentru sarcina de a-i înțelege.

— Sunt sigur că cine mă întreabă cel mai mult este unchiul meu, Bjom Tarenbrat, remarcase el alene.

[5]Lit. dezka-knik, „supraveghetor de mină”.

— Tot aia.

Urmase o pauză în care regele supusese problema unei analize atente.

— Vrei să zici, spusese el cântărindu-și fiecare vorbă, că ar trebui să-l trimitem pe Morcove să fie o rață printre oameni pentru că Bjom Tarenbrat este unchiul meu.

— E un băiat bun. Sunt o grămadă de posturi libere pentru un băiat mare și puternic așa ca el, zisese Varneshi.

— Am auzit că piticii se duc să muncească în Marele Oraș, spusese regele nesigur. Și că trimit bani la familiile lor, ceea ce este foarte lăudabil și cuviincios.

— Poftim. Găsește-i o slujbă în, în... – Varneshi căutase inspirație – în Gardă sau în altă parte. Străbunicul meu a fost în Gardă, să știi. E o slujbă bună pentru un băiat puternic, așa zicea străbunicul.

— Ce e o Gardă? întrebase regele.

— Oh, rostise Varneshi cu nesiguranța cuiva a cărui familie, în ultimele trei generații, nu călătorise mai mult de douăzeci de leghe, au grijă ca oamenii să respecte legile și să facă ce li se spune.

— Aceasta este o preocupare foarte respectabilă, zisese regele care, de vreme ce el se ocupa cu a spune, avea păreri foarte clare despre cum trebuie oamenii să facă ce li se spune.

— Firește, nu acceptă chiar pe oricine, spusese Varneshi, scormonind în adâncurile memoriei sale.

— Cred și eu că nu, pentru o sarcină atât de importantă. Îi voi scrie regelui lor.

— Nu cred că au un rege, zisese Varneshi. Doar un om care le spune ce să facă.

Regele piticilor acceptase acest lucru împăcat. În ceeace îl privea, asta părea să fie cam nouăzeci și șapte la sută din definiția regalității.

Morcove a primit vestea fără gălăgie, așa cum primea și ordinele de a redeschide Puțul nr. 4 sau de a tăia lemne pentru bârnele de susținere. Prin firea lor, toți piticii sunt persoane harnice, serioase, educate, ascultătoare și atente, al căror singur cusur este o tendință ca, după un singur pahar de băutură, să se năpustească asupra inamicului răcnind „Aaaagh!” și să-i reteze acestuia picioarele de la genunchi cu toporul. Morcove nu găsea nici un motiv pentru a se purta diferit. Avea să se ducă în oraș – oricare ar fi fost *acesta* – și să devină bărbat.

„Îi acceptă doar pe cei mai buni, îi spusese Varneshi. O gardă trebuie să fie un luptător iscusit și să aibă gândul, vorba și fapta curate.” Din adâncurile anecdoticii ancestrale, bătrânul scosese povești despre urmăriri la lumina lunii pe acoperișuri și despre bătălii uriașe cu răufăcători, pe care, firește, străbunicul lui le câștigase în ciuda faptului că fusese în mare inferioritate.

Morcove a fost nevoit să recunoască faptul că părea mai interesant decât mineritul.

După o vreme de gândire, regele i-a scris conducătorului din Ankh-Morpork, întrebând respectuos dacă Morcove ar fi putut fi luat în calcul pentru un loc printre cei mai buni din oraș.

În acea mină, rareori se scriau epistole. Munca s-a oprit și întreg clanul se așezase în cerc, într-o tăcere respectuoasă, în timp ce pana lui zgâria pergamentul. Mătușa lui fusese trimisă la Varneshi pentru a-și cere scuze, dar l-ar deranja oare pe el să renunțe la o bucățică de ceară? Sora lui fusese trimisă în sat pentru a o întreba pe doamna Garlick, vrăjitoarea, cum te oprești din scris o recomandare.

Lunile au trecut.

Și apoi venise răspunsul. Era cam murdar, căci, de obicei, pe Munții Vârfu Berbecului poșta era dată oricui se îndrepta mai mult sau mai puțin în direcția potrivită și, de asemenea, era cam scurt. Spunea, simplu, că îi fusese acceptată candidatura și că trebuia să se prezinte la post imediat.

— Pur și simplu? a zis el. Credeam că vor fi teste și alte chestii. Ca să vadă dacă sunt potrivit.

— Ești fiul meu, a spus regele. Le-am zis asta, să știi. E logic că ești potrivit. Probabil că ești bun de ofițer.

A scos un sac de sub scaun, a cotrobăit în el și i-a oferit lui Morcove o bucată de metal, mai mult o sabie decât un fierăstrău, dar nu cu mult.

— Asta ar trebui să îți aparțină de drept, a zis el. Când am găsit... cărucțele, ăsta era singurul lucru care mai rămăsese. Bandiții, înțelegi. Rămâne între noi doi – i-a făcut semn lui Morcove să se apropie –, dar am pus o vrăjitoare să se uite la ea. În caz că era magică. Dar nu e. E cea mai nemagică sabie din câte există, așa a spus. De obicei au nițică magie, vezi tu, având în vedere că e ca magnetismul. Cred. E destul de bine echilibrată, totuși.

I-a înmânat-o.

A mai cotrobăit puțin.

— Și mai e asta. A ridicat o cămașă. Te va proteja.

Morcove a împuns-o grijuliu cu degetul. Era făcută din lână de oaie de pe Munții Vârfu Berbecului, care avea toată căldura și moliciunea părului de porc-mistreț. Era una dintre legendarele veste din lână ale piticilor, un fel de vestă care are nevoie de balamale.

— Să mă apere de ce? a întrebat el.

— De răceli și așa mai departe, a zis regele. Mama spune cătrebuie să o porți. Și, hm... că veni vorba. Domnul Varneshi zice că ar vrea să treci pe la el când cobori de pe munte. Are ceva pentru tine.

Tata și mama i-au făcut cu mâna până când nu l-au mai văzut. Părăluța nu a făcut-o. Ciudat. În ultima vreme parcă îl evita.

Luase sabia, atârnată pe spate, în traistă avea sendvișuri și lenjerie curată, iar lumea era, mai mult sau mai puțin, la picioarele sale. În buzunar ținea faimoasa scrisoare de la Patrician, omul care conducea mărețul și minunatul oraș Ankh-Morpork.

Cel puțin, așa vorbea mama lui despre scrisoare. Desigur, avea la început o pajură care arăta important, dar semnătura era ceva de genul „Lupin Șerpișor, Sec'r pp".

Dar chiar dacă n-ar fi fost *semnată* de însuși Patricianul, cu siguranță fusese scrisă de cineva care lucra pentru el. Sau în aceeași clădire cu el. Probabil că Patricianul cel puțin *știa* de existența scrisorii. În general. Poate nu de *această* scrisoare, dar știa de existența scrisorilor în general.

Morcove a coborât cu hotărâre pe potecile de munte, stârnind roiuri de bondari. După o vreme, a scos sabia din teacă și a început să lovească experimental în buturugi răufăcătoare și-ngrupuri de urzici nelegiuite.

Varneshi stătea în fața bordeiului său, înșirând ciuperci uscate pe o sfoară.

— Salut, Morcove, a zis el, conducându-l înăuntru. Abia aștepți să ajungi în oraș?

Morcove s-a gândit la aceasta.

— Nu, a spus el.

— Începi să te răzgândești, nu?

— Nu. Doar mergeam, a zis Morcove cu sinceritate. Nu mă gândeam la nimic.

— Tatăl tău ți-a dat sabia, nu? a spus Varneshi scormonind pe un raft fetid.

— Da. Și o vestă de lână care să mă apere de frig.

— Ah. Da, uneori e foarte umed acolo, așa am auzit. Protecție. E foarte importantă. S-a întors și a adăugat teatral. *Asta* a aparținut străbunicului meu.

Era un dispozitiv ciudat, ușor emisferic, înconjurat de chingi.

— E un fel de praștie? a zis Morcove după ce l-a cercetat într-o tăcere politicoasă.

Varneshi i-a spus ce era.

— Cochilie ca la scoici? a spus Morcove zăpăcit.

— Nu. E pentru luptă, a mormăit Varneshi. Trebuie să o porți tot timpul. Îți apără părțile vitale.

Morcove o probă.

— E cam mică, domnule Varneshi.

— Pentru că nu se poartă pe cap, vezi tu.

Varneshi i-a mai dat ceva explicații, spre uluirea crescândă a lui Morcove, urmată de groază.

— Străbunicul obișnuia să zică, a terminat Varneshi, că, fără asta, eu nu aș fi existat astăzi.

— Și ce voia să spună?

Varneshi a căscat și a închis gura de câteva ori.

— Habar n-am, a zis el cu lașitate.

Oricum, lucrul rușinos se afla acum la fundul traistei lui Morcove. Piticii nu prea voiau să aibă de a face cu astfel de lucruri. Oribila apărătoare reprezenta o mică imagine dintr-o lume la fel de străină ca fața nevăzută a lunii.

Mai primise un dar de la domnul Varneshi. Era o cărțulie mică, însă foarte groasă, legată într-o piele care devenise ca lemnul odată cu scurgerea anilor.

Se numea: Legile și ordonanțele orașelor Ankh și Morpork.

— Și asta a aparținut străbunicului meu, i-a spus el. Asta trebuie să știe Garda. E necesar să cunoști toate legile, a zis el cu respect, pentru a fi un bun ofițer.

Poate că Varneshi ar fi trebuit să își aducă aminte că, în întreaga lui viață, nimeni nu îl mințise pe Morcove și nici nu îi dăduse vreo instrucțiune pe care acesta să nu fie nevoie să o urmeze întocmai. Morcove a luat cartea cu solemnitate. Nu i-ar fi trecut niciodată prin cap că, dacă avea să ajungă ofițer al Gărzii, urma să fie altfel decât unul bun.

A fost o călătorie de cinci sute de leghe și, surprinzător, cam lipsită de evenimente. Oamenii care au mai mult de un metru optzeci înălțime și sunt cam la fel de lați în umeri deseori au călătorii lipsite de evenimente. Alți oameni sar la ei de după pietre și apoi spun lucruri ca: „Oh. Scuze. Te-am confundat cu altcineva”.

Își petrecuse cea mai mare parte a călătoriei citind.

Iar acum, Ankh-Morpork era în fața lui.

Era nițel cam dezamăgitor. Se așteptase să vadă turnuri albe înalte ridicându-se peste peisaj și steaguri. Ankh-Morpork nu se ridica. Mai degrabă, se cam ascundea, agățându-se de sol ca și cum i-ar fi fost frică să nu i-l fure cineva. Nu erau steaguri.

La poartă stătea o gardă. Cel puțin, purta cămașă de zale și chestia în care se sprijinea era o suliță. Trebuia să fie o gardă.

Morcove îl salută și îi înfățișă scrisoarea. Bărbatul se uită la ea o vreme.

— Hm? zise el în cele din urmă.

— Cred că trebuie să ajung la Lupin Șerpișor Sec’r pp, spuse Morcove.

— De la ce vine pp? întrebă soldatul bănuitor.

— Se poate să vină de la Prea Prompt? zise Morcove, care se întrebase și el despre acest lucru.

— Ei, nu cunosc nici un Sec’r, spuse garda. Îl cauți pe căpitanul Vimes din Garda de Noapte.

— Și unde își are el sediul? zise Morcove politicos.

— În acest moment al zilei, aș încerca la Grămada de Struguri, pe Strada Simplă, spuse soldatul. Îl măsură pe Morcove din cap până în picioare. Te alături gărzii, nu?

— Sper să mă dovedesc bun pentru asta, da, zise Morcove.

Soldatul îi aruncă o privire care ar fi putut fi numită, liber, de modă veche. Practic, era neolitică.

— Ce ai făcut? zise el.

— Pardon? spuse Morcove.

— Ai făcut tu ceva, zise garda.

— Tatăl meu a scris o scrisoare, spuse Morcove cu mândrie. Am fost oferit voluntar.

— A naibii năpastă, zise soldatul.

* * *

Acum era noapte din nou și dincolo de intrarea groazei:

— Roțile Chinurilor sunt învârtite cum se cuvine? Spuse Marele Maestru Suprem.

Membrii Frăției Deslușite se foiră pe lângă cercul lor.

— Frate Turn? zise Marele Maestru Suprem.

— Nu e treaba mea să învârt Roțile Chinurilor, mormăi Fratele Turn. E treaba Fratelui Tencuitor să învârtească Roțile Chinurilor...

— Ba nu e deloc, treaba mea e să ung Osiile Lămâii Universale, se aprinse Fratele Tencuitor. Tot timpul zici că e treaba *mea...*

Marele Maestru Suprem oftă în adâncurile glugii lui pe când o altă ceartă începea. Din plevușca asta avea el să construiască o Eră a Rațiunii?

— Dar mai tăceți, da? se răsti el. În seara asta nu avem nevoie de Roțile Chinurilor. Încetați, amândoi. Acum, Fraților: ați adus obiectele care v-au fost cerute?

Începu un murmur general.

— Așezați-le în Cercul Incantației, zise Marele Maestru Suprem.

Era o adunătură jalnică. „Aduceți obiecte magice”, le spusese el. Doar Fratele Degete obținuse ceva de valoare. Arăta ca un fel de ornament de altar, mai bine să nu întrebe de unde era. Marele Maestru Suprem făcu un pas în față și împunse cu vârful piciorului un obiect.

— Ce este asta? întrebă el.

— E o amuletă, mormăi Fratele Budar. Foarte puternică. Am cumpărat-o de la un om. Garantată. Apără de mușcăturile de crocodil.

— Sigur poți să renunți la ea? spuse Marele Maestru Suprem.

Dinspre restul Frăției veni un chicotit supus.

— Gata cu asta, Fraților, zise Marele Maestru, întorcându-se. Aduceți obiecte magice, am spus. Nu bijuterii ieftine și gunoaie! Doamne, orașul ăsta geme de magie! Luă ceva de jos. Ce sunt acestea, în numele Cerului?

— Sunt pietre, zise Fratele Tencuitor nesigur pe el.

— Asta pot să văd. De ce sunt magice?

Fratele Tencuitor începu să tremure.

— Au găuri în ele, Mare Maestru Suprem. Toată lumea știe că pietrele cu găuri în ele sunt magice.

Marele Maestru Suprem se întoarse la locul lui în cerc. Își ridică mâinile.

— Da, bine, fie, spuse el dezgustat. Asta e, ne descurcăm cu astea. Dacă ne alegem cu un dragon de o șchioapă, o să știm *cu toții* pricina. Nu-i așa, Frate Tencuitor? Frate Tencuitor? Scuze. N-am auzit ce ai zis. Frate Tencuitor?

— Am spus da, Mare Maestru Suprem, șopti Fratele Tencuitor.

— Foarte bine. Dacă ne-am *cam* înțeles...

Marele Maestru Suprem se întoarse și luă cartea.

— Iar acum, spuse el, dacă suntem pregătiți...

Fratele Turn ridică mâna sfios.

— Pregătiți pentru ce, Mare Maestru Suprem? zise el.

— Pentru invocare, firește. Vai de capul meu. Trebuia să mă aștept...

— Dar nu ne-ai spus ce trebuie *să facem,* Mare Maestru Suprem, scânci Fratele Turn.

Marele Maestru ezită. Era adevărat, dar nu avea de gând să recunoască.

— Ei, firește, zise el. E evident. Trebuie să vă focalizați concentrarea. Să vă gândiți puternic la dragoni, traduse el. Cu toții.

— Asta e tot, da? spuse Fratele Portar.

— Da.

— Nu trebuie să incantăm o prună mistică sau așa ceva?

Marele Maestru Suprem se holbă la el. Fratele Portar reușea să arate atât de sfidător în fața opresiunii pe cât ar fi putut arăta o umbră anonimă în robă neagră. Nu se alăturase unei societăți secrete ca să nu incanteze rune mistice. Abia așteptase acest lucru.

— Puteți, dacă vreți, zise Marele Maestru Suprem. Acum, vreau să... *da, ce este, Frate Budar?*

Micuțul Frate își coborî mâna.

— Nu știu nici o prună magică, Mare Maestre. Nu ceva ce ar putea fi numit incantație magică...

— Hm!

Deschise cartea.

Fusese destul de surprins să descopere, după pagini întregi de bălmăjeală pioasă, că Invocarea însăși era o singură propoziție scurtă. Nu o incantație, nu o poezie scurtă, ci o simplă serie de silabe fără sens. De Malachite spunea că acestea provocau tipare de interferență în undele realității, dar probabil că bătrânul nebun inventa din mers. Asta era problema cu vrăjitorii, voiau ei neapărat să facă să pară totul dificil. Nu aveai nevoie decât de voință. Iar Frăția avea din belșug așa ceva. Voință crudă și prostească, da, plină de răutate poate, dar încă destul de puternică în felul ei...

De data asta nu vor încerca nimic complicat. Undeva discret...

În jurul lui, Frații incantau ce credea fiecare, după mintea lui, că reprezenta ceva mistic. Efectul general era, de fapt, unul destul de bun, dacă nu ascultai cuvintele.

Cuvintele. Ah, da...

Se uită în jos și le rosti cu voce tare.

Nu se întâmplă nimic.

Clipi.

Când deschise ochii din nou, se afla pe într-o fundătură întunecată, avea stomacul plin de foc și era foarte furios.

Pentru Zebbo Mooty, hoț clasa a treia, avea să fie cea mai proastă noapte din viața lui și nu l-ar fi făcut în nici un caz mai fericit dacă ar fi aflat că avea să fie și ultima. Ploaia îi ținea pe oameni în case, iar el rămăsese mult în urmă cu norma. Prin urmare, era mai puțin precaut decât de obicei.

Pe străzile cufundate în noapte ale orașului Ankh-Morpork, precauția este obligatorie. Nu există precauție moderată. Ori ești foarte precaut, ori ești mort. S-ar putea să fii în stare să mergi și să respiri, dar tot ești mort.

Auzi zgomote din fundătura din apropiere, lăsă măciuca legată în piele să îi alunece din mânecă, așteptă până când victima ajunse aproape de colț, sări la vedere, zise:

— Oh, la nai...

Și muri.

Fu o moarte foarte neobișnuită. Nimeni nu mai murise astfel de sute de ani.

Zidul de piatră din spatele lui radie roșu intens din cauza căldurii, care se stinse treptat în beznă.

Fusese primul om care văzuse dragonul din Ankh-Morpork. Totuși, nu era prea încântat să știe asta, căci zăcea mort.

— ...ba, spuse el, iar sinele său imaterial privi în jos la grămăjoara de cărbune despre care știa, cu o siguranță de un fel nemaicunoscut, că era tocmai lucrul din care se imaterializase.

Era o senzație ciudată să îți vezi propriile rămășițe pământești. Nu i se părea la fel de îngrozitor pe cât și-ar fi închipuit dacă l-ai fi întrebat, să zicem, cu zece minute mai devreme.

Descoperirea că ești mort este îndulcită de o alta, aceea că există într-adevăr un *tu* care să afle că ești mort.

Fundătura din față era iar pustie.

— Asta a fost foarte ciudat, zise Mooty.

— EXTREM DE CIUDAT, CU SIGURANȚĂ.

— Ai văzut? Ce a fost aia? Mooty privi silueta întunecată care ieșea din umbră. Dar tu cine ești? adăugă el bănuitor.

— GHICI, spuse vocea.

Mooty se uita cu atenție la silueta cu fața acoperită de glugă.

— Au! zise el. Nu credeam că apari pentru cei ca mine.

— APAR PENTRU TOȚI.

— Adică... în persoană, ca să zic așa.

— UNEORI. LA OCAZII SPECIALE.

— Da, bine, zise Mooty, asta e una dintre ele, în regulă! Adică, arăta ca un afurisit de dragon! Ce să facă omul? Nu te aștepți să dai de un dragon după colț!

— IAR ACUM, DACĂ EȘTI BUN SĂ O IEI PE AICI... spuse Moartea punând o mână scheletică pe umărul lui Mooty.

— Știi, odată o ghicitoare mi-a zis că o să mor în patul meu, înconjurat de strănepoți îndurerați, spuse Mooty. Ce zici de asta, ha?

— CRED CĂ S-A ÎNȘELAT

— Un afurisit de dragon, spuse Mooty. Mai și scuipa foc. Am suferit mult?

— NU. A FOST PRACTIC INSTANTANEU.

— Asta-i bine. Nu mi-ar plăcea să cred că am suferit mult. Mooty privi în jurul său. Și acum ce se întâmplă? zise el.

În spatele lor, ploaia transformă grămăjoara de cenușă neagră în noroi.

Marele Maestru Suprem deschise ochii. Stătea întins pe spate. Fratele Budar se pregătea să îi dea sărutul vieții. Doar simplul gând la acest lucru era de ajuns pentru a face pe oricine să se întoarcă de la hotarul inconștienței.

Se ridică în capul oaselor, încercând să scape de senzația că avea câteva tone și că era acoperit cu solzi.

— Am reușit, șopti el. Dragonul! A venit! L-am simțit!

Frații se uitară unul la altul.

— N-am văzut nimic, zise Fratele Tencuitor.

— Eu s-ar putea să fi văzut ceva, spuse Fratele Turn cu loialitate.

— Nu, nu *aici,* se răsti Marele Maestru Suprem. Nici nu vreți să se materializeze *aici,* nu? A fost afară, în oraș. Doar câteva secunde...

Arătă.

— Uite!

Frații se întoarseră cu vinovăție, așteptându-se în orice clipă la o flacără fierbinte ca răsplată.

În centrul cercului, obiectele magice se transformau ușurel în praf. Chiar în timp ce priveau, amuleta Fratelui Budar se fărâmă.

— Făcute praf, șopti Fratele Degete. Fir-aș al naibii!

— Trei dolari m-a costat amuleta, mormăi Fratele Budar.

— Dar dovedește că funcționează, spuse Marele Maestru Suprem. Nu înțelegeți, proștilor? Funcționează! *Putem* invoca dragoni!

— S-ar putea să coste cam mult în obiecte magice, zise Fratele Degete cu oarecare suferință în glas.

— *...trei dolari a fost. Nu-i o prostie...*

— Puterea, mârâi Marele Maestru Suprem, nu este ieftină.

— Foarte adevărat, dădu Fratele Turn aprobator din cap. Nu e ieftină. Foarte adevărat.

Se uită iar la grămăjoara de magie epuizată.

— Mamă, zise el. Chiar am făcut-o, da! Doar ne-am pus pe treabă și am făcut niște magie, nu?

— Vezi? spuse Fratele Degete. Îți *zisei* că nu e mare lucru.

— V-ați descurcat cu toții extraordinar de bine, spuse Marele Maestru Suprem pe un ton convingător.

— *...făcea șase dolari, dar mi-a zis că-și taie beregata și mi-o vinde cu trei dolari...*

— Da, spuse Fratele Turn. Ne-am prins cum se face! N-a durut deloc. Am făcut magie adevărată! Și nici n-am fost mâncați de zânele măseluță din mobilă, Frate Tencuitor, n-am putut să nu observ asta.

Ceilalți Frați dădură din cap în semn de aprobare. Magie adevărată. Nu era mare lucru. Toată lumea ar face bine *să aibă grijă.*

— Stați așa, totuși, zise Fratele Tencuitor. Unde s-a *dus* dragonul ăsta? Adică, noi chiar l-am invocat sau nu?

— Mă gândeam că o să pui o întrebare prostească de genul ăsta, zise Fratele Turn șovăielnic.

Marele Maestru Suprem își scutură praful de pe roba mistică.

— L-am invocat, spuse el, și a venit. Însă doar cât a durat magia. Apoi s-a întors. Dacă vrem să stea mai mult, ne trebuie mai multă magie. Ați înțeles? Și de asta trebuie să facem rost.

— *...trei dolari pe care nu o să-i văd prea repede...*

— Gura!

Dragă Tată [scria Morcove] Ei, iatămăs în AnkhMorpork. Nu e ca acasă. Cred că sa schimbat nițel de când a fost aici străbunicul domnului Varneshi. Nu cred că oamenii de aici știu ce e Bine și ce e Rău.

Lam găsit pe căpitanul Vimes întro berărie obișnuită. Miam adus aminte că ai spus că un pitic bun nu trebuie să meargă în astfel de locuri, dar cum el nu a ieșit, am intrat eu. Zăcea cu capul pe masă. Când iam vorbit, a zis laso jos că măcăne, puștiule. Cred că era beat. Mia zis să găsesc un loc unde să stau și să mă prezint la sergentul Colon la Casa Gărzii în noaptea asta. A zis oricine vrea să intre în gardă trebuie controlat la cap.

Domnul Varneshi nu a pomenit asta. Poate că se face control din motive de Igienă.

Mam dus să mă plimb. Sunt mulți oameni aici. Am găsit un loc, se cheamă Umbre. Apoi am văzut niște oameni care încercau să jefuiască o tânără Doamnă. Mam aruncat asupra lor. Nu știau să se bată cum se cuvine și unul a încercat să mă lovească în Părțile Vitale, dar eu purtam

Protecția așa cum mi sa spus și el sa rănit. Apoi Doamna a venit la mine și a zis Dacă mă interesează un Pat. Eu am spus da. Ma dus unde locuiește ea, o pensiune, cred că se numește. Este condusă de o doamnă Palm. Doamna a cui era poșeta, o cheamă Reet, a zis Săl fi văzut, erau 3, a fost uimitor. Doamna Palm a spus E din partea casei. Ea a zis Ce Protecție mare. Așa că am mers sus și am adormit, deși e un loc foarte zgomotos. Reet ma trezit o dată sau de două ori să îmi spună Vrei ceva, dar nu aveau mere. Așa că am căzut în Picioare, cum se spune aici dar, eu nu înțeleg cum se poate asta pentru că, dacă cazi cazi din Picioare, e de Bun Simț.

Cu siguranță sunt multe de făcut. Când mam dus la sergent am văzut un loc numit, Breasla Hoților!! Am întrebato pe doamna Palm și ea a zis Desigur. A zis că șefii Hoților din Oraș se întâlnesc acolo. Mam dus la Casa Gărzii și lam cunoscut pe sergentul Colon, un om foarte gras, și când iam spus despre Breasla Hoților el a zis Nu fi Un Idiot. Nu cred că vorbește serios. El zice Nuți fă griji de Breasla Hoților, Uite tot ce trebuie să faci, mergi Noaptea pe Străzi, strigând E Ora Doisprezece și Totul e Bine. Eu am zis Și dacă nu e totul bine, și el a zis Atunci faci bine și cauți altă stradă.

Asta nu e Conducere.

Am primit niște armură de zale. Este ruginită și nu e bine făcută.

Îți dau bani dacă ești gardă. Adică, 20 de dolari pe lună. Când îi primesc vii trimit.

Sper că voi sunteți bine și că Puțul nr. 5 este acum deschis, în după‑amiaza asta o să mă duc și o să mă uit la Breasla Hoților. Este rușinos. Dacă fac ceva în privința asta, va fi ca o Pană la Pălărie. Deja încep să prind cum se vorbește aici. Fiul tău iubitor, Morcove.

P.S. Te rog să îi transmiți toată dragostea mea Părăluței. Îmi e tare dor de ea.

* * *

Lordul Vetinari, Patricianul orașului Ankh-Morpork, își puse mâna peste ochi.

— Ce a făcut?

— Am fost *purtat* pe străzi, zise Urdo van Pew, actualmente președinte al Breslei Hoților, Tâlharilor și Meșteșugurilor înrudite. În plină zi! Cu mâinile legate!

Merse câțiva pași înspre scaunul oficial simplu al Patricianului, dând dintr-un deget.

— Știi foarte bine că ne-am încadrat în Buget, spuse el. Să fiu astfel *umilit!* Ca un infractor de rând! Ar fi bine să apară o scuză *completă,* zise el, sau o să ai parte de încă o grevă. Vom fi obligați la așa ceva, în ciuda responsabilităților noastre civice firești, adăugă el.

Degetul era de vină. Degetul era o greșeală. Patricianul se uita fix și cu răceală la deget. Van Pew îi urmări privirea și își coborî iute degetul. Patricianul nu era omul la care să dai din deget decât dacă voiai să poți număra doar până la nouă.

— Și spui că a fost o singură persoană? zise lordul Vetinari.

— Da! Adică...

Van Pew ezită.

Chiar suna ciudat, acum când ajungea să îi spună cuiva.

— Dar sunteți cu sutele înăuntru, zise Patricianul pe un ton calm. Mulți ca, scuză-mi expresia, o bandă de tâlhari.

Van Pew deschise și închise gura de câteva ori fără a scoate un sunet. Răspunsul cinstit ar fi fost: da, și dacă cineva ar fi venit pe furiș și ascunzându-se prin coridoare, asta ar fi fost spre răul lui. Felul în care pășea, ca la el acasă, era cel care îi păcălise pe toți. Asta și faptul că lovea pe toată lumea și le spunea să O la pe Calea cea Bună.

Patricianul dădu din cap aprobator.

— Mă voi ocupa de această problemă dintr-o clipă în alta, zise el.

Era o expresie bună. Întotdeauna îi făcea pe oameni să ezite. Nu erau niciodată siguri dacă voia să spună că se va ocupa *acum* sau că se va ocupa *în curând.* Și nimeni nu îndrăznea să întrebe.

Van Pew se dădu înapoi.

— O scuză completă, nu uita. Am o poziție de păstrat, adăugă el.

— Mulțumesc. Nu mă lăsa să te rețin, spuse Patricianul, folosindu-se, încă o dată, de o viclenie a limbajului.

— Da. Bun. Mulțumesc. Foarte bine, zise hoțul.

— Până la urmă, ai atât de multe de făcut, continuă lordul Vetinari.

— Ei, firește, așa este.

Hoțul ezită. Ultima observație a Patricianului avea spini în ea. Se aștepta ca din clipă în clipă să-l înțepe.

— Ăăă, făcu el sperând să primească un indiciu.

— Cu atât de multe afaceri care trebuie conduse, adică.

Panica se așternu pe trăsăturile hoțului. Mai multe feluri de vină îi copleșiră mintea. Nu era vorba despre ce făcuse, era vorba despre ce aflase Patricianul. Omul avea ochi peste tot, dar niciunul dintre ei nu era atât de înspăimântător precum cei albaștri ca de gheață de deasupra nasului său.

— Eu, ăă, nu prea am înțeles... începu el.

— Curioasă alegere a țintelor. Patricianul ridică o coală de hârtie. De exemplu, un glob de cristal aparținând unei ghicitoare de pe Strada Simplă. Un mic ornament din templul lui Offler Zeul Crocodil. Și tot așa. Bagatele.

— Chiar nu știu, mă tem... spuse șeful hoților.

Patricianul se aplecă înainte.

— Sigur nu sunt furturi *neautorizate?* zise el[6].

— Mă voi ocupa personal de asta! bâigui șeful hoților. Poți să te bazezi pe asta!

Patricianul îi zâmbi dulce.

— Sunt sigur că pot, spuse el. Mulțumesc pentru vizită. Nu ezita să pleci.

Hoțul ieși târându-și picioarele. Întotdeauna se întâmpla așa cu Patricianul, meditâ el cu amărăciune. Veneai la el cu o plângere perfect îndreptățită. În clipa următoare, te trezeai ieșind cu spatele, făcând plecăciuni peste plecăciuni, simțindu-te ușurat doar pentru că puteai pleca. Trebuia să îi dai Patricianului ce era al lui, recunoscu el fără tragere de inimă. Dacă nu o făceai, trimitea oameni care să ia singuri.

Rămas singur, lordul Vetinari sună din micul clopoțel din bronz care îl chema pe secretarul său. Numele omului, în ciuda caligrafiei sale, era Lupine Wonse. Apăru, cu creionul pregătit.

Puteai spune asta despre Lupine Wonse. Era ordonat. Întotdeauna dădea impresia că tocmai fusese terminat. Chiar și părul era atât de netezit și de uleiat, încât arăta ca și cum ar fi fost pictat.

— Se pare că Garda are ceva probleme cu Breasla Hoților, spuse Patricianul. Van Pew tocmai a fost aici susținând că un membru al Gărzii l-a arestat.

— Pentru ce, domnule?

— Pentru că e hoț, se pare.

— Un membru al *Gărzii?* zise secretarul.

— Știu. Ocupă-te de asta, te rog.

Patricianul zâmbi pentru sine.

Întotdeauna era greu să pricepi neobișnuitul simț al umorului al lordului Vetinari, dar imaginea șefului hoților, mânios și roșu la față, îi tot venea în minte.

Una dintre cele mai importante contribuții ale Patricianului la funcționarea sigură a orașului Ankh-Morpork fusese, la foarte puțin timp de la începerea mandatului său, legalizarea străvechii Bresle a Hoților. Crima a fost întotdeauna printre noi, s-a gândit el, și, prin urmare, dacă tot vei avea parte de crimă, cel puțin ar trebui să fie crimă *organizată.*

Și, astfel, Breasla fusese încurajată să iasă din umbră și să își construiască o Casă a Breslei mare, să își ocupe locul la banchetele cetățenești și să își deschidă colegiul de educație, care avea cursuri la distanță, atestate recunoscute de Oraș și de Breaslă și tot ce trebuia. În schimbul liniștirii Gărzii, căzuseră de acord, în timp ce se abțineau să râdă, să mențină infracționalitatea la un nivel care avea să fie stabilit

[6]Una dintre inovaţiile remarcabile introduse de Patrician a fost să facă Breasla Hoţilor responsabilă pentru furt, cu bugete anuale, planificări şi, mai presus de toate, siguranţa strictă a locului de muncă. Astfel, în schimbul unui nivel infracţional mediu stabilit per an, hoţii înşişi aveau grijă ca la infracţionalitatea neautorizată să se răspundă cu întreaga forţă a Nedreptăţii, care era, de obicei, un băţ cu cuie în vârf.

anual. În acest fel, toată lumea putea să facă planificări, spusese lordul Vetinari, și o parte de nesiguranță fusese îndepărtată din haosul care este viața.

Iar apoi, nițel mai târziu, Patricianul îi chemase pe capii hoților din nou și spusese oh, apropo, mai era ceva. Ce era? Ah, da...

Știu cine sunteți, zisese el. Știu unde locuiți. Știu ce fel de cai călăriți. Știu unde își fac soțiile voastre părul. Știu unde sunt drăgălașii voștri copii, ce vârste au acum, vai, ce zboară timpul, știu unde se joacă ei. Așa că să nu uitați ceea ce am stabilit, da? Și zâmbise.

La fel făcuseră și ei, mai cu reținere.

Și, de fapt, se dovedise a fi foarte satisfăcător pentru toată lumea. Nu avea să le ia mult șefilor hoților să facă burți, să înceapă să aibă blazoane și să se întâlnească într-o clădire normală în locul bârlogurilor afumate pe care nimeni nu le plăcea prea mult. Un sistem complex de chitanțe și de acte justificative garanta că, deși toată lumea era eligibilă pentru atențiile Breslei, nimeni să nu aibă parte de prea multe, iar acest lucru era foarte acceptabil – cel puțin pentru acei cetățeni care erau destul de bogați pentru a-și permite taxele destul de rezonabile pe care Breasla le cerea pentru o viață netulburată. Exista un cuvânt străin ciudat pentru asta: „ași-gură-are”. Nimeni nu știa exact ce însemnase la origine, dar Ankh-Morpork și-l asumase.

Gărzii nu-i plăcuse asta, dar adevărul era că hoții erau mult mai buni la controlarea criminalității decât fusese Garda vreodată. Până la urmă, Garda trebuia să se spetească de două ori mai mult pentru a reduce infracționalitatea doar un pic, pe când Breasla nu trebuia decât să muncească mai puțin.

Și astfel orașul prosperase, în timp ce Garda devenise tot mai mică, precum un apendice nefolositor, ajungând la o mână de oameni pe care nu i-ar fi angajat nimeni și pe care nimeni în toate mințile nu i-ar fi luat vreodată în serios.

Ultimul lucru pe care îl aștepta lumea de la ei era să le intre în cap să combată infracționalitatea. Dar a-l vedea pe șeful hoților dând de bucluc merita cu vârf și îndesat, i se părea Patricianului.

Căpitanul Vimes ciocăni foarte nesigur la ușă, deoarece fiecare bătaie îi reverbera în tot craniul.

— Intră!

Vimes își scoase coiful, îl vârî la subraț și deschise ușa. Scârțâitul ei avea efectul unui fierăstrău tocit pe creierul lui.

Întotdeauna se simțise neliniștit în prezența lui Lupine Wonse. Că veni vorba, se simțea neliniștit și în prezența lordului Vetinari – dar asta era diferit, ajungea până la *educație.* Și frică obișnuită, firește. Pe când pe Wonse îl știa din copilărie, din Umbre. Băiatul promitea încă de pe atunci. Nu fusese niciodată șef de bandă. Niciodată. Nu avusese forța sau rezistența pentru așa ceva. Și, până la urmă, ce rost avea să fii șef

de bandă? În spatele fiecărui șef de bandă erau câțiva locotenenți care se luptau pentru promovare. A fi șef de bandă nu e o ocupație pe termen lung. Dar în fiecare bandă există un tânăr palid care este acceptat pentru că el vine cu toate ideile deștepte, care au de a face, de obicei, cu doamne în vârstă și cu magazine descuiate; acesta era locul normal al lui Wonse în ordinea firii.

Vimes fusese unul dintre soldații de mijloc, echivalentul în falset al unui lingușitor. Și-l amintea pe Wonse ca pe un puști slăbuț, care se ținea tot timpul după ei, îmbrăcat în pantaloni de căpătat, cu un amestec ciudat de țopăială și de fugă pe care îl inventase pentru a ține pasul cu băieții mai mari și care întotdeauna găsea idei noi pentru a-i împiedica să îl chinuie la plictiseală, ceea ce reprezenta distracția principală atunci când nu exista ceva mai interesant. Fusese un antrenament nemaipomenit pentru rigorile vieții adulte, iar Wonse devenise bun la asta.

Da, amândoi începuseră de jos. Dar Wonse își croise drum până sus, pe când Vimes, după cum el însuși recunoștea, își croise drum în *zigzag.* De fiecare dată când părea să ajungă undeva, spunea ce gândea sau spunea ceva greșit. De obicei, amândouă deodată.

Asta îl făcea să se simtă stingherit în preajma lui Wonse. Era ticăitul minunatului mecanism al ambiției.

Vimes nu cunoscuse niciodată ambiția. Era ceva ce se întâmpla altor oameni.

— Ah, Vimes.

— Să trăiți, zise Vimes bățos.

Nu salută de teamă să nu cadă din picioare. Își dorea să fi avut timp să-și bea cina.

Wonse scormoni printre hârtiile de pe birou.

— Se petrec lucruri ciudate, Vimes. O plângere serioasă împotriva ta, mă tem, spuse el.

Wonse nu purta ochelari. Dacă *ar fi* purtat, acum s-ar fi uitat pe deasupra lor la Vimes.

— Domnule?

— Unul dintre oamenii tăi din Garda de Noapte. Se pare că l-a arestat pe șeful Breslei Hoților.

Căpitanul se clătină un pic și încercă din răsputeri să se concentreze. Nu era pregătit pentru așa ceva.

— Scuze, domnule, zise el. Cred că aici m-ați pierdut.

— Vimes, am *spus* că unul dintre oamenii tăi l-a arestat pe șeful Breslei Hoților.

— Unul dintre oamenii mei?

— Da.

Celulele împrăștiate ale creierului lui Vimes încercară vitejește să se regrupeze.

— Un membru al *Gărzii?* zise el.

Wonse zâmbi posac.

— L-a legat și l-a lăsat în fața palatului. Mi se pare că e ceva în neregulă. Era o notă... ah... iat-o... „Acest om este acuzat de Conspirație la comiterea de Infracțiuni, conform Secțiunii14 (iii) din Legea Infracțiunilor Generale, 1678, de către mine, Morcove Îiînfundăsson.”

Vimes miji ochii la el.

— Paisprezece i-i-i?

— Așa se pare, spuse Wonse.

— Ce înseamnă asta?

— Nu am nici cea mai vagă idee, zise Wonse sec. Și ce-i cu numele ăsta... Morcove?

— Dar noi nu facem așa ceva! spuse Vimes. Nu poți să te apuci să arestezi Breasla Hoților! Adică, ți-ar lua o zi întreagă!

— Se pare că acest Morcove crede altceva.

Căpitanul scutură din cap și se crispa.

— Morcove? Nu cunosc.

Tonul de convingere nesigură era de ajuns chiar și pentru Wonse, care rămase, pentru o clipă, buimăcit.

— A fost cam... Secretarul ezită. Morcove, Morcove, spuse el. Am *mai* auzit numele ăsta. L-am văzut scris. Privi în gol. Voluntarul, asta e! Îți amintești că ți-am arătat?

Vimes se holbă la el.

— Nu era o scrisoare de la, nu știu, un pitic...?

— Despre servirea comunității și păstrarea siguranței pe străzi, așa e. Ne ruga să îl considerăm pe fiul lui potrivit pentru un post în Gardă.

Secretarul cotrobăia printre dosare.

— Ce făcuse? zise Vimes.

— Nimic. Asta era. Absolut nimic.

Fruntea lui Vimes se încruntă, în timp ce gândurile sale se grupau în jurul unui nou concept.

— Un *voluntar?* spuse el.

— Da.

— Nu a fost obligat să se înroleze?

— *A vrut* să se înroleze. Și tu ai zis că trebuie să fie o glumă, iar eu am spus că ar trebui să încercăm și să luăm mai multe minorități etnice în Gardă. Îți aduci aminte?

Vimes se strădui. Nu era ușor. Era conștient, vag, că bea pentru a uita. Ceea ce făcea ca acest lucru să fie cam fără rost era faptul că nu își mai amintea ce anume uita. Una peste alta, bea ca să uite că bea.

O scormonire a unei serii haotice de amintiri căreia nici măcar nu mai încerca să îi acorde onoarea de a fi numită memorie nu oferi nici un indiciu.

— Îmi aduc? zise el neajutorat.

Wonse își încrucișă mâinile pe birou și se întinse în față.

— Uite, căpitane, spuse el. Domnia Sa vrea o explicație. Nu vreau să fiu nevoit să îi spun că domnul căpitan al Gărzii de Noapte nu are nici cea mai mică idee despre ce se întâmplă printre oamenii aflați sub, dacă aș putea folosi acest termen inexact, comanda lui. Așa ceva aduce probleme, se pun întrebări, chestii din astea. Nu vrem asta, nu-i așa? Nu-i așa?

— Nu, să trăiți, mormăi Vimes.

O amintire slabă a cuiva vorbindu-i zelos la Grămada de Struguri plutea vinovată undeva în cotloanele minții sale. Sigur nu fusese un pitic? Poate doar dacă respectivul calificativ fusese modificat radical.

— Firește că nu, zise Wonse. De dragul vremurilor de demult. Și așa mai departe. O să mă gândesc ce să-i spun, iar tu, căpitane, o să afli ce se petrece și vei pune capăt situației. Dă-i acestui pitic o scurtă lecție despre ce înseamnă a fi gardă, bine?

— Ha-ha, făcu Vimes supus.

— Scuze? zise Wonse.

— Oh. Credeam că ați făcut o glumă etnică. Să trăiți.

— Uite, Vimes. Sunt foarte înțelegător. În condițiile de față. Acum, vreau să pleci și să te ocupi de asta. *Înțelegi?*

Vimes salută. Depresia întunecată, întotdeauna la pândă în ascunzișul ei ca să profite de luciditatea lui, i se mută pe limbă.

— Imediat, domnule secretar, spuse el. O să am grijă să afle că arestarea hoților este împotriva legii.

Își dorea să nu fi spus asta. Dacă nu ar fi rostit astfel de lucruri, acum i-ar fi fost mai bine, ar fi fost căpitan al Gărzii *Palatului,* un om mare. A-i da în seamă Garda fusese glumița Patricianului. Dar Wonse deja citea un nou document de pe birou. Dacă observase nota de sarcasm, nu lăsa să se vadă.

— Foarte bine, zise el.

Dragă Mamă [scria Morcove] A fost o zi mult mai bună. Am fost la Breasla Hoților și lam arestat pe Ticălosul șef și lam târât la Palatul Patricianului. No să mai facă probleme, cred. Și doamna Palm zice că pot să stau în pod pentru că, e întotdeauna util să ai un bărbat prin preajmă. Asta pentru că, noaptea, au fost bărbați Beți făcând Gălăgie în una dintre Camerele Fetelor și eu a trebuit să vorbesc cu ei și ei au sărit la Bătaie și unul dintre ei a încercat să mă lovească cu genunchiul dar eu aveam Protecția și doamna Palm zice că șia rupt Patela dar nu trebuie să plătesc pentru una nouă.

Nu înțeleg unele dintre sarcinile Gărzii. Am un partener, îl cheamă Nobby. El spune că sunt prea înfocat. Spune că am multe de învățat. Cred că e adevărat, pentru că, nu am ajuns decât la Pagina 326 din Legile și Ordonanțele Orașelor Ankh și Morpork. Vă iubesc pe toți, Fiul Tău, Morcove.

P.S. Spunei Părăluței că o iubesc.

Nu era doar singurătatea, era felul de viață de la coadă la cap. Asta era, se gândea Vimes.

Garda de Noapte se trezea când restul lumii se ducea la culcare și se ducea la culcare când răsăritul aluneca peste peisaj. Îți petreceai tot timpul pe străzi întunecate și umede, într-o lume a umbrelor. Garda de Noapte atrăgea acel fel de oameni care, dintr-un motiv sau altul, aveau aplecare spre acest mod de viață.

Ajunse la Casa Gărzii. Era o clădire veche și surprinzător de mare, înghesuită între o tăbăcărie și o croitorie care făcea obiecte din piele dubioase. Odinioară trebuie să fi fost destul de impunătoare, dar mare parte din ea era acum de nelocuit și frecventată doar de șobolani și de bufnițe. Deasupra ușii, un motto în limba străveche a orașului era acum aproape erodat de timp, de mizerie și de mușchi, dar putea fi citit cu greu:

FABRICATI DIEM, PVNC

Se traducea – din spusele sergentului Colon, care servise în țări străine și se considera expert în limbi – prin „Protecție și ajutor”.

Sergentul Colon, se gândi el, în timp ce se poticnea prin întunericul cețos. Iată un om căruia îi plăcea întunericul. Sergentul Colon datora cei treizeci de ani de căsnicie fericită faptului că doamna Colon lucra toată ziua și sergentul Colon, toată noaptea. Comunicau prin intermediul bilețelelor. El îi pregătea ceaiul înainte de a pleca seara, ea îi lăsa mic dejunul cald în cuptor dimineața. Aveau trei copii mari, născuți cu toții, presupunea Vimes, ca rezultat al unui scris foarte apăsat și convingător.

Și caporalul Nobbs... ei, oricine era ca Nobby avea nenumărate motive să nu își dorească să fie văzut de alți oameni. Nu trebuia să te gândești prea mult la *asta.* Singurul motiv pentru care n-ai fi putut spune că Nobby se apropia de regnul animal era că acesta din urmă s-ar fi ridicat și ar fi plecat de lângă el.

Și apoi, firește, era el. Doar o adunătură slăbănoagă și nerasă de obiceiuri proaste marinate în alcool. Și asta era Garda de Noapte. Doar ei trei. Odată, fuseseră zeci, sute. Și acum – doar trei.

Vimes urcă orbecăind pe scări, intră pe bâjbâite în birou, se trânti în anticul scaun din piele cu umplutura lăsată, cotrobăi pe fundul sertarului, înhăță sticla, mușcă dopul, trase, scuipă dopul, bău. Își începu astfel ziua.

Lumea își recăpătă contururile.

Viața nu înseamnă decât substanțe chimice. Un strop aici, o picătură colo, totul se schimbă. O simplă înghițitură de sucuri fermentate și, brusc, mai trăiai câteva ore.

Odată, în zilele când acesta fusese un cartier respectabil, un proprietar săritor al tavernei de alături plătise unui vrăjitor o sumă considerabilă de bani pentru o reclamă luminoasă, fiecare literă fiind de altă culoare. Acum funcționa aiurea și, uneori, făcea scurtcircuit din cauza umezelii. În acest moment, E-ul era de un roz țipător și pâlpâia la întâmplare.

Vimes se obișnuise cu acele lumini. Păreau să facă parte din viață.

Pentru o vreme, se uită fix la jocul pâlpâitor de culori pe tencuiala fărâmicioasă, apoi ridică un picior încălțat în sandală și lovi puternic în podea, de două ori.

După câteva minute, un șuierat îndepărtat indică faptul că sergentul Colon urca pe trepte.

Vimes număra în gând. Întotdeauna Colon se oprea pentru șase secunde în capul scărilor pentru a-și recăpăta răsuflarea.

În a șaptea secundă ușa se deschise. Fața sergentului apăru pe după ea ca o lună plină.

Sergentul Colon ar fi putut fi descris astfel: era genul de om care, dacă ar fi adoptat o carieră militară, ar fi gravitat automat spre postul de sergent. Nu ți l-ai fi putut închipui niciodată caporal. Sau, de fapt, căpitan. Dacă nu ar fi început o carieră militară, atunci ar fi căutat ceva de genul meseriei de cârnățar, o slujbă în care o față mare, roșie și o tendință de a asuda chiar și pe ger erau, practic, parte din fișa postului.

Salută și, cu deosebită grijă, puse o bucată de hârtie murdară pe biroul lui Vimes, netezind-o.

— ’Seara, domnule căpitan, zise el. Incidentele de ieri, rapoartele și altele. De asemenea, sunteți dator patru bănuți la Ceainărie.

— Ce-i asta cu piticul, sergent? spuse Vimes brusc.

Colon se încruntă.

— Ce pitic?

— Cel care tocmai s-a înrolat în Gardă. Îl cheamă... – Vimes ezită – Morcove sau așa ceva.

— El? Colon căscă gura. E pitic? Întotdeauna am zis că nu poți să ai încredere în afurisiții ăștia mici! M-a prostit în față, căpitane, nenorocitul sigur a mințit cu privire la înălțimea lui!

Colon făcea discriminări pe baza înălțimii, cel puțin atunci când era vorba despre oameni mai scunzi decât el.

— Știi că l-a arestat pe președintele Breslei Hoților azi-dimineață?

— Pentru ce?

— Pentru că e președintele Breslei Hoților, se pare.

Sergentul părea zăpăcit.

— Și ce-i rău în asta?

— Cred că ar fi bine să stau de vorbă cu acest Morcove, zise Vimes.

— Nu v-ați întâlnit cu el, domnule? spuse Colon. Zicea că s-a prezentat în fața dumneavoastră, domnule.

— Hm, cred că eram ocupat în acel moment. Aveam o grămadă de chestii pe cap, spuse Vimes.

— Da, să trăiți, zise Colon politicos.

Lui Vimes îi mai rămăsese destulă stimă de sine cât să se uite în altă parte și să răsfoiască teancul de hârtii de pe birou.

— Trebuie să-l luăm de pe stradă cât mai repede posibil, mormăi el. Data viitoare parcă văd că îl saltă pe șeful Breslei Asasinilor pentru că omoară oameni, la naiba! Unde e?

— L-am trimis pe stradă împreună cu caporalul Nobbs, domnule căpitan. M-am gândit că o să-i arate mersul lucrurilor, cam așa ceva.

— Ai trimis un proaspăt recrut pe stradă cu *Nobby?* zise Vimes îngrijorat.

Colon bâigui:

— Bine, domnule, un om experimentat, m-am gândit eu, caporalul Nobbs l-ar putea învăța multe...

— Să sperăm că prinde greu, spuse Vimes îndesându-și coiful din fier pe cap. Vino.

Când ieșiră din Casa Gărzii, de zidul tavernei era sprijinită o scară. Un bărbat trupeș stătea în vârful ei și înjura în barbă în timp ce se lupta cu reclama luminoasă.

— E-ul nu merge bine, strigă Vimes.

— Ce?

— E-ul. Și T-ul sfârâie când plouă. Era și vremea să fie reparată.

— Reparată? Ah. Da. Reparată. Asta fac, da. O repar.

Cei doi soldați porniră pleoscăind prin băltoace. Fratele Turn clătină încet din cap și își îndreptă încă o dată atenția înspre șurubelnița pe care o ținea în mână.

Bărbați precum caporalul Nobbs pot fi găsiți în orice forță armată. Deși cunoștințele lor despre amănuntele diverselor regulamente sunt, de regulă, enciclopedice, ei au mare grijă să nu fie niciodată promovați dincolo de, poate, rangul de caporal. Avea obiceiul să vorbească din colțul gurii. Fuma neîncetat, însă lucrul ciudat era, observă Morcove, că orice țigară fumată de Nobby devenea un chiștoc aproape instantaneu, *rămânând chiștoc* pe un termen nedefinit sau până când o vâra după ureche, care era un fel de Cimitir al Elefanților pentru nicotină. În rarele ocazii când își scotea una din gură, o ținea ascunsă în căușul palmei.

Era un bărbat mic, crăcănat, semănând destul de mult cu un cimpanzeu care nu este niciodată invitat la ceaiuri.

Avea o vârstă nedefinită. Dar în cinism și în dezgustul general față de lume, care reprezintă un fel de datare cu carbon a personalității, avea cam șapte mii de ani.

— Ruta asta-i o zonă călduță, spunea el în timp ce mergeau agale pe o stradă udă din cartierul negustorilor. Încercă o ușă, era încuiată.

Stai cu mine, adăugă el, și am eu grijă de tine. Acum, încearcă ușile de pe partea cealaltă a străzii.

— Ah, am înțeles, domnule caporal Nobbs. Trebuie să vedem dacă și-a lăsat cineva prăvălia deschisă, zise Morcove.

— Prinzi repede, fiule.

— Sper să pot surprinde un răufăcător în flagrant delict, spuse Morcove plin de zel.

— Ăăă, mda, zise Nobby șovăielnic.

— Dar dacă găsim o ușă descuiată, cred că trebuie să îl chemăm pe proprietar, continuă Morcove. Și unul din noi va trebui să stea să păzească lucrurile, corect?

— Da? se lumină Nobby. Fac eu asta, spuse el. Stai fără grijă. Și tu poți să te duci să cauți victima. Proprietarul, adică.

Încercă altă clanță. Se deschise sub apăsarea lui.

— Acasă, în munți, zise Morcove, dacă un hoț era prins, era spânzurat de...

Se opri, zgâlțâind absent o clanță.

Nobby împietri.

— De ce? întrebă el, cuprins de o fascinație îngrozită.

— Nu-mi mai aduc aminte acum, spuse Morcove. Mama zicea că oricum era o pedeapsă prea bună pentru ei. Să furi e Rău.

Nobby supraviețuise nenumăratelor masacre faimoase prin faptul că nu fusese de față. Dădu drumul clanței și o mângâie prietenește.

— Asta e! spuse Morcove.

Nobby tresări.

— Ce e? strigă el.

— Îmi amintesc de ce îi spânzuram, zise Morcove.

— Oh, spuse Nobby cu un glas pierit. De unde?

— Îi spânzuram de primărie, zise Morcove. Uneori zile întregi. N-o să mai facă iar, îți spun ei. Și Bjorn Tarenbrat e unchiul tău.

Nobby își sprijini sulița de zid și extrase din cotloanele urechii sale un chiștoc. Una sau două chestii, se hotărî el, se impuneau a fi lămurite.

— De ce a trebuit să te faci gardă, băiete? zise el.

— Toată lumea mă întreabă asta, spuse Morcove. Nu am fost nevoit. Am vrut eu. Asta va face din mine un Bărbat.

Nobby nu privea pe nimeni în ochi niciodată. Așa că se holbă uluit în urechea dreaptă a lui Morcove.

— Adică nu fugi de nimic? zise el.

— De ce aș vrea să fug de ceva?

Nobby se pierdu puțin.

— Ah. Întotdeauna e ceva. Poate... poate că ai fost acuzat pe nedrept de ceva. Cum ar fi, poate, rânji el, poate că prăvălia a rămas misterios fără anumite lucruri și tu ai fost învinovățit din greșeală. Sau anumite lucruri au fost găsite între ale tale și tu habar nu ai cum au ajuns acolo. Cam așa ceva. Poți să-i spui bătrânului Nobby. Sau, îi dădu

el un ghiont lui Morcove, poate că e altceva, ha? *Șerșe la fam,* ha? Ai băgat o fată în bucluc?

— Eu... începu Morcove, dar apoi își aduse aminte că da, trebuie să spui adevărul, chiar și oamenilor ciudați ca Nobby, care nu păreau să știe ce e aia.

Și adevărul era că întotdeauna o băga pe Părăluța în bucluc, deși exact cum și de ce se întâmpla asta era cam neclar. Cam de fiecare dată când pleca după ce o vizita la peștera Pumn-de-Piatră, îi auzea pe tatăl și pe mama ei strigând la ea. Întotdeauna se purtau foarte politicos cu el, dar se părea că doar a fi văzută împreună cu Morcove era destul pentru a o face pe Părăluța să intre în bucluc.

— Da, zise el.

— Ah. Se întâmplă adesea, spuse Nobby cu înțelepciune.

— Tot timpul, zise Morcove. Cam în fiecare seară, zău.

— Fir-aș, spuse Nobby impresionat. Se uită la Protecție. Deci de asta te-au pus să porți chestia aia?

— Cum adică?

— Ei, nu-ți face griji, zise Nobby. Toți avem câte un mic secret. Sau un secret mare, se poate. Chiar și căpitanul. E cu noi doar pentru că a fost Abandonat de o Femeie. Așa spune sergentul, Abandonat.

— Doamne, zise Morcove.

Suna dureros.

— Dar eu cred că e pen'că spune ce gândește. I-a zis-o de prea multe ori p'a dreaptă Patricianului, așa am auzit. A zis că Breasla Hoților nu-i altceva decât o bandă de hoți sau așa ceva. De aia e cu noi. Nu știu, zău. Se uită întrebător la pavaj și spuse: Și, unde stai, băiete?

— E o doamnă pe care o cheamă doamna Palm... începu Morcove.

Nobby se înecă de la niște fum care o luase pe altă parte.

— În Umbre? șuieră el. Stai *acolo?*

— Oh, da.

— În fiecare *noapte?*

— Ei, de fapt, în fiecare zi. Da.

— Și ai venit aici să devii bărbat?

— Da!

— Nu cred că mi-ar plăcea să trăiesc acolo de unde vii tu, zise Nobby.

— Uite, spuse Morcove complet pierdut, am venit pentru că domnul Varneshi a spus că e cea mai bună slujbă din lume, să aperi legea și așa mai departe. Așa e, nu?

— Bine, ăă, zise Nobby. Cât despre asta... adică, să aperi legea... adică, *odată,* da, înainte să avem toate Breslele și restul... legea, într-un fel, nu-i chiar, adică, în vremurile astea, totul e mai... oh, nu știu. În mare, nu trebuie decât să-ți vezi de treabă, să suni din clopot și să stai cu capul la cutie.

Nobby oftă. Apoi mârâi, își scoase clepsidra de la centură și aruncă o privire la firicelele de nisip care se scurgeau cu viteză. O puse la loc, scoase amortizorul din piele de pe limba clopotului său și îl legănă o dată sau de două ori, nu foarte tare.

— E ora doisprezece, mormăi el, și totul e bine.

— Și asta e tot, da? zise Morcove în timp ce ecourile firave se stingeau.

— Mai mult sau mai puțin.

Nobby trase iute din chiștoc.

— Doar asta? Fără urmăriri pe acoperișuri la lumina lunii? Fără să te legeni de candelabre? Nimic din astea? spuse Morcove.

— N-aș crede, zise Nobby cu înflăcărare. Eu n-am făcut niciodată așa ceva. Nu mi-a spus nimeni de așa ceva. Mai trase pe furiș un fum din țigară. Ai putea să răcești de moarte dacă alergi pe acoperișuri. Eu cred că rămân la varianta cu clopotul, dacă nu te deranjează.

— Pot să încerc și eu? întrebă Morcove.

Nobby se simțea cam zăpăcit. Doar acesta poate fi motivul pentru care făcu greșeala de a-i înmâna clopotul lui Morcove, fără o vorbă.

Morcove îl cercetă câteva secunde. Apoi îl scutură cu putere deasupra capului.

— E ora doisprezece! urlă el. Și totul e biiiiineee!

Ecoul reverberă de-a lungul și de-a latul străzii, fiind, în cele din urmă, copleșit de o tăcere groasă, oribilă. Undeva, îndepărtare, câțiva câini lătrară. Un copil începu să plângă.

— Șșșșt! șuieră Nobby.

— Bine, dar totul *este* bine, nu? zise Morcove.

— Nu va mai fi dacă mai bați din afurisitul ăla de clopot. Dă-l încoace!

— Nu înțeleg! spuse Morcove. Uite, am această carte pe care mi-a dat-o domnul Varneshi...

Scotoci după *Legile și ordonanțele.*

Nobby îi aruncă o privire și ridică din umeri.

— N-am auzit în viața mea de asta, zise el. Acum termină cu gălăgia. Nu vrei să faci zarvă. Ai putea atrage tot felul. Haide, pe aici.

Îl apucă pe Morcove de braț și îl zori pe stradă.

— Ce fel? protestă Morcove în timp ce era tras cu hotărâre înainte.

— Fel rău, murmură Nobby.

— Dar noi suntem *Garda!*

— Ba bine că nu! Și nu vrem să ne-ncurcăm cu astfel de oameni! Adu-ți aminte ce a pățit Gaskin!

— Nu-mi aduc aminte ce a pățit Gaskin! zise Morcove complet uluit. Cine e Gaskin?

— Înaintea ta, mormăi Nobby. Se dezumflă nițel. Sărmanul nenorocit. I s-ar fi putut întâmpla oricăruia dintre noi. Se uită urât la

Morcove. Acum încetează, auzi? Mă scoate din sărite. Urmăriri la lumina lunii, pe naiba!

Păși țanțoș pe stradă. Metoda de deplasare normală a lui Nobby era un fel de furișat, iar combinația de mers țanțoș și de furișat în același timp crea un efect straniu, părând un crab care șchiopăta.

— Dar, dar, zise Morcove, în cartea asta spune că...

— Nu vreau să mai aud de nici o carte, mârâi Nobby.

Morcove părea complet pleoștit.

— Dar e Legea... începu el.

Fu întrerupt aproape definitiv de un topor care ieși vâjâind printr-o ușă joasă de lângă el și se lovi de peretele din partea cealaltă. Acesta fu urmat de zgomotele lemnului sfărâmat și al sticlei sparte.

— Hei, Nobby! spuse Morcove iute. Are loc o bătaie!

Nobby aruncă o privire înspre ușă.

— *Firește* că da, zise el. E un bar de pitici. Cei mai răi. Nu te băga, puștiule. Afurisiților ăstora mici le place să îți pună piedică și să te bată de-ți sună apa-n cap. Vino cu Nobby și o să...

Îl apucă pe Morcove de brațul cât un trunchi de copac. Era ca și cum ai fi încercat să tragi după tine o clădire.

Morcove pălise.

— Pitici care *beau?* Și se *bat?* spuse el.

— Ba bine că nu, zise Nobby. Tot timpul. Și folosesc un limbaj pe care eu nu l-aș folosi nici cu draga mea mamă. Nu vreau să mă amestec cu ei, sunt o gașcă otrăvită de... *Nu te duce acolo!*

Nimeni nu știe de ce piticii, care acasă în munți duc o viață liniștită, cuminte, uită totul atunci când se mută la oraș. Ceva îl apucă până și pe cel mai de comitet miner din mina de fier și îl face să poarte armură de zale tot timpul, să dețină un topor, să își schimbe numele în ceva ca Beregată Șutînvintre și să își bea mințile.

Probabil *tocmai* pentru că duc vieți atât de liniștite și de cuminți acasă. Până la urmă, probabil că primul lucru pe care vrea să îl facă un tânăr pitic atunci când ajunge în marele oraș, după șaptezeci de ani de muncă pentru tatăl său pe fundul unui puț, este să bea o tărie și apoi să lovească pe cineva.

Lupta era una dintre acele plăcute bătăi de pitici cu aproape o sută de participanți și o sută cincizeci de alianțe. Țipetele, jurămintele și zăngănitul topoarelor pe coifurile din fier se împleteau cu sunetele unui grup de beți de lângă vatră care – alt obicei al piticilor – cântau ceva despre aur.

Nobby se lovi de spatele lui Morcove, care urmărea scena îngrozit.

— Uite, aici așa e în fiecare noapte, spuse Nobby. Nu te băga, așa zice sergentul. Sunt folclorurile lor etnice sau cam așa ceva. Nu-ți bagi nasul în folclorurile etnice.

— Dar, dar, bâigui Morcove, ei sunt *poporul* meu. Într-un fel. Este rușinos să te porți așa. Ce-o fi în capul lor?

— În capul nostru e că sunt niște mici afurisiți pușI pe rele, zise Nobby. Acum, *haide!*

Dar Morcove își croise drum în grămada care se încăiera. Își puse mâinile pâlnie la gură și urlă ceva într-o limbă pe care Nobby nu o înțelegea. Practic orice limbă, inclusiv cea maternă, s-ar fi potrivit acestei descrieri, dar în acest caz era limba piticilor.

— Gr-duzk! Gr ‘duzk! aaK’zt ezem ke bur ‘k tze tzim?[7]

Lupta încetă. O sută de fețe bărboase se uitară amenințător la silueta cocoșată a lui Morcove, iritarea lor amestecându-se cu surpriza.

O halbă obosită se lovi de platoșa lui. Morcove se aplecă și ridică, fără vreun efort vizibil, un personaj care se zbătea.

— J’uk, ydtruz-t’rud-eztuza, hudr’zd dezek drez’huk,huzu-kruk ‘t b ‘tduz g ‘ke ‘k me ‘ek b ‘tduz t’ be ‘tk kce ‘drutkke’hkt’d. aaDb’thuk?[8]

Nici un pitic nu auzise vreodată atât de multe vorbe din Limba Veche ieșind din gura vreunei persoane mai înalte de un metru și douăzeci. Erau uluiți.

Morcove îl lăsă la podea pe piticul scandalagiu. Avea lacrimi în ochi.

— Sunteți pitici! spuse el. Piticii nu ar trebui să se poarte așa! Uitați-vă la voi. Nu vă e rușine?

O sută de guri cu fălci ca de piatră se căscară.

— Adică, *uitați-vă* la voi! Morcove clătină din cap. Puteți să v-o închipuiți pe biata voastră mamă bătrână, cu barbă albă, care muncește ca o sclavă în puțul ei, întrebându-se cum se descurcă fiul în noaptea asta, puteți să vă închipuiți ce ar crede dacă v-ar vedea acum? Propriile voastre mame iubite, care v-au arătat prima dată cum se ține un târnăcop...

Nobby, stând în picioare lângă ușă, cuprins de groază și de uimire, deveni conștient de un cor crescând de nasuri suflate și de suspine înfundate în timp ce Morcove continuă:

— ...probabil că se gândește: Cred că se joacă liniștit domino sau altceva...

În apropiere, un pitic care purta un coif ghintuit cu țepi de doisprezece centimetri începu să plângă încetișor în cana cu bere.

— Și fac rămășag că a trecut *mult* de când vreunul dintre voi i-a scris o scrisoare, și doar ați promis că o să scrieți în fiecare săptămână...

---

[7] Lit.: „Ziua bună! Ziua bună! Ce sunt toate acestea ce se întâmplă aici (în acest loc)?”

[8] „Ascultă, rază de soare [lit.: «privirea măreţului ochi de foc din cer a cărui uitătură arzătoare pătrunde în gura peşterii»], nu vreau să pocnesc pe nimeni, dar dacă vrei, putem să ne încingem la un B’tduz*. În regulă**?”

* Un joc popular printre pitici, care presupune ca jucătorii să stea la câţiva metri distanţă între ei şi să îşi arunce pietre în cap unul altuia.

** Lit.: „Totul este corect sprijinit şi susţinut?”

Cu gândul aiurea, Nobby scoase o batistă jegoasă și i-o dădu unui pitic care se sprijinea de perete, cutremurându-se de durere.

— Ei bine, spuse Morcove cu blândețe, nu vreau să fiu dur cu nimeni, dar voi trece pe aici în fiecare noapte de acum înainte și mă aștept să văd standardele corecte ale comportării unui pitic. Știu cum este să fii departe de casă, dar pentru așa ceva nu există scuze. Își atinse coiful. *G'hruk, t'uk*[9]*.*

Le oferi un zâmbet vesel și, pe jumătate mergând, pe jumătate pe vine, ieși din bar. Când ajunse în stradă, Nobby îl bătu pe umăr.

— Să nu-mi mai faci niciodată așa ceva, spumega acesta. Ești în Garda Orașului! Să nu mai aud nimic despre treaba cu legea!

— Dar este foarte important, zise Morcove cu seriozitate, mergând după Nobby în timp ce acesta se furișa pe o străduță îngustă.

— Nu la fel de important ca a rămâne întreg, spuse Nobby. Auzi la el, baruri de pitici! Dacă ai ceva minte, băiete, intri aici. Și îți ții gura.

Morcove se zgâi la clădirea la care ajunseseră. Era trasă ceva mai în spate, ferită puțin de noroiul străzii. Dinăuntru, răzbăteau sunetele unei febrile activități de băut. O pancartă jerpelită atârna deasupra ușii. Avea desenată o tobă pe ea.

— O tavernă, nu? zise Morcove gânditor. Deschisă la ora asta?

— Nu văd de ce nu, spuse Nobby deschizând ușa. O idee a naibii de folositoare. Toba Reparată.

— Și mai multă băutură?

Morcove căuta grăbit în carte.

— Așa sper, zise Nobby.

Îi făcu un semn din cap trolului care era angajat ca trosnitor[10]de către Tobă.

— 'Seara, Detritus. Îi arăt și eu băiatului nou cum merg treburile.

Trolul mârâi și flutură un braț acoperit cu rădăcini.

Interiorul Tobei Reparate are o aură legendară, ca fiind cea mai faimoasă tavernă rău-famată de pe Lumea Disc, și este o asemenea emblemă a orașului, încât, după recente redecorări inevitabile, noul proprietar pierduse zile întregi recreând patina inițială de jeg, cenușă și substanțe mai puțin identificabile a pereților și importând o tonă de prețuri gata putrezite pentru podea. Băutorii erau reprezentați de grupul obișnuit de eroi, ucigași, mercenari, desperados și tâlhari, și doar analiza microscopică ar fi putut să îi deosebească între ei. Vălătuci groși de fum pluteau în aer, poate pentru a evita să atingă pereții împuțiți.

Conversația scăzu un moment atunci când cele două gărzi intrară alene, iar apoi se ridică la nivelul dinainte. Câțiva cumetri îi făcură cu mâna lui Nobby.

[9] Lit.: „'Seara, tuturor". (Lit.: „Felicitări tuturor celor prezenți la încheierea zilei")
[10] Ca paznicii de bar, numai că trolii folosesc mai multă forță.

Acesta din urmă își dădu seama că Morcove era ocupat.

— Ce faci? spuse el. Și nu mai te trezești vorbind despre mame, da?

— Iau notițe, zise Morcove înverșunat. Am un carnețel.

— Bravo ție, spuse Nobby. O să îți placă aici. În fiecare noapte vin aici să îmi iau cina.

— Cum scrii „contravenție”? zise Morcove dând o pagină.

— Nu o scriu, spuse Nobby, croindu-și drum prin mulțime. Un rar impuls de generozitate i se cuibări în minte. Ce bei?

— Nu cred că s-ar cuveni, zise Morcove. Oricum, Băutura Tare e Înșelătoare.

Era conștient de o privire sfredelitoare pironită în ceafa lui și se întoarse pentru a se uita la fața mare, blândă și amabilă a unui urangutan.

Ședea la bar cu o halbă și cu un castronaș cu alune în față. Își înclină prietenește paharul spre Morcove, apoi bău mult și zgomotos, făcând din buza inferioară un fel de pâlnie de sucțiune și scoțând un sunet ca de canal care este desfundat.

Morcove îi dădu un ghiont lui Nobby.

— E o maimu... începu el.

— Nu spune! zise Nobby poruncitor. Nu rosti cuvântul! Este Bibliotecarul. Lucrează la Universitate. Întotdeauna vine aici să își încheie programul.

— Și oamenii nu se plâng?

— De ce ar face-o? zise Nobby. Întotdeauna face cinste cu un rând, ca toată lumea.

Morcove se întoarse și se uită iar la primată. Câteva întrebări își disputau privilegiul de a-i atrage atenția, cum ar fi: Unde își ține banii? Bibliotecarul îi observă privirea, o interpretă greșit și, ușurel, împinse castronașul cu alune înspre el.

Morcove se îndreptă de spate, arătându-și înălțimea impresionantă, și își consultă carnețelul. După-amiaza petrecută citind *Legile și ordonanțele* nu fusese irosită.

— Cine este proprietarul, chiriașul sau birtașul acestui local? îi zise el lui Nobby.

— Ce face? spuse micuțul soldat. Birtaș? Ei, cred că Charley, aici de față, e pe tură în seara asta. De ce?

Arătă spre un bărbat mare și voinic a cărui față era o țesătură de cicatrici; proprietarul acesteia se opri în mijlocul activității de a întinde mai egal jegul pe niște pahare cu ajutorul unei cârpe jilave și îi făcu semn cu ochiul, conspirativ, lui Morcove.

— Charley, el e Morcove, zise Nobby. Stă la Rosie Palm.

— Ce, în fiecare noapte? spuse Charley.

Morcove își drese glasul.

— Dacă tu ești pe tură, rosti el grav, atunci este de datoria mea să te informez că ești reținut.

— Reținut de la ce, amice? zise Charley încă lustruind la pahare.

— Ești *reținut,* spuse Morcove, conform acuzațiilor că 1) (i) în sau în jurul datei de 18 grunie, la un local numit Toba Reparată de pe Strada Filigranului, ai făcut următoarele a) ai servit sau b) ai provocat servirea de băuturi alcoolice după ora 12 (douăsprezece) noaptea, contrar prevederilor Legii Berăriilor Publice (Introducere) din 1678 și 1) (ii) în sau în jurul datei de 18 grunie, la un local numit Toba Reparată de pe Strada Filigranului, ai servit sau ai provocat servirea de băuturi alcoolice în recipiente cu altă capacitate și dimensiune decât cele prevăzute în Legea antemenționată și 2) (i) că în sau în jurul datei de 18 grunie, la un local numit Toba Reparată de pe Strada Filigranului, ai permis clienților să poarte arme tăioase fără teacă având lungimea mai mare de 18 (optsprezece) centimetri, contrar Secțiunii Trei din Legea antemenționată și 2) (ii) că în sau în jurul datei de 18 grunie, la un local numit Toba Reparată de pe Strada Filigranului, ai servit băuturi alcoolice într-un local aparent neautorizat pentru vânzarea și/sau consumul de băuturi antemenționate, contrar Secțiunii Trei a Legii mai sus pomenite.

Se lăsă o tăcere deplină cât Morcove dădu pagina și continuă:

— De asemenea, este datoria mea să te informez că intenționez să depun mărturie în Justiție în privința aplicării acuzațiilor prevăzute în Legea Adunărilor Publice (Jocuri de Noroc), 1567, în Legile Localurilor Autorizate (Igienă) din 1433, 1456, 1463,1465, hm, și 1470 până în 1690, și, de asemenea – aruncă o privire în lături la Bibliotecar, care înțelegea când se apropiau necazurile și acum încerca grăbit să își termine băutura – în Legea Animalelor Domestice și Domesticite (Îngrijire și Protecție), 1673.

Tăcerea care urmă poseda rara calitate a unei anticipări cu sufletul la gură în timp ce adunarea aștepta să vadă ce avea să se întâmple.

Charley puse paharul jos cu grijă, pahar ale cărui pete fuseseră transformate într-o strălucire orbitoare, și se uită la Nobby.

Acesta se străduia să se prefacă din răsputeri că era complet singur și că nu avea nici un fel de legătură cu oricine ar fi stat lângă el și, printr-o coincidență, ar fi purtat o uniformă la fel ca a lui.

— Cum adică, Justiție? îi zise el lui Nobby. Nu există Justiție.

Nobby ridică din umeri, îngrozit.

— E nou, nu? spuse Charley.

— Nu-ți înrăutăți situația, zise Morcove.

— Nu e nimic personal, înțelegi, îi spuse Charley lui Nobby. E doar o cumîizice. A fost un vrăjitor aici noaptea trecută care vorbea despre asta. Un fel de chestie educațională cotită, știi? Pentru o clipă, păru să se gândească. *Curbă de învățare.* Asta era. E o curbă de învățare. Detritus, mișcă-ți fundul ăla de piatră încoace nițel.

De obicei, cam în acest moment, în Toba Reparată, cineva aruncă un pahar. Și, de fapt, acest lucru se întâmpla acum.

Căpitanul Vimes alerga pe Strada Scurtă – cea mai lungă din oraș, ceea ce demonstrează *in nucce* faimosul și subtilul simț al umorului din Ankh-Morpork, cu sergentul Colon poticnindu-se pe urmele lui și protestând.

Nobby era în fața Tobei, sărind de pe un picior pe altul. În vremuri de restriște, avea un fel de a se propulsa dintr-un loc în altul fără să pară a se mișca prin spațiul dintre ele, ceea ce ar fi făcut de rușine orice transportator de materie obișnuit.

— Se bate ‘năuntru! bâigui el, agățându-se de brațul căpitanului.

— De unul singur? întrebă acesta.

— Nu, cu toată lumea! strigă Nobby, sărind de pe un piciorpe altul.

— Oh.

Conștiința spuse: „Sunteți trei. El poartă aceeași uniformă. E unul dintre *oamenii* tăi. Amintește-ți de sărmanul Gaskin”.

O altă parte a creierului, acea parte urâtă, demnă de dispreț care, cu toate acestea, îi permisese să supraviețuiască în Gardă în ultimii zece ani, zise: „E nepoliticos să te bagi. Așteptăm până termină, apoi îl întrebăm dacă vrea ajutor. În plus, nu este politica Gărzii să intervină în bătăi. E mult mai simplu să intri mai târziu și să-i arestezi pe toți cei care zac”.

Se auzi o trosnitură când o fereastră din apropiere se trânti de perete în afară și scuipă un luptător ametit până în partea cealaltă a străzii.

— Eu cred, spuse căpitanul îngrijorat, că trebuie să acționăm imediat.

— Așa e, zise sergentul Colon, poți să fii rănit dacă stai aici.

Se furișară cu precauție ceva mai în josul străzii, unde zgomotul lemnului sfărâmat și al sticlei sparte nu mai era atât de asurzitor, evitând cu grijă să se privească în ochi. Din când în când, se mai auzeau câte un țipăt din tavernă și, tot din când în când, câte un sunet misterios, ca și cum cineva ar fi lovit cu genunchiul într-un gong.

Stăteau învăluiți de o tăcere rușinată.

— Ți-ai luat concediu anul acesta, sergent? Spuse căpitanul Vimes în cele din urmă, legănându-se înainte și înapoi pe călcâie.

— Da, să trăiți! Am trimis-o pe nevastă la Quirm luna trecută, domnule, în vizită la mătușa ei.

— E foarte frumos acolo în perioada asta a anului, din câte am auzit.

— Da, să trăiți!

— Cu toate mușcatele alea și ce mai e pe acolo.

O siluetă se prăbuși de la o fereastră mai înaltă și se făcu grămadă pe pavaj.

— Acolo e ceasul solar floral, nu? spuse căpitanul cu disperare.

— Da, să trăiți! Foarte frumos, domnule. Totul e făcut cu flori.

Se auzi un zgomot ca și cum ceva ar fi lovit în mod repetat altceva cu ceva greu și din lemn. Vimes se crispă.

— Nu cred că ar fi fost *fericit* în Gardă, domnule, zise sergentul cu blândețe în glas.

Ușa Tobei Reparate fusese spartă în scandaluri atât de des, încât niște balamale special concepute fuseseră montate de curând, iar faptul că următorul trosnet uriaș smulse ușa cu tot cu toc din perete nu arătă decât că o sumă destul de mare de bani fusese aruncată pe apa sâmbetei. În mijlocul sfărâmăturilor, o siluetă încercă să se ridice pe coate, gemu și căzu la pământ.

— Ei, s-ar părea că asta a fost... începu căpitanul.

Nobby însă zise:

— E afurisitul de trol!

— Ce? spuse Vimes.

— E trolul! Ăla de la ușă!

Se apropiară cu mare băgare de seamă.

Era, într-adevăr, Detritus trosnitorul.

Este foarte greu să rănești o creatură care reprezintă, din toate punctele de vedere, o stâncă mișcătoare. Totuși, cineva părea să fi reușit. Personajul căzut scotea scrâșnete precum două cărămizi lovite una de alta.

— E o bătaie care o să rămână în istorie, spuse sergentul neclar.

Tustrei se întoarseră și se uitară cu atenție la dreptunghiul puternic luminat în care fusese până nu de mult ușa. În mod clar, lucrurile se mai liniștiseră înăuntru.

— Doar nu crezi, zise sergentul, că el *câștigă,* nu?

Căpitanul își împinse bărbia în față.

— Îi suntem datori colegului și ofițerului nostru, spuse el, să aflăm.

Din spatele lor se auzi un scâncet. Se întoarseră și îl văzură pe Nobby țopăind într-un picior și ținându-l pe celălalt cu mâna.

— Ce-ai pățit, omule? zise Vimes.

Nobby scotea zgomote de durere.

Sergentul Colon începea să înțeleagă. Deși servilismul precaut era tonul general al comportamentului Gărzii, nu exista nici măcar un singur membru al întregii trupe care să nu se fi aflat, la un moment dat, pe direcția pumnilor lui Detritus. Nobby nu făcuse decât să încerce să se răzbune, în cea mai bună tradiție a polițiștilor de peste tot.

— L-a lovit în pietricele, să trăiți, spuse sergentul Colon.

— Rușinos, zise căpitanul nesigur. Șovăi. Trolii *au* pietricele? adăugă el.

— Credeți-mă pe cuvânt, domnule.

— Măiculiță, spuse Vimes. Madam Natură are căi tare misterioase, nu?

— Așa e, să trăiți, zise sergentul cu supușenie.
— Iar acum, spuse căpitanul scoțându-și sabia, înainte!
— Da, să trăiți!
— Asta înseamnă și tu, sergent, adăugă căpitanul.
— Da, să trăiți!

Este posibil să fi fost cea mai circumspectă înaintare din istoria manevrelor militare, chiar la capătul de jos al scalei pe care fapte de arme precum Atacul Cavaleriei Ușoare se află chiar în vârf.

Se uitară cu grijă pe după intrarea distrusă.

Erau câțiva oameni întinși pe mese sau pe ce mai rămăsese din mese. Cei care încă mai erau conștienți arătau ca și cum le-ar fi părut rău de asta.

Morcove stătea în picioare în mijlocul camerei. Armura lui din zale era ruptă, coiful îi lipsea, se legăna nițel dintr-o parte în alta și un ochi începea deja să i se umfle, dar îl recunoscu pe căpitan, îl lepădă pe clientul pe care îl ținea și care protesta slab și salută.

— Permiteți să raportez treizeci și una de infracțiuni de Provocare a unui Scandal, să trăiți, și cincizeci și șase de cazuri de Comportament Turbulent, patruzeci și una de infracțiuni de Obstrucționare a unui Ofițer al Gărzii în Exercițiul Funcțiunii, treisprezece infracțiuni de Atac cu Armă Letală, șase cazuri de Staționare cu Intenție Criminală și... și... caporalul Nobby nu mi-a arătat încă nici un lucru cum merge...

Căzu pe spate, rupând o masă.

Căpitanul Vimes tuși încurcat. Nu era deloc sigur ce ar fi trebuit să facă mai departe. Din câte știa, Garda nu se mai găsise până atunci într-o asemenea situație.

— Cred că ar trebui să îi aduci ceva de băut, sergent.
— Da, să trăiți!
— Și adu-mi și mie ceva.
— Da, să trăiți!
— Ia-ți și tu ceva, de ce nu?
— Da, să trăiți!
— Iar tu, caporal, dacă vrei... *Ce* faci?
— Percheziția infractorilor să trăiți, zise Nobby iute, îndreptându-se. Pentru dovezi incriminatorii și așa mai departe.
— În pungile de bani?

Nobby duse repede mâinile la spate.

— Niciodată nu se știe, să trăiți!

Printre sfărâmături, sergentul localizase o sticlă de tărie scăpată, în mod miraculos, teafără și turnă cu forța o mare parte din conținutul acesteia printre buzele lui Morcove.

— Ce o să facem cu toți ăștia, căpitane? spuse el peste umăr.
— Nu am nici cea mai mică idee, zise Vimes așezându-se.

Închisoarea Gărzii era atât de mare cât să încapă șase oameni foarte mici, care reprezentau de obicei singurul fel de chiriași aici. Pe când aceștia...

Se uită disperat în jur. Îl văzu pe Nork Țepușă, întins sub o masă și bolborosind. Îl văzu pe Marele Henri. Îl văzu pe Simmons Apucătorul, unul dintre cei mai temuți bătăuși de bar din oraș. Una peste alta, era acolo o grămadă de oameni pe lângă care nu merita să te afli atunci când aveau să se trezească.

— Am putea să le tăiem beregatele, domnule, spuse Nobby, veteran a douăzeci de câmpuri de luptă reziduale.

Găsise un luptător inconștient care avea cam dimensiunile sale și, om practic, îi scotea cizmele, care păreau a fi destul de noi și pe potriva lui.

— Asta ar fi foarte rău, zise Vimes.

Nu era sigur cum se proceda exact ca să tai beregata cuiva. Până atunci, aceasta nu fusese o opțiune.

— Nu, spuse el, cred că îi lăsăm să plece cu o mustrare.

Se auzi un geamăt de sub o bancă.

— În plus, continuă el repede, ar trebui să îl ducem pe camaradul nostru căzut într-un loc sigur cât mai repede posibil.

— Bună idee, zise sergentul.

Luă o gură de tărie, ca să-și calmeze nervii.

Cei doi reușiră să îl susțină pe Morcove între ei și să îi direcționeze picioarele lipsite de vlagă înspre trepte. Vimes, prăbușindu-se sub povară, se uită în jur după Nobby.

— Caporal Nobbs, se răsti el, de ce lovești oamenii căzuți?

— E cel mai sigur așa, să trăiți, spuse Nobby.

Cu multă vreme în urmă, lui Nobby i se vorbise despre lupta dreaptă și despre regula de a nu lovi un oponent căzut, iar atunci el se gândise la cum s-ar aplica aceste reguli cuiva care avea un metru și douăzeci înălțime și tonusul muscular al unei benzi elastice.

— Ei, încetează. Vreau să le dai mustrare delincvenților, zise căpitanul.

— Cum, domnule?

— Ei, le...

Căpitanul Vimes se opri. Al naibii să fie dacă știa. Nu o făcuse niciodată.

— Tu fă-o, se răsti el. Doar nu trebuie să îți spun eu totul!?

Nobby rămase singur în capul scărilor. Un văietat general dinspre podea arăta că oamenii se trezeau. Nobby se gândi iute. Scutură admonestator dintr-un deget ca o grisină.

— Asta să vă fie învățătură de minte, zise el. *Să nu se mai repete.*

Și o luă la goană.

Sus, în bezna căpriorilor, Bibliotecarul se scărpina meditativ. Cu siguranță, viața era plină de surprize. Avea de gând să urmărească

evoluția situației cu interes. Gânditor, decoji o alună cu picioarele și dispăru legănându-se în întuneric.

Marele Maestru Suprem ridică brațele.

— Cădelnițele Destinului au fost purificate, pentru ca Răul și Gândirea Neclară să poată fi gonite din acest Cerc Sfințit?

— Dah.

Marele Maestru Suprem își coborî brațele.

— Dah? spuse el.

— Dah, rosti Fratele Budar bucuros. Eu însumi am făcut-o.

— *Trebuie* să zici: „Da, O, Măria Ta", spuse Marele Maestru Suprem. Sincer, mi-am tot bătut gura, dacă nu aveți de gând să intrați în spiritul acestui lucru...

— Da, ascultați ce vă spune Marele Maestru Suprem, zise Fratele Turn, uitându-se urât la Fratele nerespectuos.

— Mi-a luat ore întregi să purific cădelnițele astea, mormăi Fratele Budar.

— Continuă, O, Mare Maestru Suprem, zise Fratele Turn.

— Foarte bine, atunci, spuse Marele Maestru Suprem. În seara asta vom încerca o altă invocare experimentală. Sper că ați obținut materii prime potrivite, Fraților?

— *...freci și freci, dar cine să-ți mulțumească...*

— Totul e rezolvat, Mare Maestru Suprem, zise Fratele Turn.

Era, recunoscu Marele Maestru Suprem, o selecție ceva mai bună. Cu siguranță. Frații fuseseră ocupați. Cel mai bun obiect era o reclamă luminoasă a cărei scoatere, se gândea MareleMaestru Suprem, ar fi trebuit să primească un fel de premiu cetățenesc. E-ul ajunsese de un roz țipător și se stingea și se aprindea la întâmplare.

— *Eu* l-am adus, spuse Fratele Turn cu mândrie. Au crezut că îl reparam sau așa ceva, dar mi-am luat șurubelnița și am...

— Da, bravo, spuse Marele Maestru Suprem. Asta dovedește inițiativă.

— *Mulțumesc,* Mare Maestru Suprem, rânji Fratele Turn.

— *...am bătături la încheieturile degetelor, sunt roșii și crăpate. Nici măcar nu mi-am recăpătat cei trei dolari, și nimeni nici măcar n-a zis...*

— Iar acum, spuse Marele Maestra Suprem, ridicând cartea, vom purcede să începem. Gura, Frate Budar!

Orice oraș din multivers are o zonă care seamănă cu Umbre din Ankh-Morpork. De obicei, este partea cea mai veche. Străduțele ei urmează neabătut urmele inițiale ale vacilor medievale care coborau la râu și au nume ca Abatorului, Dezmățului, Fundătura Chicotelor...

Cea mai mare parte a orașului Ankh-Morpork este astfel, oricum. Dar Umbre este astfel într-o manieră și mai pronunțată, un fel de gaură neagră de nelegiuire înnăscută. Să punem problema așa: chiar și

infractorilor le era frică să meargă pe străzi. Garda nu călca pe-acolo nici să o pici cu ceară.

Cu totul accidental, călca pe acolo acum. Destul de clătinat. Fusese o noapte grea, iar ei își tot calmaseră nervii. Acum erau atât de calmați, încât fiecare dintre cei patru se baza pe ceilalți trei pentru a-l ține drept și a păstra direcția.

Căpitanul Vimes îi dădu sticla înapoi sergentului.

— Rușine să vă, vă, vă, se gândi o clipă, fie, zise el. Beți în fața unui ofițer super, super, supe'ioror.

Sergentul încercă să vorbească, dar nu reuși să scoată decât o serie de șâșâieli.

— Vă pun sub acua'ție, spuse căpitanul Vimes, ricoșând dintr-un zid. Se uită urât la cărămizi. Zidul ăsta m-a atacat, declară el. Ha! Te crezi tare, nu? Bine, sunt ofițer al, al, al legii, săștiișitu și nu acceptăm nici, nici, nici... Clipi somnolent, o dată sau de două ori. Ce nu acceptăm, se'gent? spuse el.

— Bacșiș, domnule? zise Colon.

— Nu, nu, nu. Al'ceva. Lasă. Oricum nu acceptăm așa, așa, așa *ceva* de la nimeni.

Imagini neclare i se perindau prin minte, amintiri ale unei camere pline de infractori, oameni care își bătuseră joc de el, indivizi a căror existență îl jignise și îl luase peste picior ani întregi, și care acum zăceau pe jos și gemeau. Nu era prea sigur cum se întâmplase, dar o parte aproape uitată a lui, un Vimes mult mai tânăr, cu o platoșă strălucitoare și cu speranțe mari, un Vimes pe care credea că alcoolul îl înecase de mult, se trezise dintr-odată.

— Să, să, să-ți zic ceva, se'gent? spuse el.

— Domnule?

Cei patru ricoșară ușurel într-un alt zid și începură încet un nou dans lateral, spre mijlocul străduței.

— Orașul ăsta. Orașul ăsta. Orașul ăsta, se'gent. Orașul ăsta eo, e o, e o Femeie, se'gent. Asta e. O femeie, se'gent. O străveche frumusețe sulimenită, se'gent. Dardacăteîndrăgostețideea,atunci, atunci, atunci tepocnețepestegură...

— E-o femeie? spuse Colon.

Își schimonosi fața asudată în efortul de a gândi.

— Are opt leghe lățime, domnule. Are un râu în el. Multe, multe case și lucruri, domnule, reflectă el.

— Ah. Ah. Ah. Vimes îi făcu semn cu un deget nesigur. N-am, n-am, n-am spus că e o femeie *mică,* nu. Fii cinstit.

Agită sticla prin aer. Un alt gând la întâmplare explodă în spuma minții sale.

— Oricum, le-am a'ătat noi, zise el agitat, când cei patru o apucară câș înspre zidul opus. Le-am a'ătat noi, nu? I-am ținut noi minte de să ne învețe, ha?

— Co’ect, spuse sergentul, fără prea mult entuziasm. Încă se întreba despre viața sexuală a ofițerului său superior.

Dar Vimes era în acea stare în care nu ai nevoie de încurajări.

— Ha! strigă el spre fundăturile întunecate. Nu vă place, hm? Să vedeți și voi cum, cum, cumva. Ei, să vă băgați fițele undeva. Aruncă sticla goală în aer. Ora două! țipă el. Și totu-i biiiiineee!

Ceea ce reprezenta o veste uluitoare pentru diferitele siluete tenebroase care îi urmăreau de ceva vreme în tăcere, ca niște umbre, pe cei patru. Doar o nedumerire totală le făcuse pe acestea să nu își arate intențiile într-o manieră clară și ascuțită. În mod cert, acești oameni sunt Gărzi, se gândeau ele, au coifurile potrivite și tot ce trebuie, și totuși sunt în Umbre. Așa că erau urmăriți cu fascinația pe care o haită de lupi ar putea să o aibă pentru o mână de oi care nu doar că apăruseră în luminiș, dar mai și behăiau jucăuș; deznodământul nu putea fi, firește, decât transformarea ovinelor în niște bucate delicioase, dar, deocamdată, curiozitatea amâna execuția.

Morcove își înălță capul amețit.

— Unde suntem? gemu el.

— Pe drum spre casă, zise sergentul.

Se uită la plăcuța roasă, mâncată de cari și scrijelită de cuțite.

— Me’em în, în, în – miji ochii – Fundătura Fetițelor.

— Fundătura Fetițelor nu-i pă drumul spre casă, bălmăji Nobby. Nu v’em pe fundătura asta, e-n Umbre. Dacă ne p’ind în Fundătura Fetițelor...

Avură parte de o secundă agitată în care înțelegerea făcu treaba de gheață a unei nopți bune de somn și a câtorva căni de cafea. Cei trei, înțelegându-se fără vorbe, se îngrămădiră spre Morcove.

— Ce ne *facem,* căpitane? spuse Colon.

— Ăă. Am putea să strigăm după ajutor, zise căpitanul șovăielnic.

— *Ce, aici?*

— Ai dreptate.

— Cred că am luat-o la stânga în loc de dreapta când am ieșit de pe Strada Argintului, spuse Nobby cu o voce tremurătoare.

— Ei, uite o greșeală pe care nu o vom mai repeta curând, zise căpitanul.

Apoi își dori să nu o fi făcut.

Auzeau pași. De undeva, din stânga lor, veni un chicotit răutăcios.

— Trebuie să formăm un pătrat, spuse căpitanul.

Cu toții încercară să formeze un punct.

— Hei! Ce-a fost asta? zise sergentul Colon.

— Ce?

— I-auzi iar. Un fel de sunet molatic.

Căpitanul Vimes încercă să nu se gândească la glugi și la garote.

Existau, știa asta, mulți zei. Exista câte un zeu pentru fiecare meșteșug. Exista un zeu al cerșetorilor, un zeu al curvelor, un zeu al hoților, probabil și un zeu al asasinilor.

Se întrebă dacă exista, pe undeva prin vastul panteon, un zeu care să aibă grijă de ofițerii în serviciul legii, inocenți și la strâmtoare, care erau, aproape sigur, pe punctul de a muri.

Probabil că nu exista, se gândi el cu amărăciune. Așa ceva nu era destul de *stilat* pentru zei. Caută vreun zeu care să-și facă griji pentru un biet sărman încercând să dea ce este mai bun din el pentru un pumn de dolari pe lună. N-ai să vezi. Zeii se dădeau peste cap pentru nenorociții șmecheri a căror idee despre o zi de muncă era să scoată Ochiul de Rubin al Regelui Urechelniță din orbită, nu pentru vreun prostănac care bătea străzile în fiecare zi...

— E mai mult alunecos, zise sergentul, căruia îi plăcea să lămurească lucrurile.

Iar apoi se auzi un zgomot...

...un sunet vulcanic, poate, sau sunetul unui gheizer fierbând, dar, în orice caz, un urlet lung și uscat, ca foalele din forjele titanilor...

...dar nu era atât de rău ca lumina, care era alb-albastră și de acel fel care îți imprimă tiparul vinișoarelor de sânge din ochi pe spatele interiorului craniului.

Amândouă durară sute de ani, iar apoi, brusc, se opriră.

Bezna de după fu umplută cu imagini violete și, odată ce urechile își recăpătară însușirea de a auzi, cu un clinchet slab.

Gărzile rămaseră complet nemișcate pentru o vreme.

— Ei, ei, spuse slab căpitanul. După o altă pauză, zise foarte clar, fiecare consoană ocupându-și perfect locul: Sergent, ia niște oameni și investighează asta, da?

— Ce să investighez, să trăiți? spuse Colon, dar căpitanul își dăduse deja seama că dacă sergentul ar fi luat câțiva oameni, el, căpitanul Vimes, ar fi rămas singur, singurel.

— Nu, am o idee mai bună. Mergem cu toții, zise el cu fermitate.

Merseră cu toții.

Acum că ochii li se obișnuiseră cu întunericul, vedeau o strălucire roșiatică neclară în fața lor

Se dovedi a fi un zid incandescent, care se răcea iute. Bucățele de cărămidă calcinată cădeau pe măsură ce se contractau, scoțând mici pocnituri.

Nu asta era cel mai rău. Cel mai rău era ce se găsea pe zid.

Se holbară.

Se holbară îndelung.

Mai aveau o oră sau două până la răsărit, dar nimeni nu propuse să încerce să-și găsească drumul prin întuneric. Se așezară lângă zid, în așteptare. Cel puțin era cald.

Încercau să nu se uite.

În cele din urmă, Colon se întinse neliniștit și spuse:

— Capul sus, căpitane. Se putea și mai rău.

Vimes termină sticla. Nu avu nici un efect. Există anumite feluri de trezie pe care pur și simplu nu poți să le alungi.

— Da, spuse el. Am fi putut fi noi.

Marele Maestru Suprem deschise ochii.

— Încă o dată, zise el, am înregistrat un succes.

Frații izbucniră în urale. Frații Turn și Degete se prinseră de brațe și făcură un dans în mijlocul cercului magic.

Marele Maestru Suprem inspiră adânc.

Mai întâi morcovul, se gândi el, iar acum bățul. Îi *plăcea* bățul.

— Liniște! strigă el. Frate Turn, Frate Degete, încetați această manifestare rușinoasă! Restul, tăceți!

Se liniștiră, ca niște copii gălăgioși care tocmai văzuseră că învățătoarea intrase în clasă. Apoi se liniștiră și mai mult, ca niște copii care tocmai au văzut *expresia* învățătoarei.

Marele Maestru Suprem îi lăsă să se impregneze de acea tăcere, apoi păși apăsat printre rândurile lor neregulate.

— Bănuiesc, zise el, că avem impresia că am făcut ceva magie, nu? *Hmm?* Frate Turn?

Fratele Turn înghiți în sec.

— Ei, hm, ai *spus* că noi am, hm, adică...

— Nu ați făcut NIMIC încă!

— Ei, hm, nu, hm...

Fratele Turn tremura.

— Oare vrăjitorii adevărați țopăie după o mică vrajă și încep să cânte „Pe ei, pe ei, pe mama lor!”, Frate Turn? *Hmm?*

— Ei, noi într-un fel...

Marele Maestru Suprem se întoarse pe călcâie.

— Și se uită neîncrezători pe pereți, Frate Tencuitor?

Fratele Tencuitor își lăsă capul în pământ. Nu își dăduse seama că observase cineva.

Când încordarea din aer zbârnâi satisfăcător, ca o coardă de arc, Marele Maestru Suprem se dădu în spate.

— De ce mă mai obosesc? zise el clătinând din cap. Aș fi putut alege pe *oricine.* I-aș fi putut alege pe cei mai *buni.* Dar m-am ales cu o grămadă de *copii.*

— Ăă, sincer, spuse Fratele Turn, noi am făcut un efort. Adică, noi chiar ne-am concentrat. Nu-i așa, băieți?

— Daa, răspunseră ei în cor.

Marele Maestru Suprem se uită urât la ei.

— În această Frăție nu este loc pentru Frați care să nu ne susțină până la capăt, avertiză el.

Cu o ușurare aproape vizibilă, Frații, asemenea unor oi speriate care descoperă că există o breșă în țarc, se grăbiră spre deschizătură.

— Nu vă faceți griji, Supremația Voastră! spuse Fratele Turn înflăcărat.

— Angajamentul trebuie să fie deviza noastră! zise Marele Maestru Suprem.

— Deviză. Da, spuse Fratele Turn.

Îi dădu un ghiont Fratelui Tencuitor, ai cărui ochi se abătuseră iar spre plintă.

— Ha? Oh. Da. Deviză. Da, zise Fratele Tencuitor.

— La fel și fraternitatea și încrederea, spuse Marele Maestru Suprem.

— Da. Și ele, zise Fratele Degete.

— Deci, spuse Marele Maestru Suprem, dacă există cineva care nu este nerăbdător, da, dornic să continue în această operă măreață, să facă un pas înainte acum.

Nimeni nu se mișcă.

„Sunt prinși în plasă. Pe toți zeii. Sunt bun la asta, se gândi Marele Maestru Suprem. Pot să cânt la micile lor minți îngrozitoare ca la xilofon. E uimitor, simpla putere a lumesculului. Cine ar fi crezut că slăbiciunea poate fi o forță mai mare decât tăria? Dar trebuie să știi cum să o folosești. Și eu știu.”

— Foarte bine, atunci, zise el. Iar acum, vom repeta Jurământul.

Le îndemnă glasurile poticnite și îngrozite, observând cu satisfacție felul sugrumat în care rostiră „sfârl”. Și stătu și cu un ochi pe Fratele Degete.

„E ceva mai isteț decât ceilalți, se gândi el. Ceva mai greu de păcălit, cel puțin. Mai bine mă asigur că sunt întotdeauna ultimul care pleacă. Nu vreau să-i vină vreo idee și să mă urmărească până acasă.”

Îți trebuie un fel deosebit de minte pentru a conduce un oraș ca Ankh-Morpork, iar lordul Vetinari îl avea. În același timp, el era un fel deosebit de om.

Îi șicana și îi înfuria pe prinții negoțului mai mărunți până într-acolo, încât aceștia renunțaseră de mult să mai încerce să îl asasineze, iar acum nu făceau decât să se bată între ei pentru putere. În orice caz, orice asasin ar fi încercat să îl atace pe Patrician ar fi avut mari greutăți să găsească suficientă carne cât să înfigă pumnalul.

În timp ce alți lorzi se ospătau cu potârnichi umplute cu limbi de fazan, lordul Vetinari considera că un pahar cu apă fiartă și răcită și jumătate de felie de pâine uscată reprezenta un prânz suficient și elegant.

Te scotea din sărite. Părea să nu aibă nici un viciu pe care să îl poată descoperi cineva. Cu acea față pală și cabalină, ai fi crezut că avea o aplecare spre lucruri implicând bice, ace și tinere femei în

temnițe. Ceilalți lorzi ar fi putut accepta asta. Nu-i nimic rău la bice și la ace, dacă dai dovadă de moderație. Dar Patricianul se părea că își petrecea serile studiind rapoarte și, la ocazii speciale, în caz că putea face față emoției, juca șah.

Purta mult negru. Nu era un negru din acela impresionant, așa cum purtau cei mai buni asasini, ci negrul sobru, ușor sărăcăcios al cuiva care nu vrea să își piardă vremea dimineața întrebându-se ce să poarte. Și trebuia să te trezești foarte devreme dimineața ca să îl prinzi proaspăt pe Patrician; de fapt, era mai înțelept să nu te culci deloc.

Dar era îndrăgit, într-un fel. Sub conducerea lui, pentru prima dată în o mie de ani, lucrurile în Ankh-Morpork *funcționau.* Se putea să nu fie corect sau drept sau prea democratic, dar treaba mergea. Îngrijea orașul așa cum se îngrijește un arbust decorativ, încurajând creșterea aici, tăind o crenguță rebelă acolo. Se spunea că ar fi tolerat absolut lucrurile care în afară de orice ar fi amenințat orașul[11], și iată amenințarea...

Se uită îndelung la zidul distrus, în timp ce picături de ploaie i se scurgeau de pe bărbie, udându-i hainele. În spatele lui, Wonse aștepta neliniștit.

Apoi, o mână lungă, subțire, cu vene albastre se întinse și buricele degetelor urmară forma umbrelor.

Bine, nu prea erau umbre, mai mult o serie de siluete. Conturul era foarte clar. În interiorul său, se vedea modelul cunoscut al zidăriei. În afară, totuși, ceva topise zidul transformându-l într-un fel de substanță ceramică, dând cărămizilor străvechi un lustru topit, ca de oglindă.

Formele trasate în zidărie înfățișau un tablou a șase oameni înghețați într-o atitudine de surprindere. Diferitele mâini ridicate țineau, destul de clar, cuțite și pumnale.

Tăcut, Patricianul privi grămăjoara de cenușă de la picioarele sale. Câteva dâre de metal topit ar fi putut reprezenta chiar armele care acum erau atât de clar gravate în zid.

— Hmm, zise el.

Căpitanul Vimes îl conduse cu respect în partea cealaltă a străduței, în Fundătura Talismanului, unde îi arătă Proba A, pentru a fi...

— Urme de picioare, spuse el. Ceea ce este cam inexact, domnule. Seamănă mai mult cu niște gheare. S-ar putea merge până acolo, încât să fie numite labe.

Patricianul se uită țintă la urmele din noroi. Expresia feței lui era cam greu de deslușit.

— Înțeleg, zise el în cele din urmă. Și ai vreo opinie despre asta, căpitane?

[11] Şi mimii. Avea o aversiune stranie pentru ei, dar asta era. Orice persoană în pantaloni largi şi cu faţa albă care încerca să îşi etaleze arta între zidurile surpate ale oraşului avea să se trezească foarte repede într-o groapă cu scorpioni, care avea scris pe unul dintre pereți: „Învaţă Cuvintele”.

Căpitanul avea. În orele care se scurseseră până la răsărit, avusese tot felul de opinii, începând cu convingerea că fusese o mare greșeală să se nască.

Iar apoi lumina cenușie a zorilor se strecurase chiar și în Umbre, iar el era încă în viață, neprăjit, și se uitase în jur cu o expresie de ușurare cretină și văzuse, la nici jumătate de metru distanță, aceste urme. Nu își alesese un moment prea potrivit pentru a fi treaz.

— Ei, domnule, spuse el, știu că dragonii au dispărut de mii de ani, domnule...

— Da?

Patricianul miji ochii.

Vimes continuă cu avânt.

— Dar, domnule, chestia este, *ei* știu? Sergentul Colon zice că a auzit un sunet molatic chiar înainte, chiar înainte, chiar înainte de, hm... incident.

— Deci tu crezi că un dragon dispărut și, într-adevăr, probabil complet mitologic și-a făcut apariția în oraș, a aterizat în această fundătură îngustă, a incinerat un grup de infractori și apoi a plecat în zbor? spuse Patricianul. S-ar zice că a fost o creatură cu foarte mult simț civic.

— Ei, dacă o luați așa...

— Dacă îmi amintesc bine, dragonii de legendă erau creaturi singuratice și rurale, care evitau oamenii și trăiau în locuri uitate, îndepărtate, zise Patricianul. Nu prea erau creaturi *urbane.*

— Nu, domnule, spuse căpitanul, abținându-se să comentezecă dacă voiai să găsești un loc cu adevărat uitat și îndepărtat, atunci Umbre se potrivea destul de bine descrierii.

— În plus, zise lordul Vetinari, e de presupus că ar fi observat cineva, nu ești de acord?

Căpitanul făcu un semn din cap spre zid și spre fresca lui groaznică.

— Adică în afară de ei, domnule?

— Părerea mea, spuse lordul Vetinari, este că avem de-a face cu un fel de război. Se poate ca o bandă rivală să fi tocmit un vrăjitor. O mică neînțelegere locală.

— Ar putea avea legătură cu toate acele furturi ciudate, domnule, sugeră Wonse.

— Dar mai sunt și urmele, domnule, zise Vimes cu încăpățânare.

— Suntem aproape de râu, spuse Patricianul. Probabil că a fost vreo pasăre de apă. O simplă coincidență, adăugă el, dar, dacă aș fi în locul tău, le-aș acoperi. Nu vrem ca oamenii să înțeleagă greșit și să se grăbească să tragă concluzii prostești, nu? adăugă el tăios.

Vimes cedă.

— Cum doriți, domnule, zise el, uitându-se la sandale.

Patricianul îl bătu pe umăr.

— Lasă, spuse el. Continuați. O bună dovadă de inițiativă. Să patrulezi și prin Umbre. Bravo!

Se întoarse și aproape că intră în zidul de zale care era Morcove.

Spre groaza sa, căpitanul Vimes își văzu cel mai proaspăt recrut arătând politicos cu degetul spre trăsura Patricianului. În jurul ei, bine înarmați și atenți, erau șase membri ai Gărzii Palatului, care se îndreptară de spate și manifestară un interes îngrijorat. Lui Vimes nu îi plăcea deloc de ei. Aveau pene la coifuri. Ura penele la o gardă.

Îl auzi pe Morcove zicând:

— Iertați-mă, domnule, este trăsura dumneavoastră, să trăiți?

Patricianul îl măsură din cap până în picioare fără interes și spuse:

— Da. Cine ești tu, tinere?

Morcove salută.

— Subagent Morcove, să trăiți!

— Morcove, Morcove. Numele îmi sună cunoscut.

Lupine Wonse, care așteptase în spatele lui, îi șopti ceva la ureche Patricianului. Acesta se lumină la față.

— Ah, tânărul care prinde hoți! A fost o mică eroare, cred, dar meritorie. Nimeni nu e deasupra legii, nu?

— Nu, să trăiți, zise Morcove.

— Meritorie, meritorie, spuse Patricianul. Iar acum, domnilor...

— Despre trăsura dumneavoastră, domnule, se încăpățână Morcove. N-am putut să nu observ că roata din față dinspre stradă, contrar...

„O să îl aresteze pe Patrician, își spuse Vimes, ideea strecurându-i-se prin creier ca un pârâiaș de gheață. Chiar are de gând să îl aresteze pe Patrician. Conducătorul suprem. O să îl aresteze. Chiar asta are de gând să facă. Băiatul ăsta nu știe ce înseamnă «frică». Oh, oare n-ar fi o idee bună dacă ar ști ce înseamnă «supraviețuire»?...

Iar eu nu pot să-mi pun mușchii fălcilor în mișcare.

Suntem morți cu toții. Sau, mai rău, suntem cu toții reținuți atât timp cât îi va face plăcere Patricianului. Și, după cum știm cu toții, rareori are parte de atâta plăcere.”

Exact în acest moment, sergentul Colon își câștigă dreptul la o medalie metaforică.

— Subagent Morcove! strigă el. Drepți! Subagent Morcove, la stânga-mprejur! Subagent Morcove, ‘naiiinte, marș!

Morcove luă poziție de drepți ca un hambar care este ridicat și se uită țintă în față cu o expresie feroce de supunere deplină.

— Bravo lui, zise Patricianul gânditor în timp ce Morcove se depărta bățos. Continuă, căpitane. Și nu ezita să înăbuși cu asprime orice zvonuri legate de dragoni, da?

— Da, să trăiți, spuse căpitanul Vimes.

— Bun om.

Trăsura se depărtă huruind, garda de corp fugind pe lângă ea.

Căpitanul Vimes era vag conștient că în spatele său sergentul striga la Morcove să se oprească.

Se gândea.

Se uită la urmele din noroi. Își folosi sulița din dotare, despre care știa că avea o lungime de exact doi metri, pentru a măsura dimensiunea acestora și distanța dintre ele. Fluieră încetișor. Apoi, cu deosebită grijă, merse în fundătură până după colț; aceasta ducea la o ușiță acoperită de murdărie și încuiată cu lacăt din spatele unui depozit de cherestea.

„Ceva nu este deloc în regulă, se gândi el.

Urmele vin din fundătură, dar nu se întorc. Și nu întâlnim prea des păsări de apă în râul Ankh, în principal pentru că poluarea le-ar mânca picioarele și, oricum, e mai ușor pentru ele să meargă pe teren ferm.”

Ridică privirea. Un miliard de sârme de rufe traversau în toate direcțiile dreptunghiul îngust al cerului, aproape împletind o plasă.

„Deci, se gândi el, ceva mare și fierbinte a ieșit din această fundătură, dar nu a și intrat.

Iar Patricianul este foarte îngrijorat din această cauză.

Mi s-a spus să uit despre asta.”

Mai observă ceva într-o parte a fundăturii, se aplecă și ridică o coajă proaspătă și goală de alună.

O aruncă dintr-o mâna într-alta, privind în gol.

Avea nevoie urgent de ceva de băut. Dar probabil că mai trebuia să aștepte.

Sprijinindu-se în pumni, Bibliotecarul mergea grăbit pe spațiile întunecate dintre rafturile adormite.

Acoperișurile orașului îi aparțineau. Oh, asasinii și hoții se puteau folosi de ele, dar el descoperise de mult că pădurea de hornuri, de contraforturi, de gargui și de moriști de vânt reprezenta o alternativă convenabilă și cumva liniștitoare la străzi.

Cel puțin, până acum.

I se păruse amuzant și instructiv să urmărească Garda în Umbre, o junglă urbană care nu prezenta nici o amenințare pentru o primată de o sută cincizeci de kilograme. Dar, coșmarul pe care îl văzuse în timp ce se legăna deasupra unei fundături întunecate l-ar fi făcut, dacă ar fi fost om, să nu-și creadă ochilor.

Dar ca primată, nu avea nici o îndoială în privința ochilor săi și îi credea tot timpul.

Chiar acum, voia să și-i concentreze imediat asupra unei cărți care ar fi putut oferi un indiciu. Se afla într-o secțiune cu care nimeni nu-și prea bătea capul în acele vremuri; cărțile de acolo nu erau cu adevărat magice. Praful se întindea acuzator pe podea.

Praf cu urme în el.

— Oook? zise Bibliotecarul în întunericul cald.

Înainta cu grijă acum, dându-și seama, cu un sentiment de fatalitate, că urmele păreau să aibă în minte aceeași destinație ca și el.

Trecu pe după un colț și iată.

Secțiunea.

Dulapul.

Raftul.

Spațiul.

În multivers există multe imagini îngrozitoare. Cumva, totuși, pentru un suflet sensibil la ritmurile subtile ale unei biblioteci, sunt puține imagini mai rele decât un spațiu gol în care ar fi trebui să se afle o carte.

Cineva furase o carte.

În intimitatea Biroului Dreptunghiular, sanctuarul său personal, Patricianul patrula dintr-un capăt în altul al camerei. Dicta un șuvoi de instrucțiuni.

— Și trimite niște oameni să văruiască zidul, încheie el.

Lupine Wonse ridică o sprânceană.

— Este înțelept, domnule? spuse el.

— Nu crezi că o frescă de umbre îngrozitoare va provoca speculații și comentarii? zise Patricianul acru.

— Nu la fel de mult ca o zugrăveală proaspătă în Umbre, spuse Wonse placid.

Patricianul ezită o clipă.

— Bună observație, rosti el brusc. Pune niște oameni să-l dărâme.

Ajunse la capătul camerei, se întoarse pe călcâie și începu iar să pășească apăsat. Dragoni! Ca și cum nu ar fi existat destule lucruri importante, *reale,* care să îi ocupe timpul.

— Crezi în dragoni? zise el.

Wonse clătină din cap.

— Sunt ceva imposibil, domnule.

— Așa am auzit și eu, spuse lordul Vetinari.

Ajunse la celălalt perete, se întoarse.

— Vreți să fac mai multe investigații? zise Wonse.

— Da. Așa să faci.

— Și mă voi asigura că Garda va avea mare grijă, spuse Wonse.

Patricianul se opri din mers.

— Garda? Garda? Dragul meu, Garda e o grămadă de incompetenți conduși de un bețivan. Mi-a luat ani întregi să obțin lucrul ăsta. Garda este ultima grijă a noastră. Patricianul se gândi o clipă. Ai văzut vreodată un dragon, Wonse? Unul dintre cei mari, adică? Oh, sunt ceva imposibil. Tocmai ai zis.

— Sunt doar o legendă, zău. O superstiție, spuse Wonse.

— Hmm, zise Patricianul. Iar legendele, firește, sunt legendare.

— Exact, domnule.

— Chiar și așa... Patricianul se opri și se uită fix la Wonse pentru o vreme. Oh, bine, spuse el. Ocupă-te de asta. Nu vreau să mai aud despre treaba asta cu dragonul. Este genul de lucru care îi face pe oameni să fie neliniștiți. Pune-i capăt.

Când rămase singur, stătu și se uită încruntat peste orașul îngemănat. Bura din nou.

Ankh-Morpork! Orașul tărăboiului cu o sută de mii de suflete! Și, după cum observa pentru sine Patricianul, de zece ori mai mulți oameni. Ploaia proaspătă strălucea pe panorama de turnuri și de acoperișuri, neștiind nimic despre lumea ranchiunoasă și îngrămădită peste care cădea. Ploaia mai norocoasă cădea peste oile de munte, susura ușurel peste păduri ori clipocea incestuos în mare. Totuși, ploaia care cădea peste Ankh-Morpork era cea care intra în bucluc. În Ankh-Morpork oamenii făceau lucruri îngrozitoare apei. A fi băută nu era decât începutul problemelor ei.

Patricianului îi plăcea să creadă că se uita la un oraș care funcționa. Nu unul minunat sau renumit ori cu o canalizare bună și, cu siguranță, nu unul favorizat arhitectonic; chiar și cei mai entuziaști cetățeni ai lui ar fi fost de acord că, dintr-un punct de observație înalt, Ankh-Morpork arăta ca și cum cineva ar fi încercat să obțină din piatră și din lemn un efect asociat, de obicei, cu trotuarele din fața birturilor deschise non-stop.

Dar funcționa. Se învârtea mai departe voios, ca un giroscop pe buza unei prăpăstii perfect curbe. Iar asta, credea Patricianul cu tărie, era din cauză că nici un grup nu era vreodată destul de puternic pentru a-l împinge în ea. Negustători, hoți, asasini, vrăjitori – cu toții se întreceau cu sârg în acea cursă, fără a-și da seama că nu trebuia să fie deloc o cursă și, cu siguranță, neavând destulă încredere unul în altul pentru a se opri și a se întreba cine trasase pista și ținea steguleț de start.

Patricianului îi displăcea cuvântul „dictator”. Îl ofensa. Nu spunea niciodată nimănui ce să facă. Nu era nevoit, în asta stătea frumusețea situației. O mare parte din viața lui era formată din aranjarea lucrurilor în așa fel, încât această stare de fapt să continue.

Firește, existau diferite grupuri care încercau să îl doboare, iar acest lucru era just și cum se cuvine și un semn al unei societăți sănătoase și viguroase. Nimeni nu putea să spună că era nedrept în această privință. Ce, nu el însuși le fondase pe cele mai multe dintre ele? Iar minunat era felul în care acestea își pierdeau aproape tot timpul ciondănindu-se între ele.

Natura umană, spunea întotdeauna Patricianul, era ceva uimitor. Odată ce înțelegeai unde avea ascunse butoanele.

Avea un presentiment neplăcut cu privire la această afacere cu dragonul. Dacă existase vreodată o creatură care nu avea niciun buton vizibil, un dragon era. Trebuia rezolvată chestiunea.

Patricianul nu credea în cruzimea nenecesară[12]. Nu credea în răzbunarea fără sens. Dar credea cu tărie în nevoia ca lucrurile să fie rezolvate.

Destul de ciudat, căpitanul Vimes se gândea la același lucru. Descoperea că nu-i plăcea ideea ca locuitorii, chiar și cei din Umbre, să fie transformați într-o simplă tentă ceramică.

Iar acest lucru fusese făcut în fața Gărzii, mai mult sau mai puțin. Ca și cum Garda nu ar fi contat, ca și cum Garda ar fi fost doar un detaliu lipsit de importanță. Asta îl rodea pe dinăuntru.

Firește, era adevărat. Dar asta nu făcea decât să înrăutățească lucrurile.

Ceea ce îl înfuria și mai mult era că încălcase ordinele. Desigur, șterse urmele. Dar în sertarul de jos al biroului său străvechi, ascuns sub o grămadă de sticle goale, era un mulaj din ipsos. Îl simțea fixându-l stăruitor prin trei straturi de lemn.

Nu putea înțelege ce-l apucase. Iar acum avea să înainteze și mai mult pe marginea prăpastiei.

Își trecu în revistă, din lipsa altui cuvânt mai bun, trupele. Ceruse celor doi soldați mai vechi să vină în haine obișnuite. Asta însemna că sergentul Colon, care purtase uniformă toată viața, arăta stingherit și roșu la față în costumul pe care îl purta la înmormântări. Cât despre Nobby...

— Mă întreb dacă am fost destul de clar atunci când am rostit cuvântul „obișnuit”, zise căpitanul Vimes.

— Asta port în timpul liber, șefu’, spuse Nobby pe un ton de reproș.

— Domnule, îl corectă sergentul Colon.

— Și vocea mea poartă haine obișnuite, zise Nobby. Inițiativă, adică.

Vimes îi dădu roată caporalului, pășind încet.

— Și hainele tale obișnuite nu le fac pe bătrâne să leșine și pe băieței să fugă după tine pe stradă? spuse el.

Nobby se foi neliniștit. Nu se simțea în largul lui cu ironia.

— Nu, să trăiți, șefu’, zise el. E ultimul răcnet, stilul ăsta.

În mare, era adevărat. Exista în Ankh un capriciu actual pentru pălării mari cu pene, colerete, pieptare despicate, cu brandenburguri aurii, pantaloni evazați și cizme cu pinteni decorativi. Problema era, reflectă Vimes, că majoritatea celor care respectau moda aveau mai mult trup care să umple spațiul dintre aceste componente, pe când tot ce se putea spune despre caporalul Nobbs era că se găsea și el pe acolo, pe undeva.

[12] Deşi era dat pe spate de cruzimea necesară, desigur.

Ar fi putut fi avantajos. Până la urmă, nimeni nu ar fi crezut nici în ruptul capului, atunci când l-ar fi văzut venind pe stradă, că era un membru al Gărzii încercând să treacă neobservat.

Vimes își dădu seama că nu știa absolut nimic despre Nobbs în afara orelor de serviciu. Nici măcar nu-și putea aduce aminte unde locuia acesta. Trecuseră atâția ani de când îl cunoștea și nu-și închipuise niciodată că, în viața lui privată secretă, caporalul Nobbs era țanțoș ca un păun. Unul foarte *scund,* într-adevăr, unul care fusese lovit de mai multe ori cu leuca, poate, și totuși un păun. Trebuia să vezi dovada, nu ți-ai fi dat seama singur niciodată.

Își îndreptă atenția înspre ce aveau de făcut.

— Vreau ca voi doi, le spuse el lui Nobbs și lui Colon, să vă amestecați cu discreție sau fără discreție în cazul tău, caporale Nobbs, printre oameni în seara asta și, hm, să vedeți dacă puteți detecta ceva neobișnuit.

— Neobișnuit în ce fel? zise sergentul.

Vimes ezită. Nici el nu era foarte sigur.

— Orice este pertinent, spuse el.

— Ah. Sergentul dădu din cap cu înțelepciune. Pertinent. Bine.

Urmă o tăcere stânjenită.

— Poate că oamenii au văzut lucruri ciudate, zise căpitanul Vimes. Sau poate că au fost incendii inexplicabile. Sau urme. Știți voi, încheie el cu disperare, semne de dragoni.

— Adică, grămezi de aur pe care s-a dormit, spuse sergentul.

— Și fecioare înlănțuite de stânci, zise Nobbs, bine informat.

— Din câte văd, sunteți experți, oftă Vimes. Faceți tot ce puteți.

— Această amestecare în mulțime, spuse sergentul Colon cu delicatețe, ar implica mersul în baruri, băutul și altele asemenea, nu?

— Într-o anumită măsură, zise Vimes.

— Ah, făcu sergentul fericit.

— Cu moderație.

— Bineînțeles, să trăiți!

— Pe cheltuiala voastră.

— Oh...

— Dar, înainte să plecați, zise căpitanul, are habar vreunul din voi cine ar putea *ști* ceva despre dragoni? În afară de dormitul pe aur și de partea cu tinerele fecioare, adică.

— Vrăjitorii ar putea, se oferi Nobby.

— În afară de vrăjitori, spuse Vimes cu hotărâre.

Nu puteai să ai încredere în vrăjitori. Orice gardă știa că nu puteai să ai încredere în vrăjitori. Erau chiar mai răi decât civilii.

Colon se gândi.

— Mai e Lady Ramkin, zise el. Stă pe bulevardul Scoone. Crește dragoni de mlaștină. Știți, afurisiții ăia mici pe care îi țin oamenii ca animale de companie?

— Oh, ea, spuse Vimes încruntat. Cred că am mai văzut-o. Cea care are lipit pe spatele trăsurii un afiș cu „Nechează Dacă Îți Plac Dragonii”?

— Ea e. E dusă, zise sergentul Colon.

— Ce vreți să fac *eu,* domnule? spuse Morcove.

— Hm. Tu ai cea mai importantă sarcină, zise Vimes în grabă. Vreau să stai aici și să păzești biroul.

Fața lui Morcove se lăți încet într-un rânjet neîncrezător.

— Adică rămân *la conducere,* domnule? spuse el.

— Într-un fel, zise Vimes. Dar nu ai voie să arestezi pe nimeni, s-a-nțeles? adăugă el iute.

— Nici măcar dacă încalcă legea, domnule?

— Nici măcar. Doar notezi asta.

— O să citesc din carte, atunci, spuse Morcove. Și o să-mi lustruiesc coiful.

— Bun băiat, zise căpitanul.

„Ar trebui să fie destul de sigur să-l las aici, se gândi el. Nu vine nimeni niciodată, nici măcar pentru a reclama pierderea unui câine. Nimeni nu se gândește vreodată la Gardă. Ar trebui să fii rupt de realitate rău de tot ca să mergi la Gardă pentru ajutor”, se gândi el cu amărăciune.

Bulevardul Scoone era o parte incredibil de selectă a Ankh-ului, o arteră largă și mărginită de copaci, situată destul de sus față de râu pentru a fi ferită de mirosul lui atoatepătrunzător. Oamenii de pe bulevardul Scoone aveau bani vechi, despre care se presupunea că erau mult mai buni decât banii noi, deși căpitanul Vimes nu avusese niciodată destui de nici un fel ca să vadă diferența. Oamenii de pe bulevardul Scoone aveau propriile gărzi de corp. Se spunea că oamenii de pe bulevardul Scoone erau atât de cu nasul pe sus, încât nu ar fi vorbit nici cu zeii. Asta însă era o ușoară calomnie. *Ar fi* vorbit desigur cu zeii, dacă aceștia erau bine-crescuți și de familie bună.

Casa lui Lady Ramkin nu era greu de găsit. Se afla pe o înălțime care oferea o perspectivă magnifică asupra orașului, dacă treaba asta însemna pentru tine a te simți bine. De o parte și de alta a porții străjuiau dragoni din piatră, iar grădinile te îmbiau cu o vegetație crescută în exces și neîngrijită. Statui ale membrilor de familie de mult dispăruți se înălțau prin frunziș. Majoritatea aveau săbii și erau acoperite de iederă până la gât.

Vimes avea sentimentul că se întâmpla aceasta nu din cauză că proprietarul grădinii era prea sărac, ci, mai degrabă, pentru că proprietarul grădinii considera că existau pe lume lucruri mult mai importante decât strămoșii, ceea ce era un punct de vedere cam neobișnuit pentru un aristocrat.

De asemenea, se părea că acesta considera că erau lucruri mult mai importante pe lume decât repararea proprietății. Când sună la ușa

vechii case, o construcție destul de elegant ridicată în mijlocul unei păduri de rododendroni, câteva bucăți de tencuială căzură din fațadă.

Acesta păru să fie singurul efect, în afară de faptul că în spatele casei ceva începu să urle. Niște *lucruri.*

Începu iar să plouă. După o vreme, Vimes resimți demnitatea funcției sale și, cu grijă, merse în spatele clădirii, ținându-se departe de ea, în caz că s-ar mai fi prăbușit ceva.

Ajunse la o poartă masivă din lemn prinsă într-un perete masiv din lemn. Spre deosebire de ruina generală a restului locului, aceasta părea destul de nouă și foarte solidă.

Ciocăni. Asta provocă o altă rafală de șuierături stranii.

Ușa se deschise. Ceva îngrozitor se ivi.

— Ah, domnul meu. Știi ceva despre împerechere? Bubui creatura.

În sediul Gărzii era cald și liniște. Morcove asculta susurul nisipului în clepsidră și se concentra asupra lustruirii platoșei sale. Secole de uzură cedaseră sub atacurile lui voioase. Acum lucea.

O platoșă strălucitoare îți dădea siguranță. Ciudățenia orașului, unde oamenii aveau atâtea legi și toți se concentrau să le ignore, era prea mult pentru el. Dar o platoșă strălucitoare însemna o platoșă bine lustruită.

Ușa se deschise. Se uită peste marginea biroului vechi. Nu era nimeni.

Încercă să mai frece de câteva ori, sârguincios.

Se auzi sunetul slab al cuiva care se săturase să aștepte. Două mâini cu unghii violet apucară marginea biroului, iar fața Bibliotecarului apăru încetișor la vedere, ca o nucă de cocos dis-de-dimineață.

— *Oook,* zise acesta.

Morcove căscă ochii. Îi fusese explicat cu grijă că, în ciuda aparențelor, legile care guvernează regnul animal nu se aplicau Bibliotecarului. Pe de altă parte, Bibliotecarul însuși nu era niciodată prea interesat să se supună regulilor care guvernează regnul uman. Era una dintre acele mici anomalii în jurul cărora trebuie să construiești.

— Salut, spuse Morcove șovăielnic.

(„Nu-i spune «băiete» și nu îl mângâia, asta îl enervează tot timpul.”)

— Oook.

Bibliotecarul împunse biroul cu un deget lung și cu multe încheieturi.

— Ce?

— Oook.

— Scuze?

Bibliotecarul își dădu ochii peste cap. Era ciudat, i se părea, că delfinii, câinii și caii așa-zis inteligenți nu aveau niciodată vreo problemă în a le transmite oamenilor știrile de mare importanță ale

momentului, de exemplu, că tustrei copiii se pierduseră în peșteră sau că trenul era gata să o ia pe șinele care duceau la podul ce fusese luat de ape ori altele asemenea, în timp ce lui, aflat la o azvârlitură de cromozomi de a purta vestă, îi era dificil să convingă un om obișnuit să intre în casă pentru a se feri de ploaie. Cu unii oamenii chiar nu poți să te înțelegi.

— *Oook!* spuse el și făcu un semn.

— Nu pot să plec din birou, zise Morcove. Am Ordine.

Buza superioară a Bibliotecarului se răsuci în sus ca un stor.

— Ăsta e un zâmbet? spuse Morcove.

Bibliotecarul scutură din cap.

— Doar nu a comis cineva o infracțiune, nu? zise Morcove.

— Oook.

— Una rea?

— *Oook!*

— Ca o crimă?

— *Eeek.*

— Mai rea decât o crimă?

— *Eeek!*

Bibliotecarul se îndreptă spre ușă sprijinindu-se în pumni și sări în sus și în jos imperativ.

Morcove înghiți în sec. Ordinele erau ordine, da, dar asta era altceva. Oamenii din orașul ăsta erau în stare de orice.

Își puse platoșa, își înșurubă coiful sclipitor pe cap și păși spre ușă.

Apoi își aduse aminte de responsabilitățile sale. Se întoarse la birou, găsi o bucățică de hârtie și scrise sârguincios: „Plecat Combatere Infracțiuni. Rog Veniți Mai Târziu. Mulțumesc.”

Apoi ieși în stradă, curat și curajos.

Marele Maestru Suprem ridică brațele.

— Fraților, zise el, să începem...

Era prea ușor. Nu trebuia decât să canalizezi marea fosă septică de gelozie și resentiment cumplit din care Frații aveau atât de mult, să le îmblânzești îngrozitoarea și murdara cârcoteală care, în felul ei, avea o forță mai mare decât răul dezlănțuit, iar apoi să îți deschizi mintea...

...în locul în care se duceau dragonii.

Vimes se trezi apucat de braț și tras înăuntru. Ușa grea se închise în urma lui cu un bufnet hotărât.

— Este Lordul Bucurelu Solzvoios Înfigegheară al Treileadin Ankh, zise arătarea, care era îmbrăcată cu o armură imensă și amenințător căptușită. Știi, nu cred că e în stare să facă mare brânză.

— Nu poate? spuse Vimes dându-se în spate.

— Chiar e nevoie de doi.

— Da, așa-i, șopti Vimes, lipit de gard, încercând să-și sape drum cu omoplații prin lemn.

— Poți să fii amabil? bubui chestia.

— Ce?

— Oh, nu fi așa sensibil, omule! Nu trebuie decât să îl ajuți să se ridice. Eu trebuie să fac partea mai delicată. Știu, e crud, dar dacă nu reușește în noaptea asta, ajunge în oală. Supraviețuirea celui mai puternic și toate alea, știi tu.

Vimes reuși să se controleze. În mod clar, se afla în prezența unei posibile criminale înnebunite după sex, în măsura în care pe sub straniile veșminte ar fi putut fi stabilit vreun gen. Dacă nu era femeie, referințele la „eu trebuie să fac partea mai delicată” dădeau naștere unor imagini mentale care aveau să îl bântuie ceva vreme. Știa că bogații făceau lucrurile puțin diferit, dar asta era parcă prea mult.

— Doamnă, zise el cu răceală, sunt ofițer al Gărzii și trebuie să vă avertizez că acest curs al acțiunii pe care îl sugerați încalcă legile orașului – și, de asemenea, ale câtorva zei mai de modă veche, adăugă el în minte – și trebuie să vă recomand ca Domnia Sa să fie eliberat nevătămat imediat...

Arătarea se holbă la el uluită.

— De ce? spuse ea. E dragonul *meu.*

— Mai iei o băutură, ne-caporal Nobby? zise sergentul Colon poticnit.

— Nu m-ar deranja, ne-sergent Colon, spuse Nobby.

Luau în serios inobservabilitatea. Asta scotea din calcul majoritatea tavernelor de pe malul dinspre Morpork al râului, în care erau foarte bine cunoscuți. Acum se aflau într-una mai elegantă, în centrul Ankh-ului, unde erau pe cât de discreți se pricepeau. Ceilalți consumatori credeau că făceau parte dintr-un soi de cabaret.

— Mă gândeam, zise sergentul Colon.

— La ce?

— Dacă am cumpăra o sticlă, două, am putea merge acasă și atunci am fi cu adevărat inobservabili.

Nobby se gândi la asta.

— Dar a zis că trebuie să stăm cu urechile ciulite, spuse el. Ar trebui să, cum a zis, să detectăm orice.

— Putem să facem asta la mine acasă, spuse sergentul Colon. Am putea să ascultăm toată noaptea, cu mare atenție.

— Bună idee, zise Nobby.

De fapt, cu cât se gândea mai mult la asta, cu atât suna mai bine.

— Dar mai întâi, anunță el, trebuie să fac o vizită.

— Și eu, spuse sergentul. Treaba asta cu detectarea te ajunge după o vreme, da.

Se împleticiră în fundătura din spatele tavernei. Era lună plină, dar câteva zdrențe de nor murdar pluteau prin fața ei. Cei doi se ciocniră inobservabil unul de altul pe întuneric.

— Tu ești, sergent detector Colon? zise Nobby.

— Așa e! Acum, poți să detectezi ușa de la privată, caporal detector Nobbs? Căutăm o ușă scundă și întunecată cu aspect amenințător, ahahaha.

Se auziră câteva zăngănituri și o înjurătură înfundată a lui Nobby în timp ce se împleticea prin fundătură, urmate de un miorlăit când una dintre membrele enormei populații de pisici sălbăticite ale Ankh-Mor-pork-ului îi fugi printre picioare.

— Cine te iubește, pisicuțo? spuse Nobby încetișor.

— Ei, atunci nevoia dictează, zise sergentul Colon și se întoarse cu fața la un colț aflat la îndemână.

Meditația privată îi fu întreruptă de un geamăt al caporalului.

— Ești acolo, sergent?

— Pentru tine sunt sergent *detector,* Nobby, spuse sergentul afabil.

Tonul lui Nobby era grăbit și, brusc, foarte treaz.

— N-o mai plimba, sergent. Tocmai am văzut un dragon în zbor.

— Am văzut dragon călare, zise sergentul sughițând ușurel. Ba am văzut și dragon pe mare. Dar nu cred că am văzut dragon zburând.

— Ba ai văzut, idiotule, spuse Nobby poruncitor. Uite, nu mă prostesc! Avea aripi ca, ca niște, ca niște aripi mari de tot!

Sergentul Colon se întoarse maiestuos. Fața caporalului se albise atât de mult, încât se vedea în beznă.

— Sincer, sergent!

Sergentul Colon își îndreptă ochii spre cerul jilav și luna spălată de ploaie.

— Bine, zise el, arată-mi.

În spatele lui auzi un sunet alunecos și câteva țigle căzură în stradă.

Se întoarse. Și acolo, pe acoperiș, era dragonul.

— E un dragon pe acoperiș! chirăi el. Nobby, e un *dragon* pe acoperiș! Ce mă fac, Nobby? E un dragon pe acoperiș! Se uită drept la mine, Nobby!

— Pentru început, ai putea să-ți ridici pantalonii, spuse Nobby din spatele celui mai apropiat zid.

Chiar și desfăcută din straturile ei de îmbrăcăminte de protecție, Lady Sybil Ramkin tot era copleșitor de mare. Vimes știa că popoarele barbare dinspre Miez aveau legende despre fecioare uriașe, în zale, cu pieptare din armură, călare pe cai de tracțiune, care coborau pe câmpurile de bătălie și îi duceau pe războinicii morți pe crupa lor spre o viață de apoi glorioasă, plină de veselie și de băutură, în timp ce cântau cu glasuri plăcute de mezzosoprană. Lady Ramkin ar fi putut fi una

dintre ele. Ar fi putut conduce soldații. Ar fi putut ridica la ceruri un *batalion.* Când vorbea, fiecare cuvânt era ca o palmă zdravănă dată pe spate și zăngănea cu toată încrederea de sine a celor total bine-crescuți. Doar vocalele, de unele singure, ar fi putut tăia lemn de tec.

Strămoșii ponosiți ai lui Vimes erau obișnuiți cu astfel de voci, venind de obicei de la oameni cu armuri grele, călări pe armăsari de luptă, care le spuneau de ce ar fi o idee drăguță, știi, să atacăm inamicul și să îl lovim cu furci și topoare. Picioarele lui voiau să ia poziție de drepți.

Oamenii preistorici ar fi venerat-o și, de fapt, reușiseră în mod uimitor să sculpteze statui ale ei în mărime naturală cu mii de ani în urmă. Poseda o claie de păr castaniu; o perucă, avea să afle Vimes mai târziu. Nimeni care are de a face cu dragonii nu-și păstrează prea mult părul.

De asemenea, avea un dragon pe umăr. Fusese prezentat ca Înfigeghează Vincent Minunatu din Quirm, strigat Vinny, și părea să aibă o mare contribuție la mirosul chimic neobișnuit care era prezent pretutindeni în casă. Mirosul pătrundea în tot. Chiar și felia generoasă de tort pe care i-o oferise avea gustul lui.

— Cel, ăă, de pe umăr... arată... foarte drăguț, zise el, încercând cu disperare să facă conversație.

— Prostii, spuse femeia. Îl dresez doar pentru că aceia care stau pe umăr au un preț de două ori mai mare.

Vimes murmură că văzuse uneori doamne din societate cu mici dragoni colorați pe umăr și că i se păruse că arătau foarte, hm, drăguț.

— Oh, *pare* drăguț, zise ea. Îți garantez. Apoi își dau seama că asta înseamnă arsuri, păr pârlit și rahat pe toată spinarea. Și ghearele chiar se înfig. Iar apoi ele consideră că animalul devine prea mare și mirositor și, imediat, fie îl trimit la Adăpostul Rază de Soare pentru Dragoni Pierduți din Morpork, fie îl aruncă în râu cu o frânghie în jurul gâtului, sărmani nenorociți.

Se așeză, aranjându-și fusta din care s-ar fi putut face vele pentru o mică flotă.

— Deci. *Căpitanul* Vimes, da?

Vimes se simțea pierdut. Ramkini de mult morți se uitau la el din rame decorate atârnate sus pe pereții învăluiți în umbre. Între portrete, în jurul lor și pe sub ele, erau arme pe care probabil le folosiseră ei, și le folosiseră mult și bine, după cum arătau. Armuri se înșiruiau ciobite în lungul pereților. Destul de multe, nu se putu Vimes abține să observe, aveau găuri mari în ele. Tavanul era o îngrămădeală spălăcită de stindarde mâncate de molii. Nu-ți trebuia un ochi de specialist pentru a înțelege că strămoșii lui Lady Ramkin nu fugiseră niciodată de o bătălie.

Era uimitor că femeia putea face un lucru atât de pașnic ca băutul unui ceai.

— Strămoșii mei, spuse ea, urmărindu-i privirea hipnotizată. Știi, în ultimii o mie de ani, nici măcar un Ramkin nu a murit în patul lui.

— Da, doamnă?

— E un motiv de mândrie în familie, da.

— Da, doamnă.

— *Destul* de mulți dintre ei au murit în paturile altora, firește.

Ceașca de ceai a căpitanului Vimes tremură pe farfurioară.

— Căpitan este un titlu *atât* de elegant, așa am crezut întotdeauna. Îi oferi un surâs vesel și delicat. Ce vreau să spun, coloneii și așa mai departe sunt mereu așa bățoși, maiorii sunt pompoși, dar întotdeauna simți cumva că un căpitan are ceva *încântător* de periculos. Ce voiai să îmi arăți?

Vimes își strânse pachetul în brațe ca pe o centură de castitate.

— Mă întrebam, șovăi el, cât de mari sunt... ăăă.

Se opri. Ceva groaznic li se întâmpla zonelor sale intime.

Lady Ramkin îi urmări privirea.

— Oh, nu-l băga în seamă, zise ea voioasă. Lovește-l cu o pernă dacă te deranjează.

Un mic dragon mai bătrân se furișase de sub scaunul lui Vimes și își pusese botul fălcos în poala lui. Se uita la el galeș cu ochi mari și cafenii, iar din bot îi picura ușurel ceva cam coroziv, după cum simțea, pe genunchi. Și putea ca naiba, a baie de acid.

— E Picderouă Mabelline Înfigeghează Întâiul, spuse Lady Ramkin. Campion și tată de campioni. Nu mai are foc acum, sărmanul bătrânel. Îi place să îl mângâi pe burtă.

Pe furiș Vimes se smuci cu putere pentru a scăpa de bătrânul dragon. Acesta clipi îndurerat la el, cu ochi apoși, și își retrase colțul gurii, dând la iveală un șir de dinți înnegriți de cenușă.

— Dă-l jos dacă te deranjează, spuse Lady Ramkin voioasă. Acum, ce mă întrebai?

— Mă întrebam cât de mari cresc dragonii de mlaștină, zise Vimes, încercând să își schimbe poziția.

Se auzi un mârâit slab.

— Ai bătut atâta drum până aici ca să mă întrebi asta? Ei... din câte îmi amintesc, Înfigeghează Inimăvoioasă din Ankh avea o înălțime de paisprezece degete, de la tălpi la greabăn, medită Lady Ramkin.

— Hm...

— Cam nouăzeci și unu de centimetri, adăugă ea cu amabilitate.

— Și mai mari de atât? spuse Vimes plin de speranță.

În poala lui, bătrânul dragon începu să sforăie încetișor.

— Vai, nu. De fapt, era cam ciudat. De obicei nu cresc mai mari de opt degete.

Buzele căpitanului Vimes se mișcară, calculând repede.

— Șaizeci de centimetri? se aventură el.

— Bravo! Ăștia sunt bătăușii, firește. Găinile sunt ceva mai mici.

Căpitanul Vimes nu avea de gând să cedeze.

— Un bătăuș ar fi un dragon mascul? zise el.

— Doar după vârsta de doi ani, spuse Lady Ramkin triumfător. Până la vârsta de opt luni e un târâtor, apoi e cocoș până la paisprezece luni, iar apoi e râmător...

Căpitanul Vimes ședea vrăjit, mâncând tortul oribil, nădragii dizolvându-i-se treptat, în timp ce șuvoiul de informații îl potopea; cum masculii se băteau în flăcări, dar în sezonul de depunerea ouălor doar găinile[13] scuipau foc, din combustia gazelor intestinale complexe, pentru a incuba ouăle care aveau nevoie de o temperatură atât de mare, în timp ce masculii adunau lemne de foc; cum un grup de dragoni de mlaștină era o *cădere* sau o *rușine;* cum o femelă era capabilă să depună de trei ori câte patru ouă pe an, dintre care multe erau călcate în picioare de masculii neatenți și cum dragonii de ambele sexe se arătau puțin interesați unii de alții și, de fapt, de orice în afară de lemne de foc, cu una, două excepții pe lună, când se dedicau cu toții chemărilor ca de drujbă ale Naturii.

Nu izbuti să împiedice să fie dus la cotețele din spate, îmbrăcat de la gât până la glezne în armură din piele placată cu oțel și poftit în clădirea lungă și joasă de unde veneau șuierăturile pe care le auzise mai devreme.

Temperatura era îngrozitoare, dar nu la fel de rea ca amestecul de mirosuri. Se clătină pe picioare de la un țarc metalic la altul, în timp ce mici orori în formă de pară, cu ochi roșii și chițâind, îi erau prezentate ca „Lunăplină Ducesă de Marțipan, care este gravidă în acest moment” și „Vrajalunii Înfigegheară al Doilea, care a fost Cel mai Bun din Rasa Lui la Pseudopolis anul trecut”. Jerbe de flăcări verde pal jucau pe genunchii lui.

Multe dintre standuri aveau prinse de ele decorații și certificate.

— Iar acesta, mă tem, este Bunbăiat Traistă Fulgdepiatră din Quirm, zise Lady Ramkin neînduplecată.

Vimes se holbă ametit peste bariera carbonizată la creatura micuță încolăcită în mijlocul podelei. Făptura semăna cu ceilalți cam cum semăna și Nobby cu o ființă umană obișnuită. Ceva din neamul său îi dăduse o pereche de sprâncene care erau cam de aceeași dimensiune cu aripile sale boante, ce nu l-ar fi putut susține cu nici un chip în aer. Capul avea forma greșită, părând al unui furnicar. Avea nările ca niște guri de admisie. Dacă ar fi reușit vreodată să se ridice în aer, chestiile astea ar fi jucat rolul de parașute.

De asemenea, îndrepta spre căpitanul Vimes cea mai inteligentă privire mută din câte îi oferise vreun animal, inclusiv caporalul Nobbs.

— Se întâmplă, spuse Lady Ramkin cu tristețe. Totul se reduce la gene, să știi.

[13] Doar până la a treia depunere a ouălor, firește. După aceea erau cloști.

— Da? zise Vimes.

Cumva, creatura părea să își concentreze toată puterea pe care frații și surorile lui o iroseau cu focul și cu zgomotul într-oprivire fixă, stăruitoare. Își aduse aminte cât de mult își dorise un cățeluș în copilărie. „Ai grijă, sunt flămânzi – orice are carne le prinde bine.”

O auzi pe doamna cu dragoni zicând:

— Încerci să crești dragoni pentru o flacără bună, pentru lungimea solzilor, pentru culoarea corectă și așa mai departe. Și te trezești că trebuie să te mulțumești cu câte o micime[14].

Micuțul dragon îi aruncă lui Vimes o privire care i-ar fi garantat câștigarea premiului pentru Dragonul pe care Juriului i-ar Plăcea cel mai Mult să îl Ia Acasă și să îl Folosească drept Brichetă.

„O micime”, se gândi Vimes. Nu era sigur de semnificația precisă a termenului, dar putea să riște un răspuns. Suna ca și cum ar fi fost ce îți rămânea dintr-un lucru după ce îndepărtasei tot ce era de valoare. Cum era Garda, se gândi el. Micimi, fiecare dintre membri. Și exact ca el. Era povestea vieții sale.

— Asta e Natura, spuse Domnia Sa. Firește, nici n-aș îndrăzni să *visez* să-l dau la montă, dar oricum n-ar fi în stare.

— De ce? zise Vimes.

— Pentru că dragonii trebuie să se împerecheze în aer și el nu va putea zbura niciodată cu aripile alea. Desigur, îmi va părea rău să pierd linia de sânge. Se trage din Mușcopacul Solzvoios al lui Brenda Rodley. O știi pe Brenda?

— Îă, nu, spuse Vimes.

Lady Ramkin făcea parte dintre acele persoane care presupuneau că toți ceilalți îi știau pe toți cei pe care ei îi cunoșteau.

— O fată încântătoare. Oricum, frații și surorile lui cresc foarte bine.

„Sărmanul nenorocit, se gândi Vimes. Asta e Natura, pe scurt, întotdeauna dă cărțile de la fundul pachetului.”

Nu-i de mirare că i se spune „mamă”...

— Ziceai că ai să îmi arăți ceva, spuse Lady Ramkin.

Fără o vorbă, Vimes îi înmână pachetul. Ea își scoase mănușile grele și îl desfăcu.

— Un mulaj din ipsos al unei urme, zise ea sec. Ei?

— Nu vă amintește de nimic? spuse Vimes.

— Ar putea fi o pasăre de apă.

— Oh.

Vimes se bosumflă.

Lady Ramkin râse.

— Sau un dragon foarte mare. L-ai luat dintr-un muzeu, nu?

— Nu. L-am luat de pe stradă azi-dimineață.

[14] Joc de cuvinte intraductibil. În original, este folosit cuvântul whittle, care, pe de o parte, înseamnă ceva de dimensiuni reduse, iar pe de altă parte, Sir Frank Whittle este inventatorul avionului cu reacţie modern. (n.tr.)

— Ha? Cineva face glume cu tine, amice!

— Îăă. Au existat, ăă, dovezi circumstanțiale.

Îi povesti. Ea se uită fix la el.

— *Draco nobilis,* zise femeia cu un glas sugrumat.

— Pardon? spuse Vimes.

— *Draco nobilis.* Dragonul Nobil. Spre deosebire de aceștia – flutură o mână în direcția șirurilor înghesuite de șopârle șuierând *Draco vulgaris,* cu toții. Dar cei mari au dispărut demult, să știi. Chiar nu are nici un sens. Nu sunt dubii. Au dispărut de mult. Erau niște creaturi minunate. Cântăreau câteva tone. Cele mai mari chestii care au zburat vreodată. Nimeni nu știe cum făceau.

Și apoi înțeleseră.

Dintr-odată, se făcuse foarte liniște.

În toate șirurile de țarcuri, dragonii tăceau, atenți și cu ochii scânteietori. Se uitau fix la acoperiș.

Morcove privi înjur. Rafturile se întindeau în toate direcțiile. Pe aceste rafturi, cărți. Făcu un calcul și ghici.

— Asta e Biblioteca, nu? zise el.

Bibliotecarul continuă să-l strângă de braț blând, dar hotărât și îl conduse prin labirintul de culoare.

— Există un cadavru? spuse Morcove.

Trebuia să existe. Mai rău decât crima! Un cadavru în bibliotecă. Ar fi putut conduce la orice.

În cele din urmă, primata îi făcu semn să se oprească în fața unui raft care, se părea, nu era diferit de alte o sută. Unele dintre cărți erau legate cu lanțuri. Exista un spațiu gol. Bibliotecarul arătă spre acesta.

— Oook.

— Ei, ce-i cu asta? O gaură acolo unde ar trebui să fie o carte.

— Oook.

— A fost luată o carte. A fost luată o carte? Ai chemat Garda – Morcove își umflă pieptul cu mândrie – pentru că a luat cineva o *carte?* Crezi că asta e mai rău decât o crimă?

Bibliotecarul îi aruncă o privire de felul celor pe care alți oameni le păstrează pentru cei care spun lucruri precum: „Ce-i așa rău la un genocid?”

— Practic, asta este o infracțiune, să irosești timpul Gărzii, zise Morcove. De ce nu le spui vrăjitorilor-șefi sau cui trebuie?

— Oook.

Bibliotecarul arătă, cu surprinzător de puține gesturi, că majoritatea vrăjitorilor nu ar fi în stare nici să-și găsească propriile funduri cu ambele mâini.

— Ei, nu știu ce am putea face, spuse Morcove. Cum se cheamă cartea?

Bibliotecarul se scărpină în cap. Asta avea să fie dificil. Se așeză în fața lui Morcove, își împreună palmele, apoi le desfăcu.

— *Știu* că e o carte. Cum se cheamă?

Bibliotecarul oftă și ridică o mână.

— Două cuvinte? zise Morcove. Primul cuvânt.

Primata făcu o mișcare de tăiere în aer și apoi apropie două degete.

— Prima parte a cuvântului. Scurtă. La. În. Pe...

— Oook!

— În? Nu. In. In! A doua parte... Ce? Gură. Îți atinge gâtul. Omușor.

Urangutanul mârâi și se mângâie teatral pe gât, spre gură.

— Ah, așa *sună.* Buze? Răsuflare? Pe aproape. Voce. Voce! In voce ceva. Nu. Legat și mai scurt. Ultima parte. Scurt. Strâng la piept. Am. Ai. Are. Are! Invocare? Invocarea. Invocarea! Invocarea a ceva. E amuzant, să știi! Al doilea cuvânt. Tot cuvântul...

Se zgâi cu atenție în timp ce Bibliotecarul se rotea misterios.

— Un lucru mare. Un lucru mare uriaș. Dă din aripi. Un lucru mare uriaș care dă din aripi și sare. Dinți. Pufăie. Suflă. Un lucru mare uriaș care dă din aripi și suflă.

Lui Morcove sudoarea îi brobonea fruntea în timp ce el încerca supus să înțeleagă.

— Își suge degetele. Un lucru care își suge degetele. Ars. Fierbinte. Un lucru mare uriaș care suflă fierbinte și dă din aripi...

Bibliotecarul își dădu ochii peste cap. *Homo sapiens?* Să ai tu parte de el.

Dragonul măreț dansa, se rotea și călca aerul pe deasupra orașului. Avea culoarea luminii lunii, care sclipea pe solzii săi. Uneori se sucea și plutea cu o viteză înșelătoare peste acoperișuri, doar pentru simpla bucurie de a exista.

Și nu era deloc normal, se gândea Vimes. O parte din el se minuna de frumusețea priveliștii, dar un mic grup de celule ale creierului, turbulente și insistente, din partea nepotrivită a sinapselor, mâzgălea pereții admirației.

„E o șopârlă a naibii de mare, strigau ele în batjocură. Cântărește câteva tone. Nimic atât de mare nu poate zbura, nici măcar cu aripi minunate. Și ce face o șopârlă zburătoare cu solzii uriași de pe spate?”

La o sută cincizeci de metri deasupra lui, o lance de flăcări alb-albastre răbufni pe cer.

Nu poate *să facă* așa ceva! Și-ar arde buzele!

Alături de el, Lady Ramkin stătea cu gura căscată. În spatele ei, micii dragoni din cuști țipau și șuierau.

Fiara uriașă se roti în văzduh și pluti peste acoperișuri. Focul țâșni iar. Sub ea, flăcări galbene se aprinseră. Era ceva făcut atât de liniștit și

cu stil, încât lui Vimes îi luă câteva secunde să își dea seama că, de fapt, câteva clădiri fuseseră incendiate.

— Măiculiță! zise Lady Ramkin. Uite! Folosește curenții de aer cald! Pentru asta e focul! Se întoarse către Vimes cu ochii scăpărând. Îți dai seama că probabil vedem ceva ce nimeni nu a mai văzut de sute de ani?

— Da, e un aligator afurisit care îmi dă foc la oraș! strigă Vimes.

Ea nu îl asculta.

— Trebuie să existe o colonie pe undeva, spuse ea. După atâta timp! Unde crezi că trăiește?

Vimes nu știa. Dar își jură să afle și să îi pună niște întrebări foarte serioase.

— Un ou, șuieră crescătoarea. Doar să pun mâna pe un ou...

Vimes se holbă la ea sincer uluit. Își dădu seama că, foarte probabil, el era un personaj defect.

Sub ei, o altă clădire fu cuprinsă de flăcări.

— Cât de departe exact, zise el, vorbind foarte rar și cu grijă, ca unui copil, zboară chestiile astea?

— Sunt animale cu un puternic simț al teritoriului, murmură femeia. Conform legendei...

Vimes înțelese că i se pregătea încă o doză de învățături despre dragoni.

— Mie dați-mi faptele doar, doamnă, spuse el nerăbdător.

— Nu foarte departe, de fapt, zise ea, ușor descumpănită.

— Vă mulțumesc foarte mult, doamnă, mi-ați fost de mare ajutor, mormăi Vimes și o luă la fugă.

Undeva în oraș. În afara lui nu era nimic pe kilometri întregi, în afară de câmpuri și de mlaștini. Trebuie că trăia undeva în oraș.

Sandalele sale plesneau pietrele pavajului în timp ce el gonea pe străzi. Undeva în oraș! Ceea ce era complet ridicol, firește. Complet ridicol și imposibil.

Nu merita așa ceva. „Dintre toate orașele din lume în care ar fi putut să zboare, se gândi el, a zburat în al meu...”

Până când ajunse la râu, dragonul dispăruse. Însă un nor gros de fum plutea peste oraș și câteva lanțuri de oameni cu găleți se formaseră pentru a duce apă din râu până la clădirile afectate[15].Treaba era îngreunată semnificativ de mulțimile de oameni care se revărsau pe

[15] Breasla Pompierilor fusese scoasă în afara legii de către Patrician cu un an în urmă, după multe plângeri. Ideea era că, dacă plăteai un contract cu Breasla, casa ta avea să fie protejată de foc. Din păcate, etosul Ankh-Morpork-ului ieşise repede la iveală şi pompierii obişnuiau să meargă în grupuri la casele posibililor clienţi şi să facă diferite comentarii, precum „Ce inflamabil pare locul ăsta” şi „Probabil că o să sară în aer ca artificiile doar de la un chibrit aruncat din greşeală, mă-nţelegi?”

străzi, purtând lucruri de prin casă. Cea mai mare partea orașului era făcută din lemn și paie, iar ei nu voiau să riște nimic.

De fapt, pericolul era surprinzător de mic. Misterios de mic, dacă stăteai să te gândești.

În ultimele zile, Vimes începuse să poarte pe ascuns la el un carnețel și notase stricăciunile ca și cum simplul fapt de a le scrie făcea, cumva, lumea un loc mai ușor de înțeles.

Punct: O stație dă treasuri (aparținând unui afacerist inofensiv care își văzuse noile caleaști arzând).

Punct: O mică prăvălie dă zarzavaturi (cu precizie egzactă).

* * *

Vimes se minună de asta. Cumpărase niște mere de acolo o dată și nu părea să aibă nimic pentru care un dragon să se simtă jignit.

Totuși, dragonul fusese foarte atent, își spuse el în timp ce își croia drum spre Casa Gărzii. Dacă te gândești la toate depozitele de cherestea, la căpițe, la acoperișurile din paie și la magazinele de gaz care ar fi putut fi lovite, în mod clar reușise să bage în sperieți pe toată lumea fără a face, de fapt, rău orașului.

Razele soarelui de dimineață străpungeau norii de fum când el deschise ușa. Aici era acasă. Nu cămăruța goală de deasupra prăvăliei lumânărarului din Fundătura lui Wixon, unde dormea, ci această încăpere urâtă și maronie în care se înnodau mirosul hornurilor necurățate, cel al pipei sergentului Colon, izul problemei personale misterioase a lui Nobby și, în ultima vreme, mirosul lustrului pentru armură al lui Morcove. Se simțea aproape ca acasă.

Nu mai era nimeni înăuntru. Nu fu total surprins. Urcă în birou și se lăsă în scaunul său, a cărui pernă ar fi fost aruncată cu dezgust din culcuș până și de către un câine inconștient, își trase coiful pe ochi și încercă să gândească.

N-avea rost să se grăbească. Dragonul dispăruse în mijlocul fumului și al zăpăcelii generale, la fel de brusc pe cât apăruse. În curând va veni și timpul să se grăbească. Important era să își dea seama unde anume să se grăbească...

Avusese dreptate. Auzi, pasăre de apă! Dar de unde să începi să cauți un afurisit de dragon uriaș într-un oraș cu un milion de oameni?

Era conștient că mâna lui dreaptă, din proprie inițiativă, trăsese sertarul de jos și trei dintre degetele lui, acționând conform ordinelor secrete transmise de cerebel, ridicaseră o sticlă. Era una dintre acele sticle care se goleau singure. Rațiunea îi spunea că uneori, trebuia să mai înceapă câte una, să-i rupă sigiliul, să privească lichidul arămiu sclipind până la gât. Doar că nu își putea aminti senzația. Parcă sticlele ar fi sosit pe două treimi goale...

Se uită la etichetă. Părea să fie whisky-ul Sânge de Dragon Vechi și Ales al lui Jimkin Iubitorul-de-Urși. Ieftin și puternic. Puteai să aprinzi focul cu el, puteai să cureți linguri. Nu trebuia să bei prea mult ca să te îmbeți, ceea ce era taman bine.

Nobby fu cel care îl trezi cu vestea că în oraș era un dragon și că, de asemenea, sergentul Colon avusese o experiență neplăcută. Vimes stătea pe scaun și clipea ca o bufniță în timp ce cuvintele se revărsau în jurul său. Se părea că o șopârlă care scuipă foc și care, de la o distanță de câțiva metri, se uită plină de interes la părțile intime ale cuiva poate tulbura și cea mai tare constituție. O astfel de experiență poate marca o persoană pe vecie.

Vimes încă rumega acestea, când apăru Morcove cu Bibliotecarul legănându-se în urma lui.

— Ați văzut? Ați văzut? spuse el.

— Cu toți am văzut, zise Vimes.

— Știu totul despre asta! spuse Morcove triumfător. Cineva l-a adus aici prin magie. Cineva a forat o carte din Bibliotecă și ghici cum se cheamă?

— Nici măcar nu îndrăznesc să încerc, îngăimă Vimes.

— *Se numește* Invocarea dragonilor!

— Oook, confirmă Bibliotecarul.

— Da? Despre ce e? spuse Vimes.

Bibliotecarul își dădu ochii peste cap.

— Este despre cum să invoci dragoni. Prin magie!

— Oook.

— Și este ilegală, asta e! zise Morcove fericit. Eliberarea Animalelor Sălbăticite pe Străzi, contrar Actului Animalelor Sălbatice (Legea...

Vimes gemu. Asta însemna vrăjitori. Cu vrăjitorii nu aveai parte decât de belele.

— Bănuiesc că nu mai există altă copie, nu? spuse el.

— Oook.

Bibliotecarul clătină din cap.

— Și nu se întâmplă să știi ce e în ea? Vimes oftă. Ce? Oh. Patru cuvinte, zise el pe un ton obosit. Primul cuvânt. Sună ca. Așa. Ce? Când, ca, cum... Cum. Al doilea cuvânt. Scurt. Un, o, la, să... Să. Da, *înțelegi,* dar pricepi mai în detaliu? Nu. Înțeleg.

— Ce o să se întâmple acum, domnule? spuse Morcove neliniștit.

— E liber, intonă Nobby. S-a ascuns, cum ar fi, în timpul orelor zilei. Încolăcit în bârlogul lui secret, pe o grămadă uriașă de aur, visând vise reptiliene antice de la începuturile lumii, așteptând cortina secretă a nopții, când, încă o dată, va ieși iar... Ezită și adăugă îmbufnat. Ce vă uitați așa la mine?

— Foarte poetic, zise Morcove.

— Ei, toată lumea știe că adevărații dragoni vechi se culcau pe o grămadă de aur, spuse Nobby. E un mit popular binecunoscut.

Vimes privi în gol spre viitorul apropiat. Oricât de rău ar fi fost Nobby, era de asemenea un bun indiciu pentru ce trecea prin mintea cetățeanului obișnuit. Îl puteai folosi ca pe un fel de cobai pentru a prezice ce avea să se întâmple.

— Bănuiesc că ești foarte interesat să afli unde e grămada asta, nu? zise Vimes experimental.

Nobby arăta și mai pișicher decât de obicei.

— Ei, căpitane, mă gândeam să arunc și eu o privire. Știi. Când nu sunt de serviciu, firește, adăugă el plin de moralitate.

— Oh, vai, spuse căpitanul Vimes.

Ridică sticla goală și, cu mare grijă, o puse la loc în sertar.

Membrii Frăției Deslușite erau foarte neliniștiți. Un fel de frică sonoră străbătea Frații pe rând. Era teama cuiva care, experimentând voios cu pulberea și împingând bila pe țeava puștii, descoperise că apăsarea trăgaciului dusese la un bubuit îngrozitor și că, în curând, cineva avea să vină să vadă cine face atâta zgomot.

Marele Maestru Suprem știa că îi avea la degetul mic, totuși. Oi și miei, oi și miei, asta erau. Cum nu puteau face nimic mai rău decât făcuseră deja, de ce să nu continue, la naiba cu lumea, și să pretindă că asta voiseră tot timpul? Oh, ce bucurie...

Doar Fratele Tencuitor era cu adevărat fericit.

— Asta să le fie învățătură de minte la toate negustoarele de zarzavaturi opresive, tot zicea el.

— Da, hm, spuse Fratele Portar. Doar că, treaba e, nu se poate să invocăm din greșeală dragonul *aici,* da?

— Eu, adică, *noi* deținem controlul total asupra lui, zise mieros Marele Maestru Suprem. Puterea este a noastră. Vă asigur.

Frații se înveseliră nițel.

— Iar acum, continuă Marele Maestru Suprem, mai este problema regelui.

Frații luară o atitudine solemnă, cu excepția Fratelui Tencuitor.

— Deci l-am găsit? spuse acesta. Ce noroc neașteptat.

— Niciodată nu ești atent, nu? se răsti Fratele Turn. Totul a fost explicat săptămâna trecută, nu încercăm să *găsim* pe nimeni, *facem* un rege.

— Credeam că trebuie să apară. Din cauza destinului.

Fratele Turn chicoti.

— Dăm și noi nițel o mână de ajutor destinului.

Marele Maestru Suprem zâmbi în adâncurile robei sale. Era uimitoare treaba asta mistică. Le spui o minciună, iar apoi, când nu mai ai nevoie de ea, le spui alta și îi asiguri că avansează pe drumul spre înțelepciune. Apoi, în loc să-ți râdă în nas, ei te urmează și mai abitir, sperând că în miezul tuturor minciunilor vor găsi adevărul. Și, pic cu pic, acceptă inacceptabilul. Uimitor.

— La naiba, asta e ceva deștept, zise Fratele Portar. Și cum facem?

— Uite, Marele Maestru Suprem a spus ce facem, găsim un băiat frumos care e bun la a primi ordine, ucide dragonul și n-ai treabă cu cin-te-ntreabă. Simplu. Mult mai *inteligent* decât să aștepți un așa-zis rege.

— Dar... – Fratele Tencuitor părea adâncit în chinurile activității cerebrale dacă *noi* controlăm dragonul, și *chiar* îl controlăm, da? Atunci nu ne trebuie nimeni să îl omoare, doar încetăm să îl mai invocăm și toată lumea o să fie fericită, corect?

— Ei da, zise Fratele Turn cu răutate, eu pot să înțeleg, tu nu? Ne retragem, spunem „Salut, nu vă mai dăm foc la case, nu suntem niște drăguți?”, nu? Toată treaba cu regele este că el va fi un, un fel de...

— Un simbol romantic și neîndoielnic de puternic al autorității absolute, zise mieros Marele Maestru Suprem.

— Asta e, spuse Fratele Turn. O autoritate puternică.

— Oh, *înțeleg,* zise Fratele Tencuitor. Bun. În regulă. Asta va fi regele.

— Asta e, spuse Fratele Turn.

— Nimeni n-o să pună la îndoială o autoritate puternică, nu?

— Foarte corect, zise Fratele Turn.

— Atunci e un noroc neașteptat să îl găsim pe adevăratul rege tocmai acum, spuse Fratele Tencuitor. O șansă la un milion, zău.

— Nu *l-am* găsit pe rege. Nu ne *trebuie* adevăratul rege, zise Marele Maestru Suprem pe un ton obosit. Pentru ultima dată! Doar am găsit un băiat potrivit căruia îi stă bine cu o coroană și știe să asculte ordinele și cum să fluture o sabie. Acum, *ascultați...*

Fluturarea, firește, era importantă. Nu avea mare legătură cu mânuirea. A mânui o sabie, considera Marele Maestru Suprem, însemna doar treaba murdară de chirurgie dinastică. Nu era decât o problemă de lovire și tăiere. Pe când un rege trebuia să fluture una. Trebuia să prindă lumina pe tăiș chiar în felul potrivit, nelăsând privitorilor nici o urmă de îndoială că el era alesul Destinului. Petrecuse mult timp pregătind sabia și scutul. Fusese foarte scump. Scutul strălucea ca un dolar la urechea unui măturător, dar sabia, sabia era splendidă...

Era lungă și lucioasă. Arăta precum ceva ce vreun geniu al fierăriei – unul dintre micuții tipi zen care lucrează doar la lumina răsăritului de soare și poate bate un sendviș de oțel împăturit transformându-l în ceva având tăișul unui scalpel și forța de oprirea unui rinocer înnebunit de sex care a luat niște droguri proaste – ar fi făcut și apoi s-ar fi retras plângând pentru că niciodată nu ar mai fi putut face ceva la fel de bun. Pe mâner erau atât de multe pietre prețioase, încât trebuia învelit în catifea, trebuia să te uiți la sabie printr-o sticlă fumurie. Doar puneai mâna pe ea și, practic, deveneai rege.

Cât despre băiat... era un văr îndepărtat, îndrăzneț și îngâmfat, și prost într-un fel care ar fi putut trece drept aristocratic. Acum se afla

sub pază într-o fermă îndepărtată, cu destule provizii de băutură și câteva fete tinere, deși băiatul părea cel mai interesat de oglinzi. Probabil că avea stofă de erou, se gândi ursuz Marele Maestru Suprem.

— Bănuiesc, zise Fratele Turn, că nu este adevăratul sugcesor la tron?

— Cum adică? spuse Marele Maestru Suprem.

— Ei, știi cum e. Soarta joacă feste ciudate. Ar fi de râs, nu, spuse Fratele Turn, dacă băiatul ăsta s-ar dovedi că e adevăratul rege. După toată chinuiala asta...

— *Nu mai există nici un rege adevărat!* se răsti Marele Maestru Suprem. Ce te aștepți? Niște oameni care au rătăcit sute și sute de ani prin sălbăticie, transmițând răbdători o sabie și un semn din naștere? Un fel de *magie?*

Scuipă cuvântul. Se folosise de magie, un mijloc de atingerea scopului, scopul scuză mijloacele și așa mai departe, dar să ajungi să o crezi, să crezi că avea vreun soi de forță morală, de logică, asta îl făcea să se crispeze.

— Pe numele zeilor, omule, fii logic! Fii rațional. Chiar dacă ar fi supraviețuit vreuna dintre familiile regale vechi, linia de sânge ar fi deja așa de diluată, încât ar trebui să fie mii de oameni care să-și ceară dreptul la tron. Chiar – încercă să se gândească la cel mai puțin posibil pretendent chiar cineva ca Fratele Budar. Se uită la Frații reuniți. Apropo, nu-l văd în seara asta.

— O chestie ciudată, spuse Fratele Turn gânditor. N-ai auzit?

— Ce?

— A fost mușcat de un crocodil aseară când se ducea acasă. Bietul de el.

— *Ce?*

— O șansă de unu la un milion. Scăpase dintr-o menajerie, sau cam așa ceva, și se ascundea în curtea lui. S-a dus să caute sub preș după cheie și ăsta l-a prins de funele[16]. Fratele Turn căută sub robă și scoase un plic maroniu murdar. Facem o colectă să-i cumpărăm niște struguri, ceva, nu știu dacă ți-ar plăcea sau nu, hm...

— Trece-mă cu trei dolari, zise Marele Maestru Suprem.

Fratele Turn dădu din cap.

— Ciudat este, spuse el, că deja te-am trecut.

„Doar câteva nopți, se gândi Marele Maestru Suprem. Până mâine, oamenii vor fi așa de disperați, că vor încorona și un trol fără un picior dacă i-ar scăpa de dragon. Și vom avea un rege, iar acesta va avea un sfetnic, un om de încredere, firește, și adunătura asta de proști poate să se întoarcă la șanț. Gata cu deghizatul, gata cu ritualurile.

Gata cu invocarea dragonului.

Pot să renunț, se gândi el, pot să renunț oricând vreau eu.”

[16] O specie de mușcată.

Pe străzile din fața palatului Patricianului era înghesuială. Era o atmosferă nebună de carnaval. Vimes cercetă cu un ochi experimentat adunarea din fața lui. Era gloata obișnuită pentru Ankh-Morpork în vremuri de criză; jumătate se aflau aici pentru a se plânge, un sfert – pentru a se uita la cealaltă jumătate și restul stăteau aici pentru a-i fura sau a-i bate la cap pe ceilalți și pentru a le vinde hotdog. Existau câteva fețe noi, totuși. Niște bărbați amenințători cu săbii mari atârnate pe spate și cu bice la cingători, mergând semeți prin mulțime.

— Veștile călătoresc repede, nu-i așa, observă o voce cunoscută lângă urechea lui. ‘Neața, căpitane!

Vimes se uită la fața rânjită, cadaverică a lui Îmi-Tai-Singur-Beregata Dibbler, furnizor de absolut orice putea fi vândut pe fugă dintr-un geamantan în mijlocul unei străzi agitate și care era garantat că picase dintr-o căruță trasă de boi.

— ’Neața, Beregată, zise Vimes absent. Ce-ai de vânzare?

— Un articol original, căpitane.

Beregată se dădu mai aproape. Era genul de persoană care ar fi putut face ca „Bună dimineața” să sune ca o ofertă unică, pe care o întâlnești o dată în viață. Ochii i se roteau înainte și înapoi în orbite, ca doi șoareci care încercau să scape.

— Nu-ți poți permite să stai fără asta, șuieră acesta. Cremă anti-dragon. Garantată personal: dacă ești incinerat, primești banii înapoi, fără tertipuri.

— Ceea ce zici tu, spuse Vimes rar, dacă am înțeles bine, este că dacă sunt prăjit de viu de un dragon, îmi dai banii înapoi?

— După o cerere făcută personal, zise Îmi-Tai-Singur-Beregata.

Deșurubă capacul unui borcan cu un unguent verde crud și i-l vârî lui Vimes sub nas.

— E făcută din peste cincizeci de ierburi și mirodenii diferite, după o rețetă cunoscută doar de un grup de călugări străvechi care trăiesc pe un munte pe undeva. Un dolar borcanul și-mi tai singur beregata. E un serviciu public, zău așa, adăugă el cu pioșenie.

— Trebuie să recunoști că sunt deștepți călugării ăia străvechi, au preparat-o așa repede, spuse Vimes.

— Isteți afurisiții, îl aprobă Îmi-Tai-Singur-Beregata. O fi de la toată meditația aia a lor și de la iaurtul de iac.

— Ce se-ntâmplă, Beregată? zise Vimes. Cine sunt ăia cu săbii mari?

— Vânători de dragoni, căpitane. Patricianul a anunțat o răsplată de cincizeci de mii de dolari oricui îi aduce capul dragonului. Și nu încă atașat de dragon; omul nu e prost.

— Ce?

— Așa a zis. Scrie pe toate afișele.

— Cincizeci de mii de dolari!

— Nu-i puțin mălai, nu?

— Mai degrabă nutreț pentru dragoni, spuse Vimes.

„Asta nu-i a bună, fii atent la ce zice.”

— Mă mir că nu iei și tu o sabie să li te alături.

— Eu sunt mai mult în ceea ce s-ar putea numi sectorul de servicii, căpitane.

Beregată se uită în stânga și în dreapta, conspirativ, apoi îi dădu lui Vimes o bucățică de pergament.

Pe ea scria:

Scuturi cu oglindă antidragon $500
Detectoare de bârlog portabile $250
Săgeți dragon-perforante $ 100 bucata
Lopeți $5
Târnăcoape $5
Saci $1

Vimes i-o dădu înapoi.

— De ce saci? întrebă el.

— În ideea grămezii, spuse Beregată.

— Oh, da, rosti Vimes posomorât. Firește.

— Să-ți zic ceva, spuse Beregată, să-ți zic ceva. Pentru băieții tăi în maro, zece procente reducere.

— Și-ți tai singur beregata, Beregată?

— Cincisprezece procente pentru ofițeri! supralicită Beregată în timp ce Vimes se depărta.

Cauza panicii ușoare din glasul lui deveni curând evidentă. Avea multă concurență.

Oamenii din Ankh-Morpork nu erau eroi din fire, dar erau, din fire, negustori. Pe parcursul a câțiva metri, Vimes ar fi putut cumpăra oricâte arme magice *Certificate de auntentincitate la orcine*, o mantie a invizibilității – o găselniță bună, se gândi el, și era chiar impresionat de felul în care proprietarul tejghelei folosea o oglindă fără sticlă în care să te vezi – și, ca distracție, biscuiți, baloane și moriști cu dragoni. Brățările din cupru garantate să aducă salvarea de dragoni reprezentau o idee drăguță.

Se părea că erau la fel de mulți saci și lopeți ca și săbii.

Aur, asta era. Grămada. Ha!

Cincizeci de mii de dolari! Un ofițer al Gărzii câștiga treizeci de dolari pe lună și trebuia să-și plătească singur reparațiile armurii.

Câte n-ar fi putut face cu cincizeci de mii de dolari...

Vimes se gândi la asta o vreme, iar apoi se gândi câte *ar fi putut* face cu cincizeci de mii de dolari. Pentru început, erau atât de multe.

Aproape că se împiedică de un grup de bărbați adunați în jurul unui afiș prins pe zid. Acesta confirma că, într-adevăr, capul dragonului care

teroriza orașul valora $50 000 pentru bravul erou care l-ar fi adus la palat.

Unul dintre cei din grup, după dimensiune, armament și felul în care urmărea literele cu degetul, hotărî Vimes, era conducătorul eroilor, și le citea celorlalți.

— ...laaa pa-laa-t, încheie el.

— Cincizeci de mii, spuse unul dintre ei meditativ, frecându-și bărbia.

— Puțin, zise intelectualul. Mult sub prețul pieței. Ar trebui să fie jumătate de regat și mâna fiicei lui de soție.

— Da, dar el nu-i rege. E Patrician.

— Ei, jumătate din Patrimoniu sau altceva. Cum e fiică-sa?

Adunarea de vânători nu știa.

— Nu e căsătorit, interveni Vimes. Și nu are nici o fiică.

Se întoarseră și îl măsurară din cap până în picioare. Le putea citi disprețul în priviri. Probabil că aveau de a face cu zeci ca el în fiecare zi.

— N-are fată? spuse unul dintre vânători. Vrea oameni să omoare dragoni și n-are fată?

Vimes simți, într-un fel ciudat, că ar fi trebuit să îl apere pe lordul orașului.

— Are un cățeluș la care ține foarte mult, zise el îndatoritor.

— Al naibii de dezgustător, nici măcar n-are o fiică, spuse unul dintre vânători. Și ce mai înseamnă cincizeci de mii în zilele noastre? Doar atât dai pe plase.

— Așa-i, zise altul. Oamenii cred că-i o avere, dar nu se gândesc că, bun, nu poți să o contabilizezi la pensie, sunt o grămadă de cheltuieli medicale, trebuie să-ți cumperi și să-ți întreții echipamentul...

— ...uzura virginelor... dădu din cap un vânător mic și gras.

— Da, și mai e și... ce?

— Specialitatea mea sunt unicornii, explică vânătorul zâmbind rușinat.

— Oh, bine. Primul vorbitor arăta asemenea cuiva care întotdeauna dorise să pună întrebarea. Credeam că sunt foarte greu de găsit în zilele noastre.

— Aici ai dreptate. Și nici unicorni nu prea mai vezi, spuse vânătorul de unicorni.

Vimes avea impresia că, în toată viața lui, asta era singura sa glumă.

— Da, bine. Vremurile sunt grele, zise tăios primul vorbitor.

— Și monștrii devin tot mai înfumurați, spuse altul. Am auzit de un tip, a ucis un monstru, în lac, nici o problemă, i-a scos mâna pe după ușă...

— Pur encurajer les otre, zise unul dintre ascultători.

— Așa, și știi ce? Mămica lui a venit și s-a plâns. Chiar mămica lui a venit a doua zi la sală și a făcut *plângere.* O *plângere.* Ăsta-i respectul de care ai parte.

— Întotdeauna femelele sunt cele mai rele, spuse alt vânător, posomorât. Am cunoscut odată o gorgonă sașie, oh, era îngrozitoare. Își tot împietrea nasul.

— De fiecare dată, fundurile noastre sunt în joc, zise intelectualul. Adică, aș vrea să am un dolar pentru fiecare cal pe care l-am mâncat de sub mine.

— Așa. Cincizeci de mii? Să și-i bage undeva!

— Da.

— Corect. Zgârie-brânză.

— Să mergem să bem ceva.

— Corect.

Dădură din cap în semn de aprobare îngâmfată și plecară semeți spre Toba Reparată, în afară de intelectual, care se furișă neliniștit înapoi la Vimes.

— Ce fel de câine? întrebă el.

— Poftim? spuse Vimes.

— Am zis ce fel de câine?

— Un terier micuț cu păr sârmos, cred, spuse Vimes.

Vânătorul se gândi o vreme la asta.

— Nț, zise el în cele din urmă și plecă în grabă după ceilalți.

— Cred că are o mătușă în Pseudopolis, strigă Vimes după el.

Nu primi nici un răspuns. Căpitanul Gărzii ridică din umeri și își continuă drumul prin mulțime spre palatul Patricianului...

...unde Patricianul avea o după-amiază încărcată.

— Domnilor! se răsti el. Chiar nu știu ce altceva se mai poate face!

Capii orașului reuniți murmurară între ei.

— În astfel de momente, este tradițional ca un erou să își facă apariția, zise președintele Breslei Asasinilor. Un spintecător de dragoni. Unde este, asta vreau eu să știu? De ce școlile noastre nu scot tineri cu meserii de care are nevoie societatea?

— Cincizeci de mii de dolari nu pare prea mult, spuse președintele Consiliului de Administrație al Breslei Hoților.

— S-ar putea să nu fie mult pentru dumneata, dragul meu domn, dar atât își permite orașul, zise Patricianul cu fermitate.

— Dacă nu-și poate permite mai mult, atunci nu cred că va mai *fi* multă vreme un oraș, spuse hoțul.

— Și cum rămâne cu comerțul? zise reprezentantul Breslei Negustătorilor. Oamenii nu o să mai navigheze până aici cu un transport de alimente comestibile rare doar ca să și-l vadă incinerat, nu?

— Domnilor! Domnilor! Patricianul își ridică mâinile într-un fel împăciuitor. Mi se pare, continuă el, profitând de scurta pauză, că aici

avem de-a face cu un fenomen *strict* magic. Aș dori să aud părerea prietenului nostru mai învățat despre acest subiect. Ei?

Cineva îi dădu un ghiont arhicancelarului Universității Nevăzute, care ațipise.

— Ăă? Ce? zise vrăjitorul adus la realitate prin surprindere.

— Ne întrebam, spuse Patricianul cu voce tare, ce aveți de gând să faceți cu acest dragon al dumneavoastră.

Arhicancelarul era bătrân, dar o viață întreagă de supraviețuire în lumea competitivă a vrăjitoriei și a politicilor bizantine ale Universității Nevăzute însemna că putea scorni o apărare argumentată într-o fracțiune de secundă. Nu rămâneai multă vreme arhicancelar dacă lăsai *acest* fel de remarcă nevinovată să treacă pe lângă tine.

— Dragonul *meu?* zise el.

— Este bine știut că marii dragoni au dispărut, spuse răstit Patricianul. Și, în plus, habitatul lor natural era, în mod clar, rural. Așa că mie mi se pare că acesta trebuie să fie ma...

— Cu tot respectul, lord Vetinari, zise arhicancelarul, adesea se *susține* că marii dragoni au dispărut, dar dovezile actuale, dacă îmi permiteți îndrăzneala, tind să arunce o anume umbră de îndoială asupra acestei teorii. Cât despre habitat, ceea ce vedem aici este doar o schimbare de tipar comportamental, provocată de extinderea zonelor urbane în regiunile de la țară, ceea ce a determinat multe creaturi până acum rurale să adopte – nu, în multe cazuri să îmbrățișeze pozitiv – un mod de existență mai municipal, iar multe dintre ele prosperă mulțumită noilor oportunități ce li s-au deschis astfel. De exemplu, vulpile îmi dărâmă tot timpul tomberoanele.

Zâmbi larg. Reușise să o scoată la capăt fără să își angreneze creierul.

— Vrei să spui, zise încetișor asasinul, că aveam de a face cu primul dragon *cetățenesc?*

— Asta-i evoluția, spuse vrăjitorul fericit. Și ar trebui să se descurce bine, adăugă el. Sunt multe locuri de cuibărire și o rezervă de hrană mai mult decât satisfăcătoare.

Tăcerea întâmpină această afirmație, până când negustorul zise:

— *Ce* mănâncă ei, exact?

Hoțul ridică din umeri.

— Parcă îmi aduc aminte povești despre fecioare înlănțuite de stânci, sugeră el.

— Atunci, o să moară de foame pe aici, spuse asasinul. Suntem pe sol argilos.

— Mai erau și prădători, zise hoțul. Nu știu dacă e de ajutor...

— Oricum, spuse șeful negustorilor, se pare că tot problema dumneavoastră este, lord Vetinari.

Cinci minute mai târziu, Patricianul se plimba cu pași mari dintr-o parte în alta a Biroului Dreptunghiular, spumegând.

— Râdeau de mine, zise Patricianul. Mi-am dat seama.

— Ați propus o comisie de lucru? spuse Wonse.

— Bineînțeles că da! De data asta nu a mers! Știi, chiar mă gândesc să cresc banii de răsplată.

— Nu cred că ar funcționa, domnule. Orice spintecător de monștri priceput știe care este prețul pieței pentru asta.

— Ha! Jumătate de regat, mormăi Patricianul.

— Și mâna fiicei dumneavoastră de soție, zise Wonse.

— Bănuiesc că o mătușă nu se acceptă? spuse Patricianul plin de speranță.

— Tradiția cere o fiică, lord Vetinari.

Patricianul dădu din cap întristat.

— Poate că putem să îl mituim, zise el cu voce tare. Dragonii sunt inteligenți?

— Cred că tradițional cuvântul este „isteț”, domnia ta, spuse Wonse. Înțeleg că au o preferință pentru aur.

— Zău? Pe ce îl cheltuiesc?

— Dorm pe el, Domnia Ta.

— Ce, adică băgat într-o saltea?

— Nu, domnule. Pe *el.*

Patricianul răsuci acest fapt în minte.

— Nu li se pare cam noduros? zise el.

— Așa îmi închipui, domnule. Nu cred că i-a întrebat cineva vreodată.

— Hmm. Pot să vorbească?

— Se pare că sunt buni la asta, Domnia Ta.

— Aha. Interesant.

Patricianul se gândea: dacă poate vorbi, poate negocia. Dacă poate negocia, atunci îl duc cu zăhărelul – sau cu lemnul, ori cu ce le place lor.

— Și se spune că sunt iuți la minte ca argintul viu, zise Wonse.

Patricianul se lăsă pe spate în scaun.

— Doar ca argintul? zise el.

Se auzi sunet de voci înfundate pe coridorul de afară și Vimes fu poftit înăuntru.

— Ah, căpitane, spuse Patricianul, ceva progrese?

— Pardon, Domnia Voastră? zise Vimes, în timp ce ploaia îi picura din mantie.

— În direcția prinderii acestui dragon, spuse Patricianul cu fermitate.

— Pasărea de apă? zise Vimes.

— Știi foarte bine despre ce vorbesc, spuse Vetinari tăios.

— Investigațiile sunt în curs, zise Vimes automat.

Patricianul pufni.

— Tot ce ai de făcut este să îi găsești bârlogul, spuse el. Odată ce ai bârlogul, ai și dragonul. E evident. Jumătate de oraș pare să-l caute.

— Dacă există un bârlog, zise Vimes.

Wonse ridică iute privirea.

— Ce te face să spui asta?

— Luăm în calcul mai multe posibilități, zise Vimes bățos.

— Dacă nu are bârlog, atunci unde stă ziua? spuse Patricianul.

— Cercetările sunt în desfășurare, zise Vimes.

— Atunci desfășoară-le cu celeritate. Și găsește bârlogul,spuse Patricianul cu acrealã.

— Da, să trăiți. Permiteți să plec, domnule?

— Foarte bine. Dar aștept progrese până la noapte, ai înțeles?

„De ce oare m-am întrebat dacă are într-adevăr un bârlog? se gândi Vimes în timp ce ieșea la lumina zilei, în piața aglomerată. Pentru că nu a părut real, de aceea. Dacă nu e real, nu trebuie să facă nimic din ce ne așteptăm. Cum să iasă dintr-o fundătură în care nu a intrat?”

Odată ce ai eliminat imposibilul, orice rămâne, oricât de improbabil, trebuie să fie adevărul. Problema se afla în a-ți da seama ce era imposibil, firește. Ăsta era secretul.

Mai era și incidentul curios cu urangutanul în timpul nopții...

În timpul zilei, Biblioteca zumzăia de activitate. Vimes înainta prin ea cu timiditate. Strict vorbind, putea merge oriunde în oraș, dar Universitatea susținuse întotdeauna că se afla sub legea taumaturgică, iar lui i se părea că nu era înțelept să își facă dușmani de felul celor cu care erai norocos dacă sfârșeai având aceeași temperatură, nemaivorbind de aceeași formă.

Îl găsi pe Bibliotecar aplecat peste biroul său. Primata îi aruncă o privire răbdătoare.

— N-am găsit-o încă. Scuze, spuse Vimes. Cercetările continuă. Dar poți să mă ajuți nițel.

— Oook?

— Bun, asta e o bibliotecă magică, da? Adică, aceste cărți sunt într-un fel inteligente, nu-i așa? Prin urmare, mă gândeam: pun rămășag că dacă intru aici noaptea, o să facă mare zarvă. Pentru că ele nu mă cunosc. Dar dacă *m-ar* cunoaște, probabil că nu m-ar băga în seamă. Așadar, cine a luat cartea ar trebui să fie vrăjitor, nu? Sau cineva care lucrează pentru Universitate, oricum.

Bibliotecarul se uită iute în toate părțile, apoi îl apucă pe Vimes de mână și îl conduse într-un loc retras dintre două rafturi de cărți. Doar atunci dădu aprobator din cap.

— Cineva pe care ele îl cunosc?

O ridicare din umeri, urmată de o altă mișcare din cap.

— De asta ne-ai spus nouă, nu?

— Oook.

— Și nu Consiliului Universității?

— Oook.

— Ai idee cine e?

Bibliotecarul ridică din umeri, un gest în mod categoric expresiv pentru un trup care reprezenta, în linii mari, un sac atârnat între doi omoplați.

— Ei, tot e ceva. Anunță-mă dacă se mai întâmplă și alte lucruri ciudate, da? Vimes se uită la șirurile de rafturi. Mai ciudat decât de obicei, adică.

— Oook.

— Mulțumesc. Este o plăcere să cunosc un cetățean care consideră că este de datoria lui să sprijine Garda.

Bibliotecarul îi dădu o banană.

Vimes se simțea îmbărbătat într-un mod curios, în timp ce pășea iar pe străzile pline de viață ale orașului. În mod clar detecta lucruri. Erau frânturi de lucruri, ca un puzzle. Nici una dintre ele nu avea nici un sens, dar cu toate dădeau indicații despre o imagine mai mare. Tot ce trebuia să facă era să găsească un colț sau o margine...

Era destul de sigur că nu era un vrăjitor, orice ar fi crezut Bibliotecarul. Nu un vrăjitor adevărat, cu normă întreagă. Chestia asta nu era genul lor.

Și mai era, desigur, treaba cu bârlogul. Cel mai logic demers ar fi fost să aștepte până la noapte, să vadă dacă dragonul apărea și să încerce să vadă *unde.* Asta însemna un loc înalt. Exista vreun mod de a detecta dragonii? Se uitase la detectoarele de dragoni ale lui Îmi-Tai-Singur-Beregata Dibbler, care erau formate doar dintr-o bucată de lemn pe un băț de metal. Când bățul se topea, însemna că ți-ai găsit dragonul. Ca multe dintre dispozitivele lui Îmi-Tai-Singur-Beregata Dibbler, era complet eficient într-un fel special, fiind, în același timp, complet inutil.

Trebuia să existe un fel mai bun de a găsi un dragon decât să aștepți până rămâneai fără degete.

Soarele care apunea se întindea pe linia orizontului ca un ou ochi moale.

Acoperișurile Ankh-Morpork-ului erau împânzite cu o mulțime de garguie chiar și în vremuri obișnuite, dar acum se materializaseră un număr înspăimântător de fețe cum nu se văzuseră vreodată în afara unei gravuri despre relele consumului de gin în rândurile claselor care nu cumpără gravuri. Multe dintre fețe erau atașate unor trupuri care țineau o grămadă înfricoșătoare de arme simple ce fuseseră înmânate din generație în generație de secole, adesea cu ceva violență.

Din poziția lui de pe acoperișul Casei Gărzii, Vimes îi vedea pe vrăjitori înșirați pe acoperișurile Universității și mai vedea bandele de căutători de grămezi de aur oportuniști așteptând pe străzi, cu lopețile

pregătite. Dacă dragonul chiar avea un pat pe undeva în oraș, atunci mâine avea să doarmă pe podea.

De jos, se auzea strigătul lui Îmi-Tai-Singur-Beregata Dibbler sau al unuia dintre colegii lui, care vindea cârnați calzi. Vimes simți brusc un val de mândrie civică. Trebuie să fie un sâmbure bun la o populație care, atunci când se confruntă cu o catastrofa, se gândește să vândă cârnați participanților.

Orașul aștepta. Apărură câteva stele.

Colon, Nobby și Morcove erau și ei pe acoperiș. Colon era bosumflat pentru că Vimes îi interzisese să își folosească arcul și săgețile.

Acestea nu erau încurajate de municipalitate, căci puterea și distanța la care bătea un arc lung puteau trimite o săgeată într-un trecător nevinovat aflat la o sută de metri distanță, nu în trecătorul inocent spre care se țintea.

— Așa e, zise Morcove, Legea Armelor cu Proiectile (Siguranța Publică), 1634.

— Nu mai cita tot felul de chestii, se răsti Colon. Nu mai *avem* nici una dintre legile astea! Sunt lucruri vechi! Acum totul e maicumîizice. Pragmatic.

— Lege, nelege, spuse Vimes, *eu* îți zic să îl iei de aici.

— Dar, căpitane, eram maestru în așa ceva! protestă Colon. Oricum, adăugă el arțăgos, și alții au.

Asta era destul de adevărat. Acoperișurile din apropiere arătau ca niște arici. Dacă lucrul ăla afurisit apărea, avea să creadă că zbura printr-un fel de șvaițer din lemn. Aproape că îi ar fi putut fi milă de el.

— Am spus să îl iei de aici, zise Vimes. N-o să las gărzile să tragă în oameni. Așa că du-l de aici.

— Asta e foarte adevărat, spuse Morcove. Rostul nostru este să apărăm și să servim, nu-i așa, domnule căpitan?

Vimes se uită pieziș la el.

— Ăă, zise el. Mda. Da. Așa e.

Pe acoperișul casei ei de pe deal, Lady Ramkin potrivi un scaun pliant cam nepotrivit, aranjă telescopul, sticla cu cafea și sendvișurile pe parapetul din fața ei și se așeză în așteptare. Pe genunchi, avea un carnețel.

Trecu jumătate de oră. Ploi de săgeți întâmpinară un nor în trecere, câțiva lilieci ghinioniști și luna care răsărea.

— La naiba cu joaca asta de-a soldații, spuse Nobby în cele din urmă. S-a speriat.

Sergentul Colon își coborî sulița.

— Așa se pare, recunoscu el.

— Și se face răcoare aici, sus, zise Morcove.

Îl înghionti politicos pe căpitanul Vimes, care era sprijinit de horn și se uita posac în gol.

— Poate că ar trebui să coborâm, domnule? spuse el. Mulți o fac.

— Hmm? făcu Vimes fără a-și clinti capul.

— S-ar putea să înceapă și ploaia, spuse Morcove.

Vimes nu zise nimic. De câteva minute se uitase la Turnul Artei, care era centrul Universității Nevăzute și era cunoscut drept cea mai veche clădire din oraș. Cu siguranță, era cea mai înaltă. Timpul, vremea și reparațiile de mântuială îi dăduseră o înfățișare noduroasă, ca a unui copac care a văzut prea multe furtuni.

Încerca să își aducă aminte forma lui. Așa cum se întâmplă cu multe lucruri care sunt complet familiare, nu se uitase de-adevăratelea la el de ani de zile. Acum încerca să se convingă singur că pădurea de mici turle și creneluri din vârful lui arăta în noaptea asta la fel ca ieri.

Îi era cam greu.

Fără a-și lua ochii de pe turn, îl apucă pe sergentul Colon de umăr și îl întoarse încetișor în direcția potrivită.

— Vezi ceva ciudat în vârful turnului? zise el.

Colon privi fix o vreme, apoi râse neliniștit.

— Ei, parcă ar sta un dragon pe el, nu?

— Da. Asta credeam și eu.

— Doar, doar, doar că atunci când te uiți cum trebuie, îți dai seama că este făcut din umbre, mănunchiuri de iederă și altele. Adică, dacă mijești un ochi, arată ca două femei bătrâne și o roabă.

Vimes încercă să privească astfel.

— Nu, zise el. Tot ca un dragon arată. Unul uriaș. Parcă stă ghemuit și se uită în jos. Uite, i se văd aripile strânse.

— Mă iertați, domnule. E doar o turlă dărăpănată care creează acest efect.

Se uitară la ea pentru o vreme.

Apoi Vimes rosti:

— Spune-mi, sergent – întreb din pură curiozitate ce crezi că provoacă efectul unei perechi de aripi uriașe care se desfac?

Colon înghiți în sec.

— Cred că este provocat de o pereche de aripi uriașe, domnule, zise el.

— Exact, sergent.

Dragonul căzu. Nu era un picaj. Pur și simplu se împinse din vârful turnului și pe jumătate căzu, pe jumătate zbură drept în jos, dispărând în spatele clădirilor Universității.

Vimes se surprinse așteptând să audă bufnitura.

Iar apoi dragonul reapăru, mișcându-se ca o săgeată, mișcându-se ca o cometă, mișcându-se precum ceva care transformase, cumva, o prăbușire de zece metri pe secundă într-o abatere în sus de neoprit. Pluti peste acoperișuri la o înălțime de ceva mai mult de un stat de om, părând și mai îngrozitor din cauza zgomotului. Era ca și cum aerul ar fi fost sfâșiat în două încet și cu grijă.

Membrii Gărzii se aruncară pe burtă. Vimes zări trăsăturile uriașe, cam ca de cal, înainte de a pluti mai departe.

— Nenorocitul dracului, zise Nobby de undeva din jgheaburi.

Vimes se ținu și mai ferm de horn și se ridică în picioare.

— Ești în uniformă, caporal Nobbs, spuse el, vocea abia tremurându-i.

— Scuze, căpitane. Nenorocitul dracului, *să trăiți!*

— Unde e sergentul Colon?

— Aici jos, domnule. Se ține de un burlan, să trăiți!

— Oh, pe toți zeii. Ajută-l să se urce, Morcove.

— Mamă, zise Morcove, ia uite-l cum *trece!*

Puteai să îți dai seama de locul în care se afla dragonul după ploaia de săgeți ce acoperea cerul și după țipetele și gâlgâiturile celor loviți din greșeală și din ricoșeu.

— Nici n-a bătut din aripi încă! strigă Morcove, încercând să stea pe horn. Uite-l cum *trece!*

„Nu ar trebui să fie atât de *mare,* își zise Vimes, urmărind forma uriașă făcând volute pe deasupra orașului. E la fel de lung ca strada!”

Deasupra docurilor apăru un norișor de foc și, pentru o clipă, creatura trecu prin fața lunii. *Apoi,* bătu din aripi, o dată, cu un sunet asemănător celui scos de pieile umede ale unor vite de rasă plesnite de o stâncă.

Se întoarse într-un cerc strâns, bătu aerul de câteva ori pentru a căpăta viteză și se întoarse.

Când trecu pe deasupra Casei Gărzii, scuipă o coloană de flăcări albe. Țiglele de sub el nu doar se topiră, ci erupseră în picuri roșii, ca de lavă. Hornurile explodară și aruncară cărămizi pe stradă.

Aripile întinse băteau aerul în timp ce creatura plutea pe deasupra clădirii arzânde, focul țâșnind în jos spre ceea ce deveni rapid o grămadă incandescentă. Apoi, când tot ce mai rămase era o băltoacă întinsă de rocă topită cu dâre și cu bule stranii în ea, dragonul se ridică dintr-o bătaie disprețuitoare de aripi și se avântă departe, peste oraș.

Lady Ramkin lăsă telescopul și clătină încetișor din cap.

— Nu e bine, șopti ea. Nu e bine *deloc.* Nu ar trebui să fie în stare să facă așa *ceva.*

Ridică iar telescopul și miji ochii, încercând să vadă ce anume ardea. Jos, în țarcurile lor lungi, micii dragoni urlau.

În mod tradițional, după trezirea din inconștiența lipsită de evenimente și fericită, întrebi: „Unde sunt?” Probabil că face parte din inconștientul colectiv sau cam așa ceva.

Vimes rosti întrebarea.

Tradiția oferă mai multe opțiuni pentru a doua replică. Un punct-cheie în procesul de selecție îl reprezintă o inspecție pentru a vedea dacă trupul are toate bucățele de care își amintește că le avea ieri.

Vimes verifică.

Apoi vine partea chinuitoare. Acum, când bulgărele conștiinței începe să se rostogolească, oare va descoperi că se trezește într-un corp zăcând într-un șanț cu ceva multiplu, substantivul nu contează după un adjectiv ca „multiplu”, niciodată nu vine nimic după multiplu, sau este vorba despre cearșafuri scrobite, o mână liniștitoare și o siluetă în alb, ca de om de afaceri, trăgând draperiile spre o nouă zi însorită? Oare se va fi sfârșit, nu mai ai nimic rău la care să te aștepți, decât ceai slab, terci hrănitor și plimbări scurte, întăritoare prin grădină și, probabil, o scurtă și platonică poveste de dragoste cu un înger îngrijitor, sau totul a fost doar un moment de pierdere a cunoștinței și vreun nenorocit cât malul este acum pe punctul de a trece la lucruri serioase cu partea mai groasă a unei cozi de târnăcop? Vor fi, vrea să știe conștientul, struguri de vreun fel?

În acest moment, este util un stimul extern. „Totul va fi bine” este favorita, pe când „I-a luat cineva numărul?” este, în mod clar, un semn rău; totuși, ambele sunt mai bune decât „Voi doi țineți-i mâinile la spate”.

De fapt, cineva spuse:

— Domnule căpitan, ați scăpat ca prin urechile acului.

Senzațiile de durere, care profitaseră de starea de inconștiență a lui Vimes pentru a-și lua o pauză de țigară metaforică, se întoarseră în grabă.

Vimes zise:

— Aahhhh.

Apoi deschise ochii.

Exista un tavan. Acesta anula o anumită gamă de opțiuni neplăcute și era foarte bine-venit. Privirea încețoșată îl dezvălui însă și pe caporalul Nobbs, ceea ce nu mai era chiar atât de bine-venit. Caporalul Nobbs nu dovedea nimic; puteai fi *mort* și să vezi ceva precum caporalul Nobbs.

Ankh-Morpork nu avea multe spitale. Toate Breslele își întrețineau propriile sanatorii și existau câteva policlinici publice conduse de organizații religioase mai ciudate, cum ar fi Călugării Echilibriști, dar, în mare, asistența medicală era inexistentă și oamenii erau nevoiți să moară într-o manieră ineficientă, fără ajutorul doctorilor. Se credea, în general, că existența leacurilor încuraja delăsarea și era, în orice caz, probabil împotriva cursului Naturii.

— Am zis deja „Unde sunt?”, spuse Vimes slab.

— Da.

— Am primit vreun răspuns?

— Nu știu unde e locul ăsta, căpitane. Îi aparține unei tipe cu lovele. A zis să te aduc aici sus.

Chiar dacă mintea lui Vimes părea să fie plină de marmeladă roz, el prinse totuși cele două indicii și le forță să se alăture. Combinația de „lovele” și „aici sus” însemna ceva. La fel și mirosul chimic ciudat din cameră, care era mai tare chiar și decât mirosurile obișnuite ale lui Nobby.

— Nu vorbim despre Lady Ramkin, nu? spuse el precaut.

— Ați putea avea dreptate. O cucoană mare. Nebună după dragoni. Fața de rozătoare a lui Nobby se desfăcu în cel mai oribil rânjet complice din câte văzuse Vimes vreodată. Sunteți în patul ei, zise caporalul.

Vimes se uită în jurul său, simțind primele acorduri ale unei spaime vagi. Pentru că acum, când putea să își concentreze privirea pe jumătate, vedea o anumită lipsă de ciorapi de burlac în jur.Plutea o urmă slabă de pudră de talc.

— I-un fel de budoá, zise Nobby cu un aer de *connaisseur.*

— Stai așa, stai o clipă, spuse Vimes. Era un dragon. Chiar deasupra noastră...

Memoria își reveni și îl lovi ca un zombi supărat.

— Sunteți bine, căpitane?

...ghearele, întinse, largi cât poate cuprinde un om; bubuitul și tunetul aripilor, mai mari decât pânzele de corabie; mirosul substanțelor chimice, doar zeii știu de care...

Fusese atât de aproape, încât îi văzuse solzii mici de pe picioare și scânteierea roșie din ochi. Nu erau niște simpli ochi de reptilă. Erau ochi în care te puteai îneca.

Și respirația, atât de fierbinte, că nu semăna deloc cu focul, ci cu ceva aproape solid, care nu ardea lucrurile, ci le făcea bucăți...

Pe de altă parte, el era aici și în viață. Partea stângă și-o simțea de parcă ar fi fost lovită cu o bară de fier, dar era, destul de sigur, în viață.

— Ce s-a întâmplat? spuse el.

— Tânărul Morcove a fost, zise Nobby. V-a apucat, pe dumneavoastră și pe sergent, și a sărit de pe acoperiș chiar înainte să ne lovească.

— Mă doare într-o parte. Cred că m-a atins, spuse Vimes.

— Nu, cred că asta a fost când ați lovit acoperișul privatei, zise Nobby. Și apoi v-ați rostogolit și ați lovit butoiul cu apă.

— Și Colon? E rănit?

— Nu rănit. Nu chiar *rănit.* A aterizat pe ceva mai moale. El, fiind atât de greu, a trecut *prin* acoperiș. Că veni vorba de un duș rapid de...

— Și pe urmă ce s-a întâmplat?

— Ei, m-am asigurat că stați confortabil și apoi toată lumea a început să caute și să strige după sergent. Până când au descoperit

unde era, firește, și după aceea au stat pe loc și au strigat. Și apoi a venit femeia asta în fugă, răcnind, zise Nobby.

— Te referi la Lady Ramkin? spuse Vimes cu răceală.

Acum coastele îl dureau magnific.

— Da. Mare și grasă, zise Nobby neimpresionat. Mamă, ce se pricepe să ia oamenii pe sus! „Oh, dragul și sărmanul de el, trebuie să îl duceți la mine acasă în clipa asta.” Și așa am făcut. E cel mai bun loc. În oraș toată lumea fuge de colo-colo ca puii fără cap.

— A făcut stricăciuni mari?

— Ei, după ce ați fost dus la adăpost, vrăjitorii l-au lovit cu bile de foc. Nu i-a plăcut deloc. Parcă îl făcea și mai puternic, și mai furios. A dărâmat toată aripa Universității din Sensul Contrar Rotirilor de Disc.

— Și...?

— Cam asta e, zău. A mai dat foc la câteva lucruri, și apoi trebuie să fi zburat de acolo prin perdeaua de fum.

— N-a văzut nimeni unde s-a dus?

— Dacă a văzut cineva, nu spune. Nobby se lăsă pe spate și rânji. Dezgustător, zău, să trăiască într-o cameră ca asta. Are găleți de bani, zice sergentul, n-are treabă să trăiască în camere obișnuite. La ce bun să nu vrei să fii sărac, dacă bogații au voie să trăiască în camere obișnuite? Ar trebui să fie de marmură. Își trase nasul. Oricum, trebuia să mă duc să o aduc când vă trezeați, își hrănește dragonii acum. Ce afurisiți mici. E uimitor că i se permite să îi țină.

— Cum adică?

— Știți dumneavoastră, ce naște din pisică și așa mai departe...

Când Nobby ieși târșâindu-și picioarele, Vimes se mai uită odată prin cameră. Îi lipseau, într-adevăr, marmura și frunzele de aur despre care Nobby credea că erau obligatorii pentru oamenii cu o poziție înaltă. Toată mobila era veche, iar tablourile, deși erau neîndoielnic valoroase, arătau ca acel fel de tablouri care sunt atârnate pe pereții dormitoarelor pentru că oamenii nu știu unde să le pună în altă parte. Mai erau și câteva acuarele amatoricești cu dragoni. Una peste alta, arăta ca o cameră care este întotdeauna ocupată de o singură persoană și care, pe nesimțite, se modelase în jurul ei în decursul anilor, ca un costum de haine cu tavan.

În mod clar, era camera unei femei, însă una care, cu voioșie și fără prosteală, își văzuse de viața ei în timp ce toate chestiile romanțioase și siropoase se întâmplaseră altor oameni din alte părți și care era foarte recunoscătoare că-și păstrase sănătatea.

Hainele care se vedeau fuseseră alese rațional, pentru calități cum ar fi rezistența, probabil de o generație anterioară, după cum arătau, și nu pentru a fi folosite ca artilerie ușoară în războiul dintre sexe. Existau sticle și borcane aranjate ordonat pe o măsuță de toaletă, însă o anumită severitate a liniei sugera că pe etichetele lor stăteau scrise lucruri ca „Se aplică în fiecare noapte”, și nu „Doar o picătură în spatele

urechilor”. Ți-ai fi putut închipui cu ușurință că ocupanta acestei camere dormise acolo toată viața și fusese numită „fetița mea” de către tatăl ei până la patruzeci de ani.

Un capot albastru mare și practic atârna pe spatele ușii. Vimes știa, fără ca măcar să se uite, că trebuia să aibă un iepure brodat pe buzunar.

Pe scurt, era camera unei femei care nu se aștepta ca un bărbat să-i vadă vreodată interiorul.

Noptiera era plină de hârtii. Simțindu-se vinovat, dar făcând-o oricum, Vimes aruncă o privire.

Dragonii erau tema. Erau scrisori de la Comitetul Expozițional al Clubului Caverna și de la Liga Aruncătorilor de Flăcări Prietenoși. Erau broșuri și anunțuri de la Adăpostul Rază de Soare pentru Dragonii Bolnavi – „Flăcările sărmanului VINNY erau aproape stinse după cinci ani de folosire crudă ca lampă de benzină, dar acum...”. Și erau cereri pentru donații, și discuții, și lucruri care adunate formau o inimă atât de mare cât pentru întreaga lume sau, cel puțin, pentru acea parte din lume care avea aripi și sufla foc.

Dacă îți lăsai mintea să zăbovească prea mult asupra camerelor de acest fel, puteai ajunge ciudat de trist și plin de o compasiune stranie și difuză, care te-ar fi făcut să crezi că ar putea fi o idee bună să distrugi întreaga rasă umană și să o iei de la început, de la amibe.

Lângă teancul de hârtii, era o carte. Vimes se suci dureros și se uită la cotor. Pe el scria: *Bolile dragonului,* de Sybil Deidre Olgivanna Ramkin.

Întoarse paginile tari cuprins de o fascinație îngrozită. Se deschideau spre o altă lume, una plină de probleme stupefiante. Țiglă în Gât. Berbec Negru. Plămân Uscat. Fior. Bălăngăneală, Vărsături, Bocet, Pietre. Era uimitor, se hotărî el după ce citi câteva pagini, că un dragon de mlaștină supraviețuia vreodată cât să apuce un al doilea răsărit de soare. Chiar și a traversa o încăpere trebuia considerat un triumf biologic.

De la ilustrațiile desenate cu migală își luă iute privirea. Nu poți să accepți măruntaie la nesfârșit.

Cineva ciocăni la ușă.

— Pardon? Ești îmbrăcat? bubui voios Lady Ramkin.

— Ăăă...

— Ți-am adus ceva bun și hrănitor.

Cumva, Vimes își închipui că era supă. În schimb, era o farfurie plină cu șuncă, cartofi prăjiți și ouă. Simțea cum i se panicau arterele doar uitându-se la ea.

— Am făcut și budincă de pâine, spuse Lady Ramkin cu o urmă de timiditate. De obicei, nu gătesc prea mult, doar pentru mine. Știi cum e, te servești singur.

Vimes se gândi la mesele de unde stătea el. Cumva, carnea era întotdeauna cenușie, cu tuburi misterioase în ea.

— Ăăă, începu el, neobișnuit să se adreseze doamnelor din poziția întins în paturile lor. Caporalul Nobby îmi spunea...

— Dar ce omuleț plin de culoare e Nobby! zise Lady Ramkin.

Vimes nu era sigur că putea suporta asta.

— Plin de culoare? spuse el slab.

— Un adevărat personaj. Ne-am înțeles de minune!

— V-ați înțeles?

— Oh, da! Ce bagaj uriaș de anecdote are!

— Ah, da. Asta așa e.

Vimes fusese întotdeauna uimit cum Nobby se înțelegea, practic, cu toată lumea. Trebuie că, stabilise el, avea ceva de a face cu numitorul comun. În întreaga lume a matematicii nu putea exista numitor mai comun decât Nobby.

— Ăăă, zise el, iar apoi își dădu seama că nu putea părăsi această nouă și ciudată potecă, nu vi se pare că limbajul lui este cam, ăă, bogat?

— Pipărat, îl corectă Lady Ramkin cu voioșie. Să-l fi auzit pe tatăl meu când era nervos. Oricum, am descoperit că avem multe în comun. Este o coincidență uimitoare, dar odată bunicul meu a pus ca bunicul lui Nobby să fie biciuit pentru staționare cu intenție criminală.

Asta trebuie să îi facă, practic, rude. Un alt junghi venit din partea lovită îl făcu să se strâmbe.

— Ai niște vânătăi urâte și probabil că ți-ai rupt o coastă sau două, spuse ea. Dacă te întorci, îți mai pun din asta.

Lady Ramkin scoase la iveală un borcan cu unguent galben.

Panica traversă fața lui Vimes. Instinctiv, își ridică cearșafurile în jurul gâtului.

— Nu te prosti, omule, zise ea. N-o să văd nimic din ce n-am mai văzut. Toate dosurile arată cam la fel. Doar că acelea pe care le văd de obicei au cozi. Acum întoarce-te pe burtă și saltă cămașa de noapte. Știi, a fost a bunicului meu.

Nu puteai să te opui acelui ton. Vimes se gândi să ceară ca Nobby să fie adus ca asistent, iar apoi se hotărî că asta ar fi fost și mai rău.

Crema ardea ca gheața.

— Ce este?

— Tot felul de chestii. Va reduce vânătăile și va ajuta la creșterea unor solzi sănătoși.

— Cum?

— Scuze. Probabil nu solzi. Nu mai fi așa de îngrijorat. Sunt aproape sigură de asta. Bine, am terminat.

Îl plesni peste fund.

— Doamnă, sunt căpitanul Gărzii de Noapte, zise Vimes știind chiar în același timp că era o prostie.

— Și pe jumătate dezbrăcat în patul unei doamne, zise Lady Ramkin, neimpresionată. Acum ridică-te în capul oaselor și bea-ți ceaiul. Trebuie să te facem bine și puternic.

Ochii lui Vimes se umplură de spaimă.

— De ce? îngăimă el.

Lady Ramkin băgă mâna în buzunarul jachetei murdare.

— Noaptea trecută am luat niște notițe, zise ea. Despre dragon.

— Oh, dragonul.

Vimes se relaxă puțin. În acest moment dragonul părea o variantă mult mai sigură.

— Și am făcut și niște deducții. Să știi că e un animal tare ciudat. Nu ar trebui să se poată ridica în aer.

— Aici aveți dreptate.

— Dacă are constituția dragonilor de mlaștină, ar trebui să aibă cam douăzeci de tone. Douăzeci de tone! E imposibil. Totul se reduce la proporțiile dintre greutate și întinderea aripilor, vezi tu.

— L-am văzut coborând de pe turn ca o rândunică.

— Știu. Ar fi trebuit să își rupă aripile și să lase o gaură a naibii de mare în pământ, zise Lady Ramkin sigură pe sine. Nu poți să te joci cu aerodinamica. Vezi tu, nu poți să treci de la mare la mic și să o lași așa. Totul ține de puterea mușchilor și de suprafețele portante.

— *Știam* eu că e ceva în neregulă, spuse Vimes, luminându-se la față. Și flăcările. Nimeni nu scapă cu viață având așa căldură înăuntrul lui. Cum reușesc dragonii de mlaștină?

— Oh, sunt doar chimicale, zise Lady Ramkin nepăsătoare. Ei doar distilează ceva inflamabil din ce mănâncă și aprind flacăra chiar când iese de pe canale. De fapt n-au foc în ei, decât în cazul în care înghit în loc să sufle.

— Și atunci ce se întâmplă?

— Strângi bucăți de dragon din peisaj, zise Lady Ramkin cu voioșie. Mă tem că nu sunt niște ființe prea bine proiectate.

Vimes asculta atent.

N-ar fi supraviețuit deloc, dar mlaștinile lor natale erau izolate și fără prădători. Nu că un dragon ar fi fost un prânz îndestulător, oricum – după ce dădeai la o parte pielea tare și enormii mușchi pentru zbor, ce rămânea trebuie să fi fost ca și cum ai fi mușcat dintr-o uzină chimică prost condusă. Nu era de mirare că dragonii erau întotdeauna bolnavi. Se bazau pe probleme de stomac permanente pentru proviziile de combustibil. Cea mai mare parte din puterea creierului lor era folosită pentru controlarea complexităților digestiei lor, care putea distila combustibili capabili să producă flăcări din cele mai neașteptate ingrediente. Puteau chiar să își rearanjeze peste noapte instalația internă pentru a face față proceselor dificile. Trăiau tot timpul pe o muchie de cuțit chimică. Un sughiț nelalocul lui, și deveneau parte din peisaj.

Și când era vorba despre alegerea locurilor pentru cuibărit, femelele aveau tot atâta bun-simț și instinct matern cât o cărămidă.

Vimes se întreba de ce oamenii își făcuseră atâtea griji din cauza dragonilor în vremurile de demult. Dacă se afla unul într-o peșteră de lângă tine, tot ce trebuia să faci era să aștepți până când se autoaprindea, se arunca singur în aer sau murea de indigestie acută.

— Chiar i-ați studiat, nu? spuse el.

— Cineva trebuia să o facă.

— Dar cum e cu cei mari?

— Vai, da. Sunt un mare mister, să știi, zise ea, devenind foarte serioasă.

— Da, așa ați zis.

— Există legende, să știi. Se pare că o specie de dragon a început să crească tot mai mare, iar apoi... a dispărut.

— A murit, adică?

— Nu... au mai apărut, uneori. De undeva. Plini de energie și de putere. Iar apoi, într-o zi, au încetat să mai apară. Îi aruncă lui Vimes o privire triumfătoare. *Eu* cred că au găsit un loc în care *să fie* cu adevărat.

— Să fie cu adevărat ce?

— Dragoni. Unde să își poată atinge cu adevărat potențialul. Vreo altă dimensiune sau pe acolo. Unde gravitația nu este prea puternică sau cam așa ceva.

— Am crezut, când l-am văzut, spuse Vimes, am crezut că nu poate exista ceva care zboară *și* are așa solzi.

Se uitară unul la altul.

— Trebuie să îl găsim în bârlogul lui, zise Lady Ramkin.

— Nu se apucă nici o afurisită de șopârlă zburătoare să dea foc orașului *meu,* spuse Vimes.

— Gândește-te numai la contribuția adusă la cunoștințele despre dragoni, zise Lady Ramkin.

— Ascultați, dacă dă cineva foc la orașul ăsta, *eu o* să fiu ăla.

— Este o ocazie unică. Sunt atât de multe întrebări...

— Aici aveți dreptate. O frază spusă de Morcove îi trecu prin minte. Ne poate ajuta în cercetările noastre, sugeră el.

— Dar dimineață, zise Lady Ramkin cu fermitate.

Expresia de hotărâre de pe chipul lui Vimes se șterse.

— Voi dormi jos, în bucătărie, spuse Lady Ramkin cu voioșie. De obicei am un pat de campanie pus acolo când este perioada de depunere a ouălor. Nu-ți face griji în privința mea.

— Sunteți de mare ajutor, murmură Vimes.

— L-am trimis pe Nobby în oraș să-i ajute pe ceilalți la pregătirea sediului, zise Lady Ramkin.

Vimes uitase complet de Casa Gărzii.

— Cred că a fost stricată rău clădirea, se aventură el.

— Complet distrusă, spuse Lady Ramkin. A mai rămas doar o bucată de piatră topită. Așa că vă dau un loc din Piața Pseudopolis[17].

— Scuze?

— Oh, tata avea proprietăți prin tot orașul, zise ea. Eu nu prea am ce să fac cu ele, serios. Așa că i-am spus agentului meu să-l dea sergentului Colon cheile de la vechea casă din Piața Pseudopolis. I-ar prinde bine să mai fie aerisită.

— Dar zona aceea... adică, pe stradă sunt pietre de pavaj adevărate... doar chiria, adică, lordul Vetinari nu va...

— Stai liniștit, spuse ea bătându-l prietenește pe spate. Acum, chiar ar trebui să tragi un pui de somn.

Vimes se întinse în pat, cu mintea ca o râșniță. Piața Pseudopolis era pe partea dinspre Anidi a râului, într-un cartier cu o chirie destul de mare. Imaginea lui Nobby sau a sergentului Colon plimbându-se pe stradă ziua în amiaza mare probabil că avea să aibă același efect asupra zonei ca deschiderea unui spital de ciumați.

Ațipi, plutind între stare de veghe și un somn în care dragoni gigantici îl urmăreau fluturând borcănașe cu alifie...

Și se trezi în zgomotele unei mulțimi.

Lady Ramkin semețindu-se era o priveliște pe care nu o uitai, deși puteai încerca. Era ca și cum ai fi văzut deriva continentelor în sens invers, cu diferite subcontinente și insule adunându-se pentru a forma o protofemeie masivă și mânioasă.

Ușa ruptă a casei dragonilor atârna în balamale. Locatarii, deja cu nervii întinși ca o harpă aflată pe amfetamine, erau înnebuniți. Mici norișori de fum se spărgeau de plăcile metalice în timp ce ei alergau prin țarcurile lor.

— Ce înseamnă aceasta? zise ea.

Dacă un Ramkin ar fi fost vreodată aplecat spre introspecție, ea ar fi recunoscut că nu era o replică prea originală. Dar se afla la îndemână. Își făcea treaba. Motivul pentru care clișeele devin clișee este că reprezintă ciocanele și șurubelnițele din cutia de unelte a comunicării.

Gloata umplu cadrul ușii sparte. Unii dintre ei agitau diferite instrumente ascuțite cu acele mișcări specifice răsculaților.

— Hău, zise conducătorul. E dragonul, nu?

Se auzi un cor de aprobări mormăite.

— Ce este cu aceasta? spuse Lady Ramkin.

— Hău. A ars orașul. Nu zboară prea departe. Ai dragoni aici. Ar putea fi unul dintre ei, nu?

— Da.

— Corect.

[17] În original, Pseudopolis Yard (n.red.)

— *QED!*[18]

— Așa că ce avem de gând este să-i omorâm pe toți.

— Corect.

— Da.

— *Pro bono publica.*

Pieptul lui Lady Ramkin se ridică și se prăbuși ca un imperiu. Întinse mâna și apucă furca de rânit din cârligul ei de pe perete.

— Încă un pas, vă avertizez, și o să vă pară rău, spuse ea.

Conducătorul se uită peste umărul ei la dragonii înnebuniți.

— Da? zise el cu răutate. Și ce o să faci, mă rog?

Femeia deschise și închise gura o dată sau de două ori răzgândindu-se cu privire la ce avea să spună.

— Voi chema Garda! rosti ea în cele din urmă.

Amenințarea nu avu însă efectul scontat. Lady Ramkin nu acordase niciodată prea mare atenție acelor părți ale orașului care nu aveau solzi.

— Ei, ce păcat, zise conducătorul. Asta chiar e îngrijorător, știi? Deja îmi tremură genunchii, zău așa!

Extrase un satâr lung de la curea.

— Și acum, dă-te la o parte, doamnă, pentru că...

O limbă de foc verde țâșni din spatele adăpostului, trecu la jumătate de metru pe deasupra capetelor celor din mulțime și pârli o rozetă carbonizată în lemnăria de deasupra ușii.

Apoi se auzi o voce care era un murmur mieros de pură amenințare mortală.

— *Acesta este Lordul Bucurelu Colțfurios Iarnăușoară al Patrulea, cel mai fierbinte dragon din oraș. Poate să îți ardă capul de pe umeri.*

Căpitanul Vimes ieși șchiopătând din umbre.

Un mic și extrem de speriat dragon auriu era ținut cu tărie sub un braț. Cealaltă mână îl ținea de coadă.

Răsculații îl urmăreau, hipnotizați.

— Știu la ce vă gândiți, continuă Vimes, încetișor. Vă întrebați dacă după toată agitația asta mai are destule flăcări. Și, știți, nici eu nu sunt prea sigur...

Se aplecă înainte, țintind printre urechile dragonului, iar vocea îi zbârnâi ca o lamă de cuțit:

— Ceea ce trebuie să vă întrebați este: „Oare mă simt norocos?”

Răsculații se dădură în spate în timp ce Vimes înainta.

— Ei? spuse el. *Chiar* vă simțiți norocoși?

Pentru câteva clipe, singurul sunet fu cel al stomacului Lordului Bucurelu Colțfurios Iarnăușoară al Patrulea huruind amenințător în timp ce combustibilul clipocea în camera cazanelor.

[18] Unii răsculați pot fi destul de bine educați

— Uite, ăă, zise conducătorul, cu ochii ațintiți, ca hipnotizat, asupra capului dragonului, nu e nevoie de așa...

— De fapt, s-ar putea să se hotărască să tragă de capul lui, spuse Vimes. Trebuie să o facă pentru a opri acumularea de gaze. Se acumulează când devin agitați. Și, știi, cred că i-ați agitat destul.

Conducătorul făcu ceea ce el spera a fi un gest ușor împăciuitor, dar, din nefericire, folosi mâna în care încă ținea cuțitul.

— Aruncă-l, zise Vimes tăios, sau ești mort.

Cuțitul zăngăni pe lespezi. Avu loc o învălmășeală în spatele mulțimii, căci un număr de oameni, metaforic vorbind, se aflau prea departe și nu știau ce se întâmpla.

— Dar înainte ca voi, ceilalți buni cetățeni, să vă împrăștiați și să vă duceți la treburile voastre, spuse Vimes cu subînțeles, vă sugerez să vă uitați cu atenție la acești dragoni. E vreunul care are douăzeci de metri lungime? Ați zice că e vreunul care are întinderea aripilor de douăzeci și cinci de metri? Cât de fierbinte credeți că e focul lor?

— Nu știu, spuse conducătorul.

Vimes ridică nițel capul dragonului. Conducătorul dădu ochii peste cap.

— Nu știu, domnule, se corectă el.

— Vrei să afli?

Conducătorul scutură din cap. Dar reuși să își găsească glasul.

— Dar tu cine ești? zise el.

Vimes se îndreptă de spate.

— Căpitanul Vimes, Garda Orașului, spuse el.

Vorbele fură întâmpinate de o tăcere aproape totală. Excepția fu o voce voioasă, undeva în spatele mulțimii, care zise:

— Tura de noapte, nu?

Vimes se uită la cămașa de noapte de pe el. În graba lui de a coborî din pat, își băgase iute picioarele într-o pereche de papuci de ai lui Lady Ramkin. Pentru prima dată, văzu că aveau pompoane roz.

Și, în acest moment, Lordul Bucurelu Colțfurios Iarnăușoară al Patrulea alese să râgâie.

Nu fu un alt jet de flăcări furioase. Fu doar o minge slabă de foc, aproape invizibilă, care se rostogoli spre gloată și pârli câteva sprâncene. Dar, în mod clar, făcu impresie.

Vimes își veni minunat în simțiri. Nu se putea ca ei să fi observat scurtul său moment de groază pură.

— Asta a fost doar ca să vă atrag atenția, zise el fără să-și miște vreun mușchi pe față. Data viitoare va fi nițel mai jos.

— Ăă, spuse conducătorul. Ai dreptate. Nici o problemă. Oricum, tocmai plecam. Nu sunt dragoni mari aici, corect. Scuze pentru deranj.

— Oh, nu, zise Lady Ramkin triumfătoare. Nu scăpați *așa* de ușor!

Se întinse spre un raft și scoase la iveală o cutie de tablă. Avea o fantă în capac. Zăngănea. Pe o parte era explicația: „Adăpostul Rază de Soare pentru Dragonii Bolnavi”.

Colecta inițială produse patru dolari și treizeci și unu de pence. După ce căpitanul Vimes gesticulă hotărât cu dragonul, apărură miraculos încă douăzeci și cinci de dolari și șaisprezece bănuți. Gloata spălă putina.

— Oricum am scos un profit, spuse Vimes când rămaseră din nou singuri.

— A fost tare curajos din partea ta!

— Să sperăm că nu devine o obișnuință, zise Vimes punând cu blândețe dragonul epuizat în țarc.

Se simțea cam amețit.

Încă o dată, era conștient de ochii care îl priveau fix. Se uită pieziș la fața lungă și ascuțită a lui Bunbăiat Traistă Fulgdepiatră, care stătea într-o postură descrisă cel mai bine ca Ultimul Cățeluș din Magazin.

Spre uimirea sa, se trezi că se întinde și îl scarpină între urechi sau, cel puțin, între două chestii ascuțite de pe lateralele capului care ar fi trebuit să fie urechile. Dragonul răspunse cu un sunet ciudat care semăna cu un blocaj complicat la fabrica de bere. Își retrase mâna iute.

— E în regulă, spuse Lady Ramkin. Îi huruie stomacul. Asta înseamnă că te place.

Spre surprinderea lui, Vimes descoperi că îl flata acest lucru. Din câte își putea aduce aminte, nimeni sau nimic din viața lui nu considerase că el merita un râgâit.

— Credeam că, ăă, vreți să scăpați de el, zise Vimes.

— Cred că voi fi nevoită, spuse ea. Știi cum e, totuși. Se uită la tine cu ochii lor mari și plini de sentimente...

Urmă o tăcere scurtă, reciprocă și stânjenitoare.

— Cum ar fi dacă aș...

— Doar nu crezi că ți-ar putea plăcea...

Se opriră.

— Măcar atâta lucru aș putea face, zise Lady Ramkin.

— Dar deja ne-ați dat noul sediu și așa mai departe!

— Asta a fost doar datoria mea de bun cetățean, spuse Lady Ramkin. Te rog să îl accepți pe Bunbăiat ca... pe un prieten.

Vimes simțea că era împins încetișor pe o scândură foarte îngustă peste un abis foarte adânc.

— Nici măcar nu știu ce mănâncă, zise el.

— Sunt omnivore, de fapt, spuse ea. Mănâncă orice în afară de metale și de roci vulcanice. Nu poți să fii mofturos când te dezvolți într-o mlaștină.

— Dar nu trebuie scos la plimbare? Sau la zbor sau mai știu eu ce?

— Se pare că în cea mai mare parte a timpului doarme. Scărpină urâțenia în vârful capului acoperit cu solzi. E cel mai relaxat dragon din câți am crescut, trebuie să recunosc.

— Dar cum rămâne cu, ăă, știți?

Vimes arătă spre furca de rânit.

— Ei, în mare parte e doar gaz. Nu trebuie decât să-l ții într-un loc bine aerisit. Nu ai covoare scumpe, nu? Cel mai bine e să nu-i lași să te lingă pe față, dar pot fi dresați să își controleze flacăra. Sunt foarte utili pentru aprinderea focurilor.

Bunbăiat Traistă Fulgdepiatră se încolăci în mijlocul unei rafale de zgomote ale instalației sale interne.

Au opt stomacuri, își aminti Vimes; desenele din carte fuseseră foarte detaliate. Și mai are înăuntru multe alte chestii, cum ar fi tuburi de distilare fracționată și seturi de alchimie nebunești.

Nici un dragon de mlaștină nu ar fi putut teroriza vreodată un regat, decât din greșeală. Vimes se întreba câți fuseseră omorâți de eroi cutezători. Reprezenta o cruzime îngrozitoare să faci așa ceva unor ființe al căror singur păcat era că se aruncau singure în aer din neatenție, lucru pe care nici un dragon nu apuca să-l transforme în obicei. Se cam înfuria când se gândea la asta. O rasă de..., de *micimi,* asta erau dragonii. Născuți ca să piardă. Trăiește iute, mori împrăștiat. Omnivore sau nu, lucrul cu care trăiau cu *adevărat* trebuia să fie nervii lor, înaintând prin viață rugători, temându-se de moarte de propriul sistem digestiv. Familia de-abia ce-și revenise după explozia tatălui, și vreun păcălici în armură se trezește să-și croiască drum prin mlaștină pentru a vârî o sabie într-un sac de mațe care, oricum, era doar la un pas de autodistrugere.

Hm. Ar fi interesant să vadă cum ar fi făcut față măreții ucigași de dragoni din trecut marelui dragon. Armura? Mai bine să nu o poarte. Oricum, ar fi fost același lucru și, cel puțin, fără armură cenușa ta nu ar fi venit preambalată în propria folie.

Se tot uită la micuțul malformat și ideea care ciocănise pentru a-i atrage atenția în ultimele minute reuși, în cele din urmă, să intre. Toată lumea din Ankh-Morpork voia să găsească bârlogul dragonului. Sau cel puțin, voia să îl găsească gol. Bucățelele de lemn pe un băț nu aveau să fie de ajutor, era sigur. Dar, cum se spunea, pune un hoț...[19]

— Un dragon îl poate mirosi pe altul? zise el. Adică, să ia urma?

Dragă Mamă [scria Morcove] Ca să vezi o răsturnare de situație ca din Cărți. Noaptea trecută dragonul a ars Sediul nostru și Ce Să Vezi am primit unul mai bun, este întrun loc numit Piața Pseudopolis, vizavi de

[19] Fraza „Pune un hoţ să prindă hoţul” înlocuise deja (după proteste puternice ale Breslei Hoţilor) un proverb Ankh-Morporkian mai vechi şi chintesenţial, care era „Pune o groapă adâncă, cu arcuri pe laturi, capcane, lame de cuţit rotitoare mişcate prin puterea apei, cioburi de sticlă şi scorpioni pentru a prinde un hoţ”.

Operă. Sergentul Colon spune că neam Ajuns și i-a spus lui Nobby să nu încerce să vândă mobila. Să te Ajungi este o metaforă, care din câte aflu, este ca a Minți dar mai decorativ. Sunt covoare adevărate pe care să scuipi. De două ori astăzi grupuri de oameni au încercat să caute în pivnița de aici după dragon, e uimitor. Și sapă în privatele oamenilor și își bagă nasul prin poduri, e ca o Febră. Așa că, oamenii nu mai au timp pentru altceva, și sergentul Colon zice când ieși în Tură și strigi Ora Doisprezece și Totul E Bine în timp ce un dragon topește strada te simți cam Prost.

Mam mutat de la Doamna Palm pentru că, aici sunt zeci de dormitoare. A fost trist și miau făcut un tort dar cred că așa e mai bine, deși Doamna Palm nu mia luat niciodată chirie ceea ce e foarte frumos având în vedere că e o văduvă cu atât de multe fiice drăguțe pe care să le crească plus zestrea ecțetera.

Mam mai împrietenit cu o primată care tot vine să vadă dacă iam găsit cartea. Nobby zice că e un prost plin de purici pentru că am câștigat de la el 18d jucând Schilodeștel pe Domnul Ceapă, care e un joc de noroc cu cărți pe care nu îl joc. Iam spus lui Nobby despre Legile Jocurilor de Noroc (Reglementări) și el a zis Beși deaici, care cred că e o încălcare a Ordonanțelor privind Decența din 1389 dar am hotărât să îmi folosesc Discreția.

Căpitanul Vimes e tot bolnav și este îngrijit de o Lady. Nobby zice că e bine cunoscut că e Nebună, dar sergentul Colon zice că e doar din cauză că trăiește întro casă mare cu mulți dragoni dar că e o Avere și bine face căpitanul că își pune sacii în căruță. Nu înțeleg ce legătură are căruța cu asta. Azi dimineață am făcut o plimbare cu Reet și iam arătat multe exemple interesante de fierărie care pot fi găsite în oraș. Ea a zis că a fost tare interesant. A zis că sunt mai diferit de toți cei pe care ia cunoscut. Fiul tău iubitor, Morcove. X.

RS. Sper că Părăluța e bine.

Împături hârtia cu grijă și o bagă în plic.

— Apune soarele, spuse sergentul Colon.

Morcove ridică privirea de la ceara pentru sigiliu.

— Asta înseamnă că în curând va fi noapte, continuă Colon, cu exactitate.

— Da, domnule sergent.

Colon își lărgi gulerul cu degetul. Avea pielea impresionant de rozalie, rezultatul unei dimineți întregi de frecare, dar oamenii tot păstrau o distanță respectuoasă.

Unii se nasc pentru a comanda. Unii obțin comanda. Alții primesc dreptul de a comanda ca pe o lovitură, iar sergentul era inclus acum în această categorie și nu era prea fericit.

În orice clipă, știa, avea să fie nevoit să spună că era timpul să plece în patrulare. El nu voia să plece în patrulare. Voia să găsească o

cămăruță drăguță într-un subsol pe undeva. Dar *nobles oblij* – dacă era la conducere, trebuia să o facă.

Nu singurătatea actului de comandă îl supăra. Era a-fi-prăjit-de-viu a actului de comandă care îi făcea probleme.

De asemenea, era destul de sigur că dacă nu veneau foarte repede cu ceva proaspăt despre dragon, Patricianul avea să fie nefericit. Și când Patricianul era nefericit, devenea foarte democratic. Găsea moduri complicate și dureroase de a răspândi respectiva nefericire cât mai departe. Responsabilitatea, se gândea sergentul, era un lucru teribil. La fel era și a fi torturat în mod oribil. Din câte putea înțelege, cele două fenomene se îndreptau cu viteză unul spre altul.

Și, astfel, fu extrem de ușurat când o caleașcă micuță trase în fața clădirii. Era foarte veche și jerpelită. Pe ușă se găsea un blazon șters. Vopsit pe spate și părând ceva mai nou, era micul mesaj: „Nechează dacă îți plac dragonii”.

Din ea, strâmbându-se când se dădu jos, ieși căpitanul Vimes. În urma lui era femeia pe care sergentul o cunoștea drept Nebuna Sybil Ramkin. Și, în cele din urmă, săltând ascultător la capătul lesei lui, era un mic...

Sergentul era prea agitat pentru a mai acorda importanță unor amănunte cum ar fi dimensiunea.

— Fir-aș să fiu! L-au prins!

Nobby ridică privirea de la masa din colț unde eșua continuu să priceapă că este aproape imposibil să joci la cacealma cu un oponent care zâmbește tot timpul. Bibliotecarul profită de diversiune pentru a se servi cu câteva cărți de la fundul pachetului.

— Nu fi prost. E doar un dragon de mlaștină, zise Nobby. E în regulă, e Lady Sybil. O adevărată doamnă.

Celelalte două gărzi se întoarseră și se holbară la el. Asta o spunea Nobby.

— Mai terminați cu asta, amândoi, zise el. De ce n-aș putea să recunosc o doamnă când o văd? Mi-a dat un ceai într-o ceșcuță fină ca hârtia și cu o linguriță de argint în ea, spuse el, ca unul care și-ar fi ridicat privirea pentru puțin timp peste bariera deosebirilor sociale. *Și* i-am dat-o înapoi, așa că nu vă mai uitați așa la mine!

— Tu ce *faci* în serile tale libere? zise Colon.

— Nu-i treaba ta.

— Chiar i-ai dat linguriță înapoi? spuse Morcove.

— Da, la naiba! se înfierbântă Nobby.

— Drepți, băieți, zise sergentul, inundat de ușurare.

Ceilalți doi intrară în cameră. Vimes le aruncă oamenilor lui privirea sa obișnuită de dispreț resemnat.

— Trupa mea, mormăi el.

— Strașnic grup de oameni, zise Lady Ramkin. Bravii soldați de rând, nu?

— De rând, în orice caz, spuse Vimes.

Lady Ramkin zâmbi încurajator. Asta duse la o agitație ciudată printre oameni. Sergentul Colon, prin intermediul a ceva strădanii, reuși să își facă pieptul să iasă mai în față decât stomacul. Morcove își îndreptă cocoașa lui obișnuită. Nobby vibră de atitudine soldățească, își aruncă mâinile pe lângă el, cu degetele înfipte drept înainte, cu pieptul de porumbel atât de umflat, încât picioarele erau în pericol să se ridice de la pământ.

— Întotdeauna am crezut că putem dormi cu toții mai în siguranță în patul meu știind că acești oameni de ispravă ne păzesc, zise Lady Ramkin mergând alene în lungul șirului, ca un galion încărcat într-o briză ușoară. Și cine este acesta?

Este dificil pentru un urangutan să stea drepți. Corpul lui poate stăpâni ideea generală, dar pielea nu. Bibliotecarul își dădea toată silința, totuși, stând într-un fel de grămadă respectuoasă la capătul liniei și păstrând un fel de salut complex pe care îl poți obține doar cu un braț de un metru și jumătate.

— E-n haine civile, zise Nobby iute. Servicii Speciale Primate.

— Foarte curajos. Într-adevăr, foarte curajos, spuse Lady Ramkin. De când ești primată, omule?

— Oook.

— Bravo! Se întoarse către Vimes, care, în mod clar, se uita neîncrezător. Foarte bine pentru tine, zise ea. Minunat grup de oameni...

— Oook.

— ...antropoide, se corectă Lady Ramkin, aproape fără să întrerupă șuvoiul vorbelor.

Pentru o clipă, trupele se simțiră ca și cum s-ar fi întors de la cucerirea de unii singuri a unei provincii îndepărtate. Se simțeau, de fapt, nespus de fericiți, ceea ce era aproape sigur așa cum ar fi spus Lady Ramkin și ceea ce era cu certitudine la câteva litere ale alfabetului distanță de cum se simțeau ei de obicei. Chiar și Bibliotecarul se simțea privilegiat și, pentru prima dată, lăsase vorba „omule” să treacă fără comentarii.

Un picurat și un miros chimic puternic îi făcură să se uite în jur.

Bunbăiat Traistă Fulgdepiatră stătea ghemuit, cu un aer de inocență timidă, lângă ceea ce nu era atât o pată pe covor, cât o gaură în podea. Câteva firișoare de fum se ridicau din marginile ei.

Lady Ramkin oftă.

— Nu vă faceți griji, doamnă, se oferi Nobby voios. O curățăm imediat.

— Mă tem că așa se poartă ei când sunt agitați, zise ea.

— Aveți un specimen frumos, doamnă, continuă Nobby, desfătându-se cu nou descoperita experiență a relațiilor sociale.

— Nu e al meu, spuse ea. Acum îi aparține căpitanului. Sau vouă tuturor, poate. Un fel de mascotă. Îl cheamă Bunbăiat Traistă Fulgdepiatră.

Bunbăiat Traistă Fulgdepiatră suportă cu stoicism greutatea numelui și mirosi un picior de masă.

— Arată mai mult ca fratele meu, Errol, zise Nobby, jucând până la capăt cartea băiețașului de oraș drăgălaș și obraznic. Are același nas ascuțit, mă iertați, doamna mea.

Vimes se uită la creatură, care își cerceta noul mediu și știa că era acum, irevocabil, un Errol. Micul dragon luă o mușcătură experimentală din masă, o mestecă timp de câteva minute, o scuipă, se încolăci și adormi.

— N-o să dea foc la nimic, nu? spuse sergentul neliniștit.

— Nu cred. Nu pare să își fi dat seama încă pentru ce are instalația de foc, zise Lady Ramkin.

— Nu poți să-l înveți nimic nou despre relaxare, totuși, spuse Vimes. Oricum, oameni...

— Oook.

— Nu vorbeam cu tine, domnule. Ce caută aici?

— Ăă, zise sergentul Colon iute. Eu, ăă... dumneavoastră fiind plecat și tot restul și noi fiind prea puțini... Morcove, aici de față, spune că totul e conform legii și așa mai departe... l-am pus să depună jurământul, domnule. Pe primată, adică.

— Să depună jurământul că ce, sergent?

— Ca agent special, domnule, zise Colon roșind. Știți, domnule. Un fel de Gardă cetățenească.

Vimes ridică brațele.

— Special? Ba e al naibii de *unic!*

Bibliotecarul îi oferi lui Vimes un zâmbet larg.

— Doar temporar, domnule. Pentru o durată, cum ar veni, spuse Colon rugător. Ne-ar prinde bine ajutorul, domnule, și... ei, e singurul căruia pare să îi placă de noi...

— Cred că e o idee *înfricoșător* de bună, zise Lady Ramkin. Bravo, pentru primată!

Vimes ridică din umeri. Lumea era și așa destul de nebună, mai conta ceva în plus, acolo?

— În regulă, spuse el. În regulă! Mă dau bătut. Fie! Dă-i o insignă, deși al naibii să fiu dacă știu unde o s-o poarte! Bun! Da! De ce nu?

— Sunteți bine, domnule căpitan? zise Colon plin de îngrijorare.

— Fie! Fie! Bun venit în noua Gardă! se răsti Vimes pășind șovăielnic prin cameră. Minunat! Până la urmă, suntem plătiți cât să ne-ajungă pentru o pungă de alune, nu, așa că am putea foarte bine să angajăm și o maimu...

Palma sergentului se lipi cu respect peste gura lui Vimes.

— Ăă, un singur lucru, căpitane, zise Colon poruncitor, ca răspuns la ochii uluiți ai lui Vimes. Nu folosiți cuvântul cu „M”. I se pune imediat pata, domnule. Nu se poate abține, își pierde total controlul de sine. Ca o cârpă roșie pentru un cumîizice, domnule. „Primată” e bine, domnule, dar nu cuvântul cu „M”. Pentru că, domnule, când se înfurie, nu pleacă îmbufnat, domnule, dacă mă înțelegeți. Nu face nici o problemă în afară de asta, domnule. Bine? Doar nu spuneți maimuță. Ohlanaiba!

Frații erau agitați.

Îi auzise vorbind. Lucrurile se mișcau prea repede pentru ei. Crezuse că avea să-i conducă pas cu pas în adâncurile conspirației, fără să le ofere mai mult adevăr decât puteau duce creierele lor micuțe, dar tot îi supraestimase. Era nevoie de o mână fermă. Fermă, dar corectă.

— Fraților, zise Marele Maestru Suprem, sunt Cătușele Veridicității îmbunătățite cum se cuvine?

— Ce? spuse Fratele Turn șovăitor. Oh. Cătușele. Da. Îmbunătățite. Bun.

— Și Lăstunii Îndrumării sunt despuiați cum se cuvine?

Fratele Tencuitor tresări vinovat.

— Eu? Ce? Oh. Bine, nici o problemă. Despuiați. Da.

Marele Maestru Suprem se opri.

— Fraților, zise el încetișor. Suntem atât de *aproape.* Doar încă o dată. Doar câteva *ore.*Încă o dată și lumea e a *noastră, înțelegeți,* Fraților?

Fratele Tencuitor mișcă un picior.

— Bine, spuse el, adică, firește. Da. N-avem de ce ne teme. Suntem cu tine o sută zece la sută...

O să zică „doar că”, se gândi Marele Maestru Suprem.

— ...doar că...

„Ah.”

— ...noi, adică noi toți, ne-am simțit ciudat, zău, te simți atât de diferit, nu, după ce invoci dragonul, un fel de...

— Curățat, zise Fratele Tencuitor.

— Da, cum a spus el, și noi... bine, poate că e nițel cam riscant...

— Ca și cum din creier ți-ar fi scoase chestii de către creaturi hidoase de Dincolo, zise Fratele Tencuitor.

— Eu aș fi zis că e mai mult ca o durere de cap, spuse Fratele Turn neajutorat. Și ne întrebam, știi, despre toate chestiile astea cu echilibrul cosmic și restul, pentru că, ei, uite, ce a pățit sărmanul Budar. S-ar putea să fie un fel de judecată. Hm.

— A fost doar un crocodil zgândărit ascuns într-un strat deflori, zise Marele Maestru Suprem. I s-ar fi putut întâmpla oricui. Vă înțeleg sentimentele, totuși.

— Da? spuse Fratele Turn.

— Oh, da. Este firesc. Toți marii vrăjitori se simt nițel stingheriți înainte de a purcede la o operă mare ca asta.

Frații se umflară în pene. „Marii vrăjitori. Ăștia suntem noi. Da.”

— Dar în câteva ore se va termina și sunt sigur că regele vă va da o răsplată frumoasă. Viitorul va fi glorios.

De obicei, asta era de ajuns. Nu părea să fie de ajuns și acum.

— Dar dragonul... începu Fratele Turn.

— Nu va mai *fi* nici un dragon! Nu vom mai avea nevoie de el. Uite, zise Marele Maestru Suprem, e destul de simplu.

Băiatul va avea o sabie minunată. *Toată* lumea știe că regii au săbii minunate...

— Aceasta ar fi sabia minunată despre care ne-ai tot povestit, nu? spuse Fratele Tencuitor.

— Și când va atinge dragonul, zise Marele Maestru Suprem, va fi... *pam!*

— Da, așa fac, spuse Fratele Portar. Unchiul meu i-a dat o dată un șut unui dragon de mlaștină. L-a prins că îi mânca dovlecii. Afurisenia aia aproape că i-a mâncat piciorul.

Marele Maestru Suprem oftă. Mai erau câteva ore, într-adevăr, iar apoi gata cu asta. Singurul lucru asupra căruia nu se hotărâse încă era dacă să îi lase de capul lor – cine i-ar fi crezut, până la urmă? – sau să trimită Garda să îi aresteze pentru că erau proști în fază terminală.

— Nu, zise el răbdător, adică dragonul va dispărea. O să îl trimitem înapoi. Gata cu dragonul.

— Oamenii nu vor fi cam bănuitori? spuse Fratele Tencuitor. Nu se vor aștepta să vadă hălci de dragon peste tot?

— Nu, zise triumfător Marele Maestru Suprem, pentru că o atingere cu Sabia Adevărului și a Dreptății va distruge total Sămânța Răului!

Frații se holbară.

— Asta o să creadă ei, oricum, adăugă el. Putem oferi nițel praf în ochi mistic în acel moment.

— Floare la ureche, praful mistic, spuse Fratele Degete.

— Fără hălci, adică? zise Fratele Tencuitor, cam dezamăgit.

Fratele Turn tuși.

— Nu știu dacă oamenii vor accepta asta, spuse el. Pare nițel cam prea curat, parcă.

— Ascultă, se răsti Marele Maestru Suprem, o să accepte *orice!* O să vadă că se întâmplă! Oamenii vor fi așa de nerăbdători să vadă că băiatul învinge, că nu se vor gândi prea mult la asta! Fiți siguri! Acum... să începem...

Se concentră.

Da, era ușor. De fiecare dată, mai ușor. Simțea solzii, simți mânia dragonului când ajunse în *locul unde se duc dragonii* și preluă controlul.

Asta însemna putere și era a lui.

* * *

Sergentul Colon se strâmbă.

— Au!

— Nu fi plângăcios, spuse Lady Ramkin cu voioșie, strângând bandajul cu o iscusință bine exersată, transmisă prin multe generații de femei Ramkin. Abia dacă te-a atins.

— Și îi pare *foarte rău,* zise Morcove tăios. Arată-i sergentului cât de rău îți pare. Haide!

— Oook, spuse Bibliotecarul sfios.

— Nu-l lăsa să mă pupe! țipă Colon.

— Crezi că a apuca pe cineva de glezne și a-l da cu capul de podea intră la Lovirea unui Ofițer Superior? zise Morcove.

— Eu nu depun plângere, spuse sergentul pe nerăsuflate.

— Putem să trecem mai departe? zise Vimes nerăbdător. Vom vedea dacă Errol poate mirosi bârlogul dragonului. Lady Ramkin crede că merită încercat.

— Adică să punem o gaură adâncă, cu arcuri pe laturi, capcane, lame de cuțit rotitoare mișcate de forța apei, cioburi de sticlă și scorpioni pentru a prinde un hoț, domnule căpitan? spuse sergentul cu neîncredere. Au!

— Da, nu vrem să pierdem mirosul, zise Lady Ramkin. Nu fi copil, sergent!

— E o idee strălucitoare să îl folosim pe Errol, doamnă, dacă îmi permiteți îndrăzneala, spuse Nobby, în timp ce sergentul roșea sub bandajul său.

Vimes nu era sigur cât timp avea să fie în stare să îl suporte pe Nobby, parvenitul social.

Morcove nu zise nimic. Se împăca treptat cu faptul că probabil nu era pitic, dar sânge de pitic îi curgea prin vene în conformitate cu rezonanța morfică, iar genele sale de împrumut îi spuneau că nimic nu avea să fie atât de simplu. A găsi o grămadă de aur, chiar și când dragonul nu era acasă, părea destul de riscant. Oricum, era sigur că ar fi știut dacă ar fi fost vreuna prin preajmă. Prezența cantităților mari de aur întotdeauna îl făcea pe un pitic să îl mănânce palmele, iar ale lui nu îl mâncau deloc.

— Începem de la zidul ăla din Umbre, spuse căpitanul.

Sergentul Colon se uită dintr-o parte la Lady Ramkin și descoperi că era imposibil să dea dovadă de lașitate în fața binefăcătoarei lor. Se mulțumi cu:

— Este oare înțelept, domnule?

— Desigur că nu. Dacă ar fi fost înțelept, noi nu am mai fi făcut parte din Gardă.

— Da! Este extraordinar de palpitant, zise Lady Ramkin.

— Oh, nu cred că ar trebui să veniți, doamnă... începu Vimes.

— . . .*Sybil, te rog...*

— ...este o zonă cu o reputație foarte proastă, înțelegi.

— Dar sunt sigură că voi fi perfect în siguranță cu oamenii tăi, spuse ea. Sunt sigură că vagabonzii se *topesc* atunci când vă văd.

Asta e de la dragoni, se gândi Vimes. Se topesc atunci când văd dragonii și își lasă umbrele pe zid. De fiecare dată când i se părea că încetinea sau că își pierdea interesul, își amintea acele umbre și era ca și cum lavă clocotită i s-ar fi scurs pe șira spinării. Astfel de lucruri n-ar fi trebuit să se petreacă. Nu în orașul lui.

De fapt, Umbre nu reprezenta o problemă. Mulți dintre locuitorii lui erau, oricum, plecați la vânătoare de grămezi de aur, iar cei care rămăseseră erau mai puțin dispuși decât cei mai sus menționați să se furișeze pe străduțe întunecate. În plus, cei mai raționali dintre ei recunoșteau că Lady Ramkin, dacă ar fi fost atacată, probabil că le-ar fi spus să își tragă ciorapii și să nu se mai prostească, cu o voce atât de obișnuită să comande, încât probabil că toți s-ar fi trezit ascultând-o.

Zidul încă nu fusese dărâmat și încă mai purta fresca îngrozitoare. Errol mirosi pe lângă el, se plimbă pe străduță o dată sau de două ori și adormi.

— N-a mers, zise sergentul Colon.

— Bună idee, totuși, spuse Nobby loial.

— Ar putea fi de la ploaie și de la oamenii care au tot mers pe aici, cred, spuse Lady Ramkin.

Vimes pescui dragonul de pe jos. Oricum, nu-și prea făcuse speranțe. Doar că era mai bine să faci ceva decât nimic.

— Mai bine ne-am întoarce, zise el. A apus soarele.

Merseră înapoi în tăcere. „Dragonul a îmblânzit până și cartierul Umbre, se gândea Vimes. A pus stăpânire pe întregul oraș, chiar și când nu e aici. Din clipă în clipă, oamenii o să se apuce să lege fecioare de stânci.”

Un dragon este o metaforă a nenorocitei de existențe umane. Și, de parcă asta nu ar fi fost destul de rău, mai e și o afurisită de chestie zburătoare, fierbinte și mare.

Scoase cheia noului sediu. În timp ce bâjbâia în broască, Errol se trezi și începu să urle.

— Nu acum, spuse Vimes.

Îl înțepa într-o parte. Abia începuse noaptea și el deja se simțea prea obosit.

O țiglă alunecă de pe acoperiș și se sparse pe caldarâm lângă el.

— Domnule căpitan, șuieră sergentul Colon.

— Ce?

— E pe acoperiș, căpitane.

Ceva din vocea sergentului îl făcu atent pe Vimes. Nu era agitată. Nu era înspăimântată. Avea doar un ton de groază grea, întunecată.

Ridică privirea. Errol începu să salte în sus și în jos la subrațul lui.

Dragonul – *acel* dragon – se uita în jos cu interes, peste streașină. Fața lui era mai mare decât un stat de om. Ochii săi aveau dimensiunea unor ochi foarte mari, colorați cu un roșu mocnit și plini de o inteligență care nu avea nimic de a face cu ființele umane. Era mult mai veche, cel puțin. Era o inteligență care fusese deja scăldată în perfidie și marinată în șiretenie pe când un grup de aproape-maimuțe se întrebau dacă a sta în două picioare reprezenta un pas bun în carieră. Nu era o inteligență care să aibă vreo legătură cu, sau chiar să înțeleagă, arta diplomației.

Nu s-ar fi jucat cu tine, nici nu ți-ar fi spus ghicitori. Dar înțelegea totul despre aroganță, putere, cruzime și, dacă ar fi reușit, ți-ar fi ars capul de pe umeri. Pentru că îi plăcea.

Acum, era și mai furios decât de obicei. Se simțea ceva în spatele ochilor săi. O minte slabă, minusculă, *străină,* plină de satisfacție de sine. Era iritantă, ca o mâncărime la care nu poți să te scarpini. Îl punea să facă lucruri pe care nu voia să le facă... și îl împiedica să facă lucruri pe care voia să le facă foarte mult.

Acei ochi erau ațintiți, în acest moment, asupra lui Errol, care era înnebunit. Vimes înțelese că tot ce stătea între el și un milionde grade de căldură era palidul interes al dragonului față de motivul pentru care Vimes avea un dragon mai mic la subțioară.

— Nu face mișcări bruște, se auzi glasul lui Lady Ramkin în spatele lui. Și nu arăta că ți-e frică. Își dau seama întotdeauna când ți-e frică.

— Poți să îmi mai oferi vreun sfat în acest moment? spuse Vimes încet, încercând să vorbească fără să își miște buzele.

— Ei, adesea merge să îl gâdili între urechi.

— Oh, zise Vimes pierit.

— Și un „nu” tăios și să le iei vasul cu mâncare.

— Ah?

— Și să îi lovești peste bot cu un ziar rulat; este ceea ce fac eu în cazuri *extreme.*

În lumea disperată, luminos conturată și înceată în care trăia acum și care părea să se învârtă în jurul nărilor brăzdate aflate la câțiva metri de el, Vimes deveni conștient de un șuierat ușor.

Dragonul inspira adânc.

Aducția de aer încetă. Vimes privi în bezna canalelor de flăcări și se întrebă dacă avea să vadă ceva, dacă avea să fie o mică strălucire albă sau altceva, înainte ca uitarea arzătoaresă îl mistuie.

În momentul acela se auzi sunetul unui corn.

Dragonul își înălță capul într-un fel zăpăcit și scoase un zgomot care suna vag interogativ, fără a fi în vreun fel un cuvânt.

Cornul se auzi iar. Sunetul părea să aibă un număr de ecouri care își trăiau propria viață. Semăna cu o provocare. Dacă nu era asta, atunci cel care sufla în corn avea să aibă în curând probleme, deoarece

dragonul îi aruncă o privire arzătoare lui Vimes, își desfăcu aripile enorme, sări greoi în aer și, împotriva tuturor legilor aeronauticii, zbură încetișor în direcția sunetului.

Nimic de pe lume nu ar fi trebuit să poată zbura așa. Aripile loveau în sus și în jos cu un zgomot ca al tunetului îmbuteliat, dar dragonul se mișca de parcă ar fi plutit alene prin aer. Dacă s-ar fi oprit din bătut, sugera mișcarea, doar ar fi încremenit locului. Plutea, nu zbura. Pentru ceva de dimensiunea unui hambar cu piele placată cu armură, era o performanță excepțională.

Trecu peste capetele lor ca o barjă, îndreptându-se către Piața Lunilor Sparte.

— După el! strigă Lady Ramkin.

— Nu e legal, să zboare așa. Sunt destul de sigur că e ceva într-una dintre Legile Vrăjitoriei, zise Morcove scoțând carnețelul. *Și* a stricat acoperișul. Ăsta tot adună infracțiuni, să știți.

— Sunteți bine, domnule căpitan? spuse sergentul Colon.

— M-am uitat în nările lui, zise căpitanul Vimes ca prin vis. Ochii i se concentrară asupra feței îngrijorate a sergentului. Unde s-a dus? întrebă el.

Colon arătă în lungul străzii.

Vimes se uită urât la forma care dispărea peste acoperișuri.

— După el!

Cornul sună iar.

Alți oameni se îndreptau spre piață. Dragonul plutea înaintea lor ca un rechin îndreptându-se către o saltea gonflabilă rătăcită, dând încetișor din coadă dintr-o parte în alta.

— S-a găsit vreun lunatic să se lupte cu el! zise Nobby.

— Mă gândeam eu că o să încerce cineva, spuse Colon. Sărmanul de el o să fie copt în propria armură.

Aceasta părea să fie opinia mulțimii care înconjura piața. Oamenii din Ankh-Morpork aveau o abordare directă, fără fițe, a ceea ce însemna distracție și, deși abia așteptau să vadă un dragon răpus, s-ar fi mulțumit bucuroși să vadă, în schimb, pe cineva fiind copt de viu în propria armură. Nu aveai în fiecare zi ocazia să vezi pe cineva copt de viu în propria armură. Ar fi fost ceva de care să își aducă aminte copiii.

Vimes era zgâlțâit și aruncat de colo, colo de mulțime în timp ce tot mai mulți oameni se revărsau în piața din spatele lor. Cornul scoase a treia provocare.

— E un oboi, zise Colon cunoscător. Ca un tocsin, dar mai profund.

— Ești sigur? spuse Nobby.

— Da.

— Cred că e de la un bou cât doi.

— Alune! Sfârli! Cârnați fierbinți! se văicări o voce în spatele lor. Salutare, băieți! Salutare, căpitane Vimes! Ați venit să vedeți moartea cu ochii, ha? Luați un cârnat. Din partea casei.

— Ce se întâmplă, Beregată? zise Vimes agățându-se de tava vânzătorului în timp ce și mai mulți oameni se revărsau în jurul lor.

— Un puști a intrat călare în oraș și zice că o să omoare dragonul, spuse Îmi-Tai-Singur-Beregata. Are o sabie magică, așa zice.

— Are și piele magică?

— Nu ai pic de romantism în suflet, căpitane, zise Beregată, luând o furculiță foarte fierbinte din minuscula tigaie de pe tava lui și aplicând-o cu blândețe pe fundul unei femei solide din față.

— La o parte, doamnă, comerțul *este* viața orașului, mulțumesc foarte mult. Firește, continuă el, corect ar fi să existe și o fecioară înlănțuită de o stâncă. Doar că mătușa a zis nu. Asta-i problema cu unii oameni. N-au sentimentul tradiției. Băiatul zice și că e sugcesor de drept.

Vimes scutură din cap. În mod clar, lumea din jurul lui o lua razna.

— M-ai pierdut aici, spuse el.

— Sugcesor, zise Beregată răbdător. Știi, sugcesor la tron.

— Ce tron?

— Tronul Ankh-ului.

— *Ce tron al Ankh-ului?*

— Știi tu. Regi și toate alea. Beregată păru să cadă pe gânduri. Aș vrea să știu cum naiba îl cheamă, zise el. Am făcut o comandă la olăria cu ridicata deschisă toată noaptea a lui Vulcanic Trolul pentru trei lăzi de căni aniversare și o să fie mare chinuială să scriu toate numele după aceea. Să îți rezerv vreo două, căpitane? Pentru tine, nouăzeci de bănuți, și îmi tai singur beregata.

Vimes cedă și își croi drum înapoi prin înghesuială, folosindu-l pe Morcove ca far. Subagentul se înălța deasupra mulțimii, iar restul trupelor se ancoraseră de el.

— Totul a luat-o razna, strigă Vimes. Ce se petrece, Morcove?

— E un băiat călare pe un cal în mijlocul pieței, zise Morcove. Are o sabie strălucitoare. Nu pare să facă mare lucru deocamdată, totuși.

Vimes își croi drum până la adăpostul lui Lady Ramkin.

— Regi, gâfâi el. Ai Ankh-ului. Și tronuri. Există?

— Ce? A, da. Erau într-o vreme, spuse Lady Ramkin. Cu sute de ani în urmă. De ce?

— Un puști zice că e moștenitorul tronului!

— Așa e, spuse Beregată, care îl urmase pe Vimes în speranța că i-ar fi ieșit o vânzare. A ținut un discurs mare despre cum are de gând să omoare dragonul, să îi doboare pe uzurpatori și să îndrepte toate nedreptățile. Toată lumea a aclamat. Cârnați fierbinți, doi la un dolar, făcuți din porc original, de ce nu iei unul pentru doamna?

— Vreți să spuneți din carne de porc, domnule? zise Morcove îngrijorat, uitându-se la tuburile scânteietoare.

— Într-un fel, într-un fel, spuse Beregată iute. Cu siguranță, produse din porc adevărat. Porc original.

— Toată lumea aclamă orice discurs în orașul ăsta, mârâi Vimes. Nu înseamnă nimic!

— Ia cârnați de porc, cinci la doi dolari! zise Beregată, care nu lăsa niciodată o conversație să stea în calea negoțului. Ar putea fi bună pentru afaceri, monarhia. Cârnați de porc! Cârnați de porc! La chiflă! Și să mai și îndrepte toate nedreptățile. Mie mi se pare o idee tare. Cu cepe!

— Pot să vă ofer un cârnat fierbinte, doamnă? spuse Nobby.

Lady Ramkin se uită la tava atârnată de gâtul lui Beregată.

Mii de ani de bună-creștere îi săriră în ajutor și nu se simți decât o mică urmă de oroare în glasul ei atunci când zise:

— Vai, arată bine. Ce alimente minunate!

— Sunt făcuți de călugări pe vreun munte mistic? spuse Morcove.

Beregată se uită ciudat la el.

— Nu, zise acesta răbdător, de porci.

— Ce nedreptăți? spuse Vimes iute. Haide, zi-mi. Ce nedreptăți are de gând să îndrepte?

— Păăăi, spuse Beregată, sunt, bine, taxele. Pentru început, asta e nedrept.

Avu delicatețea să arate ușor rușinat. Plata taxelor, în universul lui Beregată, se întâmpla doar altor oameni.

— Așa-i, spuse o bătrână de lângă el. Și jgheabul de pe casa mea picură ceva de groază, iar proprietarul nu vrea să facă nimic. Asta e nedrept.

— Și chelia prematură, zise bărbatul din fața ei. Și asta e nedrept.

Vimes căscă gura.

— Ah. Regii pot vindeca asta, spuse un alt protomonarhist, pe un ton informat.

— De fapt, spuse Beregată, scormonind în geantă, mi-a mai rămas o sticluță din această alifie uluitoare care este făcută – se uită urât la Morcove – de niște călugări străvechi care trăiesc pe un munte...

— Și nu sunt în stare să-ți răspundă, să știi, continuă monarhistul. Așa îți dai seama că sunt regali. Sunt complet incapabili. Are legătură cu a fi grațios.

— Ca să vezi, zise femeia cu jgheabul spart.

— Și banii, spuse monarhistul, bucurându-se de atenție. Nu-l poartă cu ei. Așa recunoști întotdeauna un rege.

— Ce? Nu sunt așa grei, zise bărbatul al cărui păr rămas era împrăștiat pe creștetul capului ca rămășițele unei armate înfrânte. *Eu* pot să duc sute de dolari, fără probleme.

— Probabil că ți se slăbesc brațele, dacă ești rege, spuse femeia cu înțelepciune. Probabil din cauză că flutură din mână tot timpul.

— Întotdeauna am crezut, zise monarhistul, scoțând o pipă și începând să o umple cu aerul gânditor al cuiva care urmează să țină o prelegere, că una dintre problemele majore la a fi rege este riscul ca fiica ta să se înțepe.

Urmă o pauză de gândire.

— Și să adoarmă pentru o sută de ani, continuă monarhistul impasibil.

— Ah, spuseră ceilalți foarte ușurați.

— Și mai e și uzura boabelor de mazăre, adăugă el.

— Ei, așa ar trebui, zise femeia, nesigură.

— Dacă trebuie să dormi pe ele tot timpul, spuse monarhistul.

— Ca să nu mai vorbim de sutele de saltele.

— Corect.

— Chiar așa? Cred că pot să-i fac rost de ele angro, zise Beregată. Se întoarse spre Vimes, care asculta toate acestea cu o expresie mohorâtă. Vezi, căpitane? Iar tu ai fi în Garda *Regală,* bănuiesc. Îți pui niște pene la coif.

— Ah, defilările, spuse monarhistul, arătând cu pipa. Foarte importante. O grămadă de spectacole.

— Ce, gratis? zise Beregată.

— Eee-i, cred că o să trebuiască poate să plătești ramele[20], spuse monarhistul.

— Sunteți toți nebuni! strigă Vimes. Nu știți nimic despre el și încă nu a învins!

— E doar o formalitate, cred, zise femeia.

— E un dragon care scuipă foc! țipă Vimes amintindu-și de nările acelea. Iar el e doar un tip călare pe cal, pe toți zeii!

Beregată îl împunse ușurel cu degetul în platoșă.

— N-ai suflet, căpitane, spuse el. Când un străin vine în orașul aflat sub robia dragonului și îl provoacă la luptă cu o sabie strălucitoare, eeeei, nu există decât un singur rezultat, nu? Probabil e destinul.

— Robie? strigă Vimes. *Robie?* Hoțoman nenorocit. Beregată, mai ieri vindeai păpușele cu dragoni!

— Astea erau afaceri, căpitane. Nu trebuie să te agiți atât, spuse Beregată pe un ton plăcut.

Vimes se întoarse la trupele lui cuprins de o mânie întunecată. Puteai să zici orice despre oamenii din Ankh-Morpork, întotdeauna fuseseră foarte independenți, necedând în fața nimănui dreptul lor de a jefui, de a înșela, de a frauda și de a omorî în mod egal. Asta părea foarte corect, din punctul de vedere al lui Vimes. Nu era nici o diferență

[20] Joc de cuvinte intraductibil. În limba engleză, spectacles înseamnă şi „spectacole”, şi „ochelari”, (n.tr.)

între cel mai bogat om și cel mai sărac cerșetor, în afară de faptul că primul avea o grămadă de bani, mâncare, putere, haine frumoase și era sănătos. Dar, cel puțin, nu era cu *nimic mai bun.* Doar mai bogat, mai gras, mai puternic, mai bine îmbrăcat și mai sănătos. De sute de ani era așa.

— Și acum dau cu nasul de o mantie cu hermină și se înmoaie cu toții, mormăi el.

Dragonul dădea roată pieței încet și precaut. Vimes își întinse gâtul pentru a vedea peste capetele celor din fața lui.

În același fel în care diferite animale de pradă au silueta prăzilor aproape programată în gene, era posibil ca forma cuiva călare și ținând o sabie în mână să apese câteva butoane în creierul dragonului. Dădea dovadă de un interes puternic, dar grijuliu.

În mulțime, Vimes ridică din umeri.

— Nici măcar nu știam că suntem un regat.

— Ei, n-am mai fost de secole, zise Lady Ramkin. Regii au fost goniți, și a fost o treabă foarte bună. Pot fi cam înspăimântători.

— Dar tu ești, bine, dintr-o familie siman... dintr-o familie de rang înalt, spuse el. Aș fi crezut că ești moartă după regi.

— Unii dintre ei erau niște nătărăi fricoși, să știi, zise ea absentă. Aveau neveste peste tot și le tăiau oamenilor capul, purtau războaie fără rost, mâncau cu cuțitul, aruncau peste umăr copane de pui pe jumătate mâncate, chestii din astea. Nu erau de loc felul *nostru* de oameni.

Piața amuți. Dragonul zburase ușurel în capătul opus și aproape că stătea pe loc în aer, în afară de faptul că dădea încet din aripi.

Vimes simți ceva cățărându-se cu blândețe pe spatele lui, iar apoi Errol i se așeză pe umăr, ținându-se cu ghearele din spate. Aripile boante băteau în același ritm cu cele ale specimenului mai mare. Șuiera. Avea ochii ațintiți asupra uriașului plutitor.

Calul băiatului tropăi neliniștit pe lespezile pieței când acesta coborî, flutură sabia și se întoarse cu fața la inamicul din depărtare.

„În mod clar pare încrezător”, își spuse Vimes. Pe de altă parte, cum se poate ca abilitatea de a ucide dragoni să te mai facă potrivit pentru a fi rege în aceste vremuri?

Cu siguranță, era o sabie foarte *strălucitoare.* Trebuia să recunoști asta.

* * *

Iar acum era ora două în dimineața următoare. Și totul era bine, în afară de ploaie. Burnița din nou.

În multivers există unele orașe care cred că știu cum să se distreze. Locuri ca New Orleans și Rio socotesc că știu nu doar cum să chefuiască, ci și cum să benchetuiască; dar, în comparație cu Ankh-

Morpork dezlănțuit, acestea sunt un sătuc de provincie la ora 14 într-o după-amiază ploioasă de duminică.

Artificiile bubuiau și scânteiau în aerul jilav de deasupra noroiului tulbure al râului Ankh. Diferite animale domestice erau fripte pe străzi. Dansatorii făceau trenulețul de la o casă la alta, adesea reușind să ia pe parcurs orice ornamente slăbite. Se bea mult și repede. Oameni care în circumstanțe obișnuite nu s-ar fi gândit să o facă acum strigau „Ura”.

Vimes se furișa mohorât pe străzile întețesate, simțindu-se ca singura ceapă murată dintr-o salată de fructe. Le dăduse oamenilor seara liberă.

Nu se simțea deloc regalist. Nu credea să aibă ceva împotriva regilor și a altora ca ei, dar priveliștea *ankh-morporkienilor* fluturând steaguri era misterios de neliniștitoare. Asta era ceva ce făceau doar oamenii supuși și proști, în alte țări. În plus, ideea de a avea panaș regal la pălărie îl revolta. Întotdeauna avusese ceva cu penele. Într-un fel, penele te, hm, te vindeau, spuneau oamenilor că nu îți aparții. Și s-ar fi simțit ca o afurisită de pasăre. Ar fi fost ultima picătură.

Picioarele îl duseră înapoi la Yard. Până la urmă, unde să se ducă în altă parte? Camera lui era deprimantă, iar proprietăreasa se plânsese de găurile pe care, în ciuda amenințărilor, Errol le tot făcea în covor. Și mirosul pe care îl avea Errol. Și Vimes n-ar fi putut bea în această seară într-o tavernă fără a vedea lucruri care l-ar fi deranjat chiar mai mult decât cele pe care le vedea de obicei atunci când era beat.

Era liniște și pace, deși sunetele sărbătorii din depărtare se auzeau pe fereastră.

Errol se dădu jos de pe umărul lui și începu să mănânce cărbunii din vatră.

Vimes se lăsă pe spate și își ridică picioarele. Ce zi! Și ce luptă! Eschivele, învârtitul sabiei, strigătele mulțimii, tânărul stând pe loc și părând minuscul și neprotejat, dragonul care trăsese puternic aer în piept într-un fel care îi era acum foarte cunoscut lui Vimes...

Și care nu scuipase foc. Asta îl luase prin surprindere pe Vimes. Luase prin surprindere mulțimea. Cu siguranță, îl luase prin surprindere și pe dragon, care încercase să se uite cruciș la propriul nas și se prinsese cu disperare cu gheareled e canalele de foc. Rămăsese surprins chiar până în momentul în care băiatul se strecurase pe sub o labă și înfipsese sabia unde trebuia.

Iar apoi, o bubuitură ca de tunet.

Te-ai fi așteptat să mai rămână niște bucățele de dragon, zău. Vimes trase o hârtiuță spre el. Se uită la notițele pe care le făcuse ieri:

Punct: Dragone greu, dar tot poate sbura binișore;

Punct: Focul ie foarte fierbinte, dar iase dintro ființă vie;

Punct: Dragonii dă mlaștină sânt ființe sărmane, dar aciastă formă monstruoasă ie măriață;

Punct: Dă unde a venit nu știe nimenea, nici unde să duce, nici unde stă între astea;

Punct: Dă ce arde așa curat?

Trase tocul și cerneala spre el și, scriind încet și rotund, adăugă:

Punct: Poate fi un dragone distrus să nu mai rămâie nimică?

Se gândi o vreme și continuă:

Punct: Dă ce a iexplodat și nimeni nu la găsit, oricât sa căutatără?

Neclară treabă. Lady Ramkin spunea că atunci când un dragon de mlaștină exploda, erau bucăți peste tot. Iar ăsta fusese al naibii de mare. Bine, interiorul lui trebuie să fi fost un coșmar alchimic, dar cetățenii Ankh-Morpork-ului tot ar fi trebuit să-și petreacă noaptea dând cu lopata bucățile de dragon de pe străzi. Nimeni nu părea să se fi gândit la asta. Fumul violet era destul de impresionant, totuși.

Errol termină cărbunii și trecu la vătraie. Până acum în această seară, mâncase trei pietre de pavaj, o clanță, ceva neidentificabil pe care îl găsise în șanț și, spre uluirea generală, trei dintre carnații lui Îmi-Tai-Singur-Beregata făcuți din organe de porc original. Scrâșnetul vătraiului care era înghițit se împletea cu răpăitul ploii în geamuri.

Vimes se uită iar la hârtie și adăugă:

Punct: Cum poate să apară regii dân nimică?

Nici măcar nu-l văzuse pe băiat de aproape. Părea destul de chipeș, nu chiar un mare gânditor, dar, în mod clar, avea acel fel de profil pe care nu te-ar fi deranjat să îl vezi bătut pe monede. Vezi tu, după ce omorâse dragonul, ar fi putut să fie și un goblin sașiu, nu mai conta. Gloata îl purtase pe brațe la palatul Patricianului.

Lordul Vetinari fusese închis în propriile beciuri. Se părea că nu se împotrivise prea mult. Doar le zâmbise tuturor și mersese liniștit.

Ce coincidență fericită pentru oraș că, tocmai când avea nevoie de un cavaler care să omoare dragonul, apăruse un rege.

Vimes răsuci în minte acest gând pentru o vreme. Apoi îl întoarse pe dos. Luă pana și scrise:

Punct: Cie noroc că, pentru un băiat care vrea să fie rege, ie un dragone dă ucis pentru ași dovedi fără urme de îndoială bona fidea.

Era mult mai bine decât semnele din naștere și săbiile, asta era sigur.

Se jucă o vreme cu pana, apoi mâzgăli:

Punct: Dragonele nu a fostără un aparat mecanic, dar niciun vrăjitor nu are puterea să crieze o fiară de așa mag. magin. magnita. Mărime.

Punct: Dă ce, pă zei, nu a pututără scuipa foc?

Punct: Dă unde a venit?

Punct: Unde sa dus?

Ploaia bătea mai tare în geam. Sunetele sărbătorii deveniră în mod clar mai înfundate, iar apoi se pierdură. Se auzea murmurul unui tunet.

Vimes sublinie „dus” de câteva ori. După ce se mai gândi, adăugă încă două semne de întrebare: ??

După ce se uită ceva vreme la efectul obținut, făcu hârtia ghemotoc și o aruncă în vatră, unde fu prinsă și înghițită de Errol.

Avusese loc o infracțiune. Simțuri pe care Vimes nu știa că le avea, simțuri străvechi de polițist, îi ridicau părul pe ceafa și îi spuneau că avusese loc o infracțiune. Era probabil o infracțiune atât de ciudată, încât nu apărea nicăieri în cartea lui Morcove, dar tot fusese comisă. O mână de crime la înaltă temperatură era doar începutul. Avea el să o descopere și să îi dea un nume.

Apoi se ridică în picioare, își luă mantaua de ploaie din piele de după ușă și ieși în orașul fără de manta.

Aici se duc dragonii.

Zac...

Nici morți, nici adormiți. Nici așteptând, deoarece așteptarea implică speranță. Cuvântul pe care îl căutăm aici este probabil...

...furioși.

Își amintea senzația aerului adevărat pe sub aripi, plăcerea pură a flăcărilor. Avusese deasupra cerul liber și o lume interesantă dedesubt, plină de ființe stranii care fugeau. Existența avea altă textură acolo. O textură mai bună.

Și tocmai când începea să se bucure de ea, fusese schilodit, împiedicat să scuipe flăcări și gonit înapoi, ca un mamifer canin blănos.

Lumea îi fusese luată.

În sinapsele reptiliene ale minții dragonului prindea viață părerea că, probabil, ar fi putut să ia lumea înapoi. Fusese invocat și, cu dispreț, izgonit înapoi. Dar poate că exista o urmă, un miros, un fir care să-l ducă spre cer...

Poate că exista chiar o cărare de gândire...

Își amintea o minte. Glasul țâfnos, atât de plin de propria sa importanță minusculă, o minte aproape precum cea a dragonului, doar că la o scală mult redusă.

Aha.

Își întinse aripile.

Lady Ramkin își făcea o ceașcă de cacao și asculta apa gâlgâind în burlanele de afară.

Își scoase pantofii de dans mult urâți, despre care până și ea era gata să accepte că erau ca două canoe roz. Însă *noblesoblij,* după cum ar fi spus micuțul sergent amuzant și, ca ultimul reprezentant al uneia dintre cele mai vechi familii din Ankh-Morpork, trebuise să meargă la balul victoriei pentru a da dovadă de bunăvoință.

Lordul Vetinari rareori dădea baluri. Exista un cântec îndrăgit despre asta, de fapt. Dar acum aveau să fie baluri tot timpul.

Nu suporta balurile. Căci bucuria dansului nici nu se compara cu a râni după dragoni. Știai unde te aflai când râneai după dragoni. Nu ajungeai înfierbântat și roz și nu trebuia să mănânci lucruri prostești pe bețe sau să porți o rochie care te făcea să arăți ca un nor plin de heruvimi. Micilor dragoni nu le păsa nici cât negru sub unghie cum arătai, atât timp cât țineai în mâini un bol cu mâncare.

Ciudat, zău. Întotdeauna crezuse că dura săptămâni, *luni,* să organizezi un bal. Invitații, decorații, cârnați pe stâlpi, amestec îngrozitor de carne de pui pentru a fi îndesat în acele buzunare de aluat. Dar totul fusese făcut în câteva ore, ca și cum cineva s-ar fi așteptat la asta. Unul dintre miracolele caselor de comenzi, evident. Chiar dansase cu, din lipsa altui cuvânt mai bun, noul rege, care îi spusese niște vorbe politicoase deși acestea fuseseră cam înfundate.

Și mâine era o încoronare. Ai fi zis că durează luni întregi să o pui la punct.

Încă medita la acestea în timp ce amesteca masa de noapte a dragonilor, formată din țiței și turbă, garnisite cu flori de sulf. Nu se obosi să își schimbe rochia de bal, ci își trase șorțul greu peste ea, puse mănușile și coiful, lăsă vizeta peste față și fugi, ținând bine gălețile cu hrană, prin ploaia puternică până la șopron.

Știu de îndată ce deschise ușa. În mod normal, sosirea mâncării ar fi fost întâmpinată cu strigăte, șuierături și scurte răbufniri de flăcări.

Dragonii, fiecare în țarcul lui, stăteau atenți și tăcuți, uitându-se fix prin acoperiș.

Era cam înspăimântător. Lovi gălețile una de alta.

— Nu trebuie să vă fie frică, dragonul mare și rău a plecat! spuse ea cu voioșie. Băgați-vă boturile aici, băieți și fete!

Unul sau doi dintre ei îi aruncară o scurtă privire și se întoarseră la...

Ce anume? Nu păreau să fie speriați. Doar foarte, foarte atenți. Era ca o veghe. Așteptau să se întâmple ceva.

Tunetul se auzi din nou.

Câteva minute mai târziu, ea mergea prin orașul jilav.

Există cântece care nu se cântă niciodată când ești treaz. *Nellie Dean* e unul. La fel și orice cântec care începe cu „Pe când mergeam...”. În zona din jurul Ankh-Morpork-ului, preferatul este *Un toiag de vrăjitor are o măciulie în vârf.*

Trupele erau bete. Cel puțin, două dintre cele trei trupe erau bete. Morcove fusese convins să încerce niște bere cu limonadă, dar nu-i plăcuse prea mult. Nici nu știa toate cuvintele, iar pe multe dintre cele pe care le știa nu le înțelegea.

— *Oh, pricep,* spuse el în cele din urmă. E un fel de joc de cuvinte umoristic, nu?

— Știi, zise Colon cu nostalgie, uitându-se în cețurile tot mai dese care se adunau dinspre Ankh, în momente ca ăsta aș vrea ca bătrânul...

— Nu ai voie să spui, zise Nobby clătinându-se nițel. Ai fost de acord, nu spunem nimic, nu are rost să vorbim despre asta.

— Era cântecul lui preferat, spuse Colon cu tristețe. Era un tenor bun.

— *Ei, dom' sergent...*

— Era un om drept, Gaskin al nostru, zise Colon.

— N-am fi putut face nimic, zise Nobby morocănos.

— Am fi putut, spuse Colon. Am fi putut alerga mai repede.

— Ce s-a întâmplat, deci? întrebă Morcove.

— A murit, zise Nobby. În hegzercițiul funcțiunii.

— I-am *spus,* zise Colon, luând o dușcă din sticla pe care o aduseseră pentru a le ține companie pe parcursul nopții. I-am *spus.* Ia-o mai încet, i-am zis. Ai să-ți faci vreo poznă, i-am zis. Nu știu ce l-a apucat, să alerge înainte așa.

— Eu dau vina pe Breasla Hoților, spuse Nobby. Să lași pe stradă așa oameni...

— Era un tip pe care l-am văzut într-o noapte că dădea o spargere, zise Colon nefericit. Chiar în fața noastră! Și căpitanul Vimes a spus „Haide” și am fugit, doar că ideea este că nu ar trebui să alergi prea repede, înțelegi. Altfel s-ar putea să îl prinzi. Să prinzi oameni duce la tot felul de probleme...

— Nu le place, zise Nobby.

Urmară un bubuit de tunet și o rafală de ploaie.

— Nu le place, aprobă Colon. Dar Gaskin a uitat, a dat colțul și, ei bine, tipul avea câțiva prieteni care așteptau...

— Inima a fost, spuse Nobby.

— Bun. Oricum. Și acolo a rămas, zise Colon. Căpitanul Vimes a fost foarte supărat din cauza asta. N-ar trebui să fugi repede când ești în Gardă, băiete, spuse el cu solemnitate. Poți să fii o gardă rapidă sau una bătrână, dar nu poți să fii o gardă rapidă și bătrână. Sărmanul Gaskin...

— Nu trebuia să fie așa, zise Morcove.

Colon luă o dușcă din sticlă.

— Ei bine, este, spuse el.
Ploaia îi plesnea coiful și îi picura pe față.
— Dar n-ar fi trebuit să fie, zise Morcove sec.
— Dar este, spuse Colon.

* * *

Altcineva din oraș se simțea, de asemenea, neliniștit. Era Bibliotecarul.

Sergentul Colon îi dăduse o insignă. Bibliotecarul o tot întorcea în mâinile lui mari și blânde, morfolind-o cu dinții.

Nu din cauză că orașul avea brusc un rege. Urangutanii sunt tradiționaliști și nu poți să ai parte de mai multă tradiție decât cu un rege. Dar le plac și lucrurile curate, iar lucrurile nu erau curate. Sau, mai degrabă, erau *prea* curate. Adevărul și realitatea nu erau niciodată așa de curate. Moștenitorii neașteptați la tronuri străvechi nu cresc în copaci, iar el știa foarte bine asta, doar crescuse într-unul.

În plus, nimeni nu-i căuta cartea. Cam asta însemnau prioritățile umane.

Cartea reprezenta răspunsul. Era sigur de asta. Ei, exista o cale de a afla ce se găsea în carte. Era o cale periculoasă, dar Bibliotecarul mergea toată ziua pe căi periculoase.

În tăcerea Bibliotecii adormite, își deschise biroul și scoase din cele mai adânci cotloane ale lui o mică lampă construită cu grijă pentru a nu avea nici o flacără deschisă. Nu puteai fi niciodată destul de precaut cu atâta hârtie în jur...

Mai luă o punguță cu alune și, după ce se gândi nițel, un ghem mare de sfoară. Tăie cu dinții o bucată de sfoară și o folosi pentru a-și lega insigna în jurul gâtului, ca pe un talisman. Apoi legă un capăt al ghemului de birou și, după un moment de contemplare, porni sprijinit în pumni printre rafturi, desfășurând sfoara în urma lui.

Cunoaștere egal putere...

Sfoara era importantă. După o vreme. Bibliotecarul se opri. Își concentră toate puterile bibliotecărești.

Putere egal energie...

Oamenii erau proști, uneori. Credeau că Biblioteca reprezenta un loc periculos din cauza cărților magice, ceea ce era destul de adevărat, dar ceea ce o făcea cu adevărat unul dintre cele mai periculoase locuri din câte existau era simplul fapt că era o bibliotecă.

Energie egal materie...

Intră pe un bulevard de rafturi care părea să aibă câțiva metri lungime și merse pe el iute vreme de jumătate de oră.

Materie egal masă.

Iar masa distorsionează spațiul. Îl distorsionează într-un spațiu-L polifractal.

Deci, deși sistemul Dewey are părțile lui bune, atunci când începi să cauți ceva în cutele multidimensionale ale spațiului-L, ceea ce îți trebuie cu adevărat este un ghem de sfoară.

Acum ploaia cădea din greu. Scânteia pe lespezile Pieței Lunilor Sparte, murdărite ici și colo de stegulețe rupte, drapele, cioburi de sticlă și câte o cină regurgitată. Încă mai erau destule tunete și un miros verde, proaspăt în aer. Câteva fuioare de ceață dinspre Ankh pluteau peste pietre. În curând avea să răsară soarele.

Pașii lui Vimes răsunau jilav printre clădirile din jur în timp ce el traversa piața. Băiatul stătuse *aici.* Se uită prin fâșiile de ceață la clădirile care îl înconjurau, orientându-se. Deci dragonul plutise – pași înainte – *aici.*

— Și, zise Vimes, aici a fost ucis.

Se scotoci în buzunare. Erau tot felul de lucruri acolo – chei, căpețele de sfoară, dopuri. Atinse cu degetele o bucățică de cretă.

Îngenunche. Errol sări de pe umărul său și plecă legănat să cerceteze rămășițele sărbătorii. Întotdeauna mirosea orice lucru înainte de a-l mânca, observă Vimes. Se mira un pic de ce o mai făcea, pentru că oricum îl mânca de fiecare dată.

Capul lui fusese cam pe, ia să vedem, *aici.*

Merse cu spatele, trăgând creta peste pietre, înaintând încet prin piața udă și goală ca un credincios străvechi trasând un labirint. Aici o aripă, curbându-se către o coadă care se întindea până *aici,* schimbă mâinile, acum mergi spre aripa cealaltă...

Când termină merse în centrul conturului și își trecu palmele peste pietre. Își dădu seama că se aștepta nițel să fie calde.

Sigur trebuia să fie ceva aici. Ceva, ei bine, nu știa, ceva unsoare sau altceva, niște bucăți de dragon prăjite.

Errol începu să mănânce o sticlă spartă, plin de încântare.

— Știi ce cred? spuse Vimes. Cred că s-a dus undeva.

Tunetul se rostogoli iar peste oraș.

— Bine, bine, mormăi Vimes. Era doar un gând. Nu era așa dramatic.

Errol se opri în mijlocul ronțăitului.

Foarte încet, ca și cum ar fi fost montat pe rulmenți bine unși și foarte fini, capul dragonului se întoarse pentru a privi în sus.

Se uita atent la o bucată de văzduh gol. Nu puteai să spui mai multe despre asta.

Vimes se înfioră pe sub mantie. Era o prostie.

Errol începu să tremure.

— E doar ploaia, zise Vimes. Haide, termină-ți sticla. *Bună* sticlă.

Din gura dragonului ieși un sunet slab, trist și îngrijorat.

— Să îți arăt, spuse Vimes.

Se uită înjur și zări unul dintre carnații lui Beregată, azvârlit de un petrecăreț care se hotărâse că niciodată nu avea să fie *atât* de flămând. Îl luă.

— Uite, zise el și îl aruncă în sus.

Era sigur, în timp ce îi urmărea traiectoria, că ar fi trebuit să cadă înapoi pe pământ. Nu ar fi trebuit să dispară, ca și cum l-ar fi introdus frumos într-un tunel în cer. Iar tunelul n-ar fi trebuitsă se uite la el.

Un fulger violet puternic țâșni din văzduhul gol și lovi casele din partea mai apropiată a pieței, alergând iute pe ziduri câțiva metri înainte de a se stinge cu o repeziciune care aproape nega că avusese loc.

Apoi erupse iar, de data aceasta lovind zidul dinspre margine. Acolo unde lovi, lumina se sparse într-o rețea de tentacule căutătoare care se întinseră pe pietre.

A treia încercare se duse în sus, formând o coloană actinică, se înălță în cele din urmă la cincisprezece sau douăzeci de metri în aer, păru să se stabilizeze și începu să se învârtă încet.

Vimes simți că era nevoie de un comentariu. Zise:

— Ahhh.

În timp ce lumina se învârtea, trimitea raze subțiri și în zigzag care tremurau pe acoperișuri, uneori coborând, alteori întorcându-se, *căutând.*

Errol fugi pe spatele lui Vimes într-o agitație de gheare și se prinse cu putere de umărul lui. Durerea îngrozitoare îi aminti luiVimes că ar fi trebuit să facă ceva. Era momentul să țipe iar? Încercă alt, „Ahhh”. Nu, probabil că nu.

Aerul începu să miroasă a cositor încins.

Trăsura lui Lady Ramkin intră huruind în piață, făcând un zgomot ca o roată de ruletă și gonind drept spre Vimes, oprindu-se cu un derapaj care o proiectă trepidând într-un semicerc și care îi obligă pe cai fie să se întoarcă în partea cealaltă, fie să își împleticească picioarele. O fantomă furioasă purtând piele întărită, mănuși, coroniță și treizeci de metri de tul roz și jilav se aplecă spre el și țipă:

— Haide, idiot afurisit!

O mănușă îl prinse de sub umărul care nu se împotrivi și îl ridică pe capră.

— Și nu mai țipa! comandă fantoma, concentrând generații întregi de autoritate în patru cuvinte.

Un alt strigăt îndemnă la galop caii care stăteau uluiți.

Trăsura se depărtă sărind pe lespezi. Un tentacul cercetător de lumină pâlpâitoare mângâie o clipă hățurile, apoi își pierdu interesul.

— Să înțeleg că n-ai idee ce se întâmplă? strigă Vimes, peste pârâitul focului care se rotea.

— Nici cea mai mică!

Liniile târâtoare se întindeau ca o pânză de păianjen prin tot orașul, devenind tot mai slabe pe măsură ce se depărtau. Vimes și le închipui furișându-se prin ferestre și strecurându-se pe sub uși.

— Parcă ar căuta ceva! strigă el.

— Atunci a o-ntinde înainte să găsească e o idee prima-ntâi, nu?

O limbă de foc lovi întunecatul Turn al Artei, alunecă orbește în jos pe laturile lui acoperite de iederă și dispăru prin cupola Bibliotecii Universității Nevăzute.

Celelalte linii se stinseră.

Lady Ramkin opri trăsura în partea opusă a pieței.

— Pentru ce intră în Bibliotecă? zise ea încruntându-se.

— Poate vrea să caute ceva?

— Nu fi prost, spuse ea. Acolo nu e decât o grămadă de cărți. Ce ar vrea un trăsnet să citească?

— Ceva foarte scurt?

— Cred că ai putea încerca să fii mai de ajutor.

Linia de lumină explodă într-un arc între cupola Bibliotecii și centrul pieței și rămase în aer, o bandă strălucitoare de câțiva metri lungime.

Apoi, într-o rafală bruscă, deveni o sferă de foc care crescu iute până când cuprinse aproape toată piața, dispăru dintr-odată și lăsă noaptea plină de umbre violete și răsunătoare.

Și piața plină de un dragon.

Cine ar fi crezut? Atât de multă putere, atât de la îndemână. Dragonul simțea magia scurgându-se în el, reînnoindu-l dintr-o clipă în alta, în ciuda tuturor legilor plictisitoare ale fizicii. Asta nu era hrana proastă care îi fusese oferită înainte. Asta era chestia adevărată. Nu existau limite pentru ce ar fi putut face cu așa o putere.

Dar, mai întâi, trebuia să transmită complimente anumitor oameni...

Adulmecă aerul răsăritului. Căuta mirosul minților.

Dragonii nobili nu au prieteni. Cel mai aproape de această noțiune este un dușman încă în viață.

Aerul deveni nemișcat, atât de nemișcat, că aproape auzeai căderea ușoară a firelor de praf. Bibliotecarul se legănă sprijinit în pumni printre rafturile nesfârșite de cărți. Cupola Bibliotecii era încă deasupra capului, cum fusese dintotdeauna, de altfel.

Bibliotecarului i se părea destul de logic că, de vreme ce acolo unde rafturile erau la exterior existau culoare, atunci ar fi trebuit să există alte culoare în spațiul dintre cărți, create din unduiri cuantice produse de simpla greutate a cuvintelor. Cu siguranță veneau niște sunete ciudate din partea cealaltă a unor rafturi, iar Bibliotecarul știa că dacă scotea ușurel o carte sau două, ar fi tras cu ochiul în biblioteci diferite de sub ceruri diferite.

Cărțile deformează timpul și spațiul. Un motiv pentru care proprietarii antemenționatelor anticariate înghesuite și neregulate par întotdeauna să fie cam nepământeni este faptul că mulți dintre ei chiar *sunt,* rătăciți în această lume după ce o cotiseră greșit în propriile prăvălii de pe lumi unde este considerată o practică de afaceri recomandată să porți papuci de pâslă tot timpul și să îți deschizi magazinul doar când ai chef. Rătăcești în spațiul-L pe propriul risc.

Totuși, bibliotecarii foarte vechi, după ce au înfăptuit vreun act îndrăzneț de bibliotecăreală, sunt acceptați într-un ordin secret și sunt învățați artele brute ale supraviețuirii dincolo de Rafturile Cunoscute. Bibliotecarul era destul de iscusit în toate dintre acestea, dar ceea ce încerca acum nu i-ar fi adus doar izgonirea din Ordin, ci, probabil, chiar și din viață.

Toate bibliotecile de peste tot sunt conectate în spațiul-L. Toate bibliotecile. De peste tot. Iar Bibliotecarul, navigând după semnul de carte săpat în rafturi de exploratori din trecut, navigând după miros, navigând chiar după șoaptele de sirenă ale nostalgiei, se îndrepta hotărât spre una foarte specială.

Exista o consolare. Dacă greșea, nu avea să știe niciodată.

Cumva, dragonul era mai rău la sol. În aer, era doar un lucru natural, grațios chiar și când încerca să te ardă până nu mai rămâneau decât cizmele din tine. La sol, devenea pur și simplu un animal al naibii de mare.

Capul imens se profila pe fundalul cenușiu al răsăritului, întorcându-se încetișor.

Lady Ramkin și Vimes se uitau cu băgare de seamă din spatele jgheabului de apă. Vimes își pusese palma peste botul lui Errol. Micuțul dragon scâncea ca un cățeluș bătut și se zbătea să scape.

— E o bestie magnifică, zise Lady Ramkin în ceea ce ea, probabil, credea a fi o șoaptă.

— Chiar mi-aș dori să nu mai tot repeți asta, spuse Vimes.

Se auzi un scrâșnet atunci când dragonul păși peste pietre.

— *Știam* că nu a fost omorât, mârâi Vimes. Nu au existat bucăți. A fost prea curat totul. A fost trimis undeva printr-un fel de magie, pun rămășag. Uită-te la el. E al naibii de imposibil! Are nevoie de magie pentru a rămâne în viață!

— Ce vrei să spui? zise Lady Ramkin, fără să își desprindă privirea de pe laturile lui blindate.

Ce voia să spună? Ce *voia* să spună? Se gândi iute.

— Pur și simplu, fizic nu e posibil, asta voiam să spun, zise el. Nimic atât de greu nu ar trebui să fie în stare să zboare sau să sufle foc așa. Ți-am zis.

— Dar mie mi se pare destul de real, adică, te-ai aștepta ca o creatură magică să fie, mă rog, străvezie.

— Oh, este real. E foarte real, spuse Vimes amar. Dar dacă presupunem că are nevoie de magie așa cum noi avem nevoie, cum avem nevoie de... lumină? Sau de hrană.

— E un taumivor, adică?

— Eu doar cred că mănâncă magie, atâta tot, zise Vimes care nu avea o educație clasică. Adică, toți acești mici dragoni de mlaștină, întotdeauna în pragul dispariției, dacă într-o zi, în timpurile preistorice, unii dintre ei au aflat cum să folosească magia?

— Odată era destulă magie naturală în jur, spuse Lady Ramkin gânditoare.

— Poftim, atunci. Până la urmă, ființele folosesc aerul și apa. Adică, dacă există o resursă naturală, ceva o va folosi, nu? Atunci nu ar mai fi vorba despre digestie proastă, greutate, mărimea aripii și așa mai departe, pentru că magia s-ar ocupa de asta. Uau!

„Dar ți-ar trebui o *grămadă"* se gândi el. Nu era sigur cât de multă magie ți-ar fi trebuit pentru a schimba lumea destul cât să ajungă tone de carcasă blindată să zboare pe cer ca o rândunică, dar ar fi băgat mâna în foc că o grămadă.

Toate furturile acelea neautorizate. Cineva hrănise dragonul.

Se uită la forma Bibliotecii de cărți magice a Universității Nevăzute, cea mai mare acumulare de putere magică distilată de pe Lumea Disc.

Iar acum dragonul învățase să se hrănească singur.

Deveni teribil de conștient că Lady Ramkin se pusese în mișcare și, spre groaza lui, văzu că pășea spre dragon, cu bărbia scoasă în față ca o nicovală.

— Ce naiba faci? șopti el tare.

— Dacă se trage din dragonii de mlaștină, atunci probabil că *eu* îl pot controla, răspunse ea. Trebuie să îi privești în ochi și să folosești un ton care nu lasă loc de întors. Nu se pot împotrivi unei voci umane aspre. Nu au voință, să știi. Sunt doar niște papă-lapte.

Spre rușinea lui, Vimes își dădu seama că picioarele sale nu aveau de gând să aibă nimic de a face cu o goană nebună pentru a o târî înapoi. Mândriei lui nu îi plăcea asta, dar trupul argumentă că nu mândria avea o șansă destul de mare să fie spoită într-un strat subțire pe cea mai apropiată clădire. Cu urechile roșii de rușine, o auzi pe femeie spunând:

— Ce băiat rău!

Ecourile acelei replici aspre răsunară prin toată piața.

„Oh, zei, se gândi el, așa se dresează un dragon? Îi arăți bucata topită de pe podea și îl amenințî că îl bagi cu nasul în ea?"

Riscă să tragă cu ochiul peste jgheabul de apă.

Capul dragonului se rotea încet, ca un braț de macara. Îi era cam greu să o vadă clar, ea aflându-se chiar sub el. Vimes văzu ochii mari și roșii îngustându-se când creatura încercă să privească cruciș în lungul propriului bot. Părea zăpăcit. Vimes nu era surprins.

— Șezi! urlă Lady Ramkin pe un ton atât de greu de neurmat, încât Vimes simți că picioarele i se înmoaie involuntar. Bravo, băiatu'! Cred că am o bucată de cărbune pe undeva...

Își pipăi buzunarele.

Privitul în ochi. Asta era important. Ea chiar n-ar fi trebuit, se gândi Vimes, să se uite în altă parte nici măcar pentru o clipă.

Dragonul ridică alene o labă și o țintui la pământ.

Când Vimes se ridică pe jumătate, îngrozit, Errol îi scăpă din strânsoare și trecu de jgheab dintr-un singur salt. Traversă piața țopăind, într-o serie de arcuri făcute prin bătaia aripilor, cu gura căscată, scoțând râgâituri șuierătoare, încercând să scuipe flăcări.

I se răspunse cu o limbă de foc alb-albastru care topi o fâșie de piatră bolborosindă de câțiva metri lungime, dar care nu reuși să își lovească atacatorul. Era greu să îl nimerești pentru că, destul de clar, nici măcar Errol nu știa unde avea să fie la un anumit moment al traseului său, sau în ce direcție, în sus sau în jos, avea să o ia în zborul său atât de ciudat. Singura lui speranță în acest moment rezida în mișcare continuă, iar el sărea și se rotea între rafalele tot mai furioase de flăcări ca o particulă browniană speriată, dar hotărâtă.

Marele dragon se ridică pe labele din spate cu sunetul a zeci de lanțuri de ancoră aruncate într-un colț și încercă să își lovească torționarul în aer.

În acea clipă picioarele lui Vimes se dădură bătute și se hotărâră că și-ar fi putut permite să fie picioare eroice pentru o vreme. Traversă în fugă spațiul care îi despărțea, cu sabia pregătită pentru ce i-o fi fost de folos, o apucă pe Lady Ramkin de un braț și de materialul rochiei de bal zdrențuite și o aruncă pe umăr.

Parcurse câțiva metri înainte să-și dea seama de decizia sa nefericită.

Icni prelung. Vertebrele și genunchii încercau să se unească într-o singură bucată. Stele verzi și violet îi apăreau și îi dispăreau din fața ochilor. În plus, ceva necunoscut, dar, se pare, făcut din os de balenă, îl împungea tăios în ceafă.

Mai reuși câțiva pași doar din inerție, știind că atunci când avea să se oprească urma să fie complet strivit. Ramkinii nu se înmulțeau pentru frumusețe, se înmulțeau pentru soliditate sănătoasă și pentru oase mari și deveniseră foarte buni la asta în decursul secolelor.

Un șuvoi de foc palid lovi lespezile la câțiva metri depărtare.

După aceea, avea să se întrebe dacă doar își închipuise că săltase câțiva centimetri în aer și parcursese distanța până la jgheabul de apă într-o fugă respectabilă. Poate că, in extremis, toată lumea învăța acel fel de mișcare instantanee care era a doua natură pentru Nobby. Oricum, jgheabul de apă se afla acum în spatele lui, iar Lady Ramkin era în brațele sale sau, cel puțin, îi țintuia brațele la pământ. Reuși să și

le elibereze și încercă să o maseze pentru a o readuce în simțiri. Ce făceai oare după aceea?

Nu părea să fie rănită. Își amintea ceva despre a desface hainele unei persoane, dar în cazul lui Lady Ramkin ar fi putut fi periculos fără unelte speciale.

Ea rezolvă însă problema, apucându-se de marginea jgheabului și ridicându-se în picioare.

— *Bine,* zise ea, papucul te așteaptă... Ochii i se îndreptară spre Vimes pentru prima dată. Ce naiba se petrece... începu ea, apoi zări scena de dincolo de umărul lui.

— Oh, fir-ar, spuse ea. Scuză-mi klatchiana.

Errol rămânea fără energie. Aripile boante chiar erau incapabile de zbor, iar el rămânea în aer doar dând nebunește din ele, ca un pui de găină. Labele mari ale dragonului șfichiuiau aerul. Una dintre ele nimeri o fântână din piață și o demolă.

Următoarea îl pocni bine pe Errol.

Acesta zbură peste capul lui Vimes într-o linie dreaptă, în sus,l ovi un acoperiș din spatele lui și alunecă pe el.

— Trebuie să-l prinzi! strigă Lady Ramkin. Trebuie! E vital!

Vimes se holbă la ea, apoi plonjă înainte când trupul în formă de pară al lui Errol se prelinse peste marginea acoperișului și căzu. Era surprinzător de greu.

— Slavă Cerului, spuse Lady Ramkin, ridicându-se anevoie în picioare. Explodează atât de ușor, să știi. Ar fi putut fi foarte periculos.

Își aduseră aminte de celălalt dragon. Nu era de felul celor care explodează. Era de felul celor care omoară oameni. Se întoarseră, încet.

Creatura se înălță deasupra lor, adulmecă, iar apoi, ca și cum ei nu ar fi avut nici o importanță, se întoarse. Sări greoi în aer și, cu o bătaie înceată din aripi, părăsi alene piața, ridicându-se în cețurile care pluteau deasupra orașului.

Acum Vimes era mai îngrijorat de dragonul cel mic, aflat în mâinile lui. Stomacul acestuia bolborosea alarmant. Își dorea să fi dat mai multă atenție cărții despre dragoni. Oare un zgomot al stomacului ca acesta era un semn că era gata să explodeze sau era punctul în care trebuia să fii atent la momentul în care bolborositul se oprea?

— Trebuie să-l urmărim! zise Lady Ramkin. Ce s-a întâmplat cu trăsura?

Vimes dădu din mână șovăielnic în direcția în care, din câte își dădea seama, fugiseră caii speriați.

Errol strănută un nor de gaze calde care mirosea mai urât decât ceva ce a fost zidit într-o pivniță, bătu slăbit aerul cu labele, îl linse pe Vimes pe față cu o limbă ca o răzătoare de brânză fierbinte, se dădu jos cu forța din brațele lui și o-ntinse.

— Unde se duce? bubui Lady Ramkin apărând din cețuri trăgând caii după ea. Ei nu voiau să vină, potcoavele lor scoteau scântei, dar duceau o luptă deja pierdută.

— Tot mai încearcă să-l provoace! spuse Vimes. Ai zice că s-ar da bătut, nu?

— Se luptă ca turbați, zise Lady Ramkin în timp ce se suia pe capră. Vezi tu, e vorba de a-ți face oponentul să explodeze.

— Credeam că, în Natură, animalul învins doar se răstoarnă pe spate în semn de supunere și cu asta se termină, spuse Vimes,în timp ce tropăiau după dragonul de mlaștină dispărut.

— N-ar merge cu dragonii, zise Lady Ramkin. Dacă vreo creatură e atât proastă cât să se răstoarne pe spate, o spinteci. Așa privesc ei lucrurile. Sunt aproape umani, zău!

Norii se adunaseră grei deasupra Ankh-Morpork-ului. Deasupra lor, razele aurii ale soarelui Lumii Disc se desfășurau încetișor.

Dragonul scânteia în lumina răsăritului în timp ce călca aerul cu bucurie, făcând răsuciri și rostogoliri imposibile, doar din plăcere. Apoi își aminti ce avea de făcut în acea zi.

Avuseseră *cutezanța* să îl invoce...

Sub el, trupele rătăceau dintr-o parte în alta pe Strada Zeilor Mărunți. În ciuda ceții dese, începea să se aglomereze.

— Cum le zice la chestiile alea, ca niște scări, dar mai subțiri? spuse sergentul Colon.

— Scări mobile, zise Morcove.

— Sunt o grămadă, spuse Nobby.

Se apropie încetișor de una și îi dădu un șut.

— Hei!

O siluetă coborî anevoie, pe jumătate acoperită de un șirag de steaguri.

— Ce se-ntâmplă? zise Nobby.

Purtătorul de steaguri îl măsură din cap până în picioare.

— Cine vrea să știe, guguștiucule? spuse el.

— Scuze, noi vrem, zise Morcove ivindu-se din ceață ca un aisberg.

Omul rânji slab.

— Ei, e încoronarea, nu? spuse el. Trebuie să pregătim străzile pentru încoronare. Trebuie să atârnăm steagurile. Să scoatem vechile fanioane, nu?

Nobby aruncă o căutătură pizmașă zorzoanelor din care picura apa.

— Mie nu mi se par vechi, zise el. Par noi. Ce-s chestiile alea grase și fleșcăite de pe scut?

— Aceștia sunt hipopotamii regali ai Ankh-ului, spuse omul cu mândrie. Amintesc de nobila noastră moștenire.

— Și de când avem noi o moștenire nobilă? zise Nobby.

— De ieri, firește.

— Nu poți să ai o moștenire într-o zi, spuse Morcove. Trebuie să dureze mult timp.

— Dacă nu avem una, zise sergentul Colon, pun rămășag că o să avem una în curând. Nevastă-mea mi-a lăsat un bilețel pe tema asta. Atâția ani de conviețuire, și s-a dovedit a fi monarhistă. Lovi cu piciorul în caldarâm, sălbatic. Se spetește omul treizeci de ani să pună o bucățică de carne pe masă, și ea nu vorbește decât de un băiețaș care ajunge să fie și el rege pentru o treabă de cinci minute. Știți ce am avut azi-noapte la ceai? Sendvișuri cu grăsime de vită!

Acestea nu primiră răspunsul așteptat de la cei doi burlaci.

— Mamă! exclamă Nobby.

— Grăsime de vită *adevărată?* spuse Morcove. Din aceea cu bucățele crocante deasupra? Și pete strălucitoare de untură?

— Nici nu-mi mai aduc aminte când m-am ocupat ultima dată de crusta de la un castron de grăsime, meditâ Nobby, transportat într-un rai gastronomic. Cu un pic de sare și piper, ai o masă demnă de un re...

— Nici să nu te gândești să zici, îl avertiză Colon.

— Partea cea mai bună este când înfigi cuțitul și spargi grăsimea și toată chestia aia maronie și aurie bolborosește, spuse Morcove ca prin vis. Un moment ca ăsta face cât un re...

— Taci! Taci! strigă Colon. Sunteți pur și simplu... *Ce naiba a fost asta?*

Simțiră tirajul invers apărut din senin, văzură ceața de deasupra lor strângându-se în fuioare care se sparseră de zidurile casei. O rafală de aer mai rece bătu pe stradă și apoi dispăru.

— Parcă ar fi plutit ceva pe deasupra, pe undeva pe acolo, pe sus, zise sergentul. Încremeni. Doar nu credeți că...

— L-am văzut omorât, nu? spuse Nobby poruncitor.

— L-am văzut *dispărând,* zise Morcove.

Se uitară unul la altul, singuri și uzi pe strada învăluită în ceață. Putea să fie orice acolo sus. Imaginația popula aerul umed și rece cu apariții îngrozitoare. Și mai rău era că știau că Natura s-ar fi descurcat chiar mai bine.

— Nu, spuse Colon. Probabil că a fost doar... vreo pasăre mare de apă. Sau altceva.

— N-ar trebui să facem ceva? zise Morcove.

— Da, spuse Nobby. Ar trebui să plecăm repede. Adu-ți aminte de Gaskin.

— Poate e alt dragon, zise Morcove. Ar trebui să-i avertizăm pe oameni și...

— Nu, spuse sergentul Colon cu vehemență, pentru că: A, nu ne-ar crede, și Be, acum avem un rege. E treaba lui, asta cu dragonii.

— Așa-i, zise Nobby. Probabil că ar fi tare mânios. Dragonii sunt probabil, știi, animale regale. Precum cerbii. Probabil că ți-ar smulge

tridliniile din tine doar dacă te-ai gândi să omori unul, atunci când e regele prin preajmă[21].

— Te face să fii bucuros că ești om obișnuit, spuse Colon.

— De rând, îl corectă Nobby.

— Asta nu e o atitudine prea civică... începu Morcove.

Errol îl întrerupse.

Micuțul dragon venea la trap pe mijlocul străzii, cu ciotul de coadă ridicat, cu ochii ațintiți pe norii de deasupra lui. Trecu drept pe lângă trupe fără să le dea vreo atenție.

— Ce l-a apucat? zise Nobby.

Un huruit din spate introduse în scenă trăsura lui Lady Ramkin.

— Oameni? spuse Vimes șovăielnic, încercând să se uite prin ceață.

— Clar, zise Colon.

— Ați văzut un dragon trecând pe aici? În afară de Errol?

— Ei, ăă, spuse sergentul, uitându-se la ceilalți doi. Într-un fel, să trăiți! Posibil. S-ar putea să fi fost.

— Atunci nu mai stați acolo ca niște tăntălăi, zise Lady Ramkin. Intrați. E o grămadă de loc înăuntru!

Era. Când fusese construită, trăsura reprezentase probabil o minunăție, numai pluș, fireturi de aur și draperii cu ciucuri. Timpul, neglijența și smulgerea banchetelor pentru a permite folosirea ei frecventă la transportarea dragonilor la spectacole își spuseseră cuvântul, dar tot mai mirosea a privilegiu, stil și, firește, a dragoni.

— Ce crezi că faci? spuse Colon în timp ce înaintau huruind prin ceață.

— Dau din mână, zise Nobby, făcând semne grațioase spre vălătucii din jurul lor.

— Dezgustătoare chestie, zău așa, medită sergentul Colon. Oameni care merg în trăsuri ca asta când alții n-au un acoperiș deasupra capului.

— E trăsura lui Lady Ramkin, spuse Nobby. E de treabă.

— Ei, da, dar cum rămâne cu străbunii ei, ha? Nu te alegi cu case mari și călești fără să lovești nițel fețele săracilor.

— Ești supărat pentru că domnița ta și-a brodat coroane pe rufărie, zise Nobby.

— N-are nici o legătură, spuse sergentul Colon cu indignare, întotdeauna am fost foarte ferm în privința drepturilor omului.

— Și ale piticului, zise Morcove.

— Da, așa e, spuse sergentul nesigur. Dar toată treaba asta cu regi și lorzi e împotriva demnității umane de bază. Ne naștem egali. Mi se face scârbă.

— Nu te-am auzit niciodată vorbind așa, Frederick, zise Nobby.

[21] Tridlinii: Un ritual religios scurt şi fără rost îndeplinit zilnic de Sfinţii Dervişi Legănători din Otherz, conform Dicţionarului cuvintelor care te fac să plângi.

— Pentru tine sunt domnul sergent Colon, Nobby.

— Scuze, domnule sergent.

Ceața se îndesea pentru a deveni un adevărat gumbo[22] de toamnă în Ankh-Morpork. Vimes se uita anevoie prin ea, în timp ce picăturile de apă munceau din greu pentru a-l uda până la piele.

— Abia dacă îl zăresc, spuse el. Întoarce la stânga aici.

— Ai vreo idee pe unde suntem? zise Lady Ramkin.

— Undeva prin cartierul de afaceri, spuse Vimes scurt.

Înaintarea lui Errol încetinea un pic. Se tot uita în sus și scâncea.

— Nu văd nimic deasupra noastră prin toată ceața asta, zise Vimes. Mă întreb dacă...

Ceața, de parcă ar fi înțeles, se aprinse. Se deschise în fațalor ca o crizantemă și scoase un fel de urlet.

— Oh, nu, gemu Vimes. Nu din nou.

— Cupele Integrității sunt bine și cu adevărat umplute? intona Fratele Turn.

— Da, umplute-ochi.

— Apele Lumii, sunt ele Abjurate?

— Da, abjurate de tot.

— Au fost Demonii Infinitului legați cu multe lanțuri?

— La naiba, spuse Fratele Tencuitor, tot timpul mai e câte ceva.

Fratele Turn se pleoști.

— Măcar o dată ar fi drăguț dacă am putea face bine anticele și atemporalele ritualuri, nu? Ai face bine să te ocupi de asta.

— N-ar fi mai rapid, Frate Turn, dacă aș face-o de două ori data viitoare? zise Fratele Tencuitor.

Fratele Turn se gândi nițel la asta, fără tragere de inimă.Părea logic.

— Bine, spuse el. Acum vino înapoi cu ceilalți. Și ar trebui să mi te adresezi cu Mare Maestru Suprem Interimar, s-a-nțeles?

Aceasta nu fu întâmpinată cu ceea ce el considera a fi o primire corectă și demnă printre frați.

— Nimeni nu ne-a spus că tu ai fi Mare Maestru Suprem Interimar, mormăi Fratele Portar.

— Păi, asta-i tot ce știți voi pentru că eu chiar sunt pentru că Marele Maestru Suprem m-a rugat să deschid eu Loja, el fiind reținut cu munca pentru încoronare, zise Fratele Turn de sus. Dacă nici asta nu mă face Mare Maestru Suprem Interimar, atunci aș vrea să știu și eu ce naiba mă face, da?

---

[22]Ca o supă de mazăre*, doar că mult mai groasă, mai dubioasă şi cu lucruri în ea despre care probabil nu ai vrea să ştii.

* Pea-soup (supă de mazăre) este o expresie idiomatică pentru ceața deasă. Se referă la o anumită ceață gălbuie provocată de arderea lignitului, frecventă în orașele britanice, mai ales în Londra, până la adoptarea Actului pentru Aer Curat, în 1956. (n.tr.)

— Nu înțeleg de ce, mormăi Fratele Portar. Nu trebuie să ai un titlu din ăsta măreț. Ți s-ar putea spune ceva ca, ei bine... Supraveghetor de Ritualuri.

— Da, spuse Fratele Tencuitor. Nu înțeleg de ce ar trebui să îți dai aere. Nici măcar n-ai fost învățat misterele antice și misterioase de către călugări sau altceva.

— Mai și stăm și așteptăm de ore întregi, zise Fratele Portar. Nu e drept. Credeam că vom fi recompensați...

Fratele Turn își dădu seama că pierdea controlul. Apelă la diplomație.

— Sunt sigur că Marele Maestru Suprem ni se va alătura curând, spuse el. Să nu stricăm totul acum, da? Băieți? Aranjarea luptei cu dragonul și tot restul, am făcut totul ca lumea, asta a fost ceva, nu? Am trecut prin multe, corect? Merită să mai așteptăm nițel, da?

Siluetele îmbrăcate în robe și cu fețele acoperite de glugi se foiră în semn de aprobare, fără tragere de inimă.

— În regulă.

— Destul de corect.

— Da.

— DESIGUR.

— Bine.

— Dacă zici tu.

Fratele Turn începu să își dea seama că era ceva în neregulă, dar nu prea putea spune ce.

— Hm, zise el. Fraților?

Frații se mișcară neliniștiți. Ceva în încăpere făcea să li se strepezească dinții. Ceva ca un fel de atmosferă.

— Fraților, repetă Fratele Turn încercând să se impună, suntem cu *toții* aici, nu?

Se auzi un cor îngrijorat de aprobări.

— Firește că suntem.

— Ce s-a întâmplat?

— Da!

— DA.

— Da.

Iată, din nou, o nepotrivire subtilă a lucrurilor pe care nu puteai să îți pui degetul pentru că degetului îi era prea frică. Dar gândurile tulburate ale Fratelui Turn fură întrerupte de un zgrepțănat pe acoperiș. Câteva bucățele de tencuială căzură în interiorul cercului.

— Fraților? repetă Fratele Turn neliniștit.

Acum era unul dintre acele sunete surde, o tăcere lungă și zumzăitoare de concentrare extremă și, poate, inspirația unor plămâni de mărimea unor căpițe. Ultimii șobolani ai încrederii de sine a Fratelui Turn părăsiră nava eșuată a curajului.

— Frate Portar, dacă ai putea deschide intrarea groazei... rosti el cu voce tremurată.

Și apoi se făcu lumină.

Nu a fost durere. Nu a fost vreme.

Moartea gonește multe lucruri, mai ales când sosește la o temperatură suficient de mare cât să evapore fierul și, printre ele, sunt iluziile tale. Rămășițele nemuritoare ale Fratelui Turn văzură dragonul zburând în ceață, iar apoi se uitară în jos la băltoaca în curs de întărire formată din piatră, metal și diferite elemente de bază care erau tot ce mai rămăsese din sediul secret. Și din ocupanții lui, își dădu el seama în acel fel calm care face parte din a fi mort. Trăiești o viață întreagă și sfârșești sub forma unei pete care se învârtejește ca laptele într-o ceașcă de cafea. Oricare ar fi fost jocurile zeilor, le jucau într-un mod al naibii de misterios.

Privi la silueta cu glugă de lângă el.

— N-am vrut niciodată asta, zise el slab. Serios. Fără supărare. Am vrut doar ce ni se cuvenea.

O mână scheletică îl bătu pe umăr, nu fără blândețe.

— FELICITĂRI, spuse Moartea.

În afară de Marele Maestru Suprem, singurul Frate Deslușit care nu fusese de față la venirea dragonului era Fratele Degete. Fusese trimis după niște pizza. Fratele Degete era întotdeauna cel trimis după mâncare. Ieșeau mai ieftin așa. Nu se obosise niciodată să deprindă arta de a plăti pentru lucruri.

Când gărzile dădură năvală imediat în spatele lui Errol, Fratele Degete stătea cu un vraf de cutii de carton în brațe și cu gura căscată.

Unde ar fi trebuit să fie intrarea groazei, era acum un petic topit și fierbinte de diverse substanțe.

— Oh, vai, spuse Lady Ramkin.

Vimes se lăsă să alunece din trăsură și îl bătu pe Fratele Degete pe umăr.

— Scuzați-mă, domnule, zise el, ați văzut din întâmplare ce...

Când Fratele Degete se întoarse spre el, avea o față ca a unui om care a fost purtat în zbor peste intrarea în iad. Tot deschidea și închidea gura, dar nu ieșea nici o vorbă.

Vimes încercă iar. Groaza înghețată din expresia Fratelui Degete îl ajungea și pe el.

— Dacă sunteți destul de bun să mă însoțiți la Yard, zise Vimes. Am motive să cred că dumneavoastră...

Ezită. Nu era pe deplin sigur ce avea motive să creadă. Dar omul era, în mod clar, vinovat. Îți dădeai seama doar dacă te uitai la el. Poate nu vinovat de ceva anume. Doar vinovat, în linii mari.

— Mmmmmmuh, spuse Fratele Degete.

Sergentul Colon ridică ușurel capacul cutiei de deasupra.

— Ce părere ai, sergent? zise Vimes făcând un pas în spate.

— Hm. Pare că e Picantă klatchiană cu anșoa, să trăiți, spuse Colon cunoscător.

— Adică despre om, zise Vimes plictisit.

— Nnnnn, spuse Fratele Degete.

Colon trase cu ochiul pe sub glugă.

— Oh. Îl știu, domnule, zise el. Bengy „Pas-ușor” Boggis,domnule. E capo de gașcă în Breasla Hoților. Îl știu de demult, domnule. Un pișicher afurisit. Lucra la Universitate.

— Ce, ca vrăjitor? spuse Vimes.

— Om bun la toate, domnule. Grădinărit, tâmplărie și altele.

— Oh. Chiar *așa?*

— Nu putem face nimic pentru sărmanul om? zise Lady Ramkin.

Nobby luă iute poziție de drepți.

— Pot să îi dau eu un șut în boașe pentru dumneavoastră, dacă doriți, doamnă.

— Dddrrr, spuse Fratele Degete începând să tremure necontrolat în timp ce Lady Ramkin surâdea stingherit, cu tăria ca de fier a unei doamne bine-crescute care este hotărâtă să nu arate că înțelesese ceea ce tocmai i se spusese.

— Voi doi, puneți-l în trăsură, zise Vimes. Dacă nu vă deranjează, Lady Ramkin...

— ...Sybil... îl corectă Lady Ramkin.

Vimes roși și continuă.

— ...s-ar putea să fie o idee bună să îl ducem înăuntru. Acuzați-l de furtul unei cărți, și anume, *Invocarea dragonilor.*

— Imediat, să trăiți, spuse sergentul Colon. Și pizza se răcește. Știți cât de rea se face brânza când se răcește.

— Și fără lovituri, avertiză Vimes. Nici *măcar* unde nu se vede. Morcove, tu vii cu mine.

— Dddrrraa, interveni Fratele Degete.

— Și ia-l pe Errol, adăugă Vimes. O ia razna aici. E un drăcușor curajos, trebuie să recunosc.

— Minunat, dacă stai să te gândești, zise Colon.

Errol patrula încolo și încoace prin fața clădirii distruse, scâncind.

— Uită-te la el, spuse Vimes. Abia așteaptă să se încaiere.

Se trezi că privirea îi era atrasă, parcă de niște sfori, în sus spre norii de ceață agitați.

„E pe acolo pe undeva”, se gândi el.

— Ce facem acum, domnule? întrebă Morcove în timp ce trăsura se depărta huruind.

— Nu ești neliniștit, nu? zise Vimes.

— Nu, să trăiți!

Felul în care o spuse mișcă ceva în mintea lui Vimes.

— Nu, zise el, nu ești, nu-i așa? Cred că faptul că ai fost crescut de pitici e de vină. Nu ai pic de imaginație.

— Sunt sigur că fac tot ce pot, domnule, spuse Morcove hotărât.

— Tot mai trimiți toată solda acasă, mamei?

— Da, să trăiți!

— Ești un băiat bun.

— Da, să trăiți! Deci, ce facem, domnule căpitan Vimes? repetă Morcove.

Vimes se uită în jur. Merse câțiva pași exasperați, fără țintă. Își desfăcu larg brațele, iar apoi și le lăsă să cadă lovind pulpele.

— De unde să știu eu? Avertizăm oamenii, cred. Am face bine să mergem la palatul Patricianului. Și apoi...

Se auzeau pași prin ceață. Vimes se încordă, puse degetul la buze și îl trase pe Morcove la adăpostul unei intrări.

O siluetă apăru din ceață.

„Încă unul dintre ei, se gândi Vimes. Ei, nu există nici o lege despre purtatul de robe negre și de glugi adânci. Ar putea fi zeci de motive perfect inocente pentru care această persoană să poarte o robă lungă și neagră și o glugă adâncă și să stea în fața unei case topite la răsărit.

Poate că ar trebui să îi cer să numească măcar unul."

Ieși la iveală.

— Mă scuzați, domnule... începu el.

Gluga se întoarse spre el. Se auzi șuieratul unei respirații.

— Mă întrebam dacă ați putea... *După el, subagent!*

Silueta avea un avans bun. Goni pe stradă și ajunse la colț înainte ca Vimes să fi parcurs jumătate din distanță.

Coti derapând, la timp ca să vadă o formă dispărând într-o fundătură.

Vimes își dădu seama că fugea de unul singur. Se opri gâfâind, se uită în urmă și-l văzu pe Morcove apărând la trap mărunt pe după colț.

— Ce s-a întâmplat? șuieră el.

— Sergentul Colon a spus că nu trebuie să fug, zise Morcove.

Vimes se uită la el nelămurit. Apoi lumina înțelegerii se lăsă încet asupra lui.

— Oh, spuse el. Ăăă, înțeleg. Nu cred că a vrut să zică în *orice* situație, băiete. Se uită fix în spate, prin ceață. Nu că am avea prea multe șanse pe ceața asta și pe străzile astea.

— S-ar putea să fi fost doar un trecător nevinovat, domnule, zise Morcove.

— Ce, în Ankh-Morpork?

— Da, să trăiți!

— Ar fi trebuit să punem mâna pe el, atunci, doar pentru valoarea dată de raritate, spuse Vimes.

Îl bătu pe Morcove pe umăr.

— Haide. Ar fi bine să ajungem la palatul Patricianului.

— Palatul Regelui, îl corectă Morcove.

— Ce? zise Vimes, cursul gândurilor fiindu-i temporar deviat.

— Este palatul Regelui, acum, spuse Morcove.

Vimes se uită pieziș la subagent. Râse scurt, fără veselie.

— Da, așa e, cedă el. Regele nostru ucigaș de dragoni. Bravo lui! Oftă. N-o să le placă asta.

Nu le plăcu. Nici unuia dintre ei.

Prima problemă a fost Garda Palatului.

Vimes nu îi avusese niciodată la inimă. Nici ei nu îl avuseseră vreodată la inimă pe *el.* Bine, poate că trupele erau doar la un pas de a fi niște infractori mărunți, dar, în opinia profesională a lui Vimes, Garda Palatului din acele timpuri era la un pas de a fi cea mai răufăcătoare scursură din câte produsese orașul. Un pas mai în *jos.* Ar fi trebuit să se reformeze nițel înainte de a putea fi măcar luată în calcul pentru includerea în lista Celor Zece Cel Mai Puțin Doriți.

Erau duri. Erau tari. Nu erau adunați de prin șanțuri, erau ce găsești încă lipit de șanț atunci când măturătorii de șanțuri vor fi cedat epuizați. Fuseseră extrem de bine plătiți de Patrician și, probabil, erau extrem de bine plătiți de altcineva acum, deoarece când Vimes ajunse la porți, doi dintre ei încetară să se mai sprijine de ziduri și se îndreptară, păstrând, totuși, nivelul potrivit de aplecare de umeri psihologică pentru a provoca jignire maximă.

— Căpitanul Vimes, spuse Vimes privind drept înainte. Larege. Este de cea mai mare importanță.

— Da? Ei, ar fi bine să fie, zise o gardă. Căpitanul Slimes[23],ai spus?

— Vimes, zise Vimes neutru. Cu Ve.

Unul dintre soldați îi făcu semn din cap tovarășului său.

— Vimes, spuse el. Cu Ve.

— Ca să vezi, zise cealaltă gardă.

— Este foarte urgent, spuse Vimes păstrând o expresie împietrită.

Încercă să înainteze.

Prima gardă făcu un pas în lateral și îl lovi iute în piept.

— Nimeni nu merge nicăieri, zise el. Ordinele regelui, înțelegi? Așa că poți să te târăști înapoi în gaura ta, căpitane Vimes cu Ve.

Nu vorbele îl făcură pe Vimes să se hotărască. Ci felul în care celălalt bărbat chicotea.

— La o parte, spuse el.

Soldatul se aplecă în față.

— Și cine o să mă facă – bătu în coiful lui Vimes –, curcane?

Există momente când este o adevărată plăcere să arunci bomba imediat.

[23] În limba engleză, slime înseamnă „mâzgă”, „noroi”. (n.tr.)

— Subagent Morcove, vreau să-i arestezi pe acești oameni, zise Vimes.

Morcove salută.

— Imediat, să trăiți, spuse el, se întoarse și plecă în trap vioi înapoi pe unde veniseră.

— Hei! strigă Vimes în timp ce băiatul dispărea pe după colț.

— Așa îmi place, zise prima gardă, sprijinindu-se în suliță. Ăsta e un tânăr cu inițiativă. Un băiat isteț. Nu vrea să rămână aici să fie tras de urechi. E un tânăr care va ajunge departe, dacă are ceva minte.

— Foarte multă minte, spuse cealaltă gardă.

Rezemă sulița de zid.

— Voi, ăștia din Gardă, mă faceți să vărs, zise el pe un ton colocvial. Frecați menta tot timpul, fără să faceți nimic ca lumea. Vă tot dați mari de parcă ați însemna ceva. Așa că eu și Clarence o să îți arătăm ce înseamnă cu *adevărat* să fii de gardă, nu-i așa?

„I-aș cam putea face față unuia dintre ei, se gândi Vimes în timp ce se dădea câțiva pași în spate. Dacă se uită în altă parte, cel puțin.”

Clarence sprijini sulița de poartă și scuipă în palme.

Se auzi un vaiet lung, înspăimântător. Vimes își dădu seama cu uimire că nu venea de la el.

Morcove apăru de după colț alergând de mama focului. În fiecare mână avea câte un topor de pădurar.

Sandalele lui uriașe lipăiau pe pietrele pavajului pe când se apropia în viteză, accelerând tot timpul. Și tot timpul era acest țipăt – *diidahdiidahdiidah* precum ceva prins într-o capcană pe fundul unui canion cu multiple ecouri.

Cele două gărzi împietriră pe loc uluite.

— Eu m-aș feri, dacă aș fi în locul vostru, spuse Vimes de la nivelul solului.

Cele două topoare părăsiră mâinile lui Morcove și vâjâiră prin aer scoțând un sunet ca un stol de potârnichi. Unul lovi poarta palatului, îngropându-se pe jumătate în lemnărie. Celălalt lovi coada primului și o despică. Apoi sosi Morcove.

Vimes se duse să șadă o vreme pe o bancă din apropiere și își rulă o țigară.

În cele din urmă, zise:

— Cred că e de ajuns, subagent. Cred că acum sunt de acord să se predea.

— Da, să trăiți! De ce sunt acuzați, domnule? spuse Morcove ținând câte un corp inert în fiecare mână.

— Atac asupra unui ofițer al Gărzii în exercițiul funcțiunii și... oh, da, împotrivire la arestare.

— Subsecțiunea (iii) din Legea Ordinii Publice din 1457? zise Morcove.

— Da, spuse Vimes solemn. Da. Da, cred că da.

— Dar nu s-au împotrivit foarte mult, domnule, observă Morcove.

— Ei, *tentativă* de împotrivire la arestare. Eu i-aș lăsa lângă zid până ne întoarcem. Nu cred că vor dori să plece undeva.

— Imediat, să trăiți!

— Ai grijă, nu-i răni, zise Vimes. Nu trebuie să rănești prizonierii.

— Așa e, să trăiți, zise Morcove conștiincios. Odată Reținuți, prizonierii au Drepturi, domnule. Așa spune în Legea Demnității Omului (Drepturi Civile) din 1341. Îi tot spun caporalului Nobbs. Au Drepturi, îi zic. Asta înseamnă că nu-i Lovești când sunt Jos.

— Foarte bine spus, agent.

Morcove se uită în jos.

— Aveți dreptul să nu spuneți nimic, zise el. Aveți dreptul să nu vă răniți când cădeți pe trepte în drum spre celule. Aveți dreptul să nu săriți de la ferestre înalte. Nu trebuie să spuneți nimic, vedeți voi, dar orice spuneți, ei bine, trebuie să notez și ar putea fi folosit ca dovadă. Scoase carnețelul și linse creionul. Se aplecă mai mult. Pardon? zise el. Se uită la Vimes. Cum se scrie „geamăt”?

— G-I-A-M-Ă-T,cred.

— Foarte bine, domnule.

— Oh, și, agent, încă ceva.

— Da, să trăiți?

— Pentru ce topoarele?

— *Erau* înarmați, domnule. Le-am luat de la fierarul de pe Strada Pieței, domnule. I-am zis că vă duceți mai târziu să îi plătiți.

— Și țipătul? zise Vimes slab.

— Un cântec de luptă al piticilor, domnule, spuse Morcove cu mândrie.

— E un țipăt *bun,* zise Vimes alegându-și cuvintele cu grijă. Dar ți-aș fi recunoscător dacă data viitoare m-ai anunța înainte, bine?

— Cu siguranță, domnule.

— În scris, cred.

Bibliotecarul se legăna mai departe. Înainta încet, pentru că existau lucruri pe care nu era dornic să le întâlnească. Ființele evoluează pentru a umple fiecare ungher din mediu, iar unele dintre cele din imensitatea prăfuită a spațiului-L era mai bine să fie evitate. Erau mult mai neobișnuite decât ființele neobișnuite.

De obicei, era prevenit dacă urmărea cu atenție crabii-scăriță care păștеau inofensivi în praf. Când erau speriați, venea vremea să se ascundă. De câteva ori fu nevoit să se lipească de rafturi în timp ce un tezaurus se prăvălea bubuind pe lângă el. Așteptă răbdător cât timp o turmă de creaturi trecu, păscând conținutul cărților îndrăgite și lăsând în urmă volumașe subțiri de critică literară. Și mai erau și alte lucruri, lucruri de care se depărta în grabă și la care încerca să nu se uite cu atenție...

Și trebuia să eviți clișeele cu orice preț.

Își termină ultimele alune în vârful unei scări mobile, care mușca absentă din rafturile de sus.

Teritoriul îi dădea, în mod clar, o senzație familiară sau, cel puțin, avea sentimentul că, în cele din urmă, avea să fie ceva familiar. Timpul avea alt sens în spațiul-L.

Erau rafturi ale căror contururi i se părea că le cunoaște. Titlurile cărților, deși tot imposibil de citit, aveau o urmă chinuitoare de lizibilitate. Chiar și aerul închis avea un miros despre care credea că îl cunoștea.

Își târî picioarele iute pe un coridor lateral, coti pe după un colț și, doar cu o urmă de dezorientare, intră în acel set de dimensiuni pe care oamenii, pentru că nu știu altceva, le consideră normale.

Îi era foarte cald, iar blana i se ridică măciucă pe corp atunci când energia temporală se descărcă treptat.

Era în beznă.

Întinse un braț și cercetă cotoarele cărților de lângă el. Ah. *Acum* știa unde era.

Era acasă.

Era acasă în urmă cu o săptămână.

Era important să nu lase urme. Dar asta nu reprezenta o problemă. Se cățără pe latura celui mai apropiat raft de cărți și, la lumina stelelor care intra prin cupolă, înaintă grăbit.

Lupine Wonse ridică o privire urâtă, cu ochii roșii, din grămada de hârtii de pe birou. Nimeni din oraș nu știa nimic despre încoronări. Trebuia să inventeze din mers. Ar fi trebuit să fie multe lucruri cu care să fluturi, asta știa.

— Da? zise el brusc.

— Ăă, un anume căpitan Vimes vrea să vă vorbească, spuse lacheul.

— Vimes din Gardă?

— Da, domnule. Zice că e de cea mai mare importanță.

Wonse se uită pe lista cu celelalte lucruri de cea mai mare importanță. Încoronarea regelui, pentru început. Preoții supremi a cincizeci și trei de religii își disputau onoarea. Avea să fie o îngrămădeală. Iar apoi, mai erau și bijuteriile coroanei.

Sau, mai degrabă, *nu* erau bijuteriile coroanei. Cândva, în generațiile anterioare, bijuteriile coroanei dispăruseră. Un bijutier de pe Strada Meșteșugarilor Iscusiți făcea tot ce putea în timpul disponibil, cu sticlă și poleială.

Vimes putea aștepta.

— Spune-i să vină în altă zi, rosti Wonse.

— Ce bine că ne-ai primit, spuse Vimes apărând în cadrul ușii.

Wonse se uită urât la el.

— Dacă tot erai aici... zise el.

Vimes își trânti coiful pe biroul lui Wonse cu ceea ce secretarul consideră a fi un gest jignitor și se așeză.

— Ia loc, spuse Wonse.

— Ai mâncat de dimineață? zise Vimes.

— Acum chiar... începu Wonse.

— Stai liniștit, spuse Vimes voios. Agentul Morcove o să se ducă să vadă ce e pe la bucătărie. Băiatul ăsta o să îl conducă.

După ce plecară, Wonse se aplecă peste teancurile de hârtii.

— Ar fi bine, zise el, să fie un motiv foarte bun pentru...

— S-a întors dragonul, spuse Vimes.

Wonse se holbă la el o vreme.

Vimes se holbă la rândul său.

Lui Wonse îi reveniră simțirile din colțurile prin care fuseseră aruncate.

— Ai băut, nu? zise el.

— Nu. Dragonul s-a *întors.*

— Acum, uite... începu Wonse.

— L-am văzut, zise Vimes sec.

— Un dragon? Ești sigur?

Vimes se aplecă peste birou.

— Nu! M-aș fi putut înșela, la naiba! strigă el. Ar fi putut fi altceva cu gheare afurisit de mari, aripi uriașe și respirație fierbinte, arzătoare! Trebuie să fie grămezi de astfel de lucruri!

— Dar am văzut cu toții cum a fost omorât! spuse Wonse.

— Nu știu ce am văzut *noi!* zise Vimes. Dar știu ce am văzut *eu!*

Se dădu în spate, tremurând. Dintr-odată, se simțea extrem de obosit.

— Oricum, spuse el pe un ton mai normal. A făcut supă dintr-o casă de pe Strada Nespălată. Ca și în celelalte cazuri.

— A scăpat vreunul dintre ei?

Vimes își prinse capul în palme. Se întrebă de când nu mai dormise, un somn cum se cuvine, din cele cu cearșafuri. Sau de când nu mai mâncase, că veni vorba. Să fi fost noaptea trecută sau cu o noapte în urmă? Oare, dacă se gândea bine, dormise vreodată în viața lui? Se părea că nu. Brațele lui Morfeu își suflecaseră mânecile și îi trăgeau niște pumni creierului mic, dar părți din el ripostau. „Vreunul dintre ei...?”

— Vreunul dintre cine? zise el.

— Oamenii din casă, firește, spuse Wonse. Bănuiesc că erau oameni înăuntru. Noaptea, adică.

— Oh? Oh. Da. Nu era o casă normală. Cred că era un fel de societate secretă, reuși Vimes să rostească.

Ceva se declanșa în mintea lui, dar era prea obosit să cerceteze ce anume.

— Magică, vrei să zici?

— Nu știu, spuse Vimes. S-ar putea. Tipi cu robe.

„O să îmi spună că am exagerat, își zise el. Și ar avea dreptate.”

— Uite, spuse Wonse cu blândețe. Oamenii care se joacă de-a magia și nu știu cum să o controleze, ei bine, se pot arunca în aer și...

— Să se arunce în aer?

— Și tu ai avut niște zile agitate, zise Wonse liniștitor. Dacă aș fi doborât și aproape ars de viu de un dragon, cred și eu că l-aș vedea tot timpul.

Vimes se holbă la el cu gura căscată. Nu se putea gândi la nimic ce să zică. Orice fel de elastic întins și înnodat îl făcuse să se miște în aceste ultime câteva zile, acum se pleoștise de tot.

— Nu crezi că ai cam exagerat? spuse Wonse.

„Ah, se gândi Vimes. Ce bine.”

Se prăbuși în față.

Bibliotecarul se aplecă precaut peste vârful raftului de cărți și întinse un braț prin beznă.

Iat-o.

Unghiile lui groase apucară cotorul cărții, o traseră ușurel de pe raft și o ridicară. Înălță lampa cu grijă.

Nici o îndoială. *Invocarea dragonilor.* Singurul exemplar, prima ediție, ușor jerpelită și bine arsă de dragoni.

Puse lampa lângă el și începu să citească prima pagină.

— Mmm? zise Vimes, trezindu-se.

— V-am adus o ceașcă de ceai, domnule căpitan, spuse sergentul Colon. Și un sfârl.

Vimes se uită la el fără nici o expresie.

— Ați dormit, sări în ajutor sergentul Colon. Erați terminat când v-a adus Morcove.

Vimes se uită în jur la decorul de-acum familiar al secției.

— Oh, spuse el.

— Eu și Nobby am făcut ceva *detectivească,* zise Colon. Știți casa care a fost topită? Ei bine, nu stă nimeni acolo. Sunt doar camere de închiriat. Așa că am aflat cine le închiria. E un îngrijitor care se duce în fiecare noapte să strângă scaunele și să încuie. Nici nu-i venea să creadă că a fost arsă. Știți cum sunt îngrijitorii.

Făcu un pas în spate, așteptând aplauze.

— Bravo, spuse Vimes conștiincios, înmuind sfârlul în ceai.

— Sunt trei societăți care o folosesc, zise Colon. Își scoase carnețelul. Și anume. Societatea pentru Aprecierea Artei Frumoase din Ankh-Morpork, hm, hm, Clubul de Cântece și Dansuri Populare din Morpork și Frăția Deslușită a Nopții de Catran.

— De ce „hm, hm”? spuse Vimes.

— Ei, știți dumneavoastră. *Artă* Frumoasă. Sunt doar bărbați care pictează femei îmbrăcate nud. De tot, explică sergentul Colon *connaisseur-ul.* Mi-a zis îngrijitorul. Unii dintre ei nici nu au vopsea pe pensule, să știți. Rușinos!

„Trebuie să fie un milion de povești în orașul ăsta, se gândi Vimes. De ce trebuie eu să le ascult întotdeauna pe cele ca asta?”

— Când se întâlnesc? zise el.

— Lunea, la 7.30, intrare zece bănuți, spuse Colon cu promptitudine. Cât despre cei cu dansurile populare... ei bine, nu-i nimic cu ei. Știți cum vă întrebați întotdeauna ce face caporalul Nobbs în serile libere?

Fața lui Colon se desfăcu într-un rânjet ca o felie de pepene.

— Nu! zise Vimes nevenindu-i să creadă. Nu Nobby?

— Da! spuse Colon încântat de rezultat.

— Ce, țopăie cu clopoței pe el și-și flutură batista în aer?

— Zice că e important să păstrăm vechile tradiții, spuse Colon.

— Nobby? Domnul Bombeuri-de-oțel-în-vintre, Verificam-doar-clanța-și-s-a-deschis-singură?

— Da! Ciudată lume, nu? A fost foarte rușinat de asta.

— Doamne, zise Vimes.

— Se dovedește că niciodată nu poți să-ți dai seama, spuse Colon. Oricum, îngrijitorul a zis că Frăția Deslușită lasă tot timpul dezordine. Urme de cretă șterse pe podea, a zis. Și nu pun niciodată scaunele la locul lor și nici nu spală samovarul. S-au întâlnit mult în ultima vreme, a zis el. Pictorii de femei la nud au fost nevoiți să se întâlnească în altă parte săptămâna trecută.

— Ce ai făcut cu suspectul nostru? spuse Vimes.

— Ăla? Oh, a tulit-o, căpitane, zise sergentul părând jenat.

— De ce? Nu părea în stare să fugă nicăieri.

— Păi, când ne-am întors aici, l-am pus lângă foc și l-am învelit pentru că tot tremura, spuse sergentul Colon în timp ce Vimes își încheia armura.

— Sper că nu i-ați mâncat pizza.

— Errol a mâncat-o. Știți, brânza, se duce...

— Continuă.

— Păi, zise Colon stânjenit, tot tremura, într-un fel, și gemea despre dragoni și așa mai departe. Ne-a părut rău de el, să vă spun drept. Și, deodată, sare și fuge pe ușă fără nici un motiv.

Vimes aruncă o privire la fața mare, deschisă și nesinceră a sergentului.

— Fără motiv? întrebă el.

— *Păi,* ne-am hotărât să luăm o îmbucătură, așa că l-am trimis pe Nobby la brutărie, vedeți, și, ei bine, ne-am gândit că și prizonierul ar trebui să capete ceva de mâncare...

— Da? zise Vimes încurajator.

— *Păi,* când Nobby l-a întrebat dacă vrea să-i prăjim sfârlul, a țipat și a tulit-o.

— Pur și simplu? spuse Vimes. Nu l-ați amenințat în niciun fel?

— Direct, domnule căpitan. E un mister, dacă mă întrebați. Tot zicea ceva despre cineva numit Mare Maestru Suprem.

— Hmm...

Vimes aruncă o privire pe geam. Ceața cenușie învăluia lumea în lumină slabă.

— Ce oră e? spuse căpitanul.

— Cinci, domnule.

— Bun. Păi, înainte să se întunece...

Colon tuși.

— Dimineața, domnule. Este mâine, domnule.

— M-ai lăsat să dorm toată *ziua?*

— Nu m-a lăsat inima să vă trezesc, domnule. N-a fost nicio activitate a dragonului, dacă la asta vă gândeați. Totul a fost foarte liniștit, de fapt.

Vimes se uită urât la el și deschise precipitat fereastra.

Ceața se scurse înăuntru, într-o cascadă cu irizări gălbui.

— Credem că trebuie să fi zburat, zise glasul lui Colon din spatele lui.

Vimes se uită țintă la norii grei, umflați.

— Să sperăm că se înseninează pentru încoronare, continuă Colon pe un ton îngrijorat. Sunteți bine, domnule?

„Nu a zburat, se gândi Vimes. De ce să fi zburat? Nu-i putem face rău și are tot ce vrea aici. E acolo sus, undeva.”

— Sunteți bine, domnule? repetă Colon.

„Trebuie să fie acolo sus, undeva, în ceață. Sunt tot felul de turnuri și chestii.”

— La ce oră este încoronarea, sergent? spuse Vimes.

— La amiază, domnule. Și domnul Wonse a trimis un mesaj că să purtați armura dumneavoastră cea mai bună printre conducătorii orășenești, domnule.

— Oh, da?

— Și sergentul Hummock și garda de zi vor străjui drumul, domnule.

— Cu ce? zise Vimes absent, privind cerul.

— Scuze, domnule?

Vimes mijii ochii pentru a vedea mai bine acoperișul.

— Hmm? spuse el.

— Ziceam că vor străjui drumul, domnule, spuse sergentul Colon.

— Este acolo sus, sergent, zise Vimes. Practic pot să-l miros.

— Da, să trăiți, spuse Colon supus.

— Se gândește ce să facă acum.

— Da, să trăiți?

— Nu sunt lipsiți de inteligență, să știi. Doar că nu gândesc ca noi.

— Da, să trăiți!

— Așa că, la naiba cu străjuirea drumului. Vreau ca voi trei să fiți pe acoperișuri, s-a ‘nțeles?

— Da, să tră...ce?

— Pe acoperișuri. Sus. Când trece la acțiune, vreau ca noi să fim primii care știm.

Colon încercă să arate prin expresia feței că el *nu* voia.

— Credeți că este o idee bună, domnule? se aventură sergentul.

Vimes îl privi inexpresiv.

— Da, sergent, cred. E a mea, spuse el cu răceală. Acum du-te și ocupă-te de asta.

Când rămase singur, Vimes se spălă și se bărbieri cu apă rece, iar apoi scotoci prin cufărul său de campanie până când dezgropă platoșa de paradă și mantia roșie. Ei bine, mantia fusese roșie *odată,* și mai era, ici și colo, deși cea mai mare parte din ea semăna cu o mică plasă folosită cu mare succes la prinsul moliilor. Mai exista și un coif, lăsat sfidător fără panaș, de pe care frunza de aur groasă cât o moleculă se desprinsese de mult.

Se apucase să facă economii pentru o mantie nouă, cândva. Oare ce se întâmplase cu banii?

Nu era nimeni în sala gărzilor. Errol era întins în sfărâmăturile celei de a patra lădițe de fructe pe care Nobby o căpătase pentru el. Restul fuseseră cu toate mâncate sau se dizolvaseră.

În tăcerea fierbinte, huruitul neîncetat al stomacului său părea deosebit de puternic. Din când în când, scâncea.

Vimes îl scărpină șovăielnic în spatele urechilor.

— Ce-i cu tine, băiete? zise el.

Ușa scârțâi. Morcove intră, îl văzu pe Vimes aplecat peste cutia distrusă și salută.

— Suntem cam îngrijorați din cauza lui, căpitane, interveni el. Nu și-a mâncat cărbunii. Doar zace acolo zvâcnind și scâncind tot timpul. Doar nu credeți că a pățit ceva, nu?

— Se poate, spuse Vimes. Dar a fi în neregulă este destul de normal pentru un dragon. Întotdeauna trec peste asta. Într-un fel sau altul.

Errol îl privi îndurerat și închise iar ochii. Vimes îi trase bucățica de pătură peste el.

Se auzi un chițăit. Pipăi pe lângă corpul tremurător al dragonului, scoase un hipopotam din cauciuc, se zgâi la el surprins și apoi îl strânse de probă o dată sau de două ori.

— M-am gândit că să aibă și el cu ce să se joace, zise Morcove ușor rușinat.

— I-ai cumpărat o jucărioară?

— Da, domnule.

— Ce gând bun.

Vimes spera ca Morcove să nu fi observat mingea pufoasă băgată în spatele cutiei. Fusese destul de scumpă.

Îi lăsă pe cei doi să-și vadă de-ale lor și păși în lumea de afară.

Pe străzi erau și mai multe steaguri acum. Oamenii începuseră să ocupe bulevardele principale, chiar dacă pentru asta trebuiau să aștepte ore bune. Tabloul era în continuare unul deprimant.

Măcar o dată avea și el o poftă, una pentru care ar fi fost nevoie de mai mult de o băutură sau două ca să o satisfacă. Merse agale spre Casa Costițelor a lui Harga, un obicei de ani întregi, și avu o altă surpriză neplăcută. De obicei, singurele decorațiuni interioare se aflau pe vesta lui Sham Harga, iar mâncarea era ceva bun și solid pentru o dimineață friguroasă, numai calorii, proteine și grăsime și, poate, o vitamină plângând încetișor într-un colț pentru că era singură. Acum, ghirlande din hârtie făcute cu atenție împânzeau încăperea, iar el era confruntat cu un meniu colorat în care cuvintele „Încoronațiune” și „Regal” se strecuraseră insidios în fiecare rând strâmb ortografiat.

Vimes arătă îngrijorat cu degetul înspre meniu.

— Ce-i asta? spuse el.

Harga se uită. Erau singuri în birtul cu pereți unsuroși.

— Zice „La solicitare regală”, căpitane, spuse el cu mândrie.

— Ce înseamnă?

Harga se scarpină în cap cu un polonic.

— Ce înseamnă este că, zise el, dacă regele vine aici, o să-i placă.

— Atunci ai ceva de mâncare pentru mine care nu e prea aristocratic? spuse Vimes acru și se hotărî pentru o plebe e pâine prăjită și pentru o proletară friptură atât de în sânge, că încă o mai puteai auzi zbierând.

Vimes mâncă la tejghea.

Un zgomot slab de frecare îi tulbură gândurile.

— Ce faci? zise el.

Vinovat, Harga ridică privirea de la treaba lui din spatele tejghelei.

— Nimic, căpitane, spuse el.

Încercă să ascundă dovada în spatele său când Vimes se uită urât peste lemnul mușcat de cuțite.

— Haide, Sham. Mie poți să-mi arăți.

Fără tragere de inimă, mâinile grase ale lui Harga apărură la vedere.

— Doar frecam grăsimea veche de pe tigaie, mormăi el.

— Văd. Și de când ne cunoaștem noi, Sham? zise Vimes cu o blândețe îngrozitoare.

— De ani întregi, căpitane, spuse Harga. Ai venit aproape în fiecare zi aici, regulat. Unul dintre cei mai buni clienți.

Vimes se întinse peste tejghea până când nasul lui fu la același nivel cu chestia rozalie și moale din mijlocul feței lui Harga.

— Și în tot acest timp, ai schimbat *vreodată* grăsimea? întrebă el.

Harga încercă să se dea înapoi.

— Păi...

— Mi-a fost ca un prieten, grăsimea asta veche, zise Vimes. Sunt bucățele mici și negre înăuntru pe care am ajuns să le cunosc și să le iubesc. E o masă ea singură. Și ai curățat și cana de cafea, nu? Îmi dau seama. Cafeaua asta e cea mai dragoste-în-canoe[24] din câte am băut. Ailaltă avea *aromă.*

— Păi, am crezut că era vremea...

— De ce?

Harga lăsă tigaia să-i scape dintre degetele grăsulii.

— Păi, am crezut că dacă se întâmplă să intre regele...

— Sunteți toți *nebuni!*

— Dar, căpitane...

Degetul acuzator al lui Vimes se înfipse adânc în faldurile vestei scumpe a lui Harga.

— Nici măcar nu știi cum îl cheamă pe nenorocitul ăsta! strigă el.

Harga se replie.

— Ba știu, căpitane, se bâlbâi. Sigur că știu. Am văzut pe decorații și toate cele. Îl cheamă Rex Vivat.

Foarte ușor, clătinând din cap disperat, plângând în sinea lui pentru servilismul fundamental al umanității, Vimes îi dădu drumul.

În alt timp și spațiu, Bibliotecarul termină de citit. Ajunsese la capătul textului. Nu la sfârșitul cărții – mai era destul din carte. Fusese arsă dincolo de limita lizibilității, totuși.

Nu că ultimele câteva pagini nearse erau prea ușor de citit. Autorului îi tremurase mâna, scrisese repede și făcuse o grămadă de purcei. Dar Bibliotecarul se luptase cu multe texte înfiorătoare dintr-unele dintre cele mai rele cărți legate vreodată, cuvinte care încercau să te citească ele pe tine în timp ce le parcurgeai, cuvinte care se zvârcoleau pe pagină. Cel puțin acestea nu erau astfel de cuvinte. Acestea erau doar cuvintele unui om speriat de moarte. Un om scriind un avertisment îngrozitor.

O pagină ceva mai în spate de secțiunea arsă era cea care îi atrase atenția Bibliotecarului. Se așeză și se uită fix la ea o vreme.

Apoi se uită fix în beznă.

Era bezna *lui.* Dormea pe undeva pe acolo. Undeva, acolo, un hoț se îndrepta spre acest loc pentru a fura această carte. Și apoi cineva avea să citească această carte, să citească aceste cuvinte și să o facă.

Îl mâncau palmele.

[24]Referinţă la poanta unei glume vechi:
— Care este asemănarea dintre berea americană şi a face dragoste într-o canoe?
— Amândouă sunt prea aproape de apă! (n.tr.).

Tot ce avea de făcut era să ascundă cartea sau să se arunce în capul hoțului și să i-l deșurubeze de pe umeri.

Se uită din nou fix în beznă...

Dar asta ar însemna să intervină în cursul istoriei. Lucruri oribile s-ar fi putut întâmpla. Bibliotecarul știa totul despre asta, era o parte din ceea ce trebuia să știi înainte de a fi acceptat în spațiul-L. Văzuse imagini în cărți antice. Timpul se putea bifurca, precum o pereche de pantaloni. Puteai ajunge în cracul nepotrivit, trăind o viață care se întâmpla, de fapt, în *celălalt* crac, vorbind cu oameni care nu erau din cracul tău, te loveai de pereți care nu mai erau acolo. Viața putea fi oribilă în perechea de pantaloni nepotrivită a Timpului.

În plus, era împotriva regulilor Bibliotecii[25]. Bibliotecarii Spațiului și Timpului reuniți ar fi avut, cu siguranță, ceva despus dacă el ar fi început să se joace cu cauzalitatea.

Închise cartea cu grijă și o vârî la loc în raft. Apoi se legănă ușurel din raft în raft până când ajunse la ieșire. Pentru o clipă, se opri și se uită la trupul lui adormit. Poate că se întreba dacă să se trezească, să aibă o mică discuție cu sine însuși, să își spună că are prieteni și că nu trebuie să își facă griji. Dacă așa stăteau lucrurile, cu siguranță se hotărâse să nu o facă. Puteai să dai de o grămadă de belele în felul ăsta.

În schimb, se strecură pe ușă, și se furișă prin umbre, și îl urmări pe hoțul cu fața acoperită când ieși cu cartea strânsă la piept, și așteptă în ploaie lângă intrarea groazei până când Frăția Deslușită se întâlni și, când ultimul plecă, îl urmă până acasă și murmură pentru sine într-o surprindere antropoidă...

După care fugi înapoi la Biblioteca lui și la căile înșelătoare ale spațiului-L.

Până la mijlocul dimineții străzile erau înțesate, Vimes îl pedepsise pe Nobby cu solda pe o zi pentru că fluturase un steguleț și un aer de mohorâre ghimpată se lăsase peste Yard, ca un nor mare și negru cu scânteieri de fulgere în el.

— S-ajungi într-un loc înalt, mormăi Nobby. Foarte simplu de zis.

— Abia așteptam să străjuiesc drumul, spuse Colon. Aș fi avut o priveliște bună.

— Noaptea trecută vorbeai despre privilegii și drepturile omului, zise Nobby acuzator.

— Ei bine, unul dintre privilegiile și drepturile acestui om este să aibă o priveliște bună, spuse sergentul. Atâta zic și eu.

— Niciodată nu l-am văzut pe căpitan atât de supărat, spuse Nobby. Îmi plăcea mai mult când se ținea de băutură. Cred că...

[25]Cele trei reguli ale Bibliotecarilor Spaţiului şi Timpului sunt: 1) Liniște; 2) Cărţile trebuie înapoiate până la termenul-limită afișat; 3) Nu interveniţi în lanţul cauzalităţii.

— Știi, cred că Errol chiar e bolnav, zise Morcove.

Se întoarseră spre coșul de fructe.

— E foarte fierbinte. Și are pielea foarte lucioasă.

— Care e temperatura potrivită pentru un dragon? spuse Colon.

— Da. Cum o iei? zise Nobby.

— Cred că ar trebui să o rugăm pe Lady Ramkin să se uite la el, spuse Morcove. Ea știe despre chestiile astea.

— Nu, sigur se pregătește pentru încoronare. N-ar trebui să o deranjăm, zise Colon. Întinse mâna spre flancurile tremurătoare ale lui Errol. Am avut un câine care... Ahh! Nu e fierbinte, dă în clocot!

— I-am dat multă apă, dar nu se atinge de ea. Ce *faci* cu ceainicul, Nobby?

Nobby se uită inocent.

— Păi, m-am gândit că mai bine am face o ceașcă de ceai înainte de a ieși. E păcat să irosești...

— Ia-l de pe el!

Sosi amiaza. Ceața nu se ridică, dar se subție întru câtva, pentru a face loc unui abur galben pal acolo unde ar fi trebuit să fie soarele.

Deși trecerea anilor transformase postul de căpitan al Gărzii în ceva cam ponosit, Vimes tot mai avea dreptul la un loc pe podium la ocaziile oficiale. Totuși, căzuse în ierarhia socială, astfel încât acum era pe rândul cel mai de jos al tribunei șubrede, între maestrul Frăției Cerșetorilor și șeful Breslei Profesorilor. Nu-l deranja asta. Orice era mai bine decât să stea în rândul de sus, printre Asasini, Hoți, Negustători și toate celelalte chestii care se ridicaseră ca sămânța rea la suprafața societății. Niciodată nu știa despre ce să vorbească. Oricum, profesorul era o companie liniștită, căci nu făcea mare lucru înafară de a-și încleșta și a-și descleșta pumnii din când în când și de a se smiorcăi.

— Ai pățit ceva la gât, căpitane? spuse politicos șeful cerșetorilor, în timp ce așteptau caleștile.

— Ce? zise Vimes neatent.

— Te tot uiți în sus, spuse cerșetorul.

— Hmm? Oh. Nu. Nimic, zise Vimes.

Cerșetorul își strânse mantia de catifea în jurul său.

— N-ai putea oare să-mi dai – se opri, calculând o sumă potrivită cu statutul lui – cam trei sute de dolari pentru un banchet cetățenesc cu douăsprezece feluri de mâncare?

— Nu.

— Asta e. Asta e, spuse afabil șeful cerșetorilor.

Suspină. Nu era o treabă bună să fii cerșetor-șef. Diferențialele îți făceau buzunarul gros. Cerșetorii de rând câștigau destul de bine din mărunțiș, dar oamenii aveau tendința să se uite în cealaltă parte atunci când le cereai un conac cu șaisprezece camere pentru o noapte.

Vimes continuă să studieze văzduhul.

Pe podium, marele preot al lui Io cel Orb, care cu o noapte în urmă, prin intermediul unei discuții ecumenice complicate și, în cele din urmă, al unei bâte ghintuite, își câștigase dreptul de a-l încorona pe rege, își vedea de pregătirile sale. Lângămicul altar de sacrificiu portabil un țap legat își mesteca liniștit rumegătura și, probabil, se gândea în căprească: „Ce țap norocos sunt eu, să am parte de așa o priveliște bună a ceremoniei. Voi avea ce să povestesc copiilor.”

Vimes cercetă contururile neclare ale clădirilor aflate cel mai aproape.

Urale din depărtare sugerau că procesiunea era pe drum.

În jurul podiumului se organiză o mică învălmășeală când Lupine Wonse zori o mână de servitori pentru a derula pe trepte un covor roșu.

În partea opusă a pieței, printre reprezentanții aristocrației șterse a Ankh-Morpork-ului, fața lui Lady Ramkin se îndreptă în sus.

În jurul tronului, care fusese construit în grabă din lemn și din foiță de aur, câțiva preoți mai mici, unii dintre ei cu răni ușoare la cap, își ocupară iute pozițiile.

Vimes se foi pe scaun, conștient de sunetul propriilor bătăi ale inimii, și scrută pâcla de peste râu....și văzu aripile.

Dragă Mamă, Dragă Tată [scria Morcove, în timp ce se uita conștiincios în ceață] Ei bine, orașul este *Pe Cale* pentru încoronare, ceea ce este mai complicat decât acasă și acum sunt de serviciu și Ziua. E păcat pentru că, aveam de gând să privesc încoronarea cu Reet, dar nu se face să mă plâng. Trebuie să plec acum pentru că așteptăm în orice clipă un dragon, deși nu există de adevăratelea. Fiul vostru iubitor, Morcove.

P.S. Mai știți ceva de Părăluța?

— Idiotule!

— Scuze, spuse Vimes. Scuze.

Oamenii se cățărau înapoi la locurile lor, mulți dintre ei aruncându-i priviri mânioase. Wonse era alb la față de furie.

— Cum de ai putut să fii atât de prost? se dezlănțui el.

Vimes se uită fix la propriile unghii.

— Am crezut că am văzut... începu el.

— Era un *corb!* Știi ce-i ăla corb? Sunt cu sutele în oraș!

— În ceață, vedeți, mărimea n-a fost ușor de... mormăi Vimes.

— Și sărmanul maestru Greetling, ar fi trebuit să știi ce i se întâmplă de la zgomotele puternice!

Fusese nevoie ca șeful Breslei Profesorilor să fie purtat de acolo pe brațe de niște oameni de treabă.

— Să strigi așa! continuă Wonse.

— Uite, am spus că îmi pare rău! A fost o greșeală neintenționată!

— A trebuit să opresc procesiunea și toate cele!

Vimes nu spuse nimic. Simțea ațintiți asupra lui sute de ochiamuzați sau acuzatori.

— Păi, mormăi el, mai bine m-aș întoarce la Yard...

Wonse miji ochii.

— Nu, se răsti el. Dar poți să te duci acasă, dacă vrei. Sau oriunde ai *chef.* Dă-mi insigna!

— Ha?

Wonse întinse mâna.

— Insigna, repetă el.

— Insigna mea?

— Asta am spus. Vreau să te feresc de probleme.

Vimes se uită la el uluit.

— Dar e insigna *mea!*

— Și o să mi-o dai mie, zise Wonse amenințător. Din ordinul regelui.

— Cum adică? Nici măcar nu știe!

Vimes auzi bocetul din propriul glas.

Wonse se încruntă.

— Dar o să știe, spuse el. Și nu cred că se va obosi măcar să numească vreun succesor.

Încetișor, Vimes își desfăcu discul coclit din cupru, îl cântări în palmă, iar apoi i-l aruncă lui Wonse fără o vorbă.

Pentru o clipă, se gândi să se apere, dar ceva în el se revoltă. Se întoarse și păși mândru prin mulțime.

Deci asta era.

Atât de simplu. După jumătate de viață de serviciu. Gata cu Garda Orașului. Hm. Vimes lovi cu piciorul în caldarâm. Acum o să fie vreun fel de Gardă Regală.

Și coifurile alea afurisite, cu pene.

Ei bine, se săturase. Oricum nu era o viață bună în Gardă. Nu te întâlneai cu oamenii în cele mai fericite momente ale lor. Sigur erau sute de alte lucruri pe care le putea face și, dacă se gândea destul, probabil că și-ar fi putut aminti de unele dintre ele.

Piața Pseudopolis nu se afla pe drumul procesiunii și, când intră împleticit în sediul Gărzii, auzi uralele din depărtare, de dincolo de acoperișuri. În partea cealaltă a orașului, gongurile templului erau bătute.

„Acum sună gongurile, se gândi Vimes, dar curând vor...vor... *nu* vor suna gongurile.” Nu prea era un aforism, dar mai putea lucra la el. Avea timp acum.

Vimes observă dezordinea.

Lui Errol îi revenise apetitul. Mâncase cea mai mare parte din masă, grilajul, coșul de cărbuni, câteva lămpi și hipopotamul de cauciuc chițăitor. Acum stătea întins iar în cutia lui, cu pielea zvâcnind, scâncind în somn.

— Bună dezordine ai mai făcut, spuse Vimes enigmatic.

Totuși, cel puțin nu *el* avea să fie obligat să strângă.

Deschise sertarul de la birou.

Cineva se înfruptase și de acolo. Mai rămăseseră doar câteva cioburi de sticlă.

Sergentul Colon se săltă pe parapetul din jurul Templului Zeilor Mărunți. Era prea bătrân pentru așa ceva. Se înrolase pentru sunatul din clopot, nu ca să-și facă veacul prin locuri înalte așteptând să-l găsească dragonii.

Își recăpătă suflarea și se zgâi prin ceață.

— Mai e cineva uman aici sus? șopti el.

Glasul lui Morcove sună slab și fără nuanțe în aerul amorțit.

— Aici sunt, domnule sergent, zise el.

— Verificam să văd dacă mai ești aici, spuse Colon.

— Tot aici sunt, domnule sergent, zise Morcove supus.

Colon i se alătură.

— Verificam dacă n-ai fost mâncat, spuse el încercândsă rânjească.

— N-am fost mâncat, zise Morcove.

— Oh, spuse Colon. Bun, atunci.

Bătu darabana cu degetele pe piatra umedă, simțind că trebuia să își facă poziția absolut clară.

— Doar verificam, repetă el. E de datoria mea, vezi tu. Să umblu, cumva. Nu că mi-e frică să stau pe acoperișuri de unul singur, înțelegi. E deasă ceața aici, nu?

— Da, domnule sergent.

— Totul e în regulă?

Vocea înfundată a lui Nobby se furișă prin aerul dens, urmată iute de proprietarul ei.

— Da, domnule caporal, zise Morcove.

— Ce cauți aici? întrebă Colon.

— Veneam și eu să verific dacă subagentul Morcove e în ordine, spuse Nobby inocent. *Tu* ce căutai, domnule sergent?

— Suntem cu toții bine, zise Morcove zâmbind. Asta e bine, nu?

Cei doi subofițeri se foiră neliniștiți și evitară să se uite unul la altul. Se părea că era un drum lung până la posturile lor, peste acoperișurile umede, cuprinse de nori și, mai presus de orice, *expuse.*

Colon luă o hotărâre executivă.

— La naiba cu asta, spuse el și găsi o bucată căzută de statuie pe care să stea.

Nobby se sprijini de parapet și scoase un chiștoc jilav din scrumiera de nedescris din spatele urechii sale.

— Se aude procesiunea trecând, observă el.

Colon își umplu pipa și aprinse un chibrit pe piatra de lângă el.

— Dacă dragonul ăla e viu, zise el suflând un norișor de fum și transformând o mică porțiune de ceață în smog, atunci trebuie să se fi dus naibii departe de aici, vă spun eu. Un oraș nu-l locul potrivit pentru un dragon, adăugă el pe tonul cuiva care se descurcă de minune în a se convinge singur. S-a dus undeva unde sunt locuri înalte și multă mâncare, ascultați la mine.

— Undeva cum ar fi orașul? spuse Morcove.

— Gura, ziseră ceilalți doi la unison.

— Azvârle-ne chibritele, domnule sergent, spuse Nobby.

Colon aruncă legătura de luciferi răi cu capete galbene peste plăcile de plumb ale acoperișului. Nobby aprinse unul, care se stinse imediat. Fâșii de ceață plutiră pe lângă el.

— Se-ntețește vântul, observă el.

— Bun. Nu suport ceața asta, zise Colon. Ce spuneam?

— Spuneai că dragonul trebuie să fie la mare distanță, răspunse Nobby.

— Oh. Da. Păi, e logic, nu? Adică, *eu* nu aș mai sta pe aici dacă aș putea zbura. Dacă aș putea zbura, n-aș sta pe un acoperiș pe o statuie veche și urâtă. Dacă aș putea zbura, aș...

— Ce statuie? zise Nobby cu țigara la jumătatea distanței spre gură.

— Asta, spuse Colon pocnind piatra. Și nu încerca să mă sperii, Nobby. Știi că sunt sute de statui vechi și demodate pe Zeii Mărunți.

— Nu, nu știu, zise Nobby. Ce știu e că au fost toate date jos luna trecută când au refăcut acoperișul. E doar acoperișul și cupola și gata. Trebuie să dai atenție la lucrurile astea mici, adăugă el, când faci detectivală.

În tăcerea jilavă care urmă, sergentul Colon se uită la baza pietrei pe care stătea. Avea un capăt ascuțit, și un model solzos, și un fel de aspect indefinibil de coadă. Apoi o urmări în lungime în sus, prin ceața care se risipea rapid.

Pe Cupola Zeilor Mărunți, dragonul își înălță capul, căscă și își desfăcu aripile.

Desfacerea aripilor nu era o operație simplă. Părea să dureze ceva timp, cât complexa mașinărie biologică de coaste și de cute luneca în lături. Apoi, cu aripile întinse, dragonul căscă, făcu câțiva pași spre marginea acoperișului și se lansă în aer.

După o vreme, o mână apăru peste marginea parapetului. Bâjbâi o clipă până când reuși să se prindă ca lumea.

Se auzi un geamăt. Morcove se săltă înapoi pe acoperiș și îi trase după el pe ceilalți doi. Se întinseră pe plăcile de plumb, gâfâind. Morcove observă felul în care labele dragonului săpaseră crestături în metal. Nu puteai să nu observi astfel de lucruri.

— N-ar, gâfâi el, n-ar trebui să-i avertizăm pe ceilalți?

Colon se trase în față până când se putu uita peste oraș.

— Nu cred că trebuie să ne obosim, zise el. Cred că o să afle în curând.

Marele preot al lui Io cel Orb se bâlbâia. Din câte putuse afla, niciodată nu mai avusese loc o ceremonie de încoronare oficială în Ankh-Morpork. Vechii regi se descurcaseră destul de bine cu ceva în genul: „Reușit-am să luăm coroana, aș zice, și omorî-vom orice fiu de cățea care încearcă să o ia înapoi, pe lordul Harry”. Înainte de toate, asta era cam scurt. Petrecuse multă vreme încropind ceva mai lung și mai potrivit spiritului vremurilor, iar acum îi era cam greu să își amintească.

De asemenea, era descumpănit de țap, care îl urmărea cu un interes credincios.

— *Continuă!* șuieră Wonse din locul său din spatele tronului.

— Toate la timpul lor, șuieră drept răspuns marele preot. Asta e o încoronare, te anunț. Ai putea încerca să arăți ceva respect.

— Bineînțeles că arăt respect! Acum continuă...

Se auzi un strigăt, în dreapta. Wonse scrută mulțimea cu privirea.

— Este femeia Ramkin, spuse el. Ce pune la cale?

Oamenii din jurul ei sporovăiau agitați acum. Degetele arătau toate în aceeași direcție, ca o mică pădure retezată. Se auziră unul sau două țipete, iar apoi mulțimea se mișcă precum un talaz.

Wonse se uită în lungul Străzii Zeilor Mărunți.

Nu era un corb acolo. Nu de data asta.

Dragonul zbura încetișor, doar la câțiva metri deasupra pământului, aripile fâlfâind grațios prin aer.

Steagurile care înțesau strada erau prinse și rupte de parcă nu ar fi fost mai mult decât niște pânze de păianjen, adunându-se pe plăcile de pe spinarea creaturii și fluturând în lungul cozii ei.

Zbura cu capul și cu gâtul complet întinse, ca și cum corpul uriaș ar fi fost tras ca o barjă. Oamenii de pe stradă țipau și se băteau între ei pentru adăpostul intrărilor. Nu le dădu nicio atenție.

Ar fi trebuit să vină urlând, dar singurele sunete erau fâșâitul aripilor și ruperea drapelelor.

Ar fi trebuit să vină urlând. Nu așa, nu încet în mod intenționat, dând groazei timp să se învechească precum vinul. Ar fi trebuit să vină amenințător. Nu promițător.

Ar fi trebuit să vină urlând, nu zburând ușurel, acompaniat de fluturatul steagurilor vesele.

Vimes deschise celălalt sertar al biroului și se uită la hârțoage, câte mai erau. De fapt, nu erau prea multe înăuntru pe care să le poată numi ale lui. O bucățică de pungă de zahăr îi aminti că acum era dator șase bănuți la Pisicuța cu Ceai.

Ciudat. Nu era încă furios. Avea să fie mai târziu, firește. Până diseară avea să fie furios. Beat și furios. Dar nu încă. Nu încă. Deocamdată ideea nu se sedimentase în zațul minții și știa că făcea totul doar ca pe o măsură de amânare a gândirii.

Errol se agită greoi în cutia lui, înălță capul și scânci.

— Ce s-a întâmplat, băiatu'? zise Vimes aplecându-se. Te doare stomacul?

Pielea micuțului dragon se mișca de parcă înăuntru s-ar fi desfășurat o ditamai industria grea. Nimic din *Bolile dragonului* nu pomenea despre *asta.* Din stomacul umflat veneau zgomote ca un război îndepărtat și complicat într-o zonă seismică.

În mod sigur, asta nu era bine. Sybil Ramkin zicea că trebuie să acorzi mare atenție dietei unui dragon, pentru că până și cel mai mic deranjament stomacal ar fi decorat pereții și tavanul cu bucățele de piele solzoasă. Dar în ultimele câteva zile... ei bine, avusese parte de pizza rece, și de scrumul de la chiștoacele oribile ale lui Nobby, și, una peste alta, Errol mâncase mai mult sau mai puțin ce îi plăcuse. Ceea ce era aproape orice, judecând după aspectul încăperii. Nemaivorbind de conținutul sertarului de jos.

— Nu ne-am îngrijit de tine prea bine, nu? spuse Vimes.Te-am tratat ca pe un câine, zău.

Se întrebă ce efect aveau asupra digestiei hipopotamii de cauciuc chițăitori.

Încet, Vimes își dădu seama că uralele din depărtare deveniseră țipete.

Se uită șovăielnic la Errol, iar apoi zâmbi cu un zâmbet incredibil de rău și se ridică.

Se auzeau sunetele panicii și ale gloatei fugind.

Își puse coiful jerpelit pe cap și îl bătu voios. Apoi, murmurând un cântecel trăsnit, ieși agale din clădire.

Errol rămase aproape nemișcat pentru o vreme, iar apoi, foarte anevoie, pe jumătate se cățără, pe jumătate se rostogoli din cutie. Mesaje stranii veneau din partea voluminoasă a creierului său, care controla sistemul digestiv. Cerea anumite lucruri cărora el nu le putea da nume. Din fericire, era în stare să le descrie în cel mai mic amănunt receptorilor complicați din nările sale enorme. Acestea fremătară, supunând aerul din încăpere unei cercetări detaliate. Capul i se întoarse, măsurând din ochi.

Se târî pe podea și începu să mănânce, foarte încântat, cutia cu lustru pentru armură a lui Morcove.

Oamenii se revărsau pe lângă Vimes în timp ce el mergea agale pe Strada Zeilor Mărunți. Fumul se ridica în aer din Piața Lunilor Sparte.

Dragonul se lăfăia în centrul ei, pe ceea ce mai rămăsese din podiumul pentru încoronare. Avea o expresie de satisfacție de sine.

Nu se zărea nici urmă de tron ori de ocupantul său, deși era posibil ca o cercetare criminalistică sofisticată a grămăjoarei de cărbune dintre lemnele distruse și fumegânde să ofere un indiciu.

Vimes se prinse de o fântână ornamentală pentru a se ține pe picioare în timp ce mulțimea gonea înnebunită pe lângă el. Fiecare stradă de ieșire din piață era plină de trupuri care se luptau. Nu erau zgomotoși, observă Vimes. Oamenii nu își mai iroseau energia cu țipetele. Era doar o hotărâre solidă, mortală, de a fi în altă parte.

Dragonul își întinse aripile și bătu din ele somptuos. Oamenii din spatele mulțimii văzură în asta un semnal pentru a se cățăra în cârca celor din fața lor și a fugi din cap în cap spre a se pune la adăpost.

În câteva clipe, piața se goli, mai puțin proștii și cei uluiți în fază terminală. Chiar și cei grav călcați în picioare se târau sprinteni către cele mai apropiate ieșiri.

Vimes se uită în jurul lui. Văzu o grămadă de steaguri căzute, dintre care unele erau mâncate de un țap bătrâior căruia nu-i venea a crede cât de norocos era. În depărtare, îl zări pe Îmi-Tai-Singur-Beregata, în genunchi, încercând să-și recupereze conținutul tăvii.

Lângă Vimes, un copil mic flutură șovăielnic un steguleț și strigă „Ura”.

Apoi totul amuți.

Vimes se aplecă.

— Cred că ar trebui să te duci acasă, zise el.

Copilul se uită în sus la el, printre gene.

— Ești din Gardă? spuse el.

— Nu, zise Vimes. Și da.

— Ce s-a întâmplat cu regele, gardistule?

— Ăă. Cred că a plecat să se odihnească, zise Vimes.

— Mătușica spune că nu ar trebui să vorbesc cu gardiștii, zise copilul.

— Atunci nu crezi că ar fi o idee bună să te duci acasă și să îi spui cât de ascultător ai fost? rosti Vimes.

— Mătușica zice că dacă nu sunt cuminte, mă suie pe acoperiș și cheamă dragonul, spuse copilul pe un ton dezinvolt. Mătușica zice că te mănâncă de tot începând de la picioare, ca să vezi ce se întâmplă.

— De ce nu te duci tu acasă să îi zici mătușicii tale că se poartă după cele mai bune tradiții de educare a copiilor din Ankh-Morpork? spuse Vimes. Haide. Fugi!

— Îți zdrobește toate oasele, zise copilul fericit. Și când ajunge la cap...

— Uite, e acolo sus! strigă Vimes. Dragonul uriaș care te zdrobește. Acum du-te *acasă!*

Copilul se uită la chestia care stătea pe podiumul stricat.

— Nu l-am văzut zdrobind pe nimeni încă, se plânse el.

— Tai-o sau îți dau un dos de palmă, spuse Vimes.

Asta păru să fie de ajuns. Copilul dădu din cap în semn de înțelegere.

— Bine. Pot să mai strig „ura”?

— Dacă vrei, zise Vimes.

— Ura!

Cam asta era cu menținerea ordinii publice, se gândi Vimes.Trase iar cu ochiul din spatele fântânii.

O voce imediat deasupra lui bubui:

— Spune ce vrei, eu tot jur că e un specimen magnific.

Privirea lui Vimes călători până când ajunse la buza vasului de sus al fântânii.

— Ai observat, zise Lady Sybil Ramkin, sprijinindu-se de o statuie erodată pentru a se ridica și sărind în fața lui, cum de fiecare dată când ne întâlnim, apare un dragon? Îi oferi un zâmbet larg. E ca și cum ai avea propria melodie. Sau așa ceva.

— Stă pur și simplu acolo, spuse Vimes iute. Se uită înjur. Ca și cum ar aștepta să se întâmple ceva.

Dragonul clipi cu o răbdare jurasică.

Drumurile de ieșire din piață erau pline cu oameni. „Ăsta e instinctul de Ankh-Morpork, se gândi Vimes. Fugi, apoi te oprești și vezi dacă o să se întâmple ceva interesant celorlalți.”

În sfărâmăturile de lângă laba din față a dragonului se văzu o mișcare, iar marele preot al lui Io cel Orb se ridică în picioare împleticindu-se, praful și aschiile scurgându-i-se de pe robă. Încă mai ținea într-o mână erzațul de coroană.

Vimes îl urmări pe bătrân privind în sus la o pereche de ochi roșii, scânteietori, aflați la câțiva metri distanță.

— Dragonii pot citi gândurile? șopti Vimes.

— Știu sigur că ai mei înțeleg orice le spun, șuieră Lady Ramkin. Oh, nu! Nebunul ăsta bătrân îi dă coroana!

— Dar nu e oare o mișcare deșteaptă? zise Vimes. Dragonilor le place aurul. E ca și cum i-ai arunca un băț unui câine, nu?

— Oh, vai, spuse Sybil Ramkin. S-ar putea să nu, să știi. Dragonii au guri așa de sensibile.

Uriașul dragon clipi la cerculețul de aur. Apoi, cu foarte mare delicatețe, întinse o gheară lungă de un metru și pescui obiectul dintre degetele tremurătoare ale preotului.

— Cum adică sensibile? zise Vimes, urmărind cum gheara se îndrepta spre fața lungă, ca de cal.

— Au un simț al gustului nemaipomenit. Sunt atât de, ei bine, orientați chimic.

— Adică poate simți *gustul* aurului? șopti Vimes privind cum coroana era linsă cu grijă.

— Oh, desigur. Și mirosul.

Vimes se întrebă care erau șansele ca această coroană să fie făcută din aur. Nu mari, se hotărî el. Foiță de aur peste cupru, probabil. Destul pentru a păcăli ființele umane. Iar apoi se întrebă ce reacție ar fi avut cineva dacă i s-ar fi oferit zahăr care, odată ce puneai trei linguriițe în cafea, s-ar fi dovedit a fi sare.

Dragonul își îndepărtă gheara din dreptul gurii cu o mișcare grațioasă și îl pocni pe marele preot, care tocmai pleca pe furiș, o lovitură ce îl aruncă mult în aer. Când acesta ajunse urlând în vârful arcului traiectoriei, gura uriașă se poziționă și...

— Mamă! zise Lady Ramkin.

— Ce *temperatură* are! spuse Vimes. Adică, n-a mai rămas nimic! Doar un firișor de fum!

Între sfărâmături avu loc o nouă mișcare. O altă siluetă se ridică în picioare și se sprijini amețită de o stinghie ruptă.

Era Lupine Wonse, acoperit de cenușă.

Vimes îl urmări privind în sus la o pereche de nări cât capacele de canal de mari.

Wonse o luă la goană. Vimes se întrebă cum era să fugi de așa ceva, așteptându-te în fiecare clipă ca șira spinării tale să atingă, pentru foarte puțin timp, o temperatură undeva dincolo de punctul de vaporizare al fierului. Putea ghici.

Wonse reuși să parcurgă jumătate din piață înainte ca dragonul să se repeadă înainte cu o agilitate surprinzătoare pentru un astfel de gabarit și să îl înhațe. Gheara își continuă mișcarea în sus până când silueta care se zbătea ajunse la câțiva metri în fața ochilor dragonului.

Acesta păru să îl cerceteze o vreme, întorcându-l într-o parte și în alta. Apoi, mișcându-se pe cele trei labe libere și dând din când în când din aripi pentru a-și menține echilibrul, traversă piața îndreptându-se către... Către ceea ce *odată fusese* palatul Patricianului. Către ceea ce odată fusese și palatul Regelui.

Ignoră spectatorii speriați care se lipeau în tăcere de ziduri. Poarta cu arcadă fu împinsă în lături cu o ușurință deprimantă. Ușile, la rândul lor, înalte, legate în fier și solide, rezistară în mod surprinzător zece secunde înainte de a se prăbuși într-o grămadăde cenușă scânteietoare.

Dragonul păși înăuntru.

Lady Ramkin se întoarse uluită. Vimes începuse să râdă.

Avea o urmă de nebunie în el și lacrimi în ochi, dar tot râseră. Vimes râse și iar râse, până când alunecă ușurel pe marginea fântânii cu picioarele desfăcute în fața lui.

— Ura, ura, ura! chicoti el, aproape înecându-se.

— Ce vrei să zici? întrebă Lady Ramkin.

— Scoateți mai multe steaguri! Sunați din talgere, frigeți tocsinul! L-am încoronat! Avem un rege până la urmă. Hip-hip-ura!

— Ai băut? se răsti ea.

— Nu încă! râse Vimes pe înfundate. Nu încă! Dar o să beau!

Continuă să râdă, știind că atunci când avea să se oprească, depresia întunecată avea să cadă peste el ca un sufleu de plumb. Dar vedea viitorul întinzându-se înaintea lui...

...până la urmă, era în mod clar *nobil.* Și nu avea la el bani, și nu putea răspunde când îi vorbeai. Cu siguranță putea face ceva pentru cartierele sărace. Cum ar fi să le ardă din temelii.

„Chiar o vom face, se gândi el. Așa e în Ankh-Morpork. Dacă nu poți să îl învingi sau să îl corupi, pretinzi că a fost ideea ta de la bun început."

Vivat Draco.

Își dădu seama că apăruse iar copilașul. Flutură ușurel steagul spre el și zise:

— Acum pot să strig din nou „ura"?

— De ce nu, spuse Vimes. Toată lumea o s-o facă.

Din palat se auzeau zgomotele înfundate ale unui complex comportament distructiv...

Errol trase cu gura o mătură de-a lungul podelei și, scâncind de efort, o ridică în picioare. După mult mai multe scâncete și câteva încercări eșuate, reuși să-i sprijine capătul între perete și vasul mare cu petrol de lampă.

Se opri pentru o clipă, suflând ca o foaie, și împinse.

Vasul rezistă o clipă, se clătină înainte și înapoi o dată sau de două ori, se răsturnă și se sparse pe lespezi. Petrolul brut, foarte prost rafinat, se întinse într-o băltoacă neagră.

Nările uriașe ale lui Errol zvâcniră. Undeva, în adâncul minții sale, sinapse necunoscute țăcăneau ca tastele de telegraf. Bucăți mari de informație se scurseră pe legătura nervoasă spre nasul lui, purtând informații inexplicabile despre legături triple, alcanili și izomerism geometric. Totuși, aproape toate ratară părticica din creierul lui Errol care era folosită pentru a fi Errol.

Tot ce știa el era că, dintr-odată, îi era foarte, foarte sete.

* * *

Ceva important se petrecea în palat. Din când în când, se auzea prăbușirea unei podele sau bubuitura unui tavan căzând...

În temnița lui plină de șobolani, în spatele unei uși cu mai multe lacăte decât o rețea principală de canalizare, Patricianul Ankh-Morpork-ului se întinse pe spate și zâmbi în beznă.

Afară, focurile sclipeau în lumina apusului.

Ankh-Morpork sărbătorea. Nimeni nu era prea sigur de ce, dar se stârniseră pentru o sărbătoare în această noapte, butoaielor li se

dăduse cep, vițeii fuseseră puși la frigare, fuseseră emise câte o pălărie din hârtie și o cană de sărbătoare per copil și ar fi fost păcat să irosească toate aceste eforturi. Oricum, fusese o zi foarte interesantă, iar oamenii din Ankh-Morpork puneau mare preț pe distracție.

— Din câte înțeleg eu, zise unul dintre petrecărești, aflat la jumătatea unei bucăți uriașe și unsuroase de carne pe jumătate crudă, un dragon pe post de rege s-ar putea să nu fie o idee rea. Dacă stai să te gândești, adică.

— În mod clar, a părut tare grațios, spuse femeia din dreapta lui, ca și cum ar fi încercat ideea. Într-un fel, ei bine, elegant. Drăguț și isteț. Deloc neglijent. Și destul de mândru. Se uită cu reproș la unii dintre petrecărești mai tineri aflați mai departe la masă. Problema cu oamenii de astăzi este că nu mai sunt mândri.

— Și mai e și politica externă, firește, zise un al treilea, servindu-se cu o coastă. Dacă stai să te gândești la asta.

— Cum adică?

— Diplomația, spuse sec mâncătorul de coaste.

Se gândiră la asta. Apoi putură fi văzuți întorcând ideea pe dos și gândindu-se la ea din partea cealaltă, într-o încercare politicoasă de a înțelege despre ce naiba vorbea el.

— Nu știu, zise încet expertul monarhist, adică, un dragon are, în mare, cam două feluri de a negocia. Nu? Adică, ori te prăjește de viu, ori nu. Corectează-mă dacă greșesc, adăugă el.

— La asta mă și gândeam. Adică, să spunem că vine ambasadorul din Klatch, știi cât de aroganți sunt ăștia, să spunem că zice: vrem asta, vrem aia și vrem ailaltă. Bun, spuse el zâmbindu-le, *noi* zicem tacă-ți fleanca dacă nu vrei să te duci acasă într-un borcan.

Încercară această idee să vadă dacă li se potrivea mental. Avea ceva aparte.

— Ăștia din Klatch au o flotă mare, zise monarhistul șovăielnic. S-ar putea să fie nițel cam riscant să prăjești diplomați. Dacă oamenii văd o grămadă de cărbune întorcându-se cu barca, au tendința să se cam uite chiorâș.

— Ah, *atunci* spunem: Hei, domnule klatchian, nu place la tine, șopârla mare de pe cer arde cocioaba de la tine al naibii de repejor.

— Chiar putem să zicem asta?

— De ce nu? *Și* apoi spunem trimite mult tribut iute-iute.

— Niciodată nu mi-a plăcut de klatchieni, zise femeia cu fermitate. Ce chestii mănâncă! E dezgustător. Și bolborosesc tot timpul în păsărească aia a lor păgână...

În umbră, un chibrit se aprinse.

Vimes făcu palmele căuș în jurul flăcării, trase din tutunul împuțit, aruncă bățul de chibrit în șanț și plecă gârbovit pe străduța presărată cu bălțoace.

Dacă exista ceva care îl deprima mai rău decât propriul cinism, era faptul că de cele mai multe ori nu era la fel de cinic precum viața însăși.

„Ne înțelegem bine cu ceilalți de secole întregi, se gândi el. A te înțelege bine a fost, practic, toată politica noastră externă. Acum am impresia că tocmai am auzit cum am declarat război unei civilizații străvechi cu care ne-am înțeles întotdeauna, mai mult sau mai puțin, chiar dacă membrii ei vorbesc ciudat. Și după asta, lumii. Mai rău, probabil că vom câștiga.”

Gânduri asemănătoare, deși cu o perspectivă diferită, treceau prin mințile conducătorilor cetățenești ai Ankh-Morpork-ului atunci când, în dimineața următoare, fiecare primi câte o scurtă notă cerându-le să fie la palat pentru un prânz de lucru, prin ordin.

Nu spunea din ordinul cui. Sau, observară ei, prânzul cui.

Acum, se adunaseră în anticameră.

Și avuseseră loc schimbări. Acesta nu fusese niciodată ceeace ai fi putut numi un loc select. Patricianul considerase întotdeauna că dacă îi făceai pe oameni să se simtă confortabil, aceștia ar fi vrut să mai rămână. Mobila fusese formată din câteva scaune foarte vechi și, pe pereți, portrete ale foștilor conducători ai orașului ținând pergamente și alte lucruri.

Scaunele erau tot acolo. Portretele, nu. Sau, mai degrabă, pânzele rupte și pătate erau adunate într-un colț, dar ramele aurite dispăruseră.

Consilierii încercau să nu își încrucișeze privirile și ședeau bătând cu degetele pe genunchi.

În cele din urmă, doi servitori cu un aer îngrijorat deschiseră ușile spre sala principală. Lupine Wonse trecu printre ele împleticindu-se.

Cei mai mulți dintre consilieri stătuseră treji toată noaptea oricum, încercând să înjghebeze un fel de principii politice față de dragoni, dar Wonse arăta de parcă n-ar fi dormit de ani întregi. Fața lui avea culoarea unei cârpe de vase fermentate. Nefiind niciodată deosebit de bine îmbrăcat, acum arăta precum ceva ieșit dintr-o piramidă.

— Ah, rosti el. Bun. Sunteți toți aici? Atunci, dacă doriți, poftiți pe aici, domnilor.

— Ăă, zise hoțul-șef, nota pomenea despre prânz?

— Da? spuse Wonse.

— *Cu un dragon?*

— Mamă, doar nu crezi că o să te mănânce, nu? zise Wonse.Ce idee!

— Nici nu mi-a trecut prin cap, spuse hoțul-șef, ușurarea țâșnindu-i pe urechi ca aburul. Ce idee! Ha-ha!

— Ha-ha, zise negustătorul-șef

— Ho-ho, spuse asasinul-șef. Ce idee!

— Nu, bănuiesc că sunteți toți prea încordați, zise Wonse. Ha-ha.

— Ha-ha.

— A-ha-ha.

— Ho-ho.

Temperatura coborî cu câteva grade.

— Deci, sunteți buni să poftiți pe aici?

Sala mare se schimbase. Pentru început, era mult mai mare. Câțiva pereți fuseseră dărâmați în camerele alăturate, iar tavanul și câteva etaje din încăperile superioare fuseseră îndepărtate în întregime. Podeaua era acoperită de sfărâmături, în afară de mijlocul încăperii, unde zăcea o grămadă de aur...

Sau, mă rog, de, auriu. Arăta de parcă cineva ar fi curățat palatul de orice strălucea sau scânteia. Erau rame de tablouri, și firul de aur din tapiserii, și argint și, din loc în loc, câte o piatră prețioasă. De asemenea, erau supierele din bucătărie, sfeșnicele, tigăile de încălzit, bucăți de oglindă. Chestii sclipitoare.

Totuși consilierii nu erau în situația să dea multă atenție acestor lucruri, din cauza a ceea ce atârna deasupra capetelor lor.

Arăta precum cel mai mare și mai prost rulat trabuc din univers, dacă ăl mai mare și mai prost rulat trabuc din univers ar fi avut obiceiul să stea spânzurat cu capul în jos. Două labe se profilau slab pe tavan, agățate de căpriorii întunecați.

La jumătatea drumului dintre grămada strălucitoare și intrare, fusese așternută o măsuță. Consilierii observară fără mare surprindere că obișnuita argintărie veche lipsea. Erau farfurii din porțelan și tacâmuri care arătau ca și cum ar fi fost cioplite foarte recent din bucățele de lemn. Wonse luă loc în capul mesei și le făcu semn servitorilor.

— Vă rog să vă așezați, domnilor, spuse el. Îmi cer iertare că lucrurile sunt nițel... diferite, dar regele speră că veți trece cu vederea situația până când lucrurile vor putea fi organizate mai potrivit.

— Re... ăăă, zise negustătorul-șef

— Regele, repetă Wonse.

Vocea îi sună ca și cum s-ar fi aflat la un pas de nebunie.

— Oh. Regele. Da, spuse negustătorul.

De unde ședea, vedea bine chestia mare și atârnată. Părea să fie ceva mișcare acolo, un tremur al pliurilor care o înfășurau.

— Să trăiască, zic eu, adăugă el iute.

Primul fel fu supă cu găluște. Wonse nu se atinse de ea. Restul mâncară într-o tăcere îngrozită, întreruptă doar de clinchetul palid al lemnului pe porțelan.

— Sunt câteva probleme de decizie în privința cărora regele crede că ar fi bine-venit consimțământul dumneavoastră, zise Wonse în cele din urmă. O simplă formalitate, firește, și îmi pare rău să vă deranjez cu asemenea detalii fără importanță.

Ghemul uriaș de pliuri păru să se legene în adierea vântului.

— Nici o problemă, chiți hoțul-șef.

— Cu mărinimie, regele dorește să se afle, spuse Wonse, că ar fi încântat să primească daruri de încoronare de la populație. Nimic complicat, firește. Doar orice metale sau pietre prețioase pe care oamenii le-ar putea avea prin preajmă și la care ar putea renunța cu ușurință. Trebuie să subliniez, apropo, că acest lucru nu este în nici un chip obligatoriu. Asemenea generozitate pe care el are încredere să o aștepte ar trebui să fie un act complet voluntar.

Asasinul-șef se uită trist la inelele de pe degetele sale și suspină. Negustătorul-șef deja își desfăcea resemnat lanțul onorific aurit de la gât.

— Vai, domnilor! zise Wonse. Ce neașteptat!

— Ăă, spuse arhicancelarul Universității Nevăzute. Vei fi...adică, sunt sigur că regele este conștient că, în mod tradițional, Universitatea este scutită de toate taxele și impozitele orașului...

Își înghiți un căscat. Vrăjitorii își petrecuseră toată noaptea îndreptând cele mai bune vrăji ale lor împotriva dragonului. Era ca și cum te-ai fi bătut cu ceața.

— Dragă domnule, acesta nu este un impozit, protestă Wonse. Sper că nimic din ce am spus nu vă va face să vă așteptați la așa ceva. Oh, nu! Nu. Orice tribut trebuie să fie, după cum am zis, complet voluntar. Sper că este absolut clar.

— Limpede, zise asasinul-șef, uitându-se urât la bătrânul vrăjitor. Și aceste tributuri complet voluntare pe care le vom face, se duc...?

— În grămadă.

— A.

— Deși sunt convins că populația orașului va fi într-adevăr foarte generoasă odată ce va înțelege pe deplin situația, zise negustătorul-șef, sunt sigur că regele va înțelege că există foarte puțin aur în Ankh-Morpork?

— Bună idee, spuse Wonse. Totuși, regele intenționează să abordeze o politică externă dinamică și viguroasă care ar trebui să remedieze problemele.

— Ah, ziseră consilierii în cor, ceva mai entuziasmați de data aceasta.

— De exemplu, continuă Wonse, regele consideră că interesele noastre legitime în Quirm, Sto Lat, Pseudopolis și Tsort au fost serios compromise în ultimele secole. Această problemă va fi corectată cu rapiditate și, domnilor, pot să vă asigur că se vor revărsa comori în oraș de la cei nerăbdători să se bucure de protecția regelui.

Asasinul-șef aruncă o privire spre grămadă. În mintea lui se formă o idee foarte clară despre unde aveau să sfârșească acele comori. Trebuia să admiri felul în care dragonii știau cum să tapeze de bani. Era, practic, uman din acest punct de vedere.

— Oh, spuse el.

— Desigur, probabil că vor fi alte achiziții în domeniul terenurilor, al proprietății și așa mai departe, iar regele dorește să se înțeleagă pe deplin că loialii consilieri privați vor fi răsplătiți din belșug.

— Și, ăă, zise asasinul-șef, care începea să aibă impresia că înțelegea bine natura proceselor mentale ale regelui, fără îndoială că,ăă...

— Consilierii privați, spuse Wonse.

— Fără îndoială că vor răspunde cu și mai mare generozitate în privința, să zicem, comorii?

— Sunt sigur că astfel de considerații nu i-au trecut regelui prin minte, zise Wonse, dar este foarte bine punctat.

— Credeam că i-ar fi trecut.

Următorul fel de mâncare fu grăsime de porc, fasole și cartofi făinoși. Și mai multă, nu putură ei să nu observe, mâncare de îngrășat.

Wonse bău un pahar cu apă.

— Ceea ce ne conduce la o altă chestiune ceva mai delicată pe care sunt sigur că domni umblați și deschiși la minte ca dumneavoastră nu vor avea nici o problemă să o accepte, spuse el.

Mâna care ținea paharul începu să tremure.

— Sper că va fi, de asemenea, înțeleasă de către populație, mai ales de vreme ce regele va fi, neîndoielnic, în stare să contribuie în multe feluri la bunăstarea și la apărarea orașului. De exemplu, sunt sigur că oamenii vor dormi mult mai liniștiți în paturile lor știind că dra... regele îi protejează neobosit de rele. Pot exista, totuși, străvechi și ridicole... prejudecăți... care vor fi eradicate doar prin muncă neîncetată... din partea tuturor oamenilor de bună-credință.

Se opri și se uită la ei. Mai târziu, asasinul-șef avea să afirme că privise în ochii multor oameni care, evident, erau foarte aproape de moarte, dar că nu privise niciodată în ochi care, atât de clar și de inconfundabil, se uitau înapoi la el din străfundurile iadului. Spera ca niciodată, avea să spună el să nu mai fie nevoit să se uite în astfel de ochi.

— Mă refer, spuse Wonse, fiecare cuvânt ieșind încetișor la suprafață ca bulele în nisipurile mișcătoare, la problema...dietei... regelui.

Se lăsă o liniște îngrozitoare. Auziră foșnetul slab al aripilor din spatele lor, iar umbrele din colțurile sălii deveniră mai întunecate și păreau să se apropie.

— Dieta, zise hoțul-șef cu voce spartă.

— Da, spuse Wonse.

Vocea lui era aproape un chițăit. Sudoarea i se prelingea pe față. Asasinul-șef auzise odată cuvântul „rictus” și se întreba când îl puteai folosi corect pentru a descrie expresia cuiva, iar acum află. Asta devenise figura lui Wonse; era rictusul înfricoșător al cuiva care încearcă să nu audă vorbele pe care le rostește chiar gura lui.

— Noi, ăă, ne gândeam, zise asasinul-șef cu foarte mare grijă, că dra... regele, ei bine, trebuie să-și fi rezolvat problema de unul singur, în decursul săptămânilor.

— Ah, dar lucruri proaste, să știți. Lucruri proaste. Animale rătăcite și altele, spuse Wonse, holbându-se din răsputeri la masă. Evident, ca rege, astfel de încropeli nu mai sunt potrivite.

Tăcerea crescu și căpătă textură. Consilierii se gândeau profund, mai ales la masa pe care tocmai o mâncaseră. Sosirea unui tort uriaș cu frișcă nu făcu decât să le alerteze mințile.

— Ăă, zise negustorul-șef, cât de des îi este foame regelui?

— Tot timpul, spuse Wonse, dar mănâncă doar o dată pe lună. Este un adevărat prilej de sărbătoare.

— Firește, zise neguțătorul-șef. Ar trebui să fie.

— Și, ăă, spuse asasinul-șef, când a fost ultima dată când regele a, ăă, mâncat?

— Îmi pare rău să o spun, dar nu a mâncat cum se cuvine de când a venit aici, zise Wonse.

— Oh.

— Trebuie să înțelegeți, spuse Wonse, jucându-se disperat cu tacâmurile lui de lemn, că simpla pândire a oamenilor ca un asasin de rând...

— Scuză-mă... începu asasinul-șef

— Un criminal de rând, adică... nu există nici o... satisfacție în asta. Întreaga esență a hrănirii regelui este că ar trebui să fie, ei bine... un act de comuniune între rege și supușii lui. Este, poate, o alegorie vie. Reafirmarea legăturilor strânse între coroană și comunitate, adăugă el.

— Natura exactă a acestei mese... începu hoțul-șef aproape înecându-se cu vorbele. Discutăm despre tinere fecioare aici?

— O pură prejudecată, zise Wonse. Vârsta este lipsită de importanță. Starea civilă este, firește, un argument. Și clasa socială. Are o legătură cu aroma, cred.

Se aplecă înainte, iar acum vocea îi era plină de suferință, rugătoare și, simțiră ei, cu adevărat a lui pentru prima dată.

— Vă rog să vă gândiți la asta! șuieră Wonse. Până la urmă, e doar una pe lună! Pentru atât de multe în schimb! Familiile oamenilor utili regelui, consilierii privați ca voi, nici nu vor fi luate în calcul, firește. Și dacă te gândești la toate variantele...

Nu se gândiră la toate variantele. Era de ajuns să se gândească doar la una dintre ele.

Liniștea torcea la ei în timp ce Wonse vorbea. Își evitau privirea unul altuia, de teama a ce ar fi putut vedea oglindit acolo. Fiecare se gândea: „Sigur unul dintre ceilalți va spune ceva curând, va protesta, iar atunci eu o să murmur o aprobare, fără să *zic,* de fapt, nimic. Nu sunt atât de prost, dar clar o să murmur foarte ferm, pentru ca toți ceilalți să nu se îndoiască de dezaprobarea mea puternică, pentru că în

astfel de momente toți oamenii buni se simt îndemnați să se ridice aproape în picioare și să se facă aproape auziți...”

Dar nimeni nu spuse nimic. „Ce lași”, se gândi fiecare dintre ei.

Și nimeni nu se atinse de budincă sau de bucățile de ciocolată groase cât cărămizile, servite după aceea. Doar ascultară cuprinși de oroare, mâhniți și roșii la față în timp ce glasul lui Wonse îi dădea înainte, iar când fură concediați încercară să plece cât mai separat posibil, astfel încât să nu fie nevoiți să vorbească între ei.

În afară de negustătorul-șef, de fapt. Acesta se trezi părăsind palatul împreună cu asasinul-șef și mergeau unul lângă altul, cu mințile copleșite de gânduri. Negustătorul-șef încerca să privească partea bună; era unul dintre aceia care organizează concerte atunci când lucrurile merg foarte rău.

— Ei, ei, zise el. Deci acum suntem consilieri privați. Ca să vezi!

— Hmm, spuse asasinul.

— Oare care e diferența între consilierii obișnuiți și consilierii privați? se întrebă negustătorul cu voce tare.

Asasinul se încruntă la el.

— Cred, zise el, că e pentru că trebuie să mănânci mult rahat.

Își îndreptă din nou privirea cruntă spre picioare. Ceea ce îl tot frământa erau ultimele cuvinte ale lui Wonse, atunci când îi strânsese secretarului mâna moale. Se întreba dacă le auzise și altcineva. Improbabil... fuseseră mai mult o formă decât un sunet. Wonse doar își mișcase buzele în jurul lor în timp ce se uita fix la fața bronzată de lună a asasinului.

„Ajută. Mă.”

Asasinul se înfioră. De ce el? Din câte înțelegea, exista un singur fel de ajutor pe care era calificat să îl ofere și foarte puțini oameni îl ceruseră vreodată pentru ei înșiși. De fapt, de obicei plăteau mari sume de bani pentru a le fi dat ca un cadou-surpriză altor oameni. Se întrebă ce i se întâmpla oare lui Wonse, încât să facă orice variantă să pară mai bună...

Wonse ședea singur în sala întunecată și distrusă. Așteptând.

Ar fi putut încerca să fugă. Dar l-ar fi găsit din nou. Întotdeauna putea să îl găsească. Îi mirosea mintea.

Sau l-ar fi ars. Asta era mai rău. Ca pe cei din frăție. *Poate* că a fost o moarte instantanee, *arăta* ca o moarte instantanee, dar Wonse stătea treaz noaptea întrebându-se dacă acele ultime microsecunde se întindeau cumva într-o eternitate încinsă la alb, subiectivă, fiecare părticică din trupul tău fiind o simplă pată de plasmă, iar tu, acolo, viu în mijlocul a toate...

Nu pe tine, nu te-aș arde pe tine.

Nu era telepatie. Din câte înțelesese Wonse întotdeauna, telepatia era ca a auzi o voce în cap.

Asta era ca a auzi o voce în trup. Întregul său sistem nervos zbârnâia la sunetul ei, ca un arc.

Ridică-te.

Wonse zvâcni în picioare, răsturnând scaunul și lovindu-se cu picioarele de masă. Când acea voce vorbea, el avea atât control asupra trupului său cât are apa asupra gravitației.

Vino.

Wonse se împletici pe podea.

Aripile se desfăcură încet, foșnind din când în când, până când umplură sala dintr-o parte în alta. Vârful uneia sparse o fereastră și ieși, în aerul după-amiezii.

Încetișor, senzual, dragonul își întinse gâtul și căscă. Când termină, își întoarse capul până când ajunse la câțiva centimetri în fața lui Wonse.

Ce înseamnă voluntar?

— Ăăă, înseamnă să faci ceva din proprie inițiativă, zise Wonse.

Dar nu au inițiativă proprie! Îmi măresc grămada sau îi fac scrum!

Wonse înghiți în sec.

— Da, spuse el, dar tu nu trebuie să...

Urletul de furie tăcut îl făcu să se învârtească pe loc.

Nu există nimic ce nu trebuie eu să fac!

— Nu, nu, nu! chițăi Wonse prinzându-și capul în mâini. Nu asta am vrut să spun! Crede-mă! Așa e mai bine, asta e tot! Mai bine și mai sigur!

Nimeni nu mă poate înfrânge!

— Cu siguranță așa este...

Nimeni nu mă poate controla!

Wonse își ridică mâinile cu degetele desfăcute, într-un mod împăciuitor.

— Desigur, desigur, spuse el. Dar sunt căi și căi, știi. Căi și căi. Toate urletele și flăcările alea, vezi tu, nu ai nevoie de ele...

Maimuță proastă! Cum altfel pot să-l fac să mă asculte?

Wonse își duse mâinile la spate.

— O să o facă din proprie inițiativă, zise el. Și, în timp, vor ajunge să creadă că a fost ideea lor. Va fi o tradiție. Crede-mă. Noi, oamenii, suntem creaturi adaptabile.

Dragonul îl privi lung, fără expresie.

— De fapt, spuse Wonse încercând să nu îi tremure vocea, în curând, dacă cineva va veni și le va zice că un rege-dragon e o idee proastă, o să îl omoare ei singuri.

Dragonul clipi.

Pentru prima dată din cât își putea aminti Wonse, părea nesigur.

— Cunosc oamenii, vezi tu, spuse Wonse, simplu.

Dragonul continua să îl fixeze cu privirea.

Dacă minți... gândi el în cele din urmă.

— Știi că nu pot. Nu pe tine.

Și chiar așa se poartă?

— Oh, da. Tot timpul. Este o trăsătură umană de bază.

Wonse știa că dragonul îi putea citi cel puțin etajele superioare ale minții. Acestea rezonau într-o armonie teribilă. Și vedea gândurile uriașe din spatele ochilor aflați dinaintea lui.

Dragonul era îngrozit.

— Îmi pare rău, spuse Wonse pierit. Așa suntem noi. Are legătură cu supraviețuirea, cred.

Nu vor fi războinici puternici trimiși să mă omoare? *Gândi dragonul, aproape plângător*

— Nu cred.

Nici eroi?

— Nu mai sunt. Costă prea mult.

Dar o să mănânc oameni!

Wonse scânci.

Simți trăirile dragonului scormonind prin mintea lui, încercând să găsească un indiciu pentru a înțelege. Pe jumătate simți, pe jumătate văzu pâlpâirea de imagini la întâmplare, ale dragonilor, ale epocii mitice a reptilelor și – iar aici simți uluirea sinceră adragonului – ale unora dintre zonele mai puțin onorabile ale istoriei omenirii, care însemnau cea mai mare parte din ea. Și, după uluire, veni furia. Practic, nu exista nimic din ce ar fi putut face dragonul oamenilor pe care ei să nu îl fi încercat, mai devreme sau mai târziu, unul pe altul, adesea cu entuziasm.

Aveți nerușinarea să fiți mofturoși, *îi gândi el lui Wonse.* Dar noi eram dragoni. Noi *trebuia* să fim cruzi, șireți, fără inimă și oribili. Dar atât îți pot spune, maimuță – *fața uriașă se apropie și mai mult, așa încât Wonse se uita în adâncurile fără fund ale ochilor lui* – niciodată nu ne-am ars, nu ne-am torturat și nu ne-am sfâșiat între noi și să îi spunem apoi moralitate.

Dragonul își întinse iar aripile, o dată sau de două ori, iar apoi se lăsă să cadă greoi pe adunătura țipătoare de obiecte vag prețioase. Ghearele scormoniră în grămadă. Rânji batjocoritor.

Nici măcar o șopârlă cu trei picioare nu ar aduna grămada asta, *gândi el.*

— Vor fi lucruri mai bune, șopti Wonse, ușurat temporar de schimbarea subiectului.

Ar fi bine să fie.

— Pot... – Wonse ezită – pot să îți pun o întrebare?

Întreabă.

— Nu ai *nevoie* să mănânci oameni, nu? Cred că asta este singura problemă din punctul de vedere al oamenilor, vezi tu, adăugă el, vocea transformându-se într-o bolboroseală. Comoara și restul, astea nu trebuie să fie o problemă, dar dacă este doar vorba de, ei bine, de

proteine, atunci poate că un intelect așa puternic ca al tău a înțeles că ceva mai puțin controversat, ca de exemplu o vacă, ar putea...

Dragonul suflă o pală orizontală de foc care calcină peretele opus.

Nevoie? Nevoie? *urlă el, când zgomotul pieri.* Îmi vorbești mie de nevoie? Nu este tradiția ca floarea cea mai aleasă a feminității să fie trimisă la dragon pentru a asigura pacea și prosperitatea?

— Dar, vezi, întotdeauna am fost moderat de pașnici și potrivit de prosperi...

VREI CA ACEASTĂ STARE DE FAPT SĂ CONTINUE?

Forța gândului îl făcu pe Wonse să cadă în genunchi.

— Firește, îngăimă el.

Dragonul își întinse ghearele alene.

Atunci nevoia nu este a mea, e a ta, *gândi el.*

Acum dispari din ochii mei.

Wonse se clătină când el îi părăsi mintea.

Dragonul alunecă pe grămada la preț redus, sări pe marginea uneia dintre ferestrele mari ale sălii și sparse vitraliul cu capul. Fragmente multicolore ale unui părinte al orașului se prăbușiră în grămada de sfărâmături de dedesubt.

Gâtul lung se întinse în aerul înserării și se întoarse ca un ac de busolă. Luminile se aprindeau prin tot orașul. Sunetul a un milion de oameni trăind scotea un zumzet profund, înfundat.

Dragonul respiră adânc, plin de bucurie.

Apoi își ridică restul trupului peste margine, îndepărtă rămășițele cadrului ferestrei cu umerii și săltă în văzduh.

— Ce este? zise Nobby.

Era destul de rotund, cu o textură ca de lemn, și când îl loveai scotea un sunet ca o riglă plesnită peste marginea catedrei.

Sergentul Colon îl lovi iar cu palma.

— Mă dau bătut, spuse el.

Cu mândrie, Morcove îl ridică din ambalajul jerpelit.

— Este un tort, zise el vârând ambele mâini sub acel lucru și ridicându-l cu ceva greutate. De la mama mea.

Reuși să îl pună pe masă fără să își prindă degetele sub el.

— E de mâncare? spuse Nobby. A făcut luni întregi până aici. Ai crede că s-a uscat.

— Oh, este făcut după o rețetă specială a piticilor, zise Morcove. Torturile piticilor nu se usucă.

Sergentul Colon mai ciocăni o dată iute cu degetele în el.

— Cred că nu, acceptă el.

— Este incredibil de hrănitor, spuse Morcove. Practic, e fermecat. Secretul este transmis de la pitic la pitic de secole. O bucățică din asta și nu mai vrei nimic de mâncare toată ziua.

— Nici măcar vânat? spuse Colon.

— Un pitic poate merge sute de kilometri cu un tort ca ăsta în traistă, continuă Morcove.

— Pun pariu că poate, zise Colon încruntat. Pun pariu că tot timpul se gândește: „La naiba, sper să pot găsi altceva de mâncare repede, altfel iar am parte de tortul ăla afurisit”.

Morcove, pentru care cuvântul ironie însemna ceva înlegătură cu metalul[26], își ridică sulița și, după câteva ricoșeuri impresionante, reuși să taie tortul în aproximativ patru felii.

— Gata, spuse el voios. Câte una pentru fiecare dintre noi și una pentru căpitan. Își dădu seama ce zisese. Oh. Scuze.

— Da, spuse Colon sec.

Rămaseră în tăcere pentru o clipă.

— Îmi *plăcea* de el, zise Morcove. Îmi pare rău că a plecat.

Urmă o altă tăcere, foarte asemănătoare cu cea de dinainte, dar încă mai profundă și mai brăzdată de deprimare.

— Cred că tu vei fi făcut căpitan acum, spuse Morcove.

Colon tresări.

— Eu? Nu vreau să fiu căpitan! Nu pot să gândesc atât. Nu merită să te gândești atât doar pentru nouă dolari pe lună în plus.

Bătu darabana cu degetele pe masă.

— Atât primea? zise Nobby. Credeam că ofițerii se scaldă în bani.

— Nouă dolari pe lună, spuse Colon. Am văzut listele de plată odată. Nouă dolari pe lună și doi dolari indemnizație de panaș. Doar că niciodată nu a luat indemnizația. Ciudat, zău!

— Nu era genul cu panaș, zise Nobby.

— Ai dreptate, spuse Colon. Problema la căpitan, vezi tu, am citit odată o carte... știi că avem toți alcool în corp... un fel de alcool *natural?* Chiar dacă nu pui gura pe nici o picătură în viața ta, corpul tot îl face într-un fel... dar căpitanul Vimes, vezi tu, este unul dintre acei oameni al căror corp nu îl face natural. Cum ar fi, s-a născut cu două pahare mai puțin decât e normal.

— Mamă, zise Morcove.

— Da... Deci, când e treaz, e *chiar* treaz. Ațiretaeb, așa îi spune. Știi cum te simți când te trezești dacă ai băut toată noaptea, Nobby? Ei, el se simte așa *tot timpul.*

— Sărmanul nenorocit, zise Nobby. Nu mi-am dat seama niciodată. Nu-i de mirare că e tot timpul așa de posomorât!

— Așa că încearcă în permanență să recupereze, vezi tu. Doar că nu nimerește tot timpul doza potrivită. Și, firește – Colon îi aruncă o privire lui Morcove –, a fost dezamăgit de o femeie. Nu uita, cam orice îl dezamăgește.

— Deci *noi* ce facem acum, domnule sergent? spuse Nobby.

[26]Joc de cuvinte intraductibil. În limba engleză, *iron* înseamnă „fier”, iar *irony*, „ironie”. (n.tr.)

— Și crezi că l-ar deranja dacă i-am mânca bucata de tort? Zise Morcove cu regret. Ar fi păcat să o lăsăm să se învechească.

Colon ridică din umeri.

Bărbații mai în vârstă rămaseră cuprinși de o tăcere nefericită în timp ce Morcove își macera drum prin tort ca un concasor de piatră cu rotor cu cupe într-o carieră de calcar. Chiar dacă ar fi fost cel mai pufos dintre sufleuri, ei tot nu ar fi avut poftă.

Se gândeau la viața fără căpitan. Avea să fie mohorâtă, chiar și fără dragoni. Puteai să spui orice despre căpitanul Vimes, dar avea stil. Era un stil cinic și cu negru sub unghii, dar el îl avea și ei nu. Știa să citească vorbe lungi și să facă adunări. Chiar și asta însemna stil, într-un fel. Și când se îmbăta, o făcea cu stil.

Încercaseră să lungească minutele, să păcălească timpul. Dar noaptea venise.

Nu aveau nici o speranță.

Venise vremea ieșitului pe străzi.

Era ora șase. Și totul nu era bine.

— Mi-e dor și de Errol, zise Morcove.

— Era al căpitanului, zău, spuse Nobby. Oricum, Lady Ramkin știe cum să aibă grijă de el.

— Nu că am fi putut lăsa lucruri la îndemâna lui, zise Colon. Adică, până și gazul de lampă. A băut chiar și gazul de lampă.

— Și naftalină, spuse Nobby. O cutie întreagă. De ce ar vrea cineva să mănânce naftalină? Și ceainicul. Și zahăr. Era înnebunit după zahăr.

— Era drăguț, totuși, zise Morcove. Prietenos.

— Oh, bineînțeles, spuse Colon. Dar nu e bine, zău, un animal de companie cu care trebuie să sari după câte o masă de fiecare dată când sughite.

— O să îmi lipsească mutrișoara lui, zise Morcove.

Nobby își suflă nasul, zgomotos.

Îi răspunse o bubuitură în ușă. Colon tresări. Morcove se duse și deschise.

Doi dintre membrii Gărzii Palatului așteptau cu nerăbdare arogantă. Se dădură înapoi când îl văzură pe Morcove, care trebui să se aplece nițel pentru a vedea pe sub pragul de sus; veștile rele, precum subagentul Morcove, circulă repede.

— V-am adus o proclamație, spuse unul din ei. Trebuie să...

— Ce-i cu vopseaua proaspătă de pe platoșa ta? Întrebă Morcove politicos. Nobby și sergentul trăgeau cu ochiul din spatele lui.

— E un dragon, zise cel mai tânăr dintre soldați.

— Dragonul, îl corectă superiorul lui.

— Hei, eu te știu pe tine, spuse Nobby. Ești Tigvă Matoon. Locuiai pe Strada Tocătoriei. Mama ta făcea bomboane de tuse, da, și a căzut în amestec și a murit. N-am luat niciodată bomboane de tuse, dar mă gândesc la mama ta.

— Salut, Nobby, zise soldatul fără entuziasm.

— Fac rămășag că mama ta ar fi mândră de tine, ai un *dragon* pe vestă, spuse Nobby pe un ton amabil.

Garda îi aruncă o privire alcătuită din ură și din jenă.

— Și mai ai și pene noi la pălărie, adăugă Nobby drăguț.

— *Asta de aici este o proclamație pe care vi se comandă să o citiți, zise garda cu voce puternică. Și să o puneți la răscruci. E ordin.*

— Al cui? spuse Nobby.

Sergentul Colon apucă pergamentul într-o mână ca o șuncă.

— Ținând seama că, citi el încet, urmărind scrisul cu un deget șovăielnic, îi face plă-ă-ce-re De-Er-Aa-Ge... dragonului, Re-li... regele regilor și Aa-Be-Ess-Oo-Le – sudoarea i se aduna în broboane pe stânca lată și rozalie a frunții – absolut, adică, Ce-Oo-En-De-Uu-Ce-Ăă-Te-Oo-Er, conducător al...

Se cufundă într-o chinuită tăcere academică, vârful degetului sărindu-i încetișor în josul pergamentului.

— Nu, zise el în cele din urmă. Nu e corect, nu? Doar n-o să mănânce pe cineva?

— Să consume, spuse soldatul mai în vârstă.

— Face parte din contractul... contractul social, zise însoțitorul lui, bățos. Un preț mic, sunt sigur că veți fi de acord, pentru siguranța și protecția orașului.

— De ce? spuse Nobby. Niciodată n-am avut un dușman pe care să nu-l putem mitui sau corupe.

— Până acum, zise Colon întunecat.

— Te prinzi repede, spuse garda. Așa că o să o transmiteți. Morți-copți.

Morcove se uită peste umărul lui Colon.

— Ce e o virgină? zise el.

— O fată nemăritată, spuse Colon iute.

— Ce, ca prietena mea Reet? zise Morcove îngrozit.

— Ei nu, spuse Colon.

— Nu e măritată, să știi. Nici una dintre fetele doamnei Palm nu e măritată.

— Ei, da, zise Colon.

— Ei, bine, spuse Morcove cu un aer decisiv. N-o să acceptăm *așa* ceva, sper.

— Oamenii nu o să suporte asta, zise Colon. Ascultați la mine.

Gărzile se dădură înapoi, în afara razei de acțiune a mâniei crescânde a lui Morcove.

— N-au decât să facă ce vor, spuse soldatul mai în vârstă. Dar dacă nu o proclamați, îi puteți explica situația Maiestății Sale.

Plecară iute.

Nobby țâșni pe stradă.

— Dragon pe vestă! strigă el. Dacă bătrâna ta mamă ar ști despre asta, s-ar răsuci în vana ei, să umbli cu un dragon pe vestă!

Colon se duse înapoi la masă și întinse pergamentul.

— Proastă afacere, mormăi el.

— Deja a omorât oameni, spuse Morcove. Încălcând șaisprezece Legi separate ale Consiliului.

— Ei, da. Dar asta a fost doar, știi, în agitația a toate cele, zise Colon. Nu că nu a fost rău, adică, dar oameni care să *participe,* să ofere o fetișcană și să stea și să se uite ca și cum totul e legal și cum se cuvine, asta e mult mai rău.

— Cred că totul depinde de punctul tău de vedere, spuse Nobby gânditor.

— Cum adică?

— Ei, din punctul de vedere al cuiva care e ars de viu, probabil că nu înseamnă prea mult, zise Nobby filosofic.

— Oamenii nu vor accepta, cum am spus, zise Colon ignorând acestea. Vei vedea. O să meargă la palat și ce o să mai facă dragonul atunci, ha?

— O să-i ardă pe toți, zise Nobby prompt.

Colon păru zăpăcit.

— N-ar face asta, nu? spuse el.

— Nu văd ce l-ar împiedica, tu vezi? zise Nobby. Aruncă o privire spre ușă. Era un băiat bun, puștiul ăla. Făcea comisioane pentru bunicul meu. Cine ar fi crezut, să umble cu un dragon pe piept...

— Ce o să *facem,* domnule sergent? spuse Morcove.

— Nu vreau să fiu ars de viu, zise Colon. Nevastă-mea mi-ar face viața un iad. Așa că eu cred că trebuie să, cumîizice, să o proclamăm. Dar stai liniștit, băiete, spuse el, bătându-l pe Morcove pe un braț musculos și repetând, de parcă nici el nu prea arfi crezut de prima dată, nu se va ajunge la asta. Oamenii nu vor accepta niciodată.

Lady Ramkin își trecu mâinile peste trupul lui Errol.

— Să fiu a naibii dacă știu ce se petrece acolo, zise ea.

Micuțul dragon încercă să o lingă pe față.

— Ce a mâncat în ultima vreme?

— Ultimul lucru, cred, a fost un ceainic, spuse Vimes.

— Un ceainic de ce?

— Nu. Un ceainic. O chestie neagră cu mâner și cioc. L-a mirosit o grămadă, apoi l-a mâncat.

Errol zâmbi slab la ei și râgâi. Amândoi se feriră.

— Oh, și pe urmă l-am găsit mâncând cenușă din vatră, continuă Vimes, când își ridicară capetele peste parapet.

Se aplecară iar peste buncărul fortificat care era unul dintre țarcurile pentru bolnavi ale lui Lady Ramkin. Trebuia să fie fortificat. De

obicei, unul dintre primele lucruri pe care le făcea un dragon bolnav era să-și piardă controlul proceselor digestive.

— Nu pare chiar bolnav, zise ea. Doar gras.

— Scânceşte mult. Și se cam văd chestii care i se mișcă pe sub piele. Știi ce cred? Știi că spuneai că își pot rearanja sistemul digestiv?

— Oh, da. Toate stomacurile și pocnitorile pancreatice pot fi îmbinate în diferite feluri, înțelegi. Pentru a profita...

— De orice pot găsi pentru a face flăcări, zise Vimes. Da. Cred că încearcă să facă un fel de flacără foarte fierbinte. Vrea să îl provoace pe dragonul mare. De fiecare dată când iese la aer, stă pe loc și scânceşte.

— Și nu explodează?

— Nu, din câte am observat. Adică, sunt sigur că dacă o făcea, am fi băgat de seamă.

— Și mănâncă fără discernământ?

— E greu de spus sigur. Doar miroase orice și halește cea mai mare parte a lucrurilor. Zece litri de gaz de lampă, de exemplu. Oricum, nu-l pot lăsa acolo. Nu putem să avem grijă de el ca lumea. În plus, acum nu mai trebuie să aflăm unde e dragonul, adăugă el cu amărăciune.

— Cred că te porți cam copilărește cu treaba asta, zise ea, conducându-l înapoi în casă.

— Copilărește? Am fost dat afară în fața atâtor oameni!

— Da, dar a fost o neînțelegere, sunt sigură.

— *Eu* nu am înțeles greșit!

— Ei, cred că ești doar supărat pentru că ești neputincios.

Lui Vimes îi ieșiră ochii din cap.

— Ceee? spuse el.

— Împotriva dragonului, continuă Lady Ramkin cam nepăsătoare. Nu poți să faci nimic în privința lui.

— Eu cred că orașul ăsta afurisit și dragonul se cam merită unul pe altul, zise Vimes.

— Oamenii sunt speriați. Nu te poți aștepta la multe de la oameni când sunt așa de speriați.

Îl atinse ușurel pe braț. Era ca și cum ai fi urmărit un robot industrial fiind mânuit cu măiestrie pentru a prinde gingaș un ou.

— Nu toți sunt așa curajoși ca tine, adăugă ea cu timiditate.

— Eu?

— Săptămâna trecută. Când i-ai oprit să îmi omoare dragonii.

— Oh, *aia.* Ăla nu a fost curaj. Oricum, au fost doar oameni. Cu oamenii e mai simplu. Un lucru îți zic, nu mă mai uit în nasul dragonului. Mă trezesc ziua gândindu-mă la asta.

— Oh! Ea păru că se dezumflă. Ei, dacă ești sigur... Am mulți prieteni, să știi. Dacă ai nevoie de vreun ajutor, nu trebuie decât să spui. Ducele din Sto Helit caută un căpitan de gărzi, sunt sigură.O să îți scriu o recomandare. O să îți placă de ei, sunt un cuplu de tineri foarte drăguți.

— Nu știu sigur ce voi face acum, zise Vimes mai morocănos decât intenționase. Mă gândesc la una sau două oferte.

— Ei, firește. Sunt sigură că tu știi cel mai bine.

Vimes dădu aprobator din cap.

Lady Ramkin își tot sucea batista în mâini.

— Păi, bine, spuse ea.

— Bun, zise el.

— Eu, hm, bănuiesc că vrei să pleci, atunci.

— Da, cred că ar trebui să plec.

Urmă o pauză. Apoi amândoi vorbiră deodată.

— A fost foarte...

— Aș vrea să zic...

— Scuze.

— Scuze.

— Nu, spuneai ceva.

— Nu, scuze, ce ziceai?

— Oh. Vimes șovăi. O să plec, atunci.

— Oh. Da. Lady Ramkin schiță un surâs. Nu poți să lași toate acele oferte să aștepte, nu? spuse ea.

Îi întinse o mână. Vimes o strânse grijuliu.

— Plec, atunci, zise el.

— Te rog să mai treci pe aici, spuse Lady Ramkin cu ceva mai multă răceală. Dacă ești prin zonă. Și așa mai departe. Sunt sigură că lui Errol i-ar plăcea să te vadă.

— Da. Bun. La revedere, atunci.

— La revedere, căpitane Vimes.

Ieși împleticindu-se pe ușă și merse grăbit pe poteca întunecată, năpădită de frunziș. Îi simțea privirea în ceafă în timp ce se îndepărta sau, cel puțin, își spunea că o simțea.

„Sigur stă în ușă, blocând aproape toată lumina. Urmărindu-mă. Dar nu o să mă uit în urmă, se gândi el. Ar fi o mare prostie, adică, e o persoană drăguță, are mult bun-simț și o personalitate enormă, dar zău...

Nu o să mă uit în urmă, chiar dacă stă acolo până când ajung la capătul străzii. Uneori trebuie să fii crud ca să fii bun.”

Așa că atunci când auzi ușa închizându-se, el fiind doar la jumătatea aleii, se simți dintr-odată foarte, foarte furios, ca și cum ar fi fost jefuit.

Rămase nemișcat, își strânse și își desfăcu pumnii în beznă. Nu mai era căpitanul Vimes, ceea ce însemna că putea face lucruri pe care odată nici nu visa să le facă. Poate că ar fi putut merge să spargă niște ferestre.

Nu, n-ar avea nici un rost. Voia mai mult de atât. Să scape de afurisitul de dragon, să își recapete slujba, să pună mâna pe cel care

era în spatele tuturor acestora, să uite de el măcar o dată și să lovească pe cineva până la epuizare...

Se uită în gol. Dedesubt, orașul era o masă de fum și de abur. Nu se gândea la asta, totuși.

Se gândea la un om fugind. Și, mai departe în cețurile ametite ale vieții sale, la un băiat alergând pentru a ține pasul.

Și, pentru sine, spuse:

— A scăpat vreunul dintre ei?

* * *

Sergentul Colon termină proclamația și se uită la mulțimea ostilă.

— Nu dați vina pe mine, zise el. Eu doar citesc lucrurile astea. Nu eu le scriu.

— E un sacrificiu uman, asta e, spuse cineva.

— Nu-i nimic rău la un sacrificiu uman, zise un preot.

— *Ah, per seu,* spuse iute primul vorbitor. Pentru motive religioase bune. Și folosind infractori condamnați și așa mai departe[27]. Dar asta e diferit de a arunca pe cineva unui dragon doar pentru că lui încă îi e cam foame.

— Așa vă vreau! zise sergentul Colon.

— Taxele sunt una, dar a mânca oameni e altceva.

— Bine zis!

— Dacă spunem toți că nu vom accepta, ce poate să facă dragonul?

Nobby deschise gura. Colon puse o palmă peste ea și ridică triumfător un pumn în aer.

— Asta am vrut întotdeauna să zic, spuse el. Oamenii uniți nu pot fi aprinși!

Se auziră urale inegale.

— Stai așa nițel, zise încet un omuleț. Din câte știu, dragonul e bun doar la un lucru. Zboară prin oraș dând foc la oameni. Nu sunt sigur că ceea ce se propune îl va opri să facă asta.

— Da, dar dacă protestăm *cu toții...* spuse primul vorbitor cu glasul tremurând de nesiguranță.

— Nu poate să ardă pe *toată* lumea, zise Colon. Se hotărî să își joace iar noul atu și adăugă, mândru: Oamenii uniți nu pot fi aprinși!

De data aceasta se auziră ceva mai puține urale. Oamenii își păstrau energia pentru a-și face griji.

[27] Un număr de religii din Ankh-Morpork încă practicau sacrificiul uman, în afară de faptul că nu mai aveau nevoie de nici o practică, pentru că ajunseseră atât de bune la asta. Legea oraşului spunea că trebuiau să fie folosiţi doar infractori condamnaţi, dar asta era în regulă deoarece în cele mai multe dintre religii a refuza să te oferi voluntar pentru sacrificiu reprezenta un delict care putea atrage pedeapsa cu moartea.

— Nu sunt prea sigur că înțeleg de ce nu. De ce nu poate să ardă pe toată lumea și să zboare în alt oraș?

— Pentru că...

— Grămada, spuse Colon. Are nevoie de oameni care să îi aducă bogății.

— Da.

— Ei, poate, dar cât de mulți, exact?

— Ce?

— Cât de mulți oameni? Din tot orașul, adică. Poate că nu va trebui să ardă întreg orașul, doar unele părticele. Știm care părticele?

— Uite, știi ce deja devine aiurea, zise primul vorbitor. Dacă nu ne uităm decât la probleme tot timpul, nu mai facem nimic niciodată.

— Dar merită să judeci bine lucrurile mai întâi, asta-i tot ce spun. Cum ar fi: ce se întâmplă chiar dacă batem dragonul?

— Oh, haide! zise sergentul Colon.

— Nu, serios. Care e alternativa?

— O ființă umană, pentru început!

— Cum vrei, spuse omulețul înțepat. Dar cred că o victimă pe lună este destul de bine în comparație cu unii dintre conducătorii pe care i-am avut. Își mai aduce aminte cineva de Nersh Lunaticul? Sau de lordul Smince Chicotitorul și de ale lui Temnițe Râzi-de-te-Prăpădești?

Se auzi un număr de mormăituri de felul „are dreptate”.

— Dar au fost detronați! zise Colon.

— Nu, n-au fost. Au fost asasinați.

— Același lucru, spuse Colon. Adică, nimeni nu o să asasineze dragonul. Ar fi nevoie de mai mult decât o noapte întunecată și un cuțit ascuțit ca să scapi de el, știu asta.

„Înțeleg ce vrea să spună căpitanul, se gândi el. Nu-i demirare că întotdeauna bea ceva după ce se gândește la lucruri, întotdeauna ne înfrângem singuri înainte ca măcar să începem. Dă oricărui om din Ankh-Morpork un băț mare și o să ajungă să se pocnească până crapă.”

— Uite ce, enervant mic, cu caș la gură, zise primul vorbitor apucându-l pe micuț de guler și strângându-și mâna liberă într-un pumn, întâmplarea face că am trei fete și din întâmplare nu vreau ca nici una dintre ele să fie mâncată, mulțumesc foarte mult.

— Da, și oamenii uniți... nu vor... fi...

Vocea lui Colon șovăi. Își dădu seama că restul mulțimii se uita în sus.

„Arătarea, se gândi el, în timp ce rațiunea începea să-i părăsească ființa. Cred că are labe de flanelă.”

Dragonul își schimbă poziția pe creasta celei mai apropiate case, bătu din aripi o dată sau de două ori, căscă, iar apoi își întinse gâtul în stradă.

Bărbatul binecuvântat cu fete rămase, cu pumnii ridicați, în centrul unui cerc de pietre goale care se mărea rapid. Omulețul se smulse din strânsoarea lui împietrită și o zbughi la adăpostul umbrelor.

Dintr-odată însă, păru că nici un om pe lume nu era atât de singur și de fără prieteni.

— Înțeleg, spuse el încetișor.

Se încruntă la reptila curioasă. De fapt, nu părea deosebit de bătăioasă. Se uita la el cu ceva ce aducea a interes.

— Nu-mi pasă! strigă el, glasul răsunându-i din zid în zid în acea tăcere. Te sfidăm! Dacă mă omori, mai bine ne omori pe toți!

Avură loc niște mișcări neliniștite de picioare în acele părți ale mulțimii care nu împărtășeau opinia că acest lucru era absolut axiomatic.

— Putem să ne împotrivim, să știi! mârâi omul. Nu-i așa, oameni buni? Care era sloganul despre a fi uniți, domnule sergent?

— Ăăă, zise Colon simțind cum șira spinării i se transforma în gheață.

— Te avertizez, dragonule, spiritul uman este...

Nu aveau să afle niciodată cum era sau, cel puțin, cum considera *el* că era, deși probabil în orele întunecate ale unei nopți nedormite unii dintre ei se poate să își fi amintit evenimentele ce urmaseră și să își fi format o părere destul de bună și de chinuitoare, și anume că unul dintre lucrurile uitate uneori în privința spiritului uman este că, deși se dovedește, în condițiile potrivite, nobil, brav și minunat, de asemenea, atunci când îl reduci la esență, este doar uman.

Flacăra dragonului îl nimeri drept în piept. Pentru o clipă, fu vizibil ca un contur încins la alb înainte ca rămășițele negre și curate să plutească ușurel într-o mică băltoacă de pietre topite.

Flacăra dispăru.

Oamenii din mulțime rămaseră ca niște statui, neștiind ce anume ar fi atras mai degrabă atenția, a sta pe loc sau a fugi.

Dragonul se uită în jos, curios să vadă ce aveau să facă.

Lui Colon i se păru că, fiind singurul oficial al obștii prezent, era datoria lui să preia conducerea situației. Își drese glasul.

— Bun, atunci, spuse el, încercând să nu-și facă auzit chițăitul de spaimă. Vă rog să plecați, doamnelor și domnilor. Mergeți mai departe, acum. Degajați. Fiți înțelegători, vă rog.

Își flutură brațele într-un gest șovăielnic de autoritate în timp ce oamenii plecau neliniștiți. Cu coada ochiului, văzu flăcări roșii dincolo de acoperișuri și scântei înălțându-se pe cer.

— Nu aveți case unde să vă duceți? cârâi el.

Bibliotecarul ieși sprijinit în pumni în Biblioteca de aici și de acum. Fiecare fir de păr de pe corpul lui era zbârlit de mânie.

Deschise ușa și ieși legănându-se în orașul lovit.

Cineva, acolo, era pe punctul de a afla că cel mai urât coșmar al lui era un Bibliotecar scos din sărite.

Cu insignă.

Dragonul plutea alene înainte și înapoi pe deasupra orașului învăluit în noapte, abia bătând din aripi. Nu avea nevoie. Curenții de aer cald îl susțineau.

Erau focuri peste tot în Ankh-Morpork. Atât de multe lanțuri umane se formaseră între râu și diferitele clădiri în flăcări, încât gălețile erau trimise în direcții greșite și deturnate. Nu că ai fi avut neapărat nevoie de o găleată ca să iei din apele tulburi ale râului Ankh – o plasă era de ajuns.

În aval, echipe de oameni murdari de fum munceau nebunește pentru a închide uriașele porți corodate de sub Podul de Alamă. Erau ultima apărare împotriva focului din Ankh-Morpork, căci atunci Ankh-ul nu ar mai fi avut pe unde să iasă și treptat, mâlos, ar fi umplut spațiul dintre ziduri. Un om s-ar fi putut sufoca sub el.

Muncitorii de la pod erau cei care nu se simțeau în stare sau nu voiau să fugă. Mulți alții se înghesuiau pe porțile orașului și ieșeau pe câmpurile reci, învăluite în ceață.

Dar nu pentru mult timp. Dragonul, răsucindu-se și întorcându-se grațios pe deasupra distrugerii, pluti peste ziduri. După câteva secunde, gărzile văzură un foc actinic străpungând ceața. Valul de oameni se scurse înapoi, cu dragonul plutind pe deasupra lor ca un câine ciobănesc. Focurile orașului greu lovit străluceau roșiatic pe dosul aripilor sale.

— Ai vreo sugestie despre ce să facem acum, domnule sergent? zise Nobby.

Colon nu răspunse. „Îmi doresc să fi fost căpitanul Vimes aici, se gândi el. Nici el n-ar fi știut ce să facă, dar are un vocabular mult mai bun cu care să rămână fără cuvinte.”

Unele dintre focuri se stinseră atunci când apele crescânde și încurcătura zăpăcită de lanțuri de găleți își făcură treaba. Dragonul nu părea dispus să mai aprindă altele. Își demonstrase punctul de vedere.

— Mă întreb cine va fi, spuse Nobby.

— Ce? zise Morcove.

— Sacrificiul, adică.

— Domnul sergent spunea că oamenii nu o să accepte, zise Morcove cu stoicism.

— Da, bine. Ia-o așa: dacă le spui oamenilor ce vreți, să vă ardă casa cu tot cu voi sau să fie mâncată vreo fată pe care probabil că nici n-o cunoașteți, ei bine, s-ar putea să cadă nițel pe gânduri. Natura umană, vezi tu.

— Sunt sigur că va apărea la timp un erou, zise Morcove. Cu vreun fel de armă sau ceva. O lovitură în punctul lui vulnerabil.

Se așternu o liniște specifică unor urechi care brusc ascultă cu atenție.

— Ce-i aia? spuse Nobby.

— Un punct. Unde e vulnerabil. Bunicul obișnuia să îmi spună povești. Lovește un dragon la vulnerabile, zicea el, și l-ai omorât.

— Adică să-l lovești în cumîizice? spuse Nobby, plin de interes.

— Nu știu. Cred că da. Deși, Nobby, ți-am mai zis că nu e corect să...

— Și cam pe unde vine punctul ăsta?

— Oh, e un loc diferit la fiecare dragon. Aștepți până când zboară pe deasupra ta și atunci spui – uite punctul vulnerabil, și îl omori, zise Morcove. Cam așa ceva.

Sergentul Colon privea în gol, fără expresie.

— Hmm, spuse Nobby.

Priviră panorama panicii generale pentru o vreme. Apoi sergentul Colon zise:

— Ești sigur despre vulnerabile?

— Da. Oh, da.

— Mi-aș fi dorit să nu fi, băiete.

Se uitară iar la orașul îngrozit.

— Știi, spuse Nobby, tot timpul îmi povestești cum obișnuiai să câștigi premii pentru arcași în armată, sergent. Ziceai că ai o săgeată norocoasă, întotdeauna aveai grijă să îți iei înapoi săgeata norocoasă, ziceai că...

— Bine! Bine! Dar asta nu e același lucru, nu? Oricum, eu nu sunt un erou. De ce ar trebui să o fac *eu?*

— Căpitanul Vimes ne plătește treizeci de dolari pe lună, spuse Morcove.

— Da, zise Nobby rânjind, și *tu* primești încă cinci dolari pentru indemnizație de responsabilitate.

— Dar căpitanul Vimes nu mai e, spuse Colon distrus.

Morcove se uită sever la el.

— Sunt sigur, zise Morcove, că dacă ar fi aici, ar fi primul care...

Colon îi făcu semn să tacă.

— Foarte bine, spuse el. Dar dacă dau greș?

— Uită-te la partea bună, zise Nobby. Probabil că nici nu vei ști că ai dat greș.

Expresia sergentului Colon se transformă într-un rânjet disperat, plin de răutate.

— *Noi* nu vom ști, adică, spuse el.

— Ce?

— Dacă voi credeți că o să stau singur-singurel pe vreun acoperiș, mai gândiți-vă o dată. Vă ordon să mă însoțiți. Oricum, adăugă el, și voi primiți un dolar indemnizație de responsabilitate.

Fața lui Nobby se schimonosi de spaimă.

— Ba nu! cârâi el. Căpitanul Vimes a zis că mă penalizează pe cinci ani pentru că sunt o rușine a speciei!

— Ei, s-ar putea să-i primești înapoi. Oricum, tu știi totul despre vulnerabile. Te-am văzut cum te bați.

Morcove salută vioi.

— Permiteți să mă ofer voluntar, să trăiți, spuse el. Iar eu primesc doar douăzeci de dolari soldă de ucenic și nici nu-mi pasă, să trăiți!

Sergentul Colon își drese glasul. Apoi își îndreptă platoșa. Era una dintre acelea cu mușchi pectorali impresionant de uimitori lucrați pe ea. Pieptul și stomacul i se potriveau în ea în același fel în care jeleul se potrivește într-o formă.

Ce ar fi făcut căpitanul Vimes acum? Ei bine, ar fi băut ceva. Dar dacă n-ar fi băut, ce ar fi făcut?

— Ceea ce ne trebuie, zise el rar, este un plan.

Asta suna bine. Doar fraza în sine făcea toți banii. Dacă aveai un plan, erai pe jumătate gata.

Și deja i se părea că auzea uralele mulțimii. Erau aliniați pe străzi, aruncau cu flori, iar pe el îl purtau triumfal prin orașul recunoscător.

Partea proastă era, bănuia sergentul, că îl purtau într-o urnă.

Lupine Wonse mergea încet pe coridoarele răcoroase care duceau la dormitorul Patricianului. Nu fusese niciodată un apartament somptuos și nu avea prea multe în afară de un pat îngust și de câteva dulapuri obosite. Arăta și mai rău acum, fără un perete. Dacă mergeai în somn noaptea, puteai păși drept în caverna întinsă care era Sala Mare.

Chiar și așa, închise ușa după el pentru a obține un sentiment de intimitate. Apoi, cu grijă și cu multe priviri neliniștite aruncate spațiului larg din față, îngenunche în centrul podelei și desfăcu o scândură.

O robă neagră și lungă fu trasă afară. Apoi Wonse băgă mâna mai adânc în spațiul dintre scânduri și scormoni. Scormoni și mai adânc. După care se întinse, băgă ambele mâini în deschizătură și pipăi cu disperare.

O carte pluti prin cameră și îl pocni în ceafa.

— Căutai asta, nu? zise Vimes.

Ieși din umbră.

Wonse era în genunchi, căscând și închizând gura ca un pește.

„Oare ce o să spună? se gândi Vimes. O să fie: «Știu cum pare», sau o să fie: «Cum ai intrat aici?» ori poate o să fie: «Ascultă, pot să explic totul». Acum mi-aș dori să am un dragon încărcat în mâini.”

Wonse zise:

— Bine. Ești isteț că ai ghicit.

„Firește, întotdeauna mai există o variantă”, adăugă Vimes.

— Sub podele, spuse el cu voce tare. Primul loc în care ar căuta cineva. E cam prostesc.

— Știu. Cred că nu s-a gândit că ar căuta cineva, zise Wonse ridicându-se și scuturându-se de praf

— Pardon? spuse Vimes politicos.

— Vetinari. Știi cum îi plăcea lui să facă planuri și chestii. A fost implicat în majoritatea comploturilor împotriva lui, așa conducea el lucrurile. Îi plăcea. Evident, el l-a chemat și nu l-a putut controla. E ceva chiar mai șiret decât era el.

— Și tu ce făceai? zise Vimes.

— M-am întrebat dacă ar fi posibil să inversez vraja. Sau poate să chem alt dragon. Atunci s-ar bate.

— Un fel de echilibru al terorii, adică? spuse Vimes.

— Ar merita încercat, zise Wonse cu sinceritate. Se apropie câțiva pași. Uite, despre slujba ta. Știu că eram amândoi cam nervoși atunci, așa că, desigur, dacă o vrei înapoi nu va fi nicio prob...

— Trebuie să fi fost îngrozitor, spuse Vimes. Închipuiește-ți ce trebuie să-i fi trecut prin minte. L-a chemat, apoi a descoperit că nu era doar un fel de unealtă, ci un lucru real, cu o minte proprie. O minte ca a lui, dar fără frâne. Știi, aș putea să pariez că la început chiar a crezut că făcea ceva bun. Trebuie să fi fost nebun. Mai devreme sau mai târziu, oricum.

— Da, zise Wonse răgușit. Trebuie să fi fost îngrozitor.

— Pe toți zeii, tare mi-ar plăcea să pun mâna pe el. Toți anii ăștia l-am cunoscut și nu mi-am dat seama niciodată...

Wonse nu spuse nimic.

— Fugi, zise Vimes ușurel.

— Ce?

— Fugi. Vreau să te văd fugind.

— Nu înțe...

— Am văzut pe cineva fugind în noaptea în care dragonul a ars casa aia. Îmi aduc aminte că atunci m-am gândit că se mișca într-un fel ciudat, parcă țopăia într-un fel. Și zilele trecute te-am văzut fugind de dragon. Ar fi putut fi aceeași persoană, m-am gândit. Sărind, aproape. Precum cineva ce fuge ca să țină pasul. *A scăpat vreunul dintre ei, Wonse?*

Wonse flutură o mână într-un fel despre care se poate să fi considerat că era nepăsător.

— Am observat că acum dormi aici, zise Vimes. Cred că *regelui* îi place să te aibă la îndemână, nu?

— N-ai nici o dovadă, șopti Wonse.

— Firește, n-am. Felul în care fuge cineva. Tonul zelos al vocii. Asta-i tot. Dar nu contează, nu? Pentru că nu ar conta nici dacă aș *avea* o dovadă, spuse Vimes. Nu am cui să i-o arăt. Și tu nu poți să-mi dai slujba înapoi.

— Ba pot! zise Wonse. Pot, și nu trebuie să fii doar căpitan...

— Nu poți să-mi dai slujba înapoi, repetă Vimes. Nu a fost niciodată a ta ca să mi-o iei. Nu am fost niciodată ofițer al orașului sau al regelui, ori ofițer al Patricianului. Am fost ofițer al legii. S-ar putea să fi fost coruptă și sucită, dar a fost lege, într-un fel. Acum nu mai există nici o lege în afară de: „O să fii ars de viu dacă nu-ți păzești fundul”. Unde-i locul meu aici?

Wonse țâșni înainte și îl apucă de mână.

— Dar poți să mă ajuți! spuse el. S-ar putea să fie o cale să distrugem dragonul, înțelegi, sau cel puțin îi putem ajuta pe oameni, să canalizăm lucrurile pentru a repara ce este mai rău, să găsim cumva un punct comun...

Lovitura lui Vimes îl nimeri pe Wonse în obraz și îl făcu să se învârtească pe loc.

— Dragonul este *aici,* se răsti Vimes. Nu poți să-l canalizezi, să-l convingi sau să negociezi cu el. Nu există armistițiu cu dragonii. Tu l-ai adus aici și am rămas cu el pe cap, *nenorocitule!*

Wonse își coborî mâna de la semnul palid, acolo unde îl atinsese lovitura.

— Ce ai de gând să faci? zise el.

Vimes nu știa. Se gândise la zeci de căi în care ar fi putut-o lua, dar singura cu adevărat potrivită era să îl omoare pe Wonse. Și, față în față, nu era în stare să o facă.

— Asta e problema cu oamenii ca tine, spuse Wonse ridicându-se. Întotdeauna sunteți împotriva oricărei încercări de îmbunătățire a umanității, dar niciodată nu aveți un plan cum se cuvine. Gărzi! Gărzi!

Rânji sălbatic la Vimes.

— Nu te așteptai, nu? zise el. Încă mai avem gărzi aici, să știi. Nu atât de multe, firește. Nu mulți oameni vor să vină înăuntru.

Se auziră pași pe coridorul de lângă încăpere și patru gărzi intrară, cu săbiile scoase.

— Eu nu m-aș împotrivi dacă aș fi în locul tău, continuă Wonse. Sunt oameni disperați și agitați. Dar foarte bine plătiți.

Vimes nu spuse nimic. Wonse era un lăudăros. Întotdeauna aveai o șansă cu lăudăroșii. Vechiul Patrician nu fusese niciodată un lăudăros, asta puteai afirma despre el. Dacă voia să mori, nu-ți auzeau nimic urechile despre asta.

Ce trebuia să faci cu lăudăroșii era să joci după reguli.

— N-o să scapi niciodată pentru asta, zise el.

— Ai dreptate. Ai perfectă dreptate. Dar niciodată înseamnă mult timp, spuse Wonse. Aruncați-l în temnița *specială.* Și apoi ocupați-vă de cealaltă mică sarcină.

— Ăă, zise conducătorul gărzilor și ezită.

— Ce s-a întâmplat, omule?

— Vreți, ăă, să-l atacăm? spuse soldatul nefericit.

Oricât de grele de cap ar fi fost gărzile palatului, erau la fel de conștiente de convenții ca oricine altcineva și când gărzile sunt chemate pentru a se ocupa de un singur om în condiții înfierbântate, nu este un moment bun pentru ele. „Nenorocitul sigur o să fie eroic”, se gândea el. Acest soldat nu dorea un viitor în care să fie mort.

— Firește, idiotule!

— Dar, ăă, e doar unul singur, zise căpitanul gărzii.

— Și zâmbește, spuse un om din spatele lui.

— Probabil are de gând să se legene de candelabru, zise unul dintre colegii lui. Și să răstoarne masa cu piciorul și altele.

— Nici măcar nu e înarmat! țipă Wonse.

— Ăștia-s cei mai răi, spuse una dintre gărzi, cu un profund spirit filosofic. Vedeți dumneavoastră, sar și apucă una dintre săbiile ornamentale din spatele scutului de deasupra șemineului.

— Da, zise un altul, bănuitor. Și apoi aruncă un scaun în tine.

— Nu e nici un șemineu! Nu e nici o sabie! E doar el! Acum, *luați-l!* strigă Wonse.

Două dintre gărzi îl apucară timid pe Vimes de umeri.

— Nu o să faci nimic eroic, da? șopti una dintre ele.

— N-aș ști de unde să încep, zise el.

— Oh. Bine.

În timp ce Vimes era dus de acolo, îl auzi pe Wonse izbucnind într-un hohot nebunesc de râs. Întotdeauna fac așa, lăudăroșii.

Dar Wonse avea dreptate într-o privință. Vimes nu avea un plan. Nu se gândise mult la ce avea să se întâmple. Fusese un prost, își spuse el, să creadă că dintr-o singură confruntare se termina totul.

Se mai întreba și care era cealaltă sarcină.

Gărzile nu ziseră nimic, doar priveau fix în față și îl conduseră înainte, prin sala distrusă și printre sfărâmăturile altui coridor, către o ușă amenințătoare. O deschiseră, îl aruncară înăuntru și plecară.

Și nimeni, absolut nimeni, nu observă obiectul subțire, ca o frunză, care pluti ușurel din umbra acoperișului, rostogolindu-se iar și iar în aer, ca o sămânță de paltin, înainte de a ateriza în zorzoanele din grămadă.

Era o coajă de alună.

Tăcerea fu cea care o trezi pe Lady Ramkin. Dormitorul ei dădea spre țarcurile dragonilor și femeia era obișnuită să doarmă în murmurul foșnetului de solzi, al câte unui urlet al unui dragon care sufla flăcări în somn și al țipătului femelelor gravide. Lipsa oricărui sunet era ca un ceas deșteptător.

Plânsese un pic înainte de a adormi, dar nu mult, pentru că nu avea rost să fii sentimentală și să îți dai în petic. Aprinse lampa, își trase cizmele de cauciuc, apucă bățul care ar fi putut reprezenta singurul bastion între ea și teoretica pierdere a virtuții și se grăbi prin casa întunecată. Când traversă gazonul umed avu o vagă impresie că se

întâmpla ceva în oraș, dar ignoră acest lucru ca nemeritând deocamdată să se gândească la el. Dragonii erau mai importanți.

Deschise ușa.

Bun, erau încă înăuntru. Putoarea cunoscută a dragonilor de mlaștină, jumătate mâl de iaz, jumătate explozii chimice, se revărsă în aerul nopții.

Fiecare dragon se legăna pe picioarele din spate în centrul țarcului său, cu gâtul arcuit, uitându-se țintă la acoperiș, cu o intensitate feroce.

— Oh, zise ea. Iar zboară pe deasupra, nu? Se dă mare. Stați liniștiți, copii! Mama e aici.

Puse lampa pe un raft înalt și bocăni spre țarcul lui Errol.

— Ei, băiete, începu ea, și se opri.

Errol stătea întins pe o parte. Un firișor subțire de fum cenușiu îi plutea din gură, iar stomacul i se umfla și i se strângea ca niște foale. Și pielea de la gât în jos era de un alb aproape imaculat.

— Cred că dacă o să rescriu vreodată *Bolile,* vei primi un întreg capitol doar pentru tine, spuse ea încetișor și deschise poarta țarcului. Ia să vedem dacă temperatura aia afurisită a scăzut, da?

Se întinse pentru a-l mângâia pe piele și tresări. Își trase iute mâna și privi băsicile care i se formau pe buricele degetelor.

Errol era atât de rece, că frigea.

În timp ce se uita la el, micile semne rotunde pe care căldura mâinii ei le topise se acopereau cu aer înghețat.

Lady Ramkin se lăsă pe vine.

— Ce fel de dragon *ești* tu...? începu ea.

Se auzi sunetul îndepărtat al unei bătăi în ușa din față a casei. Ezită o clipă, apoi stinse lampa, se strecură anevoie în lungul țarcurilor și trase într-o parte bucata de sac care acoperea fereastra.

Lumina slabă a răsăritului îi arătă silueta unei gărzi în pragul casei ei, panașul de la coif fluturând în adierea vântului.

Își mușcă buza panicată, se grăbi înapoi la ușă, traversă peluza în goană și plonjă în casă, urcând treptele câte trei.

— Ce prostie, ce prostie, mormăi ea dându-și seama că lampa rămăsese jos.

Dar nu era timp pentru asta. Până când se ducea să o ia, Vimes ar fi putut pleca.

Descurcându-se în întuneric după pipăit și amintiri, își găsi cea mai bună perucă și și-o înfipse pe cap. Undeva, printre alifii și leacuri pentru dragoni, pe măsuța ei de toaletă era ceva numit, din câte își aducea aminte, „Roua Nopții” sau un alt astfel denume nepotrivit, un cadou primit cândva de la un nepot neatent. Încercă mai multe sticluțe înainte de a găsi ceva ce, după miros, părea a fi cea potrivită. Chiar și pentru un nas care își închisese de mult cea mai mare parte a aparatului senzorial în fața puterii copleșitoare a dragonilor, tot părea, ei bine, mai *potent* decât își amintea ea. Dar se părea că bărbaților le plăcea așa

ceva. Sau așa auzise ea. O mare prostie, zău! Își trase partea de sus a cămășii de noapte dintr-odată mult prea cuviincioase într-o poziție care, spera ea, dezvăluia fără să expună, și se grăbi înapoi pe scări.

Se opri în fața ușii, inspiră adânc, apăsă clanța și își dădu seama, chiar în timp ce deschidea ușa, că ar fi trebuit să se descalțe de cizmele de cauciuc...

— Ei, căpitane, zise ea seducător, asta *chiar* e o... *cine naiba ești tu?*

Șeful Gărzii Palatului se dădu câțiva pași înapoi și, pentru căera de la țară, făcu o serie de semne pe ascuns pentru a goni răul. În mod clar, semnele nu funcționară. Când deschise iar ochii, creatura era tot acolo, tot plină de mânie, tot duhnind a ceva grețos și fermentat, tot încoronată cu o claie sucită de bucle, tot ivindu-se din spatele unui piept tremurător care îl făcea să i se usuce cerul gurii...

Auzise despre astfel de lucruri. Harpii le zicea. Ce făcuse cu Lady Ramkin?

Priveliștea cizmelor de cauciuc îl zăpăcea, totuși. Legendelor despre harpii le lipseau referințele la cizmele de cauciuc.

— Toarnă, amice, bubui Lady Ramkin, trăgându-și cămașa de noapte la un nivel mai respectabil. Nu mai sta acolo bătând din buze. Ce vrei?

— Lady Sybil Ramkin? spuse soldatul, nu pe tonul politicos al cuiva care caută o simplă confirmare, ci pe cel neîncrezător al cuiva căruia i se pare foarte greu să creadă că răspunsul ar putea fi „da”.

— Folosește-ți ochii, tinere! Cine crezi că sunt?

Soldatul se adună.

— Doar că am o chemare pentru Lady Sybil Ramkin, spuse el nesigur.

Ei îi tremură vocea.

— Cum adică, o chemare?

— Vedeți dumneavoastră, să vă prezentați la palat.

— Nu îmi pot închipui de ce este necesar la această oră matinală, zise ea și se pregăti să trântească ușa.

Aceasta nu se închise, totuși, din cauza vârfului de sabie înfipt în ea în ultima clipă.

— Dacă *nu* veniți, spuse garda, mi s-a ordonat să iau măsuri.

Ușa se dădu brusc de perete și fața ei se lipi de a lui, aproape leșinându-l cu mirosul de petale de trandafir putrezite.

— Dacă tu crezi că o să mă atingi pe mine... începu ea.

Privirea soldatului se abătu iute într-o parte, doar pentru o clipă, spre țarcurile dragonilor. Sybil Ramkin păli.

— N-ai îndrăzni! șuieră ea.

El înghiți în sec. Oricât de înspăimântătoare ar fi fost, era doar un om. Nu putea decât să îți rupă capul, metaforic vorbind. Existau, își

spuse el, lucruri mult mai rele decât Lady Ramkin deși, trebuia să recunoască, nu se aflau la zece centimetri de nasul lui în acea clipă.

— Să iau măsuri, repetă el cârâind.

Ea se îndreptă de spate și se uită la șirul de gărzi dinapoia lui.

— Înțeleg, zise ea cu răceală. Așa stă treaba, da? Șase dintre voi pentru a aduce o biată femeie. Foarte bine. Îmi veți permite, firește, să mă duc să îmi iau o haină. E cam răcoare.

Trânti ușa.

Gărzile palatului tropăiră pe loc de frig și încercară să nu se uite una la alta. Evident, nu ăsta era felul în care arestai oameni. Acestora nu li se *permitea* să te lase să aștepți la ușă, nu așa ar fi trebuit să funcționeze lucrurile. Pe de altă parte, singura variantă era să se ducă înăuntru și să o târască afară, și nu era una care să atragă entuziasmul vreunuia dintre ei. În plus, căpitanul gărzii nu era sigur că avea destui oameni pentru a o târî pe Lady Ramkin undeva, oriunde. Ai fi avut nevoie de mii și mii, cu butuci pe care să o pună.

Ușa se deschise iar cu un scârțâit, dezvăluind doar bezna întunecoasă din sala dinăuntru.

— Bun, soldați... spuse căpitanul, neliniștit.

Lady Ramkin apăru. El reuși să zărească scurt, neclar, cum aceasta dădu năvală pe ușă urlând și ar fi putut fi ultimul lucru pecare și l-ar fi amintit dacă o gardă nu ar fi avut prezența de spirit să îi pună piedică în timp ce ea se năpustea pe trepte. Femeia zbură în față, înjurând, se înfipse în gazonul netuns, se lovi cu capul de o statuie sfărâmată a unui Ramkin străvechi și alunecă pe burtă până se opri.

Paloșul mare pe care îl agitase deasupra capului ateriză lângă ea, drept în sus și vibră pentru o vreme.

Când mișcarea încetă, una dintre gărzi se furișă cu precauție și verifică lama cu degetul.

— La naiba, zise el. Și dragonul vrea să o mănânce pe *ea?*

— Se potrivește descrierii, spuse căpitanul. Trebuie să fie doamna cea mai nobilă din tot orașul. Nu știu despre partea cu fecioria, adăugă el, și în acest moment nu am de gând să fac speculații. Să se ducă cineva să aducă o căruță.

Își pipăi urechea, care fusese atinsă de vârful sabiei. Nu era, din fire, un om rău, dar în acest moment cu siguranță ar fi preferat grosimea pielii unui dragon între el și Sybil Ramkin când ea avea să se trezească.

— Nu trebuia să îi omorâm dragonii, domnule? zise altă gardă. Parcă domnul Wonse a spus ceva despre a omorî toți dragonii.

— Asta era doar o amenințare pe care trebuia să o folosim, spuse căpitanul.

Fruntea soldatului se încreți.

— Sunteți sigur, domnule? Credeam...

Căpitanul se săturase. Harpii care țipă și paloșe care scot un sunet ca mătasea ruptă în aer pe lângă organele lui îi distruseseră puternic capacitatea de a înțelege punctul de vedere al celui de lângă el.

— Oh, *credeai,* nu? mârâi el. Ești gânditor, nu? Crezi că ai fi potrivit pentru alt post, atunci? Garda *orașului,* poate? E plin de gânditori acolo, să știi.

Se auzi un chicotit neplăcut venind de la restul gărzilor.

— Dacă ai fi *gândit,* adăugă căpitanul cu sarcasm, te-ai fi gândit că regele nu o să vrea ca alți dragoni să moară, nu? Probabil că sunt rude îndepărtate sau așa ceva, adică, nu ar vrea să umblăm noi să-i omorâm semenii, nu?

— Ei bine, domnule, *oamenii* ar vrea, să trăiți, zise îmbufnat soldatul.

— Ah, bine, spuse căpitanul. Asta e altceva. Se bătu pe o partea coifului, cu subînțeles. Asta pentru că noi suntem inteligenți.

Vimes ateriză în paie jilave și în beznă de catran, deși după o vreme ochii i se obișnuiră cu întunericul și putu deslușI pereții beciului.

Nu fusese construit pentru a se trăi elegant acolo. Era, în mare, doar un spațiu care conținea toți stâlpii și toate arcadele care susțineau palatul. În capătul opus, un mic grilaj pe perete lăsa să intre doar o idee de lumină murdară, la mâna a doua.

Mai exista o gaură pătrată în podea. Închisă și ea. Barele erau cam ruginite, totuși. Lui Vimes îi trecu prin minte că, probabil, le-ar fi putut scoate în cele din urmă, iar apoi nu ar mai fi trebuit decât să slăbească suficient cât să treacă printr-o gaură de douăzeci de centimetri.

Ceea ce beciul *nu* conținea erau șobolanii, scorpionii, gândacii sau șerpii. *Odată* conținuse șerpi, era adevărat, pentru că sandalele lui Vimes zdrobeau mici schelete albe și lungi.

Se strecură pe lângă un perete umed, întrebându-se de unde venea sunetul ritmic de frecare. Merse pe după un stâlp scund și află.

Patricianul se bărbierea, uitându-se într-o bucățică de oglindă sprijinită de stâlp pentru a prinde lumină. Nu, își dădu seama Vimes, nu sprijinită. Ținută, de fapt. De un șobolan. Era un șobolan mare, cu ochi roșii.

Patricianul îi făcu semn din cap, fără a părea surprins.

— Oh, zise el. Vimes, nu? Am auzit că urma să vii aici jos. Excelent. Ai face bine să le spui celor de la bucătărie – și aici Vimes își dădu seama că omul vorbea cu șobolanul – că vom fi doi la prânz. Vrei o bere, Vimes?

— Ce? zise Vimes.

— Cred că ai vrea. La nimereală, totuși, mă tem. Poporul lui Skrp e destul de isteț, dar pare să nu prea înțeleagă atunci când vine vorba de etichetele de pe sticle.

Lordul Vetinari își tamponă fața cu un prosop și îl aruncă pe podea. O mogâldeață cenușie țâșni din umbră și îl târî prin grilajul din podea.

Apoi spuse:

— Foarte bine, Skrp. Poți pleca.

Șobolanul zvâcni din mustăți la el, sprijini oglinda de perete și plecă bătând mărunt din lăbuțe.

— Sunteți servit de *șobolani?* zise Vimes.

— Mă ajută, să știi. Nu sunt cu adevărat eficienți, mă tem. Labele sunt de vină.

— Dar, dar, dar, spuse Vimes. Cum, adică?

— Bănuiesc că poporul lui Skrp are tunele care se întind în Universitate, continuă lordul Vetinari. Deși cred că au fost destul de isteți de la bun început.

Cel puțin Vimes înțelegea partea asta. Era bine știut că radiațiile taumice afectau animalele care trăiau în preajma campusului Universității Nevăzute, uneori îmboldindu-le să devină corespondente miniaturale ale civilizației umane și chiar transformându-le pe unele în specii complet noi și specializate, cum ar fi molia de cărți de calibrul 303 și peștele-de-zid. Și, după cum spunea omul, șobolanii erau oricum destul de isteți de la bun început.

— Dar vă ajută? zise Vimes.

— Reciproc. Este reciproc. Plată pentru serviciile oferite, ai putea spune, zise Patricianul, așezându-se pe ceea ce Vimes nu putu să nu observe că era o pernuță de catifea.

Pe un raft jos, pentru a fi la îndemână, se aflau un carnețel și un șir ordonat de cărți.

— Cum îi puteți ajuta pe șobolani, domnule? spuse el pierit.

— Cu sfaturi. Îi sfătuiesc, să știi. Patricianul se lăsă pe spate. Asta este problema cu oamenii ca Wonse, zise el. Niciodată nu știu când să se oprească. Șobolani, șerpi *și* scorpioni. Era un adevărat balamuc aici când am ajuns. Și șobolanii o duceau cel mai prost.

Vimes se gândi că începea să înțeleagă.

— Adică i-ați dresat într-un fel, spuse el.

— Sfătuit. Sfătuit. Cred că e un talent al meu, zise Vetinari cu modestie.

Vimes se întrebă cum se făcea. Oare șobolanii se aliau cu scorpionii împotriva șerpilor și apoi, când șerpii erau bătuți, îi invitau pe scorpioni la o masă mare de sărbătoare și îi mâncau? Sau anumiți scorpioni erau plătiți cu mari cantități de... oh, oare ce mâncau scorpionii pentru a se furișa noaptea la anumiți conducători ai șerpilor și a-i înțepa?

Își aduse aminte că auzise odată despre un om care, închis într-o celulă ani întregi, dresase păsările și își crease un fel de libertate. Și se gândi la marinarii bătrâni, rupți de mare din cauza vârstei înaintate și a infirmității, care își petreceau zilele făcând corăbii mari în sticle mici.

Apoi se gândi la Patrician, jefuit de orașul său, șezând cu picioarele încrucișate pe podeaua cenușie din temnița slab luminată și recreându-l în jurul său, încurajând la scală miniaturală toate micile rivalități, lupte pentru putere și facțiuni.

Se gândi la el ca la o statuie sobră, amenințătoare printre pietrele de pavaj însuflețite cu umbre furișate și moarte politică bruscă. Probabil că fusese mai ușor decât să conducă Ankh-ul, care avea paraziți mai mari, ce nu erau nevoiți să folosească ambele mâini pentru a ține un cuțit.

Se auzi un clinchet lângă scurgere. Șase șobolani apărură, târând ceva înfășurat într-o pânză. Traseră pachetul peste grilaj și, cu mare efort, îl ridicară la picioarele Patricianului. Acesta se aplecă și desfăcu nodul.

— Se pare că avem brânză, copane de pui, țelină, o bucată de pâine cam uscată și o sticlă bună de... oh, o sticlă bună de Foarte Faimosul Sos Maro al lui Merckle și Stingbat. *Bere,* am spus, Skrp.

Conducătorul șobolanilor fremătă din bot la el.

— Îmi pare rău pentru asta, Vimes. Nu știu să citească, înțelegi. Se pare că nu pot pricepe conceptul. Dar sunt foarte buni la ascultat. Îmi aduc toate veștile.

— Văd că vă simțiți foarte confortabil aici, zise Vimes cu glas slab.

— Niciodată să nu construiești o temniță în care nu ai fi fericit să-ți petreci tu însuți noaptea, spuse Patricianul punând mâncarea pe pânză. Lumea ar fi un loc mai fericit dacă mai mulți oameni ar ține minte asta.

— Cu toții am crezut că ați construit tunele secrete și altele asemenea, zise Vimes.

— Nu-mi dau seama de ce, spuse Patricianul. Ar trebui să fugi neîncetat. E atât de ineficient. Pe când aici sunt în centrul lucrurilor. Sper că înțelegi asta, Vimes. Niciodată să nu ai încredere într-un conducător care se bazează pe tunele, buncăre și căi de scăpare. Sunt șanse să nu pună suflet în ceea ce face.

— Oh.

„E într-un beci în propriul palat, cu un lunatic turbat la conducere deasupra și cu un dragon arzând orașul, și el crede că a adus lumea unde a vrut el. Trebuie să aibă legătură cu posturile înalte. Altitudinea îi înnebunește pe oameni.”

— Nu, hm, nu vă deranjează dacă arunc o privire în jur? zise Vimes.

— Ești liber, spuse Patricianul.

Vimes păși în lungul temniței și verifică ușa. Era bine ferecată și zăvorâtă, iar încuietoarea era masivă.

Apoi ciocăni pereții în locurile care ar fi putut fi goale. Nu încăpea îndoială că era un beci bine clădit. Era acel fel de beci în care te-ai fi simțit bine să bagi infractori periculoși. Firește, în astfel de circumstanțe, ai fi preferat să nu existe trape, tunele ascunse sau căi secrete de scăpare.

Dar acestea nu erau acele circumstanțe. Uimitor ce puteau face simțului perspectivei câțiva metri de rocă dură.

— Gărzile vin aici? întrebă el.

— Niciodată, zise Patricianul fluturând un copan. Nu se obosesc să mă hrănească, vezi tu. Ideea este că trebuie să putrezești. De fapt, zise el, până de curând obișnuiam să mă duc la ușă și să gem un pic din când în când, doar ca să-i fac fericiți.

— Desigur vor veni să verifice, totuși? spuse Vimes plin de speranță.

— Oh, nu cred că ar trebui să tolerăm așa ceva, zise Patricianul.

— Cum o să preveniți asta?

Lordul Vetinari îl privi îndurerat.

— Dragul meu Vimes, spuse el, credeam că ești un om cu spirit de observație. Te-ai uitat la ușă?

— Firește că da, zise Vimes și adăugă: domnule. E al naibii de masivă.

— Poate că ar trebui să te mai uiți o dată?

Vimes îl privi nedumerit, iar apoi traversă apăsat podeaua și se uită țintă la ușă. Era una din îndrăgita varietate cunoscută sub numele de intrarea groazei, numai zăbrele, zăvoare, țepi din metal și balamale mari. Indiferent cât de mult se uita la ea, nu devenea mai puțin masivă. Încuietoarea era una dintre acele afurisenii făcute de pitici care ar fi durat ani întregi să fie spartă. Una peste alta, dacă trebuia să ai un simbol pentru ceva complet de neclintit, ușa era omul tău.

Patricianul apăru lângă el într-o tăcere care făcea să îți stea inima în loc.

— Vezi tu, spuse el, întotdeauna se întâmplă, nu-i așa, ca atunci când un oraș este cucerit prin tulburări civile violente, conducătorul actual să fie aruncat în temniță. Pentru un anumit tip de minte, acest lucru este mai satisfăcător decât simpla execuție.

— Ei, bine, dar nu înțeleg... începu Vimes.

— Și te uiți la această ușă și ceea ce vezi este o ușă de celulă foarte puternică, da?

— Firește. Nu trebuie decât să te uiți la zăvoare și...

— Știi, chiar sunt mulțumit, zise lordul Vetinari încetișor.

Vimes se holbă la ușă până când îl dureră sprâncenele. Iar apoi, așa cum modelele întâmplătoare dintr-un nor, fără a se schimba în nici un fel, devin brusc un cap de cal sau o navă cu pânze, văzu lucrul la care se uitase tot timpul.

Un sentiment de admirație înspăimântătoare îl copleși.

Se întrebă cum era în mintea Patricianului. Rece și strălucitor, se gândi el, numai oțel albastru, și țurțuri, și mici rotițe țăcănind ca un ceas uriaș. Acel fel de minte care s-ar gândi cu atenție la propria prăbușire și ar transforma-o într-un avantaj.

Era o ușă de temniță perfect normală, dar totul depindea de simțul perspectivei.

În acest beci Patricianul putea ține lumea la distanță.

Tot ce era pe dinafară era încuietoarea.

Toate zăvoarele și gratiile erau pe dinăuntru.

Trupele se cățărau stângace pe acoperișurile ude în timp ce soarele evapora ceața dimineții. Nu că astăzi avea să fie aer curat – fuioare lipicioase de fum și de abur vechi învăluiau orașul și umpleau atmosfera cu mirosul trist al cenușii jilave.

— Unde suntem? zise Morcove ajutându-i pe ceilalți să se suie pe o pasarelă alunecoasă.

Sergentul Colon se uită în jur la pădurea de hornuri.

— Suntem chiar deasupra distileriei de whisky a lui Jimkin Iubitorul-de-Urși, spuse el. Pe o linie direct între palat și piață. Sigur zboară pe aici.

Nobby se uită melancolic peste marginea clădirii.

— Am fost înăuntru odată, zise el. Am verificat ușa într-o noapte întunecată și s-a deschis în mâna mea.

— În cele din urmă, bănuiesc, spuse Colon acru.

— Ei bine, a trebuit să intru, nu, să verific dacă se petrecea vreo ticăloșie. Un loc uimitor. Numai țevi și chestii. Și ce miros!

— „Fiecare sticlă este învechită până la șapte minute”, cită Colon. „la o picătură-nainte să ieși”, zice pe etichetă. Și așa e. Am luat o picătură o dată și am ieșit toată ziua.

Îngenunche și desfăcu pachetul lung învelit în pânză de sac pe care îl tot mânuise, cu mare greutate, în timpul cățărării. Din acesta ieși la iveală un model străvechi de arc lung și o tolbă cu săgeți.

Ridică arcul ușurel, reverențios, și își trecu degetele dolofane peste el.

— Știți, spuse el încetișor, eram al naibii de bun cu ăsta, când eram băiat. Căpitanul ar fi trebuit să mă lase să încerc acum câteva nopți.

— Ne tot zici asta, spuse Nobby lipsit de empatie.

— Ei bine, câștigam premii. Sergentul desfăcu o coardă nouă,o înfășură la unul dintre capetele arcului, se ridică în picioare, apăsă, gemu nițel... Hm. Morcove? zise el, cu răsuflarea un pic tăiată.

— Da, dom’ sergent?

— Știi să pui coarda la arc?

Morcove apucă arcul, îl strânse cu ușurință și trecu celălalt capăt al corzii la locul lui.

— E un început bun, dom’ sergent, spuse Nobby.

— Nu fi sarcastic, Nobby! Nu-i vorba de putere, agerimea ochiului și siguranța mâinii contează. Acum, dă-mi o săgeată. Nu aia!

Degetele lui Nobby înghețară în mijlocul acțiunii de a apuca.

— Aia e săgeata mea *norocoasă!* bolborosi Colon. Nici unul dintre voi nu are voie să se atingă de săgeata mea norocoasă!

— Mie mi se pare că arată ca orice altă afurisită de săgeată, dom' sergent, zise Nobby blajin.

— Pe asta o s-o folosesc pentru cumîizice, *cup de gras,* spuse Colon. Nu m-a trădat niciodată, săgeata mea norocoasă. Lovește orice în care trag cu ea. Abia dacă trebuie să țintesc. Dacă dragonul are vulnerabile, săgeata asta o să le găsească.

Alese o săgeată care arăta identic, dar care era, probabil, mai puțin norocoasă, și o puse în arc. Apoi privi acoperișurile din jur cu ochi cercetători.

— Mai bine mi-aș intra în mână, mormăi el. Firește, odată ce înveți, nu mai uiți, e ca mersul pe... mersul pe... mersul pe ceva ce nu uiți niciodată că ești în stare să mergi pe el.

Trase coarda spre ureche și gemu.

— Bun, șuieră el, în timp ce mâna îi tremura de încordare ca o rămurică în bătaia vântului. Vedeți acoperișul Breslei Asasinilor de acolo?

Ei se uitară anevoie prin aerul murdar.

— Bun, atunci, zise Colon. Și vedeți girueta de pe el? O vedeți?

Morcove aruncă o privire la vârful săgeții. Tremura înainte și înapoi într-o serie de opturi.

— E departe, dom' sergent, spuse Nobby cu neîncredere.

— Nu mă luați pe mine în seamă, voi stați cu ochii pe giruetă, gemu sergentul.

Dădură din cap. Girueta era în forma unui om cu o mantie mare, furișându-se; pumnalul întins era întotdeauna întors pentru a străpunge vântul. De la această distanță, totuși, era minuscul.

— *Bun,* gâfâi Colon. Acum, vedeți ochiul omului?

— Oh, *haida-de,* zise Nobby.

— Taci, taci, taci! gemu Colon. Îl vedeți, am spus!

— Cred că *eu* pot să îl văd, zise Morcove cu loialitate.

— Bine. Bine, spuse sergentul legănându-se înainte și înapoi. Bine. Bun băiat. Așa. Acum stați cu ochii pe el, da?

Gemu și slobozi săgeata.

Câteva lucruri se întâmplară atât de repede, încât va fi nevoie să fie amintite în proză cadru cu cadru. Probabil primul fu coarda arcului care plesni partea interioară moale a încheieturii mâinii lui Colon, făcându-l să țipe și să scape arcul. Acest lucru nu avu nici un efect asupra traiectoriei săgeții, care deja zbura drept spre un gargui de pe acoperișul de peste stradă. Îl lovi în ureche, sări, ricoșă dintr-un zid aflat la doi metri distanță și se îndreptă înapoi spre Colon, cu o viteză ceva mai mare, se pare, trecând pe lângă urechea lui cu un zbârnâit mătăsos.

Dispăru în direcția zidurilor orașului.

După o vreme, Nobby tuși și se uită la Morcove cu o curiozitate inocentă.

— Cam cât de mari, zise el, sunt vulnerabilele unui dragon, în general?

— Oh, poate să fie un punct foarte mic, spuse Morcove îndatoritor.

— Mă cam temeam de asta, zise Nobby. Se duse la marginea acoperișului și arătă în jos. E un iaz chiar aici, spuse el. E folosit pentru răcit apa din alambicuri. Cred că e destul de adânc, așa că după ce sergentul trage în dragon, putem să sărim în el. Ce zici?

— Oh, dar nu trebuie să facem asta, spuse Morcove. Pentru că săgeata norocoasă a sergentului va fi lovit locul și dragonul va fi mort, așa că nu trebuie să ne facem griji de nimic.

— Sigur, sigur, zise Nobby iute, uitându-se la fața încruntată a lui Colon. Dar dacă e nevoie, știi, dacă există o șansă la un milion să rateze – nu spun că o să o facă, nu uita, dar trebuie să te gândești la toate posibilitățile –, dacă, dintr-un ghinion incredibil, nu prea reușește să lovească vulnerabilele la fix, atunci dragonul o să își iasă din sărite, așa, și probabil ar fi o idee bună să nu te afli aici. Exagerez, știu. Poți să-mi spui că sunt sperios. Zic și eu.

Sergentul Colon își aranjă înțepat armura.

— Când ai cea mai mare nevoie, spuse el, șansele de unu la un milion se ivesc *întotdeauna.* E un lucru binecunoscut.

— Sergentul are dreptate, Nobby, zise Morcove credincios. Știi că atunci când nu există decât o șansă care ar putea funcționa – ei bine, atunci merge. Altfel nu ar exista – își coborî tonul vocii –,adică, e logic, nu ar exista... ei bine, zeii nu ar permite să fie altfel. Nu ar face-o.

Ca unul, cei trei se întoarseră și se uitară prin aerul întunecat către miezul Lumii Disc, la mii de leghe depărtare. Acum aerul era cenușiu din cauza fumului vechi și a fâșiilor de ceață, dar, într-o zi senină, era posibil să vezi Cori Celesti, casa zeilor. *Locația* casei zeilor, oricum. Trăiau în Dunmanifestin, Valhalla tencuită, unde zeii se confruntau cu eternitatea înzestrați cu acel tip de minte care nu știe niciodată ce să facă pentru a-și petrece o după-amiază ploioasă. Jucau jocuri cu destinele oamenilor, se spunea. Exact ce fel de joc credeau ei că joacă în acele momente nu știa nimeni.

Dar, firește, existau reguli. Toată lumea știa că existau reguli. Trebuia doar să spere din tot sufletul că și zeii cunoșteau regulile.

— Trebuie să meargă, mormăi Colon. O să-mi folosesc săgeata norocoasă. Ai dreptate. Ultimele șanse fără de speranță trebuie să meargă. Altfel, nimic nu mai are sens. La fel de bine, ai putea să nu fii în viață.

Nobby se uită iar în jos, la iaz. După o clipă de șovăială, Colon i se alătură. Aveau fețele gânditoare ale celor care văzuseră multe lucruri și care știau că, deși te puteai baza, firește, pe eroi, pe regi și, în ultimă

instanță, pe zei, chiar *puteai* să te bazezi pe gravitație și pe apa adâncă.

— Nu că o să avem nevoie, zise Morcove virtuos.

— Nu cu săgeata ta norocoasă, spuse Nobby.

— Așa e. Dar, din curiozitate, cât de jos crezi că e? zise Colon.

— Vreo zece metri, cred. Cam pe acolo.

— Zece metri. Colon dădu încetișor din cap. Așa aș spune și eu. Și e adânc, nu?

— Foarte adânc, din câte am auzit.

— Te cred pe cuvânt. Pare cam noroios. Nu mi-ar plăcea să fiu nevoit să sar în el.

Morcove îl pocni voios pe spate, aproape azvârlindu-l peste margine, și zise:

— Ce-i, dom' sergent? Vrei să trăiești o veșnicie?

— Nu știu. Mai întreabă-mă peste cinci sute de ani.

— Bună treabă că avem săgeata norocoasă, atunci! spuse Morcove.

— Hmm? zise Colon, care părea a fi într-o lume proprie, una nefericită.

— Adică, e o treabă bună că avem o ultimă șansă disperată de unu la un milion pe care să ne bazăm, altfel chiar am fi în bucluc!

— Oh, da, spuse Nobby cu tristețe. Ce noroc pe capul nostru.

Patricianul se lăsă pe spate. Doi șobolani îi târâră o pernă sub cap.

— Lucrurile merg cam rău afară, din câte înțeleg, zise el.

— Da, spuse Vimes cu amărăciune. Aveți dreptate. Sunteți omul cel mai în siguranță din oraș.

Vârî un alt cuțit într-o crăpătură dintre pietre și se lăsă pe el cu grijă, în timp ce lordul Vetinari îl urmărea cu interes. Reușise să se ridice la doi metri de la podea și să ajungă la nivelul zăbrelelor.

Acum începea să macine mortarul din jurul barelor.

Patricianul îl privi o vreme, apoi luă o carte de pe răftulețul de lângă el. Cum șobolanii nu puteau citi, biblioteca pe care reușise să o încropească era cam barocă, dar el nu era omul care să ignore cunoștințele noi. Își găsi semnul între paginile volumului *Croșetatul pe parcursul timpului* și citi câteva pagini.

După o vreme, consideră necesar să scuture câteva fărâme de mortar de pe carte și ridică privirea.

— Ai ceva succes? întrebă el politicos.

Vimes scrâșni din dinți și continuă să sape. Dincolo de micul grilaj era o curte murdară, doar puțin mai luminoasă decât celula. Într-un colț era o grămadă de gunoi, dar în acel moment părea foarte atractivă. Mai atractivă decât beciul, oricum. Un gunoi cinstit era de preferat felului în care mergea Ankh-Morpork zilele acelea. Probabil era alegoric sau cam așa ceva.

Lovi, lovi, lovi. Lama cuțitului vibra și zbârnâia în mâna lui.

Bibliotecarul se scărpina la subțiori, gânditor. Se confrunta cu propriile probleme.

Venise aici plin de mânie împotriva hoților de cărți și încă mai fierbea. Dar avusese gândul rebel că, deși infracțiunile împotriva cărților erau cele mai rele, răzbunarea ar fi trebuit, poate, să fie amânată.

Își dădu seama că, deși firește lui îi era totuna ce alegeau oamenii să își facă unii altora, existau anumite activități care ar fi trebuit să fie restrânse în cazul în care făptașii deveneau prea încrezători și începeau să facă astfel de lucruri și cărților.

Bibliotecarul se uită iar îndelung la insigna lui și o ciuguli nițel în speranța optimistă că devenise comestibilă. Fără îndoială, avea o datorie față de căpitan.

Căpitanul fusese întotdeauna bun cu el. Și căpitanul avea și el o insignă.

Da.

Sunt momente când o primată trebuie să fie bărbată și să treacă la acțiune...

Urangutanul salută complicat și plecă legănându-se prin beznă.

Soarele se ridică și mai mult, plutind prin cețuri și prin fumul vechi ca un balon pierdut.

Trupele ședeau la umbra unui coș, așteptând și omorându-și timpul fiecare în felul său. Nobby sonda gânditor conținutul unei nări, Morcove scria o scrisoare acasă, iar sergentul Colon își făcea griji.

După o vreme, își schimbă greutatea pe celălalt picior, neliniștit, și zise:

— M-am gândit la o problemă.

— Care-i, dom' sergent? spuse Morcove.

Sergentul Colon părea răvășit.

— Păăăii, dacă nu e o șansă de unu la un milion? zise el.

Nobby se holbă la sergent.

— Cum adică? spuse el.

— Ei, în *regulă,* ultimele șanse disperate de unu la un milion merg întotdeauna, bun, nici o problemă, dar... ei, e cam, cumîizice, specific, adică, nu e?

— Mie-mi spui? zise Nobby.

— Dacă e doar o șansă de unu la o mie? spuse Colon, în chinuri.

— Ce? zise Nobby.

— A auzit cineva să reușească o încercare de unu la o mie?

Morcove ridică privirea.

— Nu fi prost, dom' sergent, spuse el. N-a văzut nimeni niciodată o încercare de unu la o mie care să iasă. Șansele sunt de – își mișcă buzele – milioane la unu.

— Da. Milioane, aprobă Nobby.

— Deci merge doar dacă e o șansă de unu la un milion, zise sergentul.

— Cred că așa e, spuse Nobby.

— Deci 999 943, de exemplu... începu Colon.

Morcove clătină din cap.

— N-ar avea nici o speranță. Nimeni n-a spus vreodată: „E o șansă de unu la 999 943, dar s-ar putea să meargă".

Se uitară la oraș cufundați în tăcerea provocată de calculul mental feroce.

— S-ar putea să avem o problemă aici, zise Colon în cele din urmă.

Morcove începu să mâzgălească furios. Când fu întrebat, explică pe larg despre cum afli aria suprafeței unui dragon și apoi încercă să estimeze șansele ca o săgeată să nimerească un punct.

— Țintită, nu uita, spuse sergentul Colon. Eu *țintesc.*

Nobby tuși.

— În cazul ăsta, trebuie să fie o șansă mai mică decât unu la un milion, zise Morcove. Ar putea fi unu la o sută. Dacă dragonul zboară încet și dacă e un punct mare, ar putea fi practic o certitudine.

Buzele lui Colon formară fraza „Este o certitudine, dar s-ar putea să meargă". Clătină din cap.

— Nu, spuse el.

— Deci ce avem de făcut, zise rar Nobby, este să ajustăm șansele...

Obținuse o gaură mică în mortarul de lângă bara din mijloc. Nu era mult, Vimes o știa, dar reprezenta un început.

— Nu ai nevoie de ajutor, din întâmplare? spuse Patricianul.

— Nu.

— Cum dorești.

Mortarul era pe jumătate mâncat, dar barele fuseseră înfipte adânc în piatră. Sub crusta de rugină mai era încă destul fier. Era o muncă de durată, dar îți dădea ceva de făcut și cerea o binecuvântată absență a gândirii. Nu i-o puteau lua. Era o provocare bună, curată; știai că dacă tot ciopleai, aveai să învingi în final.

„În final" era problema. În final, Marele A'Tuin avea să ajungă la capătul universului. În final, stelele aveau să se stingă, în final, Nobby s-ar putea să facă o baie, deși asta probabil că ar fi implicat o regândire radicală a naturii Timpului.

Continuă să sape în mortar, iar apoi se opri când ceva mic și palid căzu afară, destul de încet.

— O coajă de alună? zise el.

Fața Bibliotecarului, înconjurată de fălcile ca niște parașute ale capului urangutanului, apăru răsturnată în deschizătura blocată și îi oferi un rânjet care nu era mai puțin îngrozitor pentru că era pe dos.

— Oook?

Urangutanul coborî de pe zid, apucă două bare și trase. Mușchii i se mișcară înainte și înapoi pe pieptul ca un butoi într-o pavană complexă a efortului. Gura plină de dinți galbeni se căscă în semn de concentrare tăcută.

Se auziră două sunete slabe atunci când barele cedară și se desprinseră. Primata le aruncă în lături și se întinse prin gaură. Apoi cele mai lungi brațe ale legii îl apucară pe Vimes cel uluit de subțiori și îl traseră dintr-o singură mișcare.

Trupele își cercetau munca.

— Bun, zise Nobby. Acum, care sunt șansele ca un om stând într-un picior cu pălăria pusă invers și cu o batistă în gură să nimerească vulnerabilele unui dragon?

— Mmmh, spuse Colon.

— E o șansă destul de slabă, zise Morcove. Cred că batista e cam în plus, totuși.

Colon scuipă.

— Hotărâți-vă, spuse el. Îmi amorțește piciorul.

Vimes se ridică de pe pietrele unsuroase și se holbă la Bibliotecar. Trăia ceva ce pentru mulți oameni fusese un șoc, de obicei în circumstanțe mult mai neplăcute, cum ar fi o încăierare începută la Toba Reparată când primata voia un pic de liniște și pace să se bucure de o halbă, care o fi fost aceasta: va fi arătând Bibliotecarul ca un sac de cartofi plin, dar era plin cu mușchi.

— A fost uimitor, fu tot ce reuși el să spună.

Se uită la barele sucite și simți că i se întunecă mintea. Apucă metalul îndoit.

— Nu cumva știi unde e Wonse, nu? adăugă el.

— Eeek! Bibliotecarul îi vârî sub nas o bucată de pergament jerpelită. Eeek!

Vimes citi cuvintele.

A dorit... și anume... la venirea amiezii... o fecioară pură, dar de viță aleasă... legătură între conducător și condus...

— În orașul meu! mârâi el. În orașul meu nenorocit!

Îl apucă pe Bibliotecar de părul de pe piept și îl ridică la înălțimea ochilor.

— Ce oră e? strigă el.

— Oook!

Un braț lung, cu păr roșiatic, se desfăcu în sus. Privirea lui Vimes urmări degetul care arăta. Soarele semăna, în mod clar, cu un corp ceresc care se afla aproape în vârful orbitei sale și aștepta o lungă alunecare lenește spre așternuturile apusului...

— La naiba, n-o să accept așa ceva, înțelegi? strigă Vimes scuturând primata.

— Oook, observă Bibliotecarul răbdător.

— Ce? Oh. Scuze!

Vimes coborî primata, care, cu înțelepciune, nu comentă pentru că un om atât de furios, încât să ridice un urangutan de o sută cincizeci de kilograme fără să își dea seama este un om care are prea multe pe cap.

Acum se uita prin curte.

— E vreo ieșire de aici? zise el. Fără cățărat pe ziduri, adică.

Nu așteptă un răspuns, ci alergă pe lângă pereți până când ajunse la o ușă îngustă și murdară, pe care o deschise cu o lovitură de picior. Oricum, nu fusese încuiată, dar el tot o lovise. Bibliotecarul îl urmă, legănându-se în pumni.

Bucătăria de pe partea cealaltă a ușii era aproape părăsită, angajații pierzându-și în cele din urmă răbdarea și hotărându-se că toți bucătarii prudenți se abțineau să muncească într-un local în care exista o gură mai mare decât statura lor. Două gărzi ale palatului savurau un prânz rece.

— Acum, spuse Vimes când ei se ridicară pe jumătate, nu vreau să fiu nevoit să...

Nu părură să vrea să asculte. Unul din ei se întinse după o arbaletă.

— Oh, la naiba!

Vimes luă un cuțit de bucătar de pe un butuc de alături și îl aruncă.

Există o artă în aruncarea cuțitelor și, chiar și atunci, ai nevoie de felul potrivit de cuțit. Altfel face doar ce va fi făcut și acesta, adică ratează complet.

Garda cu arbaleta se aplecă într-o parte, se îndreptă și descoperi că o unghie violetă îi bloca mecanismul de tragere. Bibliotecarul îl pocni chiar în creștetul coifului.

Cealaltă gardă se făcu mică, dând nebunește din mâini.

— Nununu! strigă el. E o neînțelegere! Ce ziceai că nu vrei să fii nevoit să faci? Ce maimuță drăguță!

— Oh, vai, zise Vimes. *Greșit!*

Ignoră țipetele îngrozite și scotoci prin gunoaiele din bucătărie până când găsi un satâr. Nu se simțise niciodată prea în largul lui cu săbiile, dar un satâr era altceva. Un satâr avea greutate. Avea un scop. O sabie se putea să aibă ceva nobil, doar dacă nu era cea care aparținea, de exemplu, lui Nobby, care se baza pe rugină pentru a rămâne într-o singură bucată, dar ceea ce definea un satâr era abilitatea uriașă de a tăia lucrurile.

Părăsi lecția de biologie – aceea că nici o maimuță nu este capabilă să zgâlțâie pe cineva în sus și în jos ținându-l de glezne –, găsi o ușă potrivită și ieși repede pe ea. Aceasta îl scoase iar afară, în zona mare acoperită cu pietre care înconjura palatul. Acum se putea orienta, acum putea...

Se auzi o bubuitură în aer, deasupra lui. O pală de vânt bătu *în jos*, dărâmându-l.

Regele Ankh-Morpork-ului, cu aripile întinse, pluti pe cer și se așeză pentru o clipă pe poarta palatului, ghearele săpând cicatrici lungi în piatră când își recăpătă echilibrul. Soarele străluci pe spatele lui arcuit când își întinse gâtul, suflă un val leneș de flăcări și țâșni iar în aer.

Vimes scoase un sunet animalic – clasa, mamifer – din adâncul gâtului și fugi pe străzile pustii.

Tăcerea umplea casa străveche a Ramkinilor. Ușa de la intrare se legăna în balamale, lăsând să pătrundă adierea obișnuită, prost crescută care rătăcea prin încăperile părăsite, căscând gura după praful de pe mobile. Urcă scările și trecu prin ușa de la dormitorul lui Sybil Ramkin, zăngănind sticlele de pe măsuța de toaletă și răsfoind paginile *Bolilor dragonului.*

Un cititor foarte rapid ar fi putut afla simptomele pentru toate bolile, de la Abatere de Pinten la Zigzag în Gât.

Și jos, în șopronul scund, cald și urât mirositor care adăpostea dragonii de mlaștină, se părea că Errol le căpătase pe toate. Acum ședea în centrul țarcului său, legănându-se și gemând încetișor. Fum alb îi izvora ușor din urechi și plutea spre podea. De undeva din stomacul lui umflat se auzeau complicate zgomote hidraulice explozive, ca și cum echipe de gnomi disperați ar fi încercat să treacă un apeduct printr-o stâncă, pe furtună.

Nările i se umflară, răsfrângându-se mai mult sau mai puțin din proprie inițiativă.

Ceilalți dragoni își întinseră gâturile peste pereții țarcului, urmărindu-l cu atenție.

Se auzi un alt vuiet gastric din depărtare. Errol se mișcă îndurerat.

Dragonii schimbară priviri între ei. Apoi, unul câte unul, se așezară cu grijă pe podea și își puseră labele peste ochi.

Nobby înclină capul într-o parte.

— Arată promițător, spuse el pe un ton critic. S-ar putea să fim pe aproape. Cred că șansele ca un om cu cenușă pe față, cu limba scoasă, stând într-un picior și cântând *Cântecul ariciului* să nimerească vreodată vulnerabilele unui dragon ar fi de... tu ce zici, Morcove?

— Unu la un milion, cred, spuse Morcove cu sinceritate.

Colon îi privi circumspect.

— Ascultați, băieți, zise el, doar nu râdeți de mine, nu?

Morcove se uită în jos la piața de sub ei.

— Oh, la naiba, spuse el ușurel.

— Ce face? zise Colon iute, uitându-se înjur.

— Leagă o femeie de o stâncă!

Oamenii priviră peste parapet. Mulțimea uriașă și tăcută care înconjura piața privea și ea, la o siluetă albă care se zbătea între șase gărzi ale palatului.

— Mă întreb de unde au luat stânca, spuse Colon. Aici suntem pe teren argilos, să știți.

— Bună tipă de legat, oricine ar fi, zise Nobby aprobator, în timp ce unul dintre soldați se întoarse crăcănat și se prăbuși. Uite un băiat care nu o să știe ce să facă seara câteva săptămâni de acum încolo. Tipa are un genunchi drept ascuțit rău de tot.

— O cunoaștem? spuse Colon.

Morcove mijii ochii.

— E Lady Ramkin! zise el, căscând gura.

— Nu se poate!

— Are dreptate. În cămașă de noapte, spuse Nobby.

— Nenorociții! Colon înhață arcul și bâjbâi după o săgeată. Le dau eu vulnerabile! O doamnă de treabă ca ea, e o rușine!

— Ăă, zise Morcove care aruncase o privire peste umăr. Domnule sergent?

— La asta se ajunge, mormăi Colon. Femeile de treabă nu mai pot să meargă pe stradă fără teama că vor fi mâncate! Bine, nenorociților, sunteți... sunteți *geografie...*

— Domnule sergent! repetă Morcove poruncitor.

— E istorie, nu geografie, spuse Nobby. Așa se zice. Istorie. „Ești istorie”, așa spui.

— Bine, nu contează, se răsti Colon. Să vedem cum...

— *Domnule sergent!*

Nobby se uita și el în spate.

— Oh, la naiba, zise el.

— Nu se poate să ratez, mormăi Colon țintind.

— *Domnule sergent!*

— Tăceți, amândoi, nu mă pot concentra dacă tot țipați...

— Domnule sergent, *vine!*

* * *

Dragonul accelera.

Acoperișurile bete din Ankh-Morpork deveneau neclare în timp ce trecea pe deasupra lor, cu aripile vâjâind prin aer. Își întinse gâtul drept înainte, flăcările pilot ale nărilor sale se revărsară în urma lui, sunetul zborului său se întinse pe cer.

Lui Colon îi tremurau mâinile. Dragonul părea să îi țintească beregata și se mișca prea repede, mult prea repede...

— Asta e! spuse Morcove. Aruncă o privire către Miez, în caz că vreunii dintre zei ar fi uitat pentru ce existau, și adăugă,vorbind rar și clar: E o șansă de unu la un milion, dar s-ar putea să meargă!

— Trage, la naiba! țipă Nobby.

— Îmi aleg locul, băiete, îmi aleg locul, rosti Colon tremurat. Stați liniștiți, băieți, v-am zis că asta e săgeata mea norocoasă. E o săgeată de prima clasă, o am de când eram puști, ați fi uimiți de lucrurile în care am tras cu ea, stați liniștiți.

Se opri, când coșmarul se abătu asupra lui pe aripile groazei.

— Auzi, Morcove? spuse el moale.

— Da, dom' sergent?

— Bunicul tău ți-a spus vreodată cum *arată* un punct vulnerabil?

Iar apoi dragonul nu se mai apropia, era acolo, trecând la câțiva metri pe deasupra capului, un mozaic curgător de solzi și de zgomot, acoperind tot cerul.

Colon trase.

Priviră cum săgeata se înălța drept în sus.

Vimes pe jumătate alerga, pe jumătate se împleticea pe pietrele umede, fără suflare și fără răgaz.

„Nu se poate să fie așa, se gândea el înnebunit. Eroul e întotdeauna pe fugă, dar întotdeauna ajunge în ultima clipă. Doar că ultima clipă era probabil în urmă cu cinci minute.

Iar eu nu sunt erou. Sunt sleit, am nevoie de ceva de băut și primesc un pumn de dolari pe lună fără indemnizație de panaș.

Asta nu e soldă de erou. Eroii primesc regate și prințese și fac sport regulat, iar când zâmbesc, lumina scânteiază pe dinții lor, *ding.* Nenorociții."

Transpirația îi înțepa ochii. Valul de adrenalină care îl purtase afară din palat se terminase, iar acum își lua plata inevitabilă.

Se opri poticnindu-se și se prinse de un zid pentru a rămâne în picioare în timp ce căsca gura după aer. Și astfel văzu siluetele de pe acoperiș.

„Oh, nu! se gândi el. Nici ei nu sunt eroi! Cu ce-or fi crezând că se joacă?"

Era o șansă de unu la un milion. Și cine ar fi putut spune că, undeva în milioanele de alte universuri posibile, n-ar fi putut merge?

Era un lucru care chiar le plăcea zeilor. Dar Șansa, care uneori poate fi mai puternică și decât zeii, are 999 999 devoturi decisive.

În *acest* univers, de exemplu, săgeata ricoșă dintr-un solz și dispăru zbârnâind.

Colon se zgâi la coada ascuțită a dragonului trecând pe deasupra.

— N-a... nimerit... îngăimă el. Dar nu se putea să nu nimerească! Se holbă cu ochii înroșiți la ceilalți doi. Era o nenorocită de ultimă șansă disperată de unu la un afurisit de milion!

Dragonul își întoarse aripile, își roti trupul uriaș pe un pivot de aer și se abătu asupra acoperișului.

Morcove îl apucă pe Nobby pe după mijloc și puse o mânăpe umărul lui Colon.

Sergentul plângea de mânie și de frustrare.

— O nenorocită de ultimă șansă disperată de unu la un nenorocit de milion!

— Dom' sergent...

Dragonul scuipă foc.

Era o dâră de plasmă minunat controlată. Trecu prin acoperiș ca prin unt.

Trecu prin scări.

Pârâi prin lemnele antice și le făcu să se răsucească precum hârtia. Reteză țevile.

Își croi drum prin fiecare podea ca pumnul unui zeu furios și, în final, ajunse la marele vas din cupru care conținea cinci mii de litri de băutură spirtoasă ca whisky-ul învechit, proaspăt făcută.

Îl arse și pe acesta.

Din fericire, șansele ca vreun suflet să supraviețuiască exploziei care urmă erau exact de unu la un milion.

Mingea de foc înflori ca o... ei bine, ca o floare. O floare portocalie uriașă, cu dungi galbene. Luă cu ea acoperișul și îl înfășură în jurul dragonului uluit, ridicându-l în aer într-un nor agitat de scânduri rupte și de bucățele de țeavă.

Mulțimea privi năucită cum explozia superfierbinte îl aruncă în aer și abia dacă îl observă pe Vimes care își croia drum, șuierând și plângând, prin îngrămădeala de trupuri.

Se strecură pe lângă un șir de gărzi ale palatului și se târî cât de repede putu pe dale. Nimeni nu îi dădea mare atenție deocamdată.

Se opri.

Nu era o stâncă, pentru că Ankh-Morpork fusese durat pe argilă. Era doar o rămășiță uriașă de zidărie, probabil veche de mii de ani, de undeva din fundațiile orașului. Ankh-Morpork era atât de vechi acum, încât era construit, în mare, pe Ankh-Morpork.

O târâse în centrul pieței, iar Lady Ramkin fusese înlănțuită de ea. Părea să poarte o cămașă de noapte și cizme de cauciuc uriașe. După cum arăta, se luptase, iar Vimes simți un scurt junghi de compasiune pentru cei care fuseseră implicați. Ea îl privi cu furie nesecată.

— Tu!

— *Tu!*

El flutură ușor satârul.

— Căpitane Vimes, zise ea tăios, îmi vei face pe plac să nu mai fluturi chestia aia și vei începe să o pui la treabă!

Vimes nu asculta.

— Treizeci de dolari pe lună! mormăi el. Pentru asta au murit! Treizeci de dolari! Și i-am reținut o parte lui Nobby. Trebuia, nu? Adică, omul putea face să rugineasc㠄 și un *pepene!*

— Căpitane Vimes!

El se concentră la satâr.

— Oh, spuse el. Da. Bun!

Era un satâr bun din oțel, iar lanțurile erau din fier mai vechi și cam ruginit. Izbi, aruncând scântei din zidărie.

Mulțimea urmărea în tăcere, dar câteva gărzi ale palatului se grăbiră spre el.

— Ce naiba crezi că faci? spuse una dintre ele, care nu avea prea multă imaginație.

— Ce naiba crezi *tu* că faci? mârâi Vimes ridicând privirea.

Se holbară la el.

— Ce?

Vimes lovi din nou lanțurile. Câteva zale căzură pe jos cu un clinchet.

— Bun, tu ai vrut-o... începu una dintre gărzi.

Cotul lui Vimes îl nimeri sub coaste și, înainte să se prăbușească, piciorul lui Vimes pocni sălbatic în rotulele celuilalt, aducându-i bărbia în jos, gata pentru o altă lovitură cu celălalt cot.

— Bun, zise Vimes absent.

Își masă cotul. Era în agonie.

Trecu satârul în cealaltă mână și lovi iar în lanțuri, vag conștient că și mai multe gărzi veneau în grabă, dar cu acel fel special de fugă pe care o aveau gărzile. O știa prea bine. Era o fugă care spunea suntem doisprezece, lasă să ajungă altcineva primul. Spunea pare gata să omoare, nimeni nu mă plătește să fiu omorât, poate dacă fug destul de încet o să scape...

Nu are rost să strici o zi bună prinzând pe cineva.

Lady Ramkin se eliberă. Urale slabe porniră și începură să crească în volum. Chiar și în actuala stare de spirit, oamenilor din Ankh-Morpork le plăcea întotdeauna un spectacol.

Apucă o bucată bună de lanț și o înfășură în jurul unui pumn dolofan.

— Unele dintre gărzile alea nu știu cum să se poarte...începu ea.

— Nu-i vreme, nu-i vreme, zise Vimes apucând-o de braț.

Era ca și cum ai fi încercat să târăști un munte.

Uralele se opriră, brusc.

În spatele lui Vimes se auzea un sunet. Nu era, neapărat, un zgomot puternic. Avea doar o calitate de transmisie surprinzător de

neplăcută. Reprezenta țăcănitul a patru seturi de gheare atingând dalele în același timp.

Vimes privi în jur, apoi în sus.

Cenușa se prinsese pe pielea dragonului. Câteva bucăți de lemn carbonizat se înfipseseră ici și colo și mocneau încă. Magnificii solzi de bronz erau brăzdați cu negru.

Își coborî capul până când Vimes ajunse la câțiva metri depărtare de ochii săi și încercă să se concentreze asupra lui.

„Probabil că nu are rost să fug, își spuse Vimes. Nu că aș avea energie, oricum.”

Simți mâna lui Lady Ramkin prinzând-o pe a lui.

— Tare bine făcut, spuse ea. Aproape a mers.

Sfărâmături carbonizate și în flăcări căzură în jurul distileriei. Iazul era o mlaștină de rămășițe acoperită cu un strat de cenușă. Din ea, plin de nămol, apăru sergentul Colon.

Se târî spre mal și se trase pe el, ca o formă de viață marină extrem de nerăbdătoare să reia toată chestia cu evoluția dintr-o singură mișcare.

Nobby era deja acolo, rășchirat ca o broască, șiroind de apă.

— Tuești, Nobby?

— Eu sunt, domnule sergent.

— Mă bucur pentru asta, Nobby, spuse Colon cu zel.

— Îmi doresc să nu fi fost eu, domnule sergent.

Colon își vărsă apa din coif și apoi se opri.

— Dar tânărul Morcove? zise el.

Nobby se ridică în coate, buimac.

— Nu știu, spuse el. Acum eram pe acoperiș, în clipa următoare săream.

Amândoi se uitară la apele palide ale iazului.

— Bănuiesc, zise Colon rar, că știe să înoate?

— Nu știu. N-a zis niciodată. Nu prea ai în ce să înoți acolo sus, în munți. Dacă stai să te gândești, spuse Nobby.

— Dar poate că erau lacuri albastre și limpezi și râuri de munte adânci, zise sergentul plin de speranță. Și lăcușoare reci ca gheața în văi ascunse și așa mai departe. Ca să nu mai vorbim de lacuri subterane. Trebuie să fi învățat. Toată ziua stătea în apă, cred.

Priviră cu mare concentrare suprafața cenușie și unsuroasă.

— Probabil că a fost Protecția, spuse Nobby. Poate că s-a umplut cu apă și l-a tras la fund.

Colon dădu aprobator din cap, încruntat.

— Îți țin eu coiful, zise Nobby după o vreme.

— Dar eu sunt ofițerul tău superior!

— Da, spuse Nobby rațional, dar dacă rămâi blocat acolo, o să vrei ca ăl mai bun om al tău să fie aici sus, gata să te salveze, nu?

— Asta e... logic, zise Colon în cele din urmă. Ai dreptate.
— Bun, atunci.
— Partea proastă e, totuși...
— Ce?
— ...că nu știu să înot, spuse Colon.
— Păi și cum ai ieșit de acolo?
Colon ridică din umeri.
— Sunt un plutitor înnăscut.
Ochii li se întoarseră, încă o dată, spre umezeala și răceala iazului. Apoi Colon se uită fix la Nobby. Apoi Nobby, foarte încet, își descheie coiful.
— Doar nu mai e cineva acolo, nu? zise Morcove din spatele lor.
Se uitară înjur. El își scutură niște noroi din ureche. În spatele lui, rămășițele distileriei ardeau mocnit.
— M-am gândit să ies repede, să văd ce se întâmplă, spuse el voios, arătând spre o poartă care dădea afară din curte.
Atârna într-o balama.
— Oh, zise Nobby slab. Minunat.
— E o fundătură acolo, spuse Morcove.
— Nu-s dragoni în ea, nu? zise Colon bănuitor.
— Nici dragoni, nici oameni. Nu e nimeni prin preajmă, spuse Morcove nerăbdător. Își scoase sabia. Haide! zise el.
— Unde? spuse Nobby.
Extrăsese un chiștoc jilav de după ureche și se uita la el cu o expresie de îndurerare profundă. Evident, era dus. Încercă să îl aprindă oricum.
— Vrem să ne luptăm cu dragonul, nu? zise Morcove.
Colon se foi neliniștit.
— Da, dar nu avem și noi voie să mergem acasă să ne schimbăm, mai întâi?
— Și să bem ceva cald? spuse Nobby.
— Și o masă, zise Colon. O farfurie mare cu...
— Ar trebui să vă fie rușine, spuse Morcove. Avem o doamnă în primejdie și un dragon de înfruntat și voi nu vă gândiți decât la mâncare și la băutură!
— Oh, eu nu mă gândesc doar la mâncare și băutură, zise Colon.
— Noi am putea fi tot ce mai stă între oraș și distrugerea totală!
— Da, dar... începu Nobby.
Morcove își scoase sabia și o flutură pe deasupra capului.
— Căpitanul Vimes ar fi mers! spuse el. Toți pentru unu!
Se uită urât la ei și ieși în goană din curte.
Colon îl privi spășit pe Nobby.
— Tinerii din ziua de azi, spuse el.
— Toți pentru un ce? zise Nobby.
Sergentul oftă.

— Haide, atunci.
— Oh, bine.
Ieșiră împleticindu-se în străduță. Era goală.
— Unde s-a dus? spuse Nobby.
Morcove păși afară din umbră, rânjind cu toată fața.
— Știam că mă pot bizui pe voi, zise el. Urmați-mă!
— E ceva ciudat la băiatul ăsta, spuse Colon în timp șontâcăiau după el. Întotdeauna reușește să ne convingă să îl urmăm, ai băgat de seamă?
— Toți pentru un ce? zise Nobby.
— Cred că are legătură cu glasul.
— Da, dar toți pentru un ce?

Patricianul oftă și, însemnând cu grijă unde rămăsese, puse cartea deoparte. Judecând după zgomot, părea să fie o grămadă de agitație afară. Era extrem de improbabil ca vreo gardă a palatului să fie prin apropiere, ceea ce era foarte bine. Gărzile erau oameni foarte bine antrenați și ar fi fost păcat să le omoare.

Va avea nevoie de ei mai târziu.

Merse încetișor la perete și apăsă o mică piatră care arăta exact la fel ca toate celelalte pietre mici. Totuși, nici o altă piatră mică nu ar fi făcut ca o parte din lespezi să alunece greoi în lături.

Înăuntru era o gamă de lucruri atent selecționate – rații de hrană, haine de schimb, câteva mici cufere cu metale și pietre prețioase, unelte. Plus o cheie. Niciodată să nu construiești o închisoare din care nu poți ieși.

Patricianul luă cheia și merse la ușă. În timp ce barele încuietorii alunecau înapoi în lăcașurile lor bine unse, el se întrebă din nou dacă ar fi trebuit să îi spună lui Vimes despre cheie. Dar omul părea să fi fost atât de satisfăcut de evadare. Probabil că ar fi fost foarte rău pentru el să-i fi spus despre cheie. Oricum, i-ar fi stricat imaginea despre lume. Avea nevoie de Vimes și de imaginea lui despre lume.

Lordul Vetinari deschise ușa și, în tăcere, ieși în ruinele palatului său.

Acestea tremurară, căci, pentru a doua oară în câteva minute, orașul se zgudui.

Cuștile dragonilor explodară. Ferestrele se sparseră. Ușa părăsi peretele în fața unui nor mare de fum negru și pluti prin aer, rostogolindu-se încetișor, pentru a se înfige în rododendroni.

Ceva foarte energic și fierbinte se petrecea în acea clădire. Mai mult fum se revărsă afară, gros, uleios și dens. Unul dintre pereți căzu sub propria greutate, iar apoi un altul se prăbuși lent pe gazon.

Dragonii de mlaștină țâșniră hotărât din dărâmături ca dopurile de șampanie, dând nebunește din aripi.

Fumul încă se desfășura. Dar era ceva înăuntru, un punct de lumină albă arzătoare care se înălța ușurel.

Dispăru când trecu pe lângă o fereastră spartă, iar apoi, cu o bucată de țiglă încă învârtindu-i-se în vârful capului, Errol se cățără deasupra propriului fum și urcă pe cerurile Ankh-Morpork-ului.

Razele soarelui scânteiau pe solzii lui în timp ce plutea la vreo treizeci de metri înălțime, întorcând încet, stând în echilibru pe propria flacără...

Vimes, așteptând moartea în piață, își dădu seama că stătea cu gura căscată. O închise la loc.

Acum nu mai era nici un alt sunet în oraș în afară de zgomotul ascensiunii lui Errol.

„Își pot rearanja instalația, își spuse Vimes zăpăcit. Pentru a se potrivi circumstanțelor. O făcuse să meargă invers. Dar chestiuțele lui, genele lui... sigur au fost pe jumătate acolo. Nu-l de mirare că afurisitul are aripi așa de boante. Corpul lui trebuiesă fi știut că nu va avea nevoie de ele, decât pentru cârmit.

Măiculiță! Mă uit la primul dragon care scuipă flăcări *pe dos.*''

Riscă să arunce o privire imediat deasupra lui. Marele dragon era împietrit, ochii lui enormi și injectați încercând să se fixeze asupra creaturii minuscule.

Cu o salvă provocatoare de flăcări și cu o bătaie de aripi, regele Ankh-Morpork-ului se înălță, orice gând despre simplii oameni fiind dat uitării.

Vimes se întoarse brusc spre Lady Ramkin.

— Cum se luptă? zise el grăbit. Cum se bat dragonii?

— Eu... adică, ei bine, dau din aripi unul spre altul și scuipă flăcări, spuse ea. Dragonii de mlaștină, adică. Cine a văzut vreodată un dragon nobil luptându-se? Își pipăi cămașa de noapte.Trebuie să iau notițe, am carnețelul pe aici pe undeva...

— *În cămașa de noapte?*

— E uimitor cum îți vin ideile în pat, întotdeauna am zis asta.

Flăcările vuiră în locul în care fusese Errol, dar el nu era acolo. Regele încercă să se învârtească în aer. Micul dragon dădea cercuri într-o serie lejeră de inele de fum, țesând un model complicat pe cer, cu uriașul său adversar rotindu-se neajutorat în mijloc. Alte și alte flăcări, mai fierbinți și mai lungi, țâșneau spre el și nu îl nimereau.

Mulțimea urmărea cu răsuflarea tăiată.

— Sal’tare, dom’ căpitan, zise o voce mieroasă.

Vimes se uită în jos. O baltă mică și nemișcată deghizată în Nobby rânjea sfioasă la el.

— Credeam că sunteți morți! spuse el.

— Nu suntem, zise Nobby.

— Oh. Bine.

Se părea că nu erau prea multe de spus.

— Ce credeți despre luptă, atunci?

Vimes se uită iar în sus. Dârele de fum se învârtejeau peste oraș.

— Cred că nu o să meargă, spuse Lady Ramkin. Oh. Salut, Nobby!

— ’Nă ziua, doamnă, zise el atingându-și ceea ce credea că era zuluful de pe frunte.

— Cum adică, nu o să meargă? spuse Vimes. Uită-te la el! Încă nu l-a lovit!

— Da, dar flacăra lui Errol l-a atins de câteva ori. Nu pare să aibă nici un efect. Nu e destul de fierbinte, cred. Oh, se ferește bine. Dar trebuie să aibă noroc de fiecare dată. *Celălalt* trebuie să aibă noroc doar o dată.

Sensul acestor vorbe se făcu treptat înțeles.

— Adică, zise Vimes, toate astea sunt doar... doar *spectacol?* O face doar ca să *impresioneze?*

— Nu e vina lui, spuse Colon, materializându-se în spatele lor. E ca la câini, nu? Săracul nenorocit nu-și dă seama că se pune cu unul mare. El e doar gata de încăierare.

Amândoi dragonii părură să își dea seama că lupta reprezenta binecunoscutul duel klatchian. Cu un alt inel de fum și cu un nor de foc alb, se despărțiră și se retraseră la câteva sute de metri.

Regele plutea, bătând iute din aripi. Înălțime. Asta era. Când dragonul se lupta cu dragonul, înălțimea era importantă...

Errol se legăna pe flacăra lui. Părea să se gândească.

Apoi, nonșalant, lovi în față cu picioarele din spate ca și cum a pluti pe propriile gaze stomacale era ceva ce dragonii deprinseseră de milioane de ani, făcu un salt pe spate și fugi. Pentru o clipă putu fi văzut ca o dâră argintie, iar apoi trecu de zidurile orașului și dispăru.

Un geamăt îl urmă. Ieșea din zece mii de gâtlejuri.

Vimes își ridică mâinile spre cer.

— Stai liniștit, șefu’, spuse Nobby iute. S-a... probabil că s-a dus să... să bea ceva. Sau cam așa. Poate că e sfârșitul primei runde. Sau cam așa ceva.

— Adică, ne-a mâncat ceainicul și toate cele, zise Colon nesigur. N-ar da bir cu fugiții după ce a mâncat un ceainic. E logic. Oricine ar putea mânca un ceainic n-ar fugi de *nimic.*

— Și lustrul meu pentru armură, spuse Morcove. A fost aproape un dolar cutia.

— Poftim, zise Colon. Cum spuneam.

— Uite, spuse Vimes, cât de răbdător era în stare. E un dragon drăguț. Mi-a plăcut de el la fel de mult ca voi, un băiețaș tare frumos, dar a făcut ce trebuia, pe toți zeii, n-o să se lase ars deviu doar ca să ne salveze. Viața nu merge așa. Ați face bine să acceptați asta.

Deasupra lor, marele dragon se cabră în aer și arse un turn din apropiere. Învinsese.

— Nu am mai văzut așa ceva, zise Lady Ramkin. De obicei, dragonii se luptă până la moarte.

— Cel puțin au dat naștere unuia care are cap, spuse Vimes morocănos. Să fim cinstiți: șansele ca un dragon de dimensiunile lui Errol să bată ceva așa de mare sunt de unu la un milion.

Urmă una dintre acele tăceri de care ai parte după ce o notă clară și ascuțită a fost atinsă și lumea se oprește.

Trupele se uitară una la alta.

— De unu la un milion? întrebă Morcove cu nonșalanță.

— Clar, zise Vimes. Unu la un milion.

Trupele se uitară iar una la alta.

— Unu la un milion, spuse Colon.

— Unu la un milion, aprobă Nobby.

— Așa e, zise Morcove. Unu la un milion.

Urmă o altă tăcere ascuțită. Membrii forțelor de ordine se întrebau cine avea să fie primul care să *o* spună.

Sergentul Colon luă o gură mare de aer.

— Dar s-ar putea să meargă, spuse el.

— Ce tot zici acolo? se răsti Vimes. Nu există...

Nobby îi dădu iute un ghiont în coaste și arătă spre câmpuri.

Era o coloană de fum negru acolo. Vimes miji ochii. Gonind în fața fumului, trecând peste câmpurile de verze și apropiindu-se cu iuțeală, era un glonț argintiu.

Marele dragon îl văzuse și el. Scuipă flăcări sfidătoare și se ridică mai sus, zdrobind aerul cu aripile lui enorme.

Acum flacăra lui Errol se vedea, atât de fierbinte, încât era aproape albastră. Sub el peisajul se derula cu o viteză imposibilă, iar el accelera.

În fața lui, regele își desfăcu ghearele. Aproape rânjea.

„Errol o să îl lovească, se gândi Vimes. Zeii să ne ajute pe toți, va fi o minge de foc.”

Ceva ciudat se întâmpla pe câmpuri. Un pic în urma lui Errol pământul părea să se are singur, aruncând în aer tulpini de varză. Un gard viu erupse într-o ploaie de rumeguș...

Errol trecu în tăcere peste zidurile orașului, cu botul în sus, aripile strânse în mici flapsuri, corpul fiindu-i ascuțit sub forma unui simplu con cu o flacără la un capăt. Oponentul lui suflă o limbă de foc; Vimes urmări cum Errol, cu o mișcare abia vizibilă dintr-un ciot de aripă, se feri cu ușurință din calea ei. Iar apoi dispăru, gonind spre mare în aceeași tăcere stranie.

— A rata... începu Nobby.

Aerul se sfărâmă. O bubuitură de tunet nesfârșită trecu peste oraș, spărgând țigle, dărâmând hornuri. Aflat în zbor, regele fu prins, răstignit și învârtit ca un titirez de către valul sonic. Vimes, cu palmele peste urechi, văzu creatura scuipând flăcări cu disperare în timp ce se răsucea și devenea centrul unei spirale de foc nebun.

Magia îi pârâia în lungul aripilor. Țipă ca o sirenă de ceață în suferință. Apoi, scuturând din cap ametit, începu să plutească într-un cerc larg.

Vimes gemu. Supraviețuise unei chestii care sfârteca zidăria. Ce ar fi trebuit să *faci* ca să îl învingi? Nu poți să îl înfrunți, se gândi el. Nu poți să îl arzi, nu poți să îl spargi. Nu poți să faci nimic.

Dragonul aterizează. Nu era o aterizare perfectă. O aterizare perfectă nu ar fi demolat un șir de bordeie. Era înceată și părea că avea să dureze o vreme, distrugând o porțiune considerabilă de oraș.

Bătând fără țintă din aripi, cu gâtul bălăngănindu-se și împroșcând flăcări la întâmplare, dragonul se înfipse într-o grămadă de bârne și paie. Câteva focuri se aprinseră pe dâra de distrugere.

În cele din urmă, se opri la capătul brazdei, aproape invizibil sub un morman de fostă arhitectură.

Tăcerea pe care o lăsă în urmă fu spartă doar de strigătele cuiva care încerca să organizeze încă un lanț de găleți de la râu pentru a stinge focurile.

Apoi oamenii începură să se miște.

Din aer, Ankh-Morpork trebuie să fi arătat ca un mușuroi de furnici deranjat, cu dâre de siluete negre scurgându-se către epava dragonului.

Cei mai mulți dintre ei aveau câte un fel de armă.

Mulți dintre ei aveau sulițe.

Unii dintre ei aveau săbii.

Cu toții aveau o singură țintă în minte.

— Știi ce? zise Vimes în gura mare. Ăsta o să fie primul dragon din lume omorât democratic. Un om, o lovitură.

— Atunci trebuie să îi oprești. Nu poți să-i lași să îl omoare! spuse Lady Ramkin.

Vimes clipi la ea.

— Pardon? zise el.

— E rănit!

— Doamnă, asta era intenția, nu? Oricum, e doar zăpăcit, spuse Vimes.

— Adică nu se poate să îi lași să îl omoare *așa,* zise Lady Ramkin cu insistență. Sărmanul!

— Ce vrei să faci, atunci? întrebă Vimes, ieșindu-și din sărite. Să-i dai o doză întăritoare de ulei de catran și un coșuleț confortabil în fața cuptorului?

— E un măcel!

— Mie îmi convine!

— Dar e un dragon! Face și el ce e în firea unui dragon! N-ar fi venit niciodată aici dacă oamenii l-ar fi lăsat în pace!

Vimes se gândi: era gata să o mănânce, iar ea tot așa gândea. Ezită. Poate că asta *chiar* îți dădea dreptul să ai o părere...

Sergentul Colon se apropie tiptil, în timp ce ei se uitau urât unul la altul, albi la față, și țopăi disperat de pe un picior lipăitor pe altul.

— Ar fi bine să veniți imediat, domnule căpitan, spuse el. O să fie o crimă sângeroasă!

Vimes dădu din mână spre el.

— Din punctul meu de vedere, mormăi Vimes evitând privirea amenințătoare a lui Lady Ramkin, și-o merită.

— Nu asta, zise Colon. E Morcove. A arestat dragonul.

Vimes se opri.

— Cum adică, *arestat?* spuse el. Doar nu vorbești despre ce cred eu că vorbești, nu?

— S-ar putea, domnule, zise Colon cu nesiguranță. S-ar putea. A țâșnit imediat pe sfărâmături, domnule, l-a înșfăcat de o aripă și a spus „Te-am *găbjit,* amice", domnule. Nu mi-a venit să cred, domnule. Domnule, problema e...

— Ei?

Sergentul sări de pe un picior pe altul.

— Știți că ați spus că prizonierii nu trebuie molestați, domnule...

Era o bârnă de acoperiș destul de mare și de grea și se rotea cam încet prin aer, dar când îi lovea pe oameni, aceștia se rostogoleau pe spate și rămâneau loviți.

— Acum, *uite,* spuse Morcove ridicând-o și dându-și coiful pe ceafă, nu vreau să mai fie nevoie să repet, bine?

Vimes își croi drum prin mulțimea înghesuită, uitându-se fix la silueta masivă din vârful grămezii de sfărâmături și de dragon.

Morcove se întoarse încet, ținând bârna de acoperiș ca pe un toiag. Privirea lui era ca o lumină de far. Unde cădea, oamenii își coborau armele și păreau pleoștiți și jenați.

— Trebuie să vă avertizez, continuă Morcove, că împiedicarea unui ofițer în exercițiul funcțiunii este o infracțiune gravă. Și o să-i trag o săpuneală de n-o s-o poată duce următoarei persoane care aruncă o piatră.

O piatră se lovi de coif, în spate. Urmă o salvă de ocări.

— Lasă-ne să trecem!

— Așa e!

— Nu vrem să ne comande gărzile ce să facem!

— *Quis custodiet custura?*

— Da? Corect!

Vimes îl trase pe sergent spre el.

— Du-te și organizează niște frânghie. O grămadă de frânghie. Cât mai groasă. Cred că putem... oh, să îi legăm aripile la un loc, poate și să-i priponim botul ca să nu mai poată scuipa flăcări.

Colon se zgâi la el.

— Vorbiți serios, domnule? Chiar îl *arestăm?*

— Fă-o!

„A *fost* arestat, se gândi el în timp ce înainta prin mulțime. Personal, aș fi preferat să cadă în mare, dar a fost arestat și acum trebuie să ne descurcăm cu el sau să îi dăm drumul.”

Își simțea sentimentele pentru chestia aia afurisită evaporându-se în fața mulțimii. Ce puteai face cu el? Să-i oferi un proces corect, se gândi el, iar apoi să îl execuți. Nu să îl omori. Asta fac eroii în sălbăticie. Nu poți să gândești așa în oraș. Sau, mai degrabă, *poți*, dar dacă vrei să o faci, atunci ai putea la fel de bine să arzi totul din temelii și să o iei de la capăt. Ar trebui să o faci...ei bine, ca la carte.

„Asta e. Am încercat totul. Acum ar trebui să încercăm și să o facem ca la carte. Oricum, adăugă el în minte, acolo sus e o gardă a orașului. Trebuie să rămânem împreună. Nimeni nu ar avea ce să facă cu noi.”

O siluetă corpolentă dinaintea lui duse în spate o mână cu o jumătate de cărămidă în ea.

— Dacă arunci cărămida, ești mort, zise Vimes, apoi se lăsă pe vine și își croi drum prin înghesuială, în timp ce viitorul aruncător se uita în jur uluit.

Morcove își ridică pe jumătate bâta într-un gest de amenințare când Vimes se cățără pe grămada de sfărâmături.

— Oh, salutare, domnule căpitan Vimes, spuse el, coborând bârna, trebuie să raportez că am arestat acest...

— Da, văd, zise Vimes. Ai vreo sugestie despre ce trebuie să facem acum?

— Oh, da, să trăiți! Trebuie să îi citesc drepturile, să trăiți, spuse Morcove.

— Adică în afară de asta.

— Nu chiar, să trăiți!

Vimes se uită la acele părți ale dragonului care încă se vedeau de sub sfărâmături. Cum ai fi *putut* omorî așa ceva? Ar trebui să pierzi o zi întreagă.

O bucată de piatră ricoșă din platoșa lui.

— Cine a făcut asta?

Glasul șfichiui ca un bici.

Mulțimea amuți.

Sybil Ramkin se cățără anevoie pe dărâmături, cu ochii aruncând flăcări, și se uită furioasă la gloată.

— Cine a făcut asta, am spus? Dacă persoana care a făcut așa ceva nu recunoaște, voi fi *extrem* de furioasă! Să vă fie rușine la toți!

Le captase toată atenția. Câțiva oameni care țineau pietre și alte lucruri le lăsară să cadă ușurel la pământ.

Adierea vântului făcu să fluture rămășițele cămășii de noapte când nobila femeie luă o nouă poziție vehementă.

— Aici este *galantul* căpitan Vimes...

— O, zei, spuse Vimes cu o voce pierită și își trase coiful peste ochi.

— ...și oamenii lui *neînfricați,* care s-au *deranjat* să vină astăzi aici, pentru a vă salva...

Vimes îl apucă pe Morcove de mână și îl conduse către partea îndepărtată a grămezii.

— Sunteți bine, domnule căpitan? zise subagentul. V-ați înroșit de tot.

— Nu începe și *tu,* se răsti Vimes. Mi-ajung toate privirile pe care mi le aruncă Nobby și sergentul.

Spre uluirea lui, Morcove îl bătu prietenește pe umăr.

— Știu cum e, spuse el înțelegător. Aveam o fată acasă, o chema Părăluța, și tatăl ei...

— Ascultă, pentru ultima dată, nu e absolut *nimic* între... începu Vimes.

Se auzi un huruit lângă ei. Se stârni o mică avalanșă de tencuială și de paie. Dărâmăturile se înălțară și deschiseră un ochi. O pupilă mare și neagră plutind într-o lucire injectată încercă să se concentreze asupra lor

— Cred că suntem nebuni, zise Vimes.

— Oh, nu, domnule, spuse Morcove. Sunt o grămadă de precedente. În 1135, o găină a fost arestată pentru că a cotcodăcit în Joia Prăjiturii de Suflet. Și în timpul regimului lordului Snapcase cel Nevrotic, o colonie de lilieci a fost executată pentru încălcări repetate ale stării excepționale. Asta a fost în 1401. August, cred. Ce zile minunate pentru lege erau, zise Morcove visător. În 1321, știți, un norișor a fost dat în judecată pentru acoperirea soarelui în momentul culminant al ceremoniei de învestitură a contelui Hagarth Turbatul.

— Sper că se grăbește Colon cu... Vimes se opri. Trebuia să știe. *Cum?* spuse el. Ce poți să-i faci unui nor?

— Contele l-a condamnat să fie ucis cu pietre, zise Morcove. Se pare că treizeci și unu de oameni au fost omorâți.

Își scoase carnețelul și se uită amenințător la dragon.

— Ne aude, ce credeți?

— Cred că da.

— Bine, atunci. Morcove își drese glasul și se întoarse către reptila ametită. Este de datoria mea să te avertizez că vei fi raportat pentru a fi luat în considerare pentru punere sub acuzația de unele sau toate dintre următoarele: Unu (Unu) i, că în data de sau în jurul datei de 18 grunie, într-un loc numit Fundătura Fetițelor, Umbre, ai suflat ilegal flăcări într-un mod care ar fi putut provoca arsuri corporale grave, în contradicție cu Clauza Șapte din Legea Proceselor Industriale, 1508; ȘI CĂ, Unu (Unu) ii, că în data de sau în jurul datei de 18 grunie, într-un loc cunoscut drept Fundătura Fetițelor, Umbre, ai provocat sau ai incitat la provocarea morții a șase persoane necunoscute...

Vimes se întrebă cât timp aveau sfărâmăturile să o țină pe creatură la pământ. Câteva săptămâni ar fi fost necesare, dacă ai fi judecat după lungimea actului de acuzare.

Gloata amuți. Chiar și Sybil Ramkin stătea uluită.

— Ce s-a întâmplat? zise Vimes către fețele ridicate în sus. Nu ați mai văzut până acum arestarea unui dragon?

— ...Șaisprezece (Trei) ii, în noaptea de 24 grunie, ai incendiat sau ai provocat incendierea acelui loc cunoscut ca Vechea Casă a Gărzii, Ankh-Morpork, evaluată la două sute de dolari; ȘI CĂ, Șaisprezece (Trei) iii, în noaptea de 24 grunie, fiind reținut de un ofițer al Gărzii în exercițiul funcțiunii...

— Cred că ar trebui să ne grăbim, șopti Vimes. Devine cam neliniștit. E nevoie de toate astea?

— Ei, cred că se poate rezuma, spuse Morcove. În circumstanțe excepționale, conform Regulilor lui Bregg pentru...

— S-ar putea să te surprindă, dar astea *sunt* circumstanțe excepționale, Morcove, zise Vimes. Și vor fi într-adevăr *uluitor* de excepționale dacă nu se grăbește Colon cu frânghia aia.

Și mai multe sfărâmături se mișcară atunci când dragonul se zbătu să se ridice. Se auzi o bufnitură când o bârnă grea fu aruncată în lături. Mulțimea o luă la sănătoasa.

În acest moment, Errol se întoarse peste acoperișuri într-o serie de mici explozii, lăsând în urmă o dâră de inele de fum. Căzând în picaj, trecu pe deasupra mulțimii și îi făcu pe cei din primele rânduri să se prăvălească în spate.

De asemenea, urla ca o sirenă.

Vimes îl apucă pe Morcove și coborâră iute de pe grămadă în timp ce regele începea să se agite disperat pentru a se elibera.

— S-a întors ca să îl omoare! strigă el. Probabil că a avut nevoie de tot timpul ăsta doar ca să încetinească.

Acum Errol plutea pe deasupra dragonului căzut și șuiera destul de ascuțit pentru a sparge sticle.

Marele dragon își înălță capul într-o cascadă de praf de tencuială. Deschise botul, dar, în locul limbii de foc alb pe care Vimes o aștepta încordat, scoase doar un sunet ca o pisicuță. Bine, o pisicuță într-o cuvă de tinichea pe fundul unei peșteri, dar tot o pisicuță.

Stinghii rupte căzură în lături când uriașa creatură se ridică nesigură în picioare. Aripile mari se desfăcură, împrăștiind pe străzile din jur moloz și bucățele de acoperiș. O parte dintre acestea zăngăniră pe coiful sergentului Colon, care se întorcea grăbit având încolăcit pe brat ceva ce arăta ca o mică sfoară de rufe.

— Îl lași să se ridice! strigă Vimes împingându-l pe sergent la adăpost. Nu trebuie să îl lași să se ridice, Errol! Nu-l lăsa să se ridice!

Lady Ramkin se încruntă.

— Asta nu e bine, zise ea. Niciodată nu se luptă așa. De obicei, învingătorul îl omoară pe învins.

— Chiar așa! strigă Nobby.

— Iar apoi, în jumătate dintre cazuri, explodează de agitație, oricum.

— Uite, sunt *eu!* țipă Vimes, în timp ce Errol plutea nepăsător pe deasupra întregii scene. Ți-am cumpărat mingiuța pufoasă! Cea cu un clopoțel înăuntru! Nu poți să ne faci așa ceva!

— Nu, stai o clipă, spuse Lady Ramkin punându-și mâna pe brațul lui. Nu sunt sigură că nu am înțeles noi greșit...

Marele dragon sări în aer și își lăsă aripile în jos cu o bătaie care mai dărâmă câteva clădiri. Capul uriaș se roti, ochii împăienjeniți îl zăriră pe Vimes.

Se părea că se desfășurau niște gânduri în spatele lor.

Errol viră pe cer și pluti protector în fața căpitanului, privind de sus creatura. Pentru o clipă, se păru că ar fi putut fi transformat într-un mic biscuit de cărbune zburător, apoi dragonul își coborî privirea într-un fel ușor rușinat și începu să se înalțe.

Urcă într-o spirală largă, câștigând viteză pe măsură ce o făcea. Errol îl urmă, orbitând în jurul corpului uriaș ca un remorcher în jurul unui transatlantic.

— E... e ca și cum i-ar da târcoale, zise Vimes.

— Dă-l terminat pe nenorocit! strigă Nobby cu entuziasm.

— Gata, Nobby, spuse Colon. Vrei să zici „gata”.

Vimes simți privirea lui Lady Ramkin în ceafa. Se uită la expresia ei.

Înțelese.

— Oh, zise el.

Lady Ramkin dădu aprobator din cap.

— Chiar așa? spuse el.

— Da, zise ea. Ar fi trebuit să mă gândesc la asta înainte. Era o flacără atât de fierbinte, desigur. Și ele întotdeauna sunt mult mai teritoriale decât masculii.

— De ce nu-l bați pe nenorocit? strigă Nobby la dragonii care se tot depărtau.

— Nenorocită, Nobby, spuse Vimes încetișor. Nu nenorocit. Nenorocită.

— De ce n-o ba... ce?

— Este o membră a sexului feminin, explică Lady Ramkin.

— Ce?

— Vrem să spunem că dacă ai încerca lovitura ta preferată, Nobby, nu ar merge, zise Vimes.

— E o *fată,* traduse Lady Ramkin.

— Dar e al naibii de *enormă!* spuse Nobby.

Vimes tuși poruncitor. Ochii de rozător ai lui Nobby alunecară în lături spre Sybil Ramkin, care se îmbujoră ca un apus.

— O siluetă frumoasă pentru un dragon, adică, zise el iute.

— Ăă. Cu șolduri largi, numai bune pentru depus ouă, spuse sergentul Colon neliniștit.

— Statuiască, adăugă Nobby cu înflăcărare.

— Taci, zise Vimes.

Își scutură praful de pe rămășițele uniformei, își aranjă platoșa și își îndreptă coiful pe cap. Bătu ferm cu palma pe el. Nu așa se termina, știa asta. Așa începea totul.

— Voi, trupe, veniți cu mine. Haide, iute! Cât încă se uită toți la ei, adăugă Vimes.

— Dar cum rămâne cu regele? spuse Morcove. Sau regina? Sau ce o mai fi acum?

Vimes privi la formele care se micșorau rapid.

— Chiar nu știu, zise el. Asta ține de Errol, cred. Avem altele de făcut.

Colon salută, încă luptându-se să își recapete răsuflarea.

— Unde mergem, domnule? îngăimă el.

— La palat. Mai are vreunul dintre voi o sabie?

— Puteți să o folosiți pe a mea, domnule căpitan, spuse Morcove.

I-o înmână.

— Bun, zise Vimes. Se uită ferm la ei. Să mergem.

Trupele mergeau în urma lui Vimes pe străzile distruse.

El începu să pășească mai repede. Trupele o luară la trap pentru a ține ritmul.

Vimes o luă la trap pentru a rămâne în frunte.

Trupele intrară într-un galop ușor.

Apoi, ca la o comandă nerostită, o luară la goană. Apoi la galop nebun.

Oamenii se dădeau din calea lor când ei treceau zăngănind. Sandalele enorme ale lui Morcove bubuiau pe pavaj. Scânteile săreau din blacheurile de la cizmele lui Nobby. Colon alerga destul de tăcut pentru un om atât de gras, așa cum fac adesea oamenii grași, cu fața blocată într-o schimonoseală de concentrare.

Tropăiră pe Strada Meșteșugarilor Iscusiți, cotiră în Fundătura Spetei de Porc, ieșiră în Strada Zeilor Mărunți și duduiră spre palat. Vimes abia reușea să rămână în frunte, cu mintea golită în acele momente de orice în afară de nevoia de a alerga tot timpul.

Cel puțin, de aproape orice. Însă capul îi zumzăia și rezona nebunește cu cele ale gărzilor orașului de oriunde, toți idioții de stradă din multivers care încercaseră vreodată, ocazional, să facă ceea ce era Corect.

Departe în fața lor, o mână de gărzi ale palatului își scoaseră săbiile, se mai uitară o dată, se gândiră mai bine, țâșniră înapoi după

zid și începură să închidă porțile. Acestea se împreunară zăngănind atunci când Vimes ajunse.

Șovăi, gâfâind pentru a-și recăpăta răsuflarea, și se uită la chestiile masive. Cele pe care le arsese dragonul fuseseră înlocuite cu porți și mai amenințătoare. Din spatele lor veni zgomotul zăvoarelor alunecând.

Nu era vreme pentru jumătăți de măsură. Era căpitan, la naiba! Un ofițer. Astfel de lucruri nu reprezintă o problemă pentru un ofițer. Ofițerii au un mod testat și încercat de a rezolva astfel de probleme. Se numește sergent.

— Sergent Colon, se răsti el, cu mintea încă zumzăindu-i de atitudine polițienească universală, trage în încuietoare!

Sergentul ezită.

— Ce, să trăiți? Cu un arc cu săgeți, să trăiți?

— Adică... Vimes ezită. Adică, deschide porțile!

— Să trăiți! Colon salută. Se uită amenințător la porți pentru o clipă. Bun! lătră el. Subagent Morcove, un pas ‘naiiinte, *marș!* Subagent Morcove, mers de voie! Deschide porțile!

— Da, să trăiți!

Morcove păși înainte, salută, strânse o mână enormă într-un pumn și bătu ușurel în lemnărie.

— Deschideți, spuse el, în numele Legii!

Se auziră niște șoapte din cealaltă parte a porților și, în cele din urmă, o ferestruică la jumătatea înălțimii ușii se deschise nițel și o voce rosti:

— De ce?

— Pentru că dacă nu o faceți, va fi împiedicarea unui Ofițer al Gărzii în Exercițiul Funcțiunii, ceea ce se poate pedepsi cu o amendă de nu mai puțin de treizeci de dolari, o lună de închisoare sau cu punerea sub custodie pentru anchetă socială și o jumătate de oră cu un vătrai înroșit în foc, zise Morcove.

Se mai auziră niște șoapte înfundate, sunetul zăvoarelor trase și apoi porțile se deschiseră pe jumătate.

Nu se vedea nimeni în partea cealaltă.

Vimes puse un deget la buze. Îi făcu semn lui Morcove să se ducă spre una din porți, iar el îi trase pe Nobby și pe Colon spre cealaltă.

— Împingeți, șopti el.

Împinseră, tare. Din spatele lemnăriei se auzi o izbucnire bruscă de blesteme îndurerate.

— Fugiți! strigă Colon.

— Nu! strigă Vimes.

Merse după poartă. Patru gărzi ale palatului semizdrobite se uitau urât la el.

— Nu, spuse căpitanul. Gata cu fuga. Vreau ca acești oameni să fie arestați.

— N-ai îndrăzni, zise unul dintre ei.

Vimes se uită mai bine la acesta.

— Clarence, nu? spuse el. Cu C. Bine, Clarence cu C, uită-te la mine. Ori ți se poate pune în cârcă o acuzație de Instigare și Complicitate, ori – se aplecă mai aproape și aruncă o privire plină de înțeles la Morcove – un topor.

— Bagă la cap, zdrențuitură! adăugă Nobby, țopăind de pe un picior pe altul cuprins de o încântare răutăcioasă.

Ochișorii porcini ai lui Clarence se uitară la masa amenințătoare care era Morcove, iar apoi la fața lui Vimes. Nu era nici un pic de milă acolo. Păru să ajungă la o hotărâre, fără tragere de inimă.

— Foarte bine, spuse Vimes. Încuie-i în casa porții, sergent.

Colon își scoase arcul și își îndreptă umerii.

— L-ați auzit pe Om, zise el tăios. O mișcare înșelătoare și sunteți... sunteți... Făcu o încercare disperată: Sunteți Economia Internă!

— Da! Bagă-i la zdupăit! Dacă viermii se puteau roti, Nobby se învârtea la viteze de generare a energiei. Guzgumanilor! Rânji el la cefele lor care se retrăgeau.

— Instigare și Complicitate la ce, domnule căpitan? zise Morcove când gărzile dezarmate se depărtară. Trebuie să instigi și să fii complice la ceva.

— Cred că în acest caz va fi doar instigare generalizată, spuse Vimes. Instigare insistentă și nesăbuită.

— Da, zise Nobby. Nu suport instigatorii. Mațe-arse!

Colon îi dădu căpitanului Vimes cheia de la casa porții.

— Nu e foarte sigur acolo, domnule căpitan, spuse el. În cele din urmă, vor reuși să scape.

— Sper, zise Vimes, pentru că la primul canal la care ajungem, vei arunca cheia în el. Toată lumea e aici? Bun. Urmați-mă!

Lupine Wonse fugea pe coridoarele distruse ale palatului. Cu *Invocarea dragonilor* sub un braț și cu sabia regală strălucitoare ținută nesigur într-o mână.

Se opri, gâfâind, în cadrul unei uși.

O bună parte din mintea lui nu era acum într-o stare destul de sănătoasă pentru a avea gânduri adevărate, dar mica parte care încă funcționa tot insista că nu se putea să fi văzut ceea ce văzuse sau să fi auzit ceea ce auzise.

Cineva îl urmărea.

Și îl văzuse pe Vetinari mergând prin palat. *Știa* că omul era bine închis. Încuietoarea era imposibil de spart. Își amintea că Patricianul insistase foarte mult să fie o încuietoare imposibil de spart, atunci când fusese montată.

Avu loc o mișcare în umbră, la capătul coridorului. Wonse bolborosi nițel, zgâlțâi clanța din spatele lui, țâșni înăuntru, trânti ușa și se sprijini de ea, luptându-se să își recapete răsuflarea.

Deschise ochii.

Era în vechea încăpere de audiențe private. Patricianul ședea în vechiul său scaun, cu un picior peste celălalt, privindu-l cu un interes moderat.

— Ah, Wonse, zise el.

Wonse tresări, bâjbâi după clanță, sări în coridor și o luă la goană până când ajunse la scara principală, care se înălța acum prin ruinele palatului central ca un tirbușon părăsit. Scări – înălțime – teren înalt – apărare. Le urcă în fugă, câte trei odată.

Îi trebuiau doar câteva minute de liniște. *Apoi* avea să le arate el.

Etajele superioare erau și mai pline de umbre. Ceea ce le lipsea era rezistența structurală. Stâlpii și pereții fuseseră dărâmați de dragon când își construise peștera. Camerele se căscau jalnic pe buza hăului. Fâșii legănătoare de tapițerie și de covoare fâlfâiau în bătaia vântului care intra prin ferestrele sparte. Podeaua săltă și tremură ca o trambulină atunci când Wonse o traversă în goană. Se chinui să ajungă la prima ușă.

— A fost lăudabil de repede, spuse Patricianul.

Wonse îi trânti ușa în față și alergă, țipând, pe un coridor.

Sănătatea mintală preluă pentru scurt timp controlul. Se opri lângă o statuie. Nu se auzea nimic, nici pași grăbiți, nici huruitul ușilor ascunse. Aruncă statuii o privire bănuitoare și o împunse cu sabia.

Când aceasta nu se mișcă, deschise cea mai apropiată ușă și o trânti în urma lui, găsi un scaun și îl propti sub clanță. Aceasta era una dintre camerele bune de sus, golită acum de cea mai mare parte a mobilei și lipsindu-i cel de al patrulea perete. Unde ar fi trebuit să fie acesta, se căsca doar abisul cavernei.

Patricianul păși din umbră.

— Acum te-ai liniștit... zise el.

Wonse se întoarse iute, cu sabia ridicată.

— Nu exiști cu adevărat, spuse el. Ești un... o fantomă sau așa ceva.

— Cred că nu este cazul, zise Patricianul.

— Nu mă poți opri! Mi-a mai rămas niște magie, am cartea! Wonse scoase din buzunar o punguță din piele cafenie. O să aduc altul! O să vezi tu!

— Te conjur să nu o faci, spuse Patricianul cu blândețe.

— O, te crezi așa deștept, crezi că stăpânești situația, atât de *delicat,* pentru că eu am o sabie și tu nu! Ei, am mai mult de atât, așa să știi, zise Wonse triumfător. Da! Am gărzile palatului de partea mea! Mă urmează pe mine, nu pe tine! Nimeni nu te place, să știi. Nimeni nu te-a plăcut *vreodată.*

Roti sabia, astfel încât vârful ei ca de ac să fie la jumătate de metru de pieptul slab al Patricianului.

— Așa că te întorci în celulă, spuse el. Și de data asta o să mă *asigur* că rămâi acolo. Gărzi! Gărzi!

Afară se auzi un tropăit de picioare fugind. Ușa se zgâlțâi, scaunul se clătină. Urmă o clipă de tăcere, apoi ușa și scaunul se transformară în așchii.

— Luați-l! țipă Wonse. Aduceți mai mulți scorpioni! Puneți-l în... *voi nu sunteți...*

— Lasă sabia jos, zise Vimes în timp ce, în spatele lui, Morcove își scotea bucățele de ușă din pumn.

— Da, spuse Nobby ițindu-se din spatele căpitanului. Fața la perete și desfă-le, jigordea!

— Ha? Ce trebuie să desfacă? șopti sergentul Colon neliniștit.

Nobby ridică din umeri.

— Nu știu, zise el. Totul, cred. Cel mai sigur.

Wonse se holba neîncrezător la trupe.

— Ah, Vimes, spuse Patricianul. Vei...

— Taci, zise Vimes calm. Subagent Morcove?

— Să trăiți!

— Citește-i drepturile prizonierului.

— Da, să trăiți! Morcove scoase carnețelul, își linse degetul mare și răsfoi paginile. Lupine Wonse, spuse el, ALIAS Lupine Șerpișor sec’r pp...

— Ce? zise Wonse.

— ...domiciliat la domiciliul cunoscut ca Palatul, Ankh-Morpork, este de datoria mea să te informez că ai fost arestat și vei fi acuzat de – Morcove se uită chinuit la Vimes – mai multe infracțiuni de crimă cu ajutorul unui instrument bont și anume un dragon și multe alte infracțiuni de instigare generalizată, care vor fi stabilite mai exact mai târziu. Ai dreptul să nu spui nimic. Ai dreptul să nu fii aruncat imediat într-un bazin cu piranha. Ai dreptul să fii judecat prin ordalie. Ai...

— E o nebunie, spuse Patricianul calm.

— Parcă ți-am zis să taci! se răsti Vimes, întorcându-se și fluturând un deget pe sub nasul Patricianului.

— Spune-mi, dom’ sergent, șopti Nobby, crezi că o să ne *placă* în groapa cu scorpioni?

— ...să spui orice, ăă, dar orice spui va fi scris, ăă, aici, în carnețelul meu și, ăă, poate fi folosit ca dovadă...

Vocea lui Morcove se pierdu.

— Bine, dacă această pantomimă îți face plăcere, Vimes, zise Patricianul în cele din urmă, duceți-l în temniță. O să mă ocup de el dimineață.

Wonse nu dădu nici un semn. Nu se auzi nici un strigăt sau țipăt. Doar se năpusti spre Patrician, cu sabia ridicată.

Variantele îi pâlpâiră lui Vimes prin minte. În frunte veni sugestia că a sta deoparte ar fi fost un plan bun, lasă-l pe Wonse s-o facă, dezarmează-l după aceea, lasă orașul să se curețe singur. Da. Bun plan.

Prin urmare, fu un mister total pentru el de ce va fi ales să țâșnească înainte, să ridice sabia lui Morcove într-o încercare stângace de a para lovitura...

Poate că avea o legătură cu a o face ca la carte.

Se auzi un zăngănit. Nu unul deosebit de puternic. Simți ceva strălucitor și argintiu vâjâindu-i pe lângă ureche și lovind peretele.

Wonse căscă gura. Degetele lui scăpară ce mai rămăsese din sabie și se dădu înapoi, strângând în brațe *Invocarea.*

— O să îți pară rău, șuieră el. Tuturor o să vă pară *foarte rău!*

Începu să murmure încetișor.

Vimes simțea că tremură. Era destul de sigur că știa ce zbârnâise pe lângă capul lui și doar gândul acesta îl făcea să îi transpire palmele. Venise la palat gata să ucidă și fusese o *clipă,* doar o *clipă,* când pentru prima dată lumea păruse să funcționeze cum se cuvine și el era la conducerea ei, iar acum nu voia decât ceva de băut. Și un somn bun, de o săptămână.

— Oh, *termină!* zise el. Ai de gând să vii în liniște?

Murmurul continuă. Aerul începu să devină fierbinte și uscat.

Vimes ridică din umeri.

— Asta e, atunci, spuse el și se întoarse. Dă-i cu legea-n cap, Morcove!

— Imediat, să trăiți!

Vimes își aduse aminte prea târziu.

Piticii au probleme cu metaforele.

De asemenea, sunt buni țintași.

Legile și ordonanțele orașelor Ankh și Morpork îl nimeri pe secretar în frunte. El clipi, se clătină și făcu un pas în spate.

A fost cel mai lung pas din câți făcuse vreodată. În primul rând, întrucât dură pentru tot restul vieții lui.

După câteva secunde, îl auziră izbindu-se, cinci etaje mai jos.

După alte câteva secunde, fețele lor apărură peste marginea podelei distruse.

— Ce fel de a muri, zise Colon.

— Clar, spuse Nobby ducându-și mâna după ureche pentru un chiștoc.

— Ucis de o cumîizice. O metaforă.

— Nu știu, zise Nobby. Mie mi se pare că e pământul. Ai un foc, dom' sergent?

— A fost bine, da, domnule? spuse Morcove neliniștit. Ați zis să...

— Da, da, spuse Vimes. Nu-ți face griji.

Se aplecă și, cu o mână tremurătoare, luă punguța pe care o ținuse Wonse și vărsă din ea o grămăjoară de pietre. Fiecare avea câte o gaură în ea. „De ce?” se gândi el.

Un sunet metalic din spatele lui îl făcu să se întoarcă. Patricianul ținea rămășițele sabiei regale. Sub privirile căpitanului, omul scoase cealaltă jumătate de sabie din peretele opus. Era o ruptură dreaptă.

— Căpitane Vimes, zise el.

— Domnule?

— Sabia, dacă nu te superi?

Vimes i-o înmână. Nu putea, în acest moment, să se gândească la ce altceva să facă. Probabil că îl aștepta o groapă cu scorpioni numai pentru el.

Lordul Vetinari cercetă cu atenție lama ruginită.

— De când o ai, căpitane? zise el cu blândețe.

— Nu este a mea, domnule. Îi aparține subagentului Morcove, domnule.

— Sub...?

— Mie, domnule, măreția voastră, spuse Morcove salutând.

— Ah.

Patricianul răsuci sabia iar și iar, încetișor, uitându-se la ea ca și cum ar fi fost fascinat. Vimes simțea cum aerul se îngroșa, de parcă istoria se aduna în jurul acestui punct, dar nu putea înțelege de ce, nici să-l bați. Acesta era unul dintre acele puncte în care Pantalonii Timpului se bifurcau și, dacă nu erai atent, mergeai pe cracul greșit...

Wonse se ridică într-o lume a umbrelor, o zăpăceală de gheață scurgându-i-se în minte. Dar, în acest moment, nu se putea gândi decât la silueta înaltă și cu mantie care stătea în fața lui.

— Credeam că sunteți toți morți, mormăi el.

Era straniu de liniște și culorile din jurul lui păreau spălăcite, pale. Ceva era foarte greșit.

— Tu ești, Frate Portar? se aventură el.

Silueta întinse mâna spre el.

— METAFORIC VORBIND, zise ea.

...și Patricianul îi dădu sabia lui Morcove.

— Foarte bine, tinere, spuse el. Căpitane Vimes, îți sugerez să le dai liber oamenilor tăi pentru restul zilei.

— Mulțumesc, domnule, zise Vimes. În regulă, băieți. L-ați auzit pe Domnia Sa.

— Dar nu tu, căpitane. Trebuie să avem o mică discuție.

— Da, domnule? spuse Vimes cu inocență.

Trupele plecară în grabă, aruncându-i lui Vimes priviri compătimitoare și îndurerate.

Patricianul merse la marginea podelei și se uită în jos.

— Sărmanul Wonse, zise el.
— Da, domnule.
Vimes se holba la perete.
— Aș fi preferat să fie în viață, să știi.
— Domnule?
— Corupt, da, dar un om util. Încă mi-ar mai fi fost de folos capul lui.
— Da, domnule.
— Restul, firește, l-am fi putut arunca.
— Da, domnule.
— A fost o glumă, Vimes!
— Da, domnule.
— Tipul nu a priceput niciodată ideea coridoarelor secrete, să știi.
— Nu, domnule.
— Flăcăul cel tânăr. Morcove, i-ai zis?
— Da, domnule.
— Ager băiat. Îi place în Gardă?
— Da, domnule. Ca acasă, domnule.
— Mi-ai salvat viața.
— Domnule?
— Vino cu mine.
Merse cu pași mari prin palatul distrus, Vimes urmându-l, până când ajunse în Biroul Dreptunghiular. Era destul de ordonat. Scăpase de cea mai mare parte a devastării doar cu un strat mai pronunțat de praf. Patricianul luă loc și, brusc, era ca și cum nu ar fi plecat niciodată. Vimes se întrebă dacă o făcuse oare.
Luă un teanc de hârtii și scuturâ tencuiala de pe ele.
— Trist, zise el. Lupine era un om cu o minte așa de ordonată.
— Da, domnule.
Patricianul își împreună palmele și se uită la Vimes pe deasupra lor.
— Să îți dau un sfat, căpitane, spuse el.
— Da, domnule?
— S-ar putea să te ajute să înțelegi nițel lumea.
— Domnule.
— Cred că tu consideri viața așa o problemă deoarece crezi că există oameni buni și oameni răi, zise omul. Greșești, firește. Există, întotdeauna, numai oamenii răi, *dar unii dintre ei sunt în tabere opuse.* Făcu semn cu mâna lui subțire spre oraș și merse la fereastră. O uriașă mare agitată a răului, zise el, aproape posesiv. Mai mică în unele locuri, desigur, dar mai adâncă, oh, atât de *adâncă,* în altele. Însă oamenii ca tine încropesc mici plute de reguli și vagi intenții bune și spun: ăsta e opusul, asta va triumfa în final. Uimitor! Îl plesni pe Vimes pe spate, prietenește. Acolo jos, spuse el, sunt oameni care ar urma orice dragon, ar slăvi orice zeu, ar ignora orice nedreptate. Totul dintr-un fel de banalitate, răutatea de fiecare zi. Nu veninul creativ, cu adevărat înalt,

al marilor păcătoși, ci un fel de întunecare a sufletului produsă în masă. Păcat, i-ai putea spune, fără nici o urmă de originalitate. Acceptă răul nu pentru că spun „da”, ci pentru că nu spun „nu”. Îmi pare rău dacă asta te jignește, adăugă el, bătându-l pe căpitan pe umăr, dar voi chiar aveți nevoie de noi.

— Da, domnule? zise Vimes încetișor.

— Oh, da! Suntem singurii care știu cum să facă rotițele lumii să meargă. Vezi tu, singurul lucru la care oamenii buni sunt buni este să răstoarne oamenii răi. Și tu ești *bun* la asta, recunosc. Dar problema este că ăsta e *singurul* lucru la care ești bun. Într-o zi sună clopotele și tiranul cel rău este doborât; în ziua următoare, toată lumea stă pe loc și se plânge că de când a fost doborât tiranul, nu a mai dus nimeni gunoiul. Pentru că oamenii răi știu să facă *planuri.* Face parte din fișa postului, ai putea spune. Orice tiran rău are un plan pentru a conduce lumea. Se pare că oamenii buni nu au ce le trebuie pentru asta.

— Poate. Dar greșiți cu restul! zise Vimes. Este doar pentru că oamenilor le este frică și sunt singuri...

Se opri. Suna cam sec, chiar și pentru el.

Ridică din umeri.

— Sunt doar oameni, spuse Vimes. Fac și ei ce fac oamenii. Domnule.

Lordul Vetinari îi zâmbi prietenos.

— Desigur, desigur, zise el. Trebuie să crezi asta, respect asta. Altfel, ai cam lua-o razna. Altfel, ai crede că stai pe o punte ca o pană de subțire deasupra grotelor iadului. Altfel, existența ar fi o agonie întunecată și singura speranță ar fi că nu există viață după moarte. Pot să înțeleg. Se uită la birou și oftă. Iar acum, spuse el, sunt atât de multe de făcut. Mă tem că sărmanul Wonse era un bun servitor, dar un stăpân ineficient. Așa că poți pleca. Trage un somn bun în noaptea asta. Oh, și te rog să îți aduci oamenii mâine. Orașul trebuie să își arate recunoștința.

— Trebuie să *ce?* zise Vimes.

Patricianul se uita la un sul de hârtie. Deja glasul lui se întorsese la tonurile îndepărtate ale celui care organizează, planifică și controlează.

— Recunoștința lui, spuse el. După fiecare victorie triumfătoare trebuie să existe eroi. Este esențial. Atunci toată lumea va ști că totul a fost făcut cum se cuvine.

Îi aruncă lui Vimes o privire peste marginea sulului.

— Totul face parte din ordinea firească a lucrurilor, zise el.

După o vreme, făcu niște însemnări cu creionul pe hârtia din fața lui și ridică privirea.

— Am spus, zise el, că poți pleca.

Vimes se opri la ușă.

— Credeți toate astea, domnule? spuse el. Despre răul nesfârșit și bezna absolută?

— Într-adevăr, într-adevăr, zise Patricianul dând pagina. Este singura concluzie logică.

— Dar vă ridicați din pat în fiecare dimineață, domnule?

— Hmm? Da? Unde vrei să ajungi?

— Aș vrea doar să știu *de ce,* domnule.

— Oh, te rog să pleci, Vimes. Bun băiat.

În peștera întunecată și răcoroasă tăiată din inima palatului, Bibliotecarul merse pe podea sprijinindu-se în pumni. Se cățără pe rămășițele grămezii triste de aur și se uită în jos la trupul rășchirat al lui Wonse.

Se aplecă, foarte ușor, și desfăcu *Invocarea dragonilor* dintre degetele înțepenite. Suflă praful de pe ea. O șterse cu blândețe, ca și cum ar fi fost un copil speriat.

Se întoarse să coboare de pe grămadă și se opri. Se aplecă iar și, cu grijă, trase o altă carte dintre gunoaiele sclipitoare. Nu era una dintre ale lui, decât în sensul larg că toate cărțile intrau sub jurisdicția lui. Dădu câteva pagini, cu atenție.

— Păstreaz-o, spuse Vimes din spatele lui. Ia-o. Pune-o undeva.

Urangutanul făcu un semn aprobator din cap spre căpitan și coborî de pe grămadă. Îl bătu ușurel pe Vimes pe genunchi, deschise *Invocarea dragonilor,* răsfoi printre paginile ei distruse până când găsi ceea ce căutase și, în tăcere, îi întinse volumul.

Vimes miji ochii la scrisul neclar.

Dar dragonii nu sunt ca unicornii, zic. Viețuiesc pe un Tărâm stabilit de închipuire și, astfel, s-ar putea ca oricine îi cheamă și le dă calea spre această lume să-și cheme propriul dragon al Minții.

Totuși, zic, cel cu Inima Pură poate chema un dragon al Puterii ca Forță a Binelui în lume, iar în această noapte Marea Operă va începe. Totul a fost pregătit. Am muncit din răsputeri să fiu un Recipient Demn...

„Un tărâm al închipuirii, se gândi Vimes. Acolo s-au dus, deci. În imaginațiile noastre. Și când îi chemăm înapoi, le dăm formă, ca și cum ai pune aluat în formele de prăjituri. Doar că nu obții omuleți din turtă dulce, obții ceea ce ești tu. Propria beznă, forma dată...”

Vimes citi pasajul din nou și apoi se uită la paginile următoare. Nu erau multe. Restul cărții era o masă carbonizată. Vimes i-o dădu înapoi primatei.

— Ce fel de om era de Malachite? spuse el.

Bibliotecarul se gândi la asta asemenea cuiva care știa pe dinafară *Dicționarul biografiilor orașului.* Apoi ridicădin umeri.

— Deosebit de pios? zise Vimes.

Primata scuturădin cap.

— Ei bine, vizibil de rău, atunci?

Primata ridică din umeri și scutură iar din cap.

— Dacă aș fi în locul tău, spuse Vimes, aș pune cartea într-un loc foarte sigur. Și cartea Legii împreună cu ea. Amândouă sunt ale naibii de periculoase.

— Oook.

Vimes își întinse mădularele.

— Iar acum, zise el, să mergem să bem ceva.

— Oook.

— Doar una mică.

— Oook.

— Și tu plătești.

— Eeek.

Vimes se opri și se uită la fața mare și blândă.

— Spune-mi, zise el. Întotdeauna am vrut să știu... este *mai bine* să fii primată?

Bibliotecarul se gândi la asta.

— Oook, spuse el.

— Oh. Zău? zise Vimes.

Era în ziua următoare. Camera era plină cu demnitari ai obștii. Patricianul ședea pe scaunul său sever, înconjurat de Consiliu. Toți cei de față purtau rânjetele strălucitoare și ca de ceară ale celor puși pe fapte bune.

Lady Sybil Ramkin ședea într-o parte, purtând câțiva acri de catifea neagră. Bijuteriile familiei Ramkin scânteiau pe degetele ei, la gât și în buclele negre ale perucii pentru ocazii speciale. Efectul general era izbitor, ca un glob din ceruri.

Vimes conduse trupele în pas de marș în centrul sălii și se opri cu o bătaie de picior, ținând coiful sub braț, după regulament. Fusese uimit să vadă că până și Nobby făcuse un efort – o bănuială de metal strălucitor putea fi zărită ici și colo pe platoșa lui. Iar Colon purta o expresie de importanță aproape constipată. Armura lui Morcove lucea.

Colon salută ca la carte pentru prima dată în viața lui.

— Cu efectiv complet, să trăiți! lătră el.

— Foarte bine, sergent, zise Vimes cu răceală.

Se întoarse către Patrician și ridică, politicos, o sprânceană.

Lordul Vetinari îi făcu un mic semn din mână.

— Pe loc repaus sau cum faceți voi, spuse el. Sunt sigur că nu trebuie să pierdem vremea cu ceremonia acum. Ce zici, căpitane?

— Cum doriți, domnule, spuse Vimes.

— Cetățeni, zise Patricianul aplecându-se în față, am auzit niște mărturii remarcabile despre eforturile voastre magnifice în apărarea orașului...

Vimes își lăsă mintea să rătăcească în timp ce platitudinile aurii pluteau pe lângă el. Pentru o vreme, avu parte de ceva amuzament privind fețele celor din Consiliu. O întreagă secvență de expresii trecu peste ele în timp ce Patricianul vorbea. Era, firește, extrem de important să existe o astfel de ceremonie. Apoi totul putea să fie frumos și *stabilit.* Și uitat. Încă un capitol în lunga și palpitanta istorie a ecțetera, ecțetera. Ankh-Morpork era bun la a începe noi capitole.

Privirea lui rătăcitoare căzu asupra lui Lady Ramkin. Ea îi făcu semn cu ochiul. Ochii lui Vimes se rotiră iar în față, expresia devenindu-i, brusc, împietrită ca o stâncă.

— ...semn al recunoștinței noastre, încheie Patricianul, lăsându-se pe spate.

Vimes își dădu seama că toți se uitau la el.

— Pardon? zise el.

— Am *spus* că am încercat să ne gândim la o recompensă potrivită, căpitane Vimes. Diferiți cetățeni cu spirit civic – ochii Patricianului se îndreptară spre Consiliu și spre Lady Ramkin – și, firește, eu însumi, considerăm că este necesară o recompensă potrivită.

Vimes încă se uita în gol.

— Recompensă? zise el.

— Se obișnuiește în astfel de situații, spuse Patricianul, nițel cam iritat.

Fața lui Vimes se concentră iar.

— Chiar nu m-am gândit la asta, domnule, zise el. Nu pot să vorbesc în numele oamenilor mei, firește.

Urmă o pauză stânjenitoare. Cu coada ochiului, Vimes îl văzu pe Nobby dându-i sergentului un cot în coaste. În cele din urmă, Colon se împletici înainte și salută iar.

— Permiteți să vorbesc, domnule, mormăi el.

Patricianul dădu din cap grațios.

Sergentul își drese glasul. Își scoase coiful și extrase din el o bucățică de hârtie.

— Hm, spuse el. Problema este, mă scuzați, Domnia Voastră, credem, știți, că salvând orașul și toate cele sau, într-un fel, ceeace vreau spun este că... noi doar am încercat, vedeți, omul la locul potrivit și altele... chestia e, credem că avem dreptul. Dacă mă înțelegeți.

Grupul reunit dădu din cap aprobator. Era exact așa cum trebuia să fie.

— Continuă, te rog, zise Patricianul.

— Deci noi, cum ar fi, ne-am pus mintea la contribuție, spuse sergentul. E cam obraznic, știu...

— Te rog să *continui,* sergent, zise Patricianul. Nu trebuie să te tot oprești. Cunoaștem foarte bine *magnitudinea* subiectului.

— Da, domnule. Bun, domnule. Mai întâi, e solda.

— Solda? spuse lordul Vetinari.

Se uită la Vimes, care nu se uită la nimic.

Sergentul își înălță capul. Avea expresia hotărâtă a unui om care are de gând să meargă până la capăt.

— Da, domnule, zise el. Treizeci de dolari pe lună. Nu e drept. Credem – își linse buzele și aruncă o privire în spate la ceilalți doi, care îi făceau semne slabe de încurajare credem că o rată de bază de, ăă, treizeci și cinci de dolari? Pe lună? Se uită la figura împietrită a Patricianului. Cu sporuri în funcție de rang? Ne-am gândit la cinci dolari.

Își linse iar buzele, tulburat de expresia Patricianului.

— Nu coborâm sub patru, spuse el. Și asta e. Scuze, Înălțimea Voastră, dar asta e.

Patricianul aruncă iar o privire la figura impasibilă a lui Vimes, apoi se uită din nou la trupe.

— *Asta* e?zise el.

Nobby șopti în urechea lui Colon, iar apoi țâșni înapoi. Sergentul transpirat își strânse coiful de parcă ar fi fost singurul lucrureal din lume.

— Mai era ceva, cu tot respectul, spuse el.

— Ah.

Patricianul zâmbi cunoscător.

— E ceainicul. Nu era prea bun, oricum, dar Errol l-a mâncat. Făcea aproape doi dolari. Înghiți în sec. Ne-ar prinde bine un ceainic nou, dacă nu vă deranjează, Domnia Voastră.

Patricianul se aplecă înainte, ținându-se de mânerele jilțului.

— Vreau să înțeleg clar, zise el cu răceală. Trebuie să credem că soliciți o mică mărire de salariu și o unealtă casnică?

Morcove șopti în cealaltă ureche a lui Colon.

Acesta întoarse către demnitari doi ochi ieșiți din orbite, înlăcrimați. Marginea coifului trecea printre degetele sale ca oroată de moară.

— Ei bine, începu el, uneori, ne-am gândit, știți, când avem pauză de masă sau când e liniște, cum ar fi, la sfârșitul gărzii, și vrem să ne relaxăm nițel, știți, să ne deconectăm...

Îi pieri glasul.

— Da?

Colon luă o gură mare de aer.

— Cred că nu încape vorba de o țintă cu săgeți...

Tăcerea tunătoare care urmă fu întreruptă de un pufnet rătăcit.

Lui Vimes îi scăpă coiful din mâinile tremurătoare. Platoșa I se scutură când hohotul suprimat de ani întregi izbucni în rafale mari și necontrolate. Își întoarse fața către șirul de consilieri și râse și iar râse până când îi dădură lacrimile.

Râse de felul în care aceștia se ridicară, plini de confuzie și de demnitate scandalizată.

Râse de expresia neclintită, păstrată cu grijă a Patricianului.

Râse pentru lume și pentru salvarea sufletelor.

Râse și iar râse, apoi râse iar, până când îi dădură lacrimile. Nobby se întinse pentru a ajunge la urechea lui Colon.

— Ți-am *spus* eu, șuieră el. Ți-am *spus* că n-o să accepte niciodată. *Știam* că o țintă înseamnă să ne forțăm norocul. Acum i-ai supărat pe toți.

Dragă Mamă, dragă Tată [scria Morcove] No să ghiciți niciodată, sunt în Gardă de câteva săptămâni și, deja voi fi numit Agent plin. Căpitanul Vimes zice, Patricianul însuși a spus că trebuie să fiu Unul, și că tot el speră să am o carieră lungă și plină de succes în Gardă și că, o să o urmărească cu interes special. De asemenea solda mea va crește cu zece dolari și avem o primă specială de douăzeci de dolari pe care căpitanul Vimes a plătito din buzunarul lui, zice sergentul Colon. Găsiți banii înăuntru. Păstrez puțin din ei totuși pentru că am fost să o văd pe Reet și doamna Palm zice că toate fetele miau urmărit cariera cu Mare Interes și ele și trebuie să mă duc la cină în seara mea liberă. Sergentul Colon mia spus despre cum să încep să curtez, ceea ce e foarte interesant și nu e deloc complicat se pare. Am arestat un dragon dar a scăpat. Sper că domnul Varneshi e bine.

Sunt cel mai fericit din lume.

Fiul vostru, Morcove.

Vimes bătu la ușă.

Se făcuse un efort de a dichisi conacul Ramkin, observă el. Tufișurile năpăditoare fuseseră tăiate fără milă. Un muncitor în vârstă în vârful unei scări prindea stucatura pe pereți în timp ce un altul, cu o sapă, stabilea cam arbitrar unde se termina peluza și începeau vechile straturi de flori.

Vimes își vârî coiful sub braț, își netezi părul pe spate și ciocăni. Se gândise să îi ceară sergentului Colon să îl însoțească, dar alungase ideea iute. Nu ar fi putut suporta chicotitul. Oricum, de ce să îi fie teamă? Se uitase în fălcile morții de trei ori; de patru, dacă punea la socoteală și că îi spusese lordului Vetinari să tacă.

Spre uimirea lui, ușa fu în cele din urmă deschisă de un majordom atât de bătrân, încât se putea să fi fost trezit din morți de ciocănit.

— Mdaa? zise el.

— Căpitanul Vimes, Garda Orașului, spuse Vimes.

Omul îl măsură din cap până în picioare.

— Oh, da, zise el. Domnia Sa a spus. Cred că Domnia Sa este cu dragonii, zise el. Dacă doriți să așteptați aici, eu...

— Știu drumul, spuse Vimes și porni pe cărarea acoperită de vegetație.

Țarcurile erau distruse. Mai multe cutii din lemn uzate stăteau sub un cort de mușama. Din adâncurile lor, câțiva dragoni de mlaștină triști îl întâmpinară șuierând.

Două femei se mișcau preocupate printre cutii. Două nobile doamne, mai degrabă. Erau prea neîngrijite pentru a fi simple femei. Nici o femeie obișnuită nu ar fi visat să arate atât de murdar; aveai nevoie de toată încrederea de sine care provine din a ști cine a fost stră-stră-stră-străbunicul tău pentru a putea purta astfel de haine. Dar erau, observă Vimes, haine incredibil de bune, sau fuseseră odată; haine cumpărate de părinții cuiva, dar atât de scumpe și de o calitate atât de bună, încât nu se uzau niciodată și erau transmise din generație în generație, ca porțelanurile vechi, argintăria și guta.

„Crescătoare de dragoni, se gândi el. Îți dai seama. Au ceva aparte. Din felul în care își poartă eșarfele de mătase, hainele vechi din tweed și cizmele de călărie ale bunicului. Și mirosul, desigur.”

O femeie mică și uscată, cu o față ca o piele de șa veche, îl zări.

— Ah, zise ea, dumneata trebuie să fii galantul căpitan. Își băgă o șuviță rebelă de păr alb înapoi sub eșarfă și întinse o mână cafenie și vânoasă. Brenda Rodley. Ea e Rosie Devant-Molei. Conduce Adăpostul Rază de Soare, să știi.

Cealaltă femeie, care avea constituția cuiva care ar fi putut să ridice într-o mână cai de tracțiune și să-i potcovească cu cealaltă, îi rânji prietenește.

— Samuel Vimes, îngăimă Vimes.

— Tata era un Sam, zise Brenda șovăielnic. Întotdeauna poți să te bizui pe un Vimes, spunea el. Goni un dragon înapoi în cușca lui. Tocmai o ajutam pe Sybil. Suntem prietene vechi, știi. Colecția s-a dus naibii, firește. Sunt prin tot orașul, drăcușorii. Îndrăznesc să spun că se vor întoarce când o să li se facă foame, totuși. Ce mai descendență, nu?

— Pardon?

— Sybil crede că era aparte, dar eu zic că ar trebui să fim în stare să îl readucem înapoi în descendență în trei sau patru generații. Sunt vestită pentru armăsarul meu, știi, spuse ea. Ar fi ceva, totuși. Un fel complet nou de dragon.

Vimes se gândi la dâre supersonice împânzind cerul.

— Ăă, zise el. Da.

— Ei, trebuie să mergem.

— Ăă, Lady Ramkin nu este prin preajmă? spuse Vimes. Am primit un mesaj că este foarte important, spunea ea, să vin aici.

— E în casă pe undeva, zise domnișoara Rodley. Spunea că trebuie să se ocupe de ceva important. Oh, ai grijă cu acela, Rosie, prostuțo!

— Mai important decât *dragonii?* spuse Vimes.

— Da. Nu-mi dau seama ce a apucat-o. Brenda Rodley căută în buzunarul unei jachete supradimensionate. Mi-a făcut plăcere să te cunosc, domnule căpitan. Întotdeauna e bine să întâlnești noi membri ai Protipendadei. Fă o vizită când ești prin preajmă. Aș fi foarte fericită să îți fac un tur. Extrase din buzunar o carte de vizită jegoasă și i-o puse în palmă. Trebuie să plec acum. Am auzit că unii dintre ei încearcă să

își construiască cuiburi pe turnul Universității. Nu se poate. Trebuie să îi dăm jos înainte să se întunece.

Vimes se uită cu atenție la cartea de vizită pe când cele două femei mergeau pe alee, ducând plase și funii.

Scria: „Lady Rodley, Casa Dower, Castelul Quirm, Quirm". Ceea ce însemna, înțelese el, că femeia care mergea pe cărare ca o tarabă de boarfe ambulantă era văduva ducesă de Quirm, care deținea mai multe pământuri decât puteai vedea de pe un munte foarte înalt într-o zi foarte senină. Nobby nu ar fi fost de acord cu așa ceva. Părea să existe un fel anume de sărăcie pe care și-l permiteau doar cei foarte, foarte bogați...

„Așa ajungi să ai putere în teritoriu, se gândi el. Nu-ți pasă nici cât negru sub unghie de ce cred ceilalți și nu ești niciodată, dar niciodată, nesigur de ceva."

Merse înapoi spre casă. O ușă era deschisă. Ducea într-o sală mare, dar întunecată și mucezită. Sus, în semiobscuritate, capete de animale moarte bântuiau pereții. Se părea că Ramkinii puseseră în pericol de dispariție mai multe specii decât o epocă glaciară.

Vimes se plimbă fără țintă pe sub o altă arcadă din mahon.

Era o sufragerie, conținând acel fel de masă la care oamenii de la celălalt capăt se află într-un alt fus orar. La unul din capete fusese colonizată de sfeșnice de argint.

Era pregătită pentru doi. O divizie de tacâmuri flanca fiecare farfurie. Pahare de vin antice scânteiau în lumina lumânărilor.

O presimțire teribilă puse stăpânire pe Vimes în același moment în care o adiere de „Captivare", cel mai scump parfum din tot Ankh-Morpork-ul, trecu pe lângă el.

— Ah, căpitane! Ce drăguț că ai venit!

Vimes se întoarse încet, fără ca picioarele lui să pară a se mișca.

Lady Ramkin stătea acolo, magnifică.

Vimes era vag conștient de o rochie de un albastru strălucitor care scânteia în lumina lumânărilor, o claie de păr de culoarea castanelor, o față ușor neliniștită, care sugera că un întreg batalion de zugravi și decoratori tocmai își demontase schelele și plecase acasă, și un ușor scârțâit care spunea că pe sub toate acestea simpla corsetărie era supusă la acel fel de tensiuni care se găsesc, de obicei, în inima stelelor mari.

— Eu, ăă, zise el. Dacă, ăă. Dacă ai fi spus, ăă, m-aș fi, ăă. Îmbrăcat mai potrivit, ăă. Extrem, ăă. Foarte. Ăă.

Ea se abătu asupra lui ca o mașină de asediu strălucitoare.

Ca într-un vis, el se lăsă condus spre un scaun. Trebuie să fi mâncat, deoarece servitorii apăreau de nicăieri cu lucruri umplute cu alte lucruri și veneau mai târziu înapoi și luau farfuriile. Majordomul revenea la viață din când în când pentru a umple pahar după pahar cu vinuri ciudate. Căldura lumânărilor era de ajuns pentru a găti la ea. Și,

tot timpul, Lady Ramkin vorbea într-un fel voios și delicat – despre mărimea casei, despre responsabilitățile unei locuințe uriașe, despre sentimentul că era timpul să își ia Mai în Serios Poziția în Societate, în timp ce soarele care apunea umplea încăperea cu roșu și lui Vimes începea să i se învârtă capul.

Societatea, reuși el să gândească, nu știa ce avea să o lovească. Dragonii nu fură pomeniți nici măcar o clipă, deși, după o vreme, ceva de sub masă își puse capul pe piciorul lui Vimes și salivă.

Vimes descoperi că îi era imposibil să participe la conversație. Se simțea împresurat, asediat. Ieși din fortăreață, în speranța că va reuși să ajungă pe un teren mai înalt de unde să fugă în exil.

— Unde crezi că s-au dus? spuse el.

— Unde ce? zise Lady Ramkin, oprită temporar.

— Dragonii. Știi tu. Errol și ne... femela lui.

— Oh, undeva izolat și stâncos, îmi închipui, spuse Lady Ramkin. Terenul favorit pentru dragoni.

— Dar el... ea e un animal magic, zise Vimes. Ce se va întâmpla când va trece vraja?

Lady Ramkin surâse timid.

— Cei mai mulți oameni par să se descurce, spuse ea.

Se întinse peste masă și îi atinse mâna.

— Oamenii tăi cred că ai nevoie de cineva care să aibă grijă de tine, zise ea sfios.

— Oh. Chiar așa? spuse Vimes.

— Sergentul Colon zicea că el crede că o să ne înțelegem ca un *maison en Flambe.*

— Oh. Chiar așa?

— Și mai zicea ceva, spuse ea. Ce era? O, da: „E o șansă de unu la un milion”, spuse Lady Ramkin. Cred că a adăugat: „Dar s-ar putea să meargă”.

Îi surâse.

Iar apoi lui Vimes îi veni în minte și își dădu seama că, în categoria ei specială, ea era destul de frumoasă; aceasta era categoria tuturor femeilor, din întreaga lui viață, care crezuseră vreodată că el merita un zâmbet. Ea nu putea să găsească unul mai rău, și totuși, el nu putea să găsească una mai bună. Așa că poate se echilibra. Nu mai întinerea, și totuși, cine o făcea? Și avea stil, și bani, și bun-simț, și încredere de sine și toate lucrurile pe care el nu le avea, plus o inimă deschisă și, dacă o lăsai, te-ar fi putut înghiți; femeia era un oraș.

Și, în cele din urmă, sub asediu, făceai ce făcuse întotdeauna Ankh-Morpork – deschideai porțile, lăsai cuceritorii înăuntru și ei deveneau ai tăi.

Cum începeai? Ea părea să se aștepte la ceva.

El ridică din umeri, luă paharul de vin și căută o frază. Una I se înfiripă în mintea care îi răsuna nebunește.

— Pentru că m-am uitat la tine, puștoaico[28], zise el.

Gongurile diferitelor miezuri de noapte bătură trecerea zilei.

(...și, mai departe spre Miez, unde Munții Vârfu Berbecelui se împreunau cu piscurile amenințătoare ale masivului central, unde stranii creaturi păroase rătăceau pe zăpezile eterne, unde vijeliile urlau în jurul vârfurilor înghețate, luminile unei lamaserii singuratice scânteiau peste văile înalte. În curte, doi călugări în robe galbene încărcau ultima cutie cu sticluțe verzi pe o sanie, gata pentru prima etapă a unei călătorii incredibil de dificile până jos, pe câmpiile întinse. Pe cutie scria, cu tușe de pensulă trasate cu grijă, „Dmnl. I.T.S.B. Dibbler, Ankh-Morpork”.

— Știi, Lobsang, spuse unul dintre ei, nu poți să nu te întrebi ce face cu chestiile astea.)

Caporalul Nobbs și sergentul Colon leneveau în umbrele de lângă Toba Reparată, dar se îndreptară când Morcove apăru ducând o tavă. Detritus trolul se dădu deoparte cu respect.

— Poftim, băieți, zise Morcove. Trei halbe. Din partea casei.

— La naiba, n-aș fi crezut că reușești, spuse Colon apucând o toartă. Ce i-ai zis?

— Nu am făcut decât să îi explic că este de datoria tuturor bunilor cetățeni să ajute garda oricând, spuse Morcove cu inocență, și i-am mulțumit pentru cooperare.

— Da, și restul, zise Nobby.

— Nu, atât am spus.

— Atunci cred că ai avut un ton foarte convingător.

— Ah. Ei, bucurați-vă de ele, băieți, cât mai sunt, zise Colon.

Băură gânditori. Era un moment de liniște supremă, câteva minute răpite realităților vieții reale. Era o scurtă îmbucătură din fructul furat și se bucurau de ea așa cum era. Nimeni din întreg orașul nu părea să se bată, să se înjunghie sau să facă zarvă și, doar pentru moment, era posibil să crezi că această stare de fapt minunată ar fi putut continua.

Și chiar dacă nu ar fi durat, atunci ar fi fost amintirile care să îi ajute să facă față. Ale goanei și ale oamenilor care se dădeau din cale. Ale privirilor de pe fețele îngrozitoarelor gărzi ale palatului. Ale sentimentului că, atunci când toți hoții, eroii și zeii dăduseră greș, ei *fuseseră acolo.* Ale sentimentului că aproape făcuseră toate lucrurile aproape bine.

Nobby puse cana pe un pervaz aflat la îndemână, tropăi nițel ca să își dezmorțească picioarele și suflă în pumni. O scurtă căutare în cotloanele întunecate ale urechii sale produse un fragment de țigară.

[28] În original: Here’s looking at zou, Kid.(n.red.)

— Ce vreme, nu? zise Colon mulțumit, când flacăra unui chibrit îi lumină pe cei trei.

Ceilalți dădură aprobator din cap. Parcă trecuse o viață de ieri. Dar nu ai fi putut uita așa ceva, indiferent cine altcineva ar fi făcut-o, indiferent ce s-ar fi întâmplat de acum înainte.

— Dacă nu mai văd niciodată un afurisit de rege, tot o să fie prea devreme, spuse Nobby.

— Nu cred că era regele bun, oricum, zise Morcove. Că veni vorba despre regi: vrea cineva un cartof prăjit?

— Nu există regi buni, spuse Colon, dar fără mare ranchiună.

Zece dolari pe lună aveau să însemne ceva. Doamna Colon se purta foarte diferit față de un bărbat care aducea acasă încă zece dolari pe lună. Bilețelele ei de pe masa din bucătărie erau mult mai prietenoase.

— Nu, dar vreau să spun că nu e nimic special să ai o sabie străveche, zise Morcove. Sau un semn din naștere. Adică, uite la mine. Am un semn din naștere pe brat.

— Și fratele meu are unul, spuse Colon. Arată ca o barcă.

— Al meu seamănă mai mult cu o coroană, zise Morcove.

— Oho, asta te face rege, atunci, rânji Nobby. E logic.

— Nu înțeleg de ce. Fratele meu nu e amiral, cugetă Colon.

— Și am sabia asta, zise Morcove.

O scoase. Colon i-o luă din mână și o întoarse iar și iar în lumina felinarului de deasupra ușii Tobei. Lama era boantă, scurtă și ciobită ca un fierăstrău. Era bine făcută și se putea să fi existat o inscripție pe ea odată, dar devenise de mult indescifrabilă prin simpla utilizare.

— Drăguță sabie, spuse el gânditor. Bine echilibrată.

— Dar nu e una pentru un rege, zise Morcove. Săbiile regilor sunt mari, strălucitoare și magice și au pietre prețioase pe ele și când le ții prind lumina, *zing.*

— *Zing,* spuse Colon. Cred că așa trebuie să facă, zău.

— Nu spun decât că nu poți să le dai oamenilor tronuri doar pentru lucruri ca astea, zise Morcove. Așa a spus căpitanul Vimes.

— E o slujbă bună, să știi, zise Nobby. Ai ture bune când ești rege.

— Hmm?

Colon se pierduse momentan într-o mică lume a speculației. Regii reali aveau săbii strălucitoare, evident. Doar, doar, doar că poate regele *adevărat* din, cum ar veni, zilele de demult, ar fi avut o sabie care nu scânteia nici un pic, dar se dovedea al naibii de eficientă la tăiat lucruri. Era doar o idee.

— Eu zic că e o slujbă bună să fii rege, repetă Nobby.Ore scurte.

— Da. Da. Dar nu și zile lungi, spuse Colon.

Se uită gânditor la Morcove.

— Ah. E și asta, desigur.

— Oricum, tata spune că a fi rege e o muncă prea grea, zise Morcove. Numai supraveghere și testarea purității și restul. Goli halba. Nu e pentru cei ca noi. Noi – se uită cu mândrie – gărzile.Vă simțiți bine, domnule sergent?

— Hmm? Ce? Oh. Da.

Colon ridică din umeri. Ce era cu asta, oricum? Poate că lucrurile ieșiseră cum era mai bine. Își termină berea.

— Mai bine plecăm, spuse el. Ce oră e?

— Înjur de doisprezece, zise Morcove.

— Altceva?

Morcove se gândi nițel.

— Și totul este bine? spuse el.

— Bun. Verificam.

— Știi, zise Nobby, cum o spui *tu,* băiete, aproape ai putea crede că e adevărat.

Să lăsăm ochiul atent să se retragă...

Acesta este Discul, lume și oglindă a lumilor, purtată prin spațiu pe spinarea a patru elefanți care stau pe spatele Marelui A'Tuin, Țestoasa Cerului. În jurul Marginii acestei lumi, oceanul se scurge infinit în noapte. În Miezul ei, se înalță piscul de zece leghe al lui Cori Celesti, pe al cărui vârf strălucitor zeii joacă jocuri cu destinele oamenilor...

...dacă știi care sunt regulile și cine sunt jucătorii.

La marginea opusă a Discului, soarele răsărea. Lumina dimineții începu să se scurgă peste țesătura de mări și continente, dar o făcu încetișor, deoarece lumina este înceată și ceva mai grea în prezența unui câmp magic.

Pe emisfera întunecată, unde lumina veche a apusului abia se scursese din cele mai adânci văi, două punctișoare, unul mare, unul mic, zburară din umbră, plutiră jos peste talazurile oceanului de Margine și porniră hotărâte peste hăurile spațiului pictate cu stele, complet inimaginabile.

Poate că magia va dura. Poate că nu. Dar, până la urmă, ce durează?

SFÂRȘIT

Titluri de *Terry Pratchett* din seria

„LUMEA DISC”

CULOAREA MAGIEI
LUMINA FANTASTICĂ
MAGIE DE AMBELE SEXE
MORT
COPILUL MINUNE
STRANII SURATE
PIRAMIDE
GĂRZI! GĂRZI!
ERIC
IMAGINI MIȘCĂTOARE
OMUL CU COASA
PRIN CELE STRĂNĂTĂȚI
ZEI MARUNȚI

LORDS AND LADIES
MEN AT ARMS
SOUL MUSIC
INTERESTING TIMES
MASKERADE
FEET OF CLAY
HOGFATHER
JINGO
THE LAST CONTINENT
CARPE JUGULUM